

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

ŁÓDŹ, 2005 R.

OPRACOWANIE WYKONANO W :

**BIURZE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO**

DYREKTOR BIURA : MGR EWA PATURALSKA - NOWAK

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	2
• <i>Położenie geograficzne i administracyjne</i>	
2. WALORY TURYSTYCZNE WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKA GEOGRAFICZNEGO	3
• <i>Środowisko przyrodnicze</i>	
• <i>Środowisko kulturowe</i>	
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z USTALEŃ PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO	49
4. STAN AKTUALNEGO ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO	51
5. WSTĘPNA KONCEPCJA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO RZEKI WARTY	54
6. SZCZEGÓŁOWY ZAPIS PRZEBIEGU SZLAKU WODNEGO DOLINĄ WARTY, WIDAWKI ORAZ GRABI	57
7. BIBLIOGRAFIA	83

1. WSTĘP

1. WSTĘP

Położenie geograficzne i administracyjne

Szlak wodny Warty biegnie w południowej i zachodniej części województwa łódzkiego. Walory przyrodniczo-krajobrazowe doliny Warty wraz z ujściowym odcinkiem Widawki z Grabią, sprawiają, że jest to jeden z atrakcyjniejszych rejonów Polski Środkowej. Stwarzają zatem możliwości dla rozwoju różnego rodzaju form turystyki, nie tylko wodnej, również kwalifikowanej pieszej i rowerowej. Poza tym nadwarciańskie lasy są doskonałym miejscem grzybobrania, a przepływająca rzeka i istniejący zbiornik Jeziersko stwarzają również możliwości wędkowania oraz żeglowania.

Pod względem dawnego podziału terytorialnego państwa polskiego, omawiany teren leży na obszarze rozległej historycznej ziemi sieradzkiej. W dolinie Warty zlokalizowane były jedne z najstarszych skupisk osadniczych, na terenie nie tylko województwa łódzkiego, ale i Polski Środkowej – skupiska: działoszyńsko-radomszczańskie, sieradzkie i spycimierskie. Największym było skupisko sieradzkie. Rozwinęło się przy przeprawie przez rzekę, a najważniejszym jego ośrodkiem był gród w widłach Warty i Żegliny, przy którym w średniowieczu powstało miasto Sieradz. Ślady osadnictwa prehistorycznego i historycznego czytelne są w terenie jeszcze do współczesnych nam czasów (np.: w Konopnicy, Sieradzu, Witowie k/ Burzenina).

Doliną Warty biegła jedna z odnóg historycznego szlaku handlowego tzw. bursztynowego. Za czasów Cesarstwa Rzymskiego ten dalekosiężny szlak pełnił funkcję transkontynentalnej drogi łączącej północne wybrzeże Adriatyku z południowym wybrzeżem Bałtyku. Szlak służył Rzymianom m.in. w celach wypraw po bursztyn oraz umożliwiał ich wpływy polityczne w stosunki wewnętrzne ludów północnych. Położenie doliny na szlaku handlowym, przyspieszało rozwój gospodarczy miejscowości zlokalizowanych nad rzeką. Inny szlak handlowy biegnący m.in. przez Sieradz, Wartę, Uniejów łączył Morawy z Kujawami i Bałtykiem.

Warta jest trzecią co do wielkości rzeką Polski, stanowi oś hydrograficzną systemu rzeczno zachodniej części województwa łódzkiego. Jej całkowita długość wynosi 808 km, z czego na obszar województwa łódzkiego przypada około 215 km jej długości. Wypływa koło Zawiercia ze źródeł w Kromoławie, na wysokości 400 m n. p. m. Widawka z Grabią stanowią jej prawobrzeżny dopływ. Szlak wodny Warty rozpoczyna się w obrębie pasa wyżyn – Niecka Włoszczowska, Wyżyna Wieluńska. Jest to najdalej wysunięty na północ fragment Jury Polskiej, stanowiąc osobliwość przyrodniczą górnego odcinka doliny Warty, w postaci wychodni wapieni jurajskich na powierzchni. Wysokości terenu w okolicach Działoszyna dochodzą do 250 m n.p.m. Następnie prowadzi przez pas niżu środkowopolskiego – Kotlina Szczercowska, Kotlina Sieradzka i Kotlina Kolska (wg regionalizacji fizycznogeograficznej J. Kondrackiego). Widawka natomiast jest największym dopływem Warty na terenie województwa łódzkiego. Wypływa ze Wzgórz Radomszczańskich, do Warty uchodzi w okolicach Pstrokonii.

Teren objęty opracowaniem, administracyjnie położony jest na obszarze powiatów: łaskiego, pajęczańskiego, poddębickiego, radomszczańskiego, sieradzkiego, wieluńskiego, zduńskowolskiego, gmin: Burzenin, Działoszyn, Gidle, Konopnica, Ładzice, Łask, Nowa Brzeźnica, Osjaków, Pajęczno, Pątnów, Pęczniew, Radomsko, Sędziejowice, Siemkowice, Sieradz, Uniejów, Warta, Widawa, Wierzchlas, Zapolice, Zduńska Wola i miast: Działoszyn, Sieradz, Uniejów, Warta oraz Łask.

2. WALORY TURYSTYCZNE WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKA GEOGRAFICZNEGO

2. WALORY TURYSTYCZNE WYNIKAJĄCE Z UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKA GEOGRAFICZNEGO

Dolina Warty charakteryzuje się dużą różnorodnością środowiska geograficznego. Posiada krajobraz o wybitnych walorach, głównie przyrodniczych oraz w nieco mniejszym stopniu historycznych. Nad jej brzegami, szczególnie w południowej i środkowej części rozpościerają się wielkoprzestrzenne obszary leśne. Ten leśny krajobraz, z jeszcze zachowanymi niewielkimi fragmentami lasów naturalnych, będących pozostałością m.in. puszczy działoszyńskiej, jest pewnym widocznym przestrzennym układem nie tylko o znaczących walorach naturalnych, ale także dużej atrakcyjności wizualnej. Na estetykę przestrzeni leśnej wpływ ma tutaj zwarcie drzewostanu, jego wiek, piętrowość, siedliska i ich kolorystyka, kwiecistość roślinności, pokrój koron drzew wraz ze spontanicznymi jałowczyskami, żarnowczyskami i wrzosowiskami. Lasy porastają najwyższe poziomy teras doliny Warty, wysoczyzny morenowe, czy pola wydmore. Na znacznym obszarze doliny porastają bory sosnowe, świerkowe, mieszane – dębowo – sosnowe.

Generalnie wydaje się, że odcinek doliny położony na południe od Sieradza odznacza się większą atrakcyjnością walorów krajobrazowych niż część położona na północ od tego miasta, w kierunku zbiornika Jeziorsko. Podkreślają to dodatkowo walory przyrodnicze i kulturowe parków krajobrazowych, zlokalizowanych na południe od Sieradza. Warta, w swoim górnym i środkowym biegu, posiada wysokie i strome zbocza pocięte wąwozami i parowami, z naturalnymi wychodniami skał wapiennych i ostrymi krawędziami doliny. Wychodnie skał jurajskich kryją w sobie cały system kanałów krasowych, powierzchniowych i podziemnych. Niektóre z jaskiń posiadają nazwy własne. Najbardziej znanym ostańcem, zbudowanym z wapieni skalistych i płytowych, jest Góra Zelce. Znajduje się tu zespół 10 jaskiń, które tworzą rezerwat geologiczny „Węże”. Jaskinie są jedną z atrakcji turystycznych tego odcinka doliny Warty, zostały udostępnione do zwiedzania. Jako ciekawostkę należy podać, że jedną z najbardziej znanych form krasowych w obrębie Jury Wieluńskiej, jest Jaskinia Samsonowicza – wykształcona w postaci studni o średnicy ok. 8 m. Odkryto w niej szczątki fauny plioceńskiej. Nagromadzona ilość brekcji kostnej umożliwiła poznanie świata zwierząt z końca trzeciorzędu. Uważa się, że jest to jedno z największych stanowisk paleontologicznych w Polsce i w Europie (E. Papińska, 2001). Najdalej na północ wysuniętym ostańcem denudacyjnym Jury Wieluńskiej jest Góra Św. Genowefy. Na przeciwnym brzegu rzeki leży inny ostaniec - Góra Wapiennik. Wspólnie te dwie góry tworzą jakby skalną bramę, przez którą przepływa rzeka. Z wierzchołków ostańców rozpościera się panorama w kierunku zachodnim na tzw. Załęczański Łuk Warty. Powierzchnie szczytowe pagórów ostańcowych znajdują się na wysokościach 190 – 230 m n. p. m. Natomiast liczne starorzecza, malownicze zakola i wyspy podkreślają cechy naturalne przełomowych odcinków Warty, na które składają się m.in. przełom działoszyński, łuk załęczański, przełom krzeszowski czy przełomy pod Kamionem, Strobinem, Konopnicą, Burzeninem. W odcinkach przełomowych dolina rzeki osiąga szerokość od 1 – 2 km, a stoki dochodzą miejscami

do 20 m wysokości, w miejscu przełomu krzeszowickiego nawet do 60 m. Nad jej brzegami spotkać można przykorytowe źródła i inne formy krasowe. Warta w swoim biegu posiada wysepki i starorzecza. Poza odcinkami przełomowymi, w kierunku północnym, w dół rzeki, dolina ulega znacznemu spłyceciu i rozszerzeniu. W okolicach na północ od Sieradza osiąga szerokość 10 km. W dalszym biegu występują płaskie, szerokie odcinki terasy zalewowej uprawianej rolniczo z tradycyjnymi rozłogami pól wraz z wkomponowanymi w nie sylwetami miasteczek i wsi. Krajobraz staje się bardziej monotony, płaski, pozbawiony lasów. Atrakcyjniejsza krajobrazowo jest dopiero północna część zbiornika Jeziorsko. Pod względem powierzchni wodnej to największy sztuczny zbiornik na terenie Niżu Polskiego.

Walory krajobrazowe doliny podkreślają punkty i ciągi widokowe, rozległe panoramy i wnętrza krajobrazowe. Ze względu na duże wartości środowiska geograficznego i przyrodniczego dolina została objęta różnymi formami ochrony tj; - w 1978 r. powstał Załęczański Park Krajobrazowy, w 1989 r. Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki. Inną formą ochrony są rezerваты, pozostała część doliny znajduje się w obszarze chronionego krajobrazu. Południowa część zbiornika Jeziorsko, obszar tzw. „cofki,” posiada doskonałe warunki dla bytowania i rozwoju licznych gatunków ptactwa wodno – błotnego. Z tego powodu utworzono tutaj częściowy rezerwat ornitologiczny ze strefę ciszy. Ze względu na bogactwo bytujących tutaj gatunków zaliczany jest do ostoi ptaków o znaczeniu europejskim.

Walory kulturowe terenu opracowania podnoszą ślady osadnictwa pradziejowego, cenne obiekty zabytkowe rangi ponadlokalnej, znaczny udział zabudowy drewnianej o cechach regionalnych, drewniane młyny wodne czy świadectwa dawnych zajęć ludności w postaci pieców do wypalania wapna i młyny.

Nizinny krajobraz posiadają doliny Widawki i Grabi, z licznymi meandrami rzecznyymi, pokryte otwartymi łąkami i pastwiskami. Szerokość doliny Widawki dochodzi do 1,5 km, jest prawie bezleśna i zmeliorowana. Natomiast starorzecza wypełniają torfy, dawniej eksploatowane. W zagłębieniach po wyrobiskach, wypełnionych wodą, porasta bogata roślinność wodna i szuwarowa. Dolina Grabi jest symetryczna. Posiada malownicze podcięcia teras nadzalewowych i starorzecza wypełnione torfem. (W. Baliński, G. Bezkowska, 2001). Osobliwością tej doliny są niewątpliwie dość licznie spotykane, na tak krótkim odcinku rzeki, młyny wodne. Po kilku pozostały już tylko ruiny. Niegdyś wszystkie napędzane były wodą, obecnie w niektórych przypadkach są to młyny elektryczne. Jeden z ładniejszych młynów na Grabi znajduje się w Woli Marzeńskiej, na lewym brzegu rzeki. Część z nich, za zgodą właściciela udostępniona jest do zwiedzania.

Reasumując - ogromne przestrzenie leśne, urozmaicony krajobraz co razem daje znaczące wartości estetyczne oraz spokój i ustronność to najistotniejsze walory krajobrazowe. Podbudowane walorami kulturowymi stwarzają podstawy do rozwoju turystyki i rekreacji w tym rejonie.

Z uwagi na fakt, iż niezaprzeczalnym walorem turystycznym omawianego terenu są rzeki, dlatego bardzo istotnym dla jej atrakcyjności, jest przydatność rzek i zbiornika Jeziorsko do kąpieli. Jednak ze względu na stopień zanieczyszczenia wód, jakie prowadzą na swej długości, ta przydatność jest ograniczona i na całej długości rzeki niejednorodna. W rzeczywistości wody Warty, na całym odcinku płynącym przez województwo łódzkie, według oceny ogólnej, były znacznie

Rzeka Warta w Konopnicy

Rzeka Grabia w miejscowości Brody

Spływ kajakowy - rzeka Widawka

zanieczyszczone. Na czystość Warty wpływ ma również stan czystości jej dopływów. Te jednak w większości przypadków wprowadzały wody również ponadnormatywnie zanieczyszczone. Wody Warty i jej dopływów, niosą duże ilości substancji organicznych i biogennych. Stan jakościowy wód Warty i jej dopływów świadczy że są do niej wprowadzane surowe ścieki.

Z uwagi na zanieczyszczenia fizyczno – chemiczne stwierdzono następujące klasy czystości Warty:

- na odcinku od Rudy, na południu, do Działoszyna – non,
- od Działoszyna do Krzeczowa – III klasa,
- od Krzeczowa do zapory, poniżej zbiornika Jeziorsko - II klasa,
- poniżej zbiornika do punktu kontrolnego Księżę Młyny - non,
- od miejscowości Księżę Młyny do Uniejowa - II klasa,
- poniżej Uniejowa do granic województwa - III klasa.

Widawka od ujścia Grabi posiada II klasę czystości, natomiast Grabia III klasę.

(Dane na podstawie: *Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2003 roku*, Łódź, 2004)

Środowisko przyrodnicze

Formy ochrony przyrody

Ważnym elementem doliny Warty są obszary podlegające ochronie prawnej, które ze względu na swoje wartości przyrodnicze i walory krajobrazowe stanowią o atrakcyjności terenu.

Rezerwaty

Obszary o najwyższych wartościach przyrodniczych zostały objęte ochroną rezerwatową. Na omawianym terenie występują następujące rezerwaty przyrody:

Nazwa obiektu	Typ rezerwatu	Zakres ochrony	Podstawa prawna	Przedmiot ochrony	Powierzchnia w ha	Uwagi
Jeziorsko	faunistyczny	częściowy	Zarządzenie MOŚZNiL z dnia 23 grudnia 1998r /DZ.U.RP NR 166 POZ 1219 z 31 grudnia 1998r/	Zachowanie ostoi ptaków wodno-błotnych w tym licznie występujących gatunków ptaków rzadkich i chronionych	2350.60	
Grabica	torfowiskowy	częściowy	Rozporządzenie Nr 26/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 31 lipca 2000 r. (Dz.U.W.Ł. Nr 103 poz. 552 z 2000 r.)	Zachowanie roślinności śródleśnego kompleksu torfowisk przejściowych i niskich oraz eutroficznych bagien z udziałem licznych gatunków roślin rzadkich i chronionych	8.26	
Korzeń	torfowiskowy	częściowy	Zarządzenie MOŚZNiL z dnia 23 grudnia /DZ.U.RP NR 166 POZ 1220 z 31 grudnia 1998r/	Ochrona torfowiska o charakterze przejściowym oraz dobrze zachowanych fitocenoz olsu torfowcowego i porzeczkowego, jak również zabezpieczenie pól genetycznych regionalnych form i ekotypów	34.93	

Półboru	leśny	częściowy	Zarządzenie MLiPD z dnia 24 listopada 1983r /MP NR 39 POZ. 230 z 1983r/	Zachowanie zbiorowisk leśnych: dąbrowy świetlistej i fragmentów grądu oraz stanowisk roślin chronionych	56.83	bezpośrednio przyległy do granic opracowania
Jodły Łaskie	leśny	częściowy	Zarządzenie MOŚZNiL z dnia 9.10.1991r w sprawie uznania za rezerwat przyrody /MP NR 38 POZ. 273 z 1991r/	Zachowanie zróżnicowanego fitocenotycznie lasu mieszanego, zachowanie naturalnego stanowiska jodły przy północnej granicy zasięgu oraz licznych zabytkowych dębów, jodeł i sosen.	59.19	odległy o 1,6 km od granicy opracowania – 3,6 km od rzeki
Hołda	leśny	częściowy	Rozporządzenie MOŚZNiL z dnia 23 grudnia 1998r /DZ.U. NR 164 POZ 1188 z 1998r/	Zachowanie dobrze zachowanych, naturalnych lasów niżowych, charakterystycznych dla nizin środkowopolskich	71.24	
Mokry Las	leśny	częściowy	Zarządzenie MLiPD z dnia 24 listopada 1983r /MP NR 39 POZ. 230 z 1984r/	Zachowanie zbiorowisk leśnych, głównie fragmentu grądu z udziałem jodły	14.72	odległy o 2,6 km od granicy opracowania – 4,6 km od rzeki
Dąbrowa w Niżankowicach	leśny	częściowy	Zarządzenie MLiPD z dnia 24 listopada 1983r /MP NR 39 POZ. 230 z 1983r/	Zachowanie rzadkiego w Polsce zbiorowiska świetlistej dąbrowy	102.25	odległy o 1,6 km od granicy opracowania – 3,6 km od rzeki
Węże	geologiczny	częściowy	Zarządzenie MLiPD z dnia 28 lutego 1972r /MP NR 5 POZ. 33 z 1972/	Zachowanie wapiennego wzgórza (ostaniec jurajski) z systemem jaskiń zawierających formy naciekowe z lejami krasowymi, w których zachowały się szczątki zwierząt pliocenskich	20.74	
Winnica	florystyczny	częściowy	DZ. NR 233/1 Zarządzenie MOŚZNiL z dnia 11 grudnia 1995r /MP NR 5 POZ. 60 z dnia 23 stycznia 1996r/	Zachowanie muraw i zarośli kserotermicznych z rzadkimi gatunkami roślin	1.54	

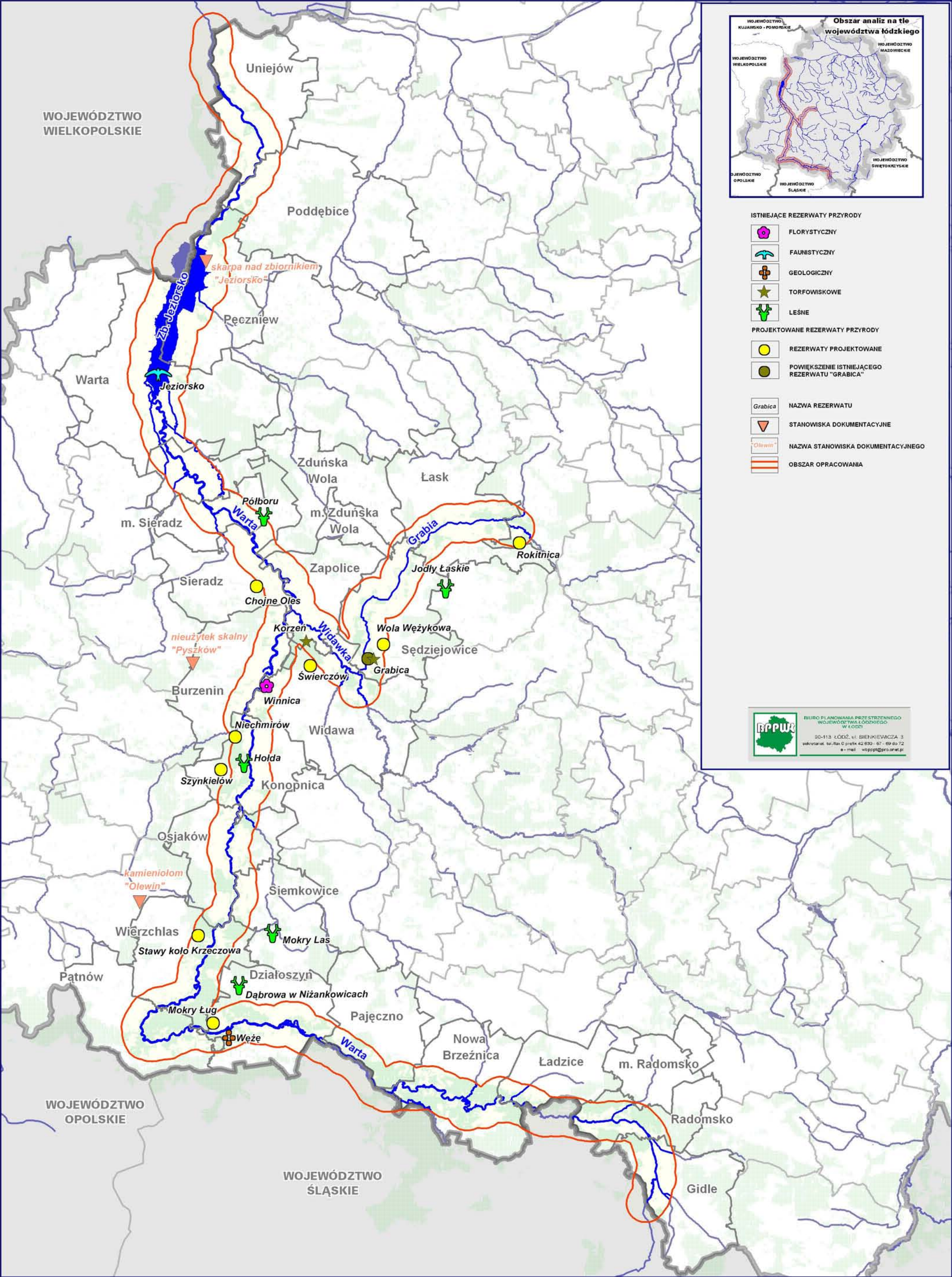
Podstawą prawną dla wszystkich wymienionych rezerwatów jest również Obwieszczenie Nr 2/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 2 października 2001 r. w sprawie ogłoszenia wykazu rezerwatów przyrody na terenie woj. łódzkiego utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 206 poz. 2976 z 2001 r.)

W obrębie analizowanego terenu występują jeszcze inne formy ochrony przyrody. Jednak ze względu na szczególną ochronę, obszarów tych nie wskazano w opracowaniu. Miejsca te są chronione przed turystami, nie kieruje się w ich stronę żadnych szlaków turystycznych ani ścieżek przyrodniczych. Leżą one w ustronnych miejscach i tak powinno pozostać.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Istniejące i projektowane rezerваты przyrody, stanowiska dokumentacyjne

Rezerwat „Jezioro”

Stanowisko dokumentacyjne - Skarpa w Siedlankowie

ZPK „Góry Wapienne”

Do najciekawszych rezerwatów na omawianym terenie należą:

"Jeziorsko"

Za rezerwat przyrody uznano obszar wód i nieużytków o pow. 2350.60 ha, położony na terenie miasta i gminy Warta oraz w gminie Pęczniew.

Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych ostoi ptaków wodno - błotnych, w tym licznie występujących gatunków ptaków rzadkich i chronionych.

Specyfiką zalewu są coroczne wahania poziomu wody, które sprawiają, że część zalewu raz jest wodą raz jest łądem. Latem i jesienią następuje proces stopniowego odsłaniania bagnistego dna - miejsca życia niezliczonych ilości zwierząt bezkręgowych, których obfitość zwabia liczne stada migrujących ptaków. Jest miejscem odpoczynku oraz gromadzenia energii do dalszych lotów.

Na terenie rezerwatu występuje wiele gatunków ptaków, wśród których dominującą rolę pełnią mewa śmieszka (*Larus ridibundus*) oraz rybitwa zwyczajna (*Sterna hirundo*). Kolonijnie występują kormorany czarne (*Phalacrocorax carbo*), które wraz z czapłą siwą (*Ardea cinerea*) lęgną się w środkowej części zbiornika.

Wśród gatunków rzadkich zakładających gniazda należy wymienić gęś gęgawę (*Anser anser*), mewę małą (*Larus minutus*), mewę srebrzystą (*Larus argentatus*), mewę pospolitą (*Larus canus*), bataliony (*Philomachus pugnax*) i podróżniczkę (*Luscinia svecica*). Licznie gnieźdzą się tutaj kaczki: krzyżówka (*Anas platyrhynchos*), płaskonos (*Anas clypeata*), czernica (*Aythya fuligula*), głowienka (*Aythya ferina*) oraz perkozy: dwuczuby (*Podiceps cristatus*) i rdzawoszyi (*Podiceps griseigena*). Ogółem na terenie zbiornika gniazduje około 100 gat. ptaków, a z przyległymi terenami ich liczba wzrasta do 130 gat.

Prawdziwe ptasie oblężenie zbiornik przeżywa w okresie wiosennego i jesienno-jesiennego przelotu. Ornitolodzy doliczyli w tym okresie ok. 230 gatunków ptaków wodnych jak i przyrodniczo związanych z innymi siedliskami. Są to, oprócz wcześniej wymienionych, różne gatunki siewek, blaszkodziobych (*Anseriformes*), pełnopłetwych (*Pelecaniformes*) i brodzących (*Ciconiformes*). Pojawiają się nawet stada liczące po kilkadziesiąt sztuk bociana czarnego (*Ciconia nigra*). Wśród ptaków przelatujących można spotkać gatunki rzadko obserwowane na terenie kraju jak ślepowrony (*Nycticorax nycticorax*), czaple białe (*Casmerodius albus*), żurawie (*Grus grus*) i ostrzygojady (*Haematopus ostralegus*).

Duża obfitość ptactwa oraz ryb sprawiła, iż w okolicy zalewu obserwuje się rybołowa (*Pandion haliaetus*), orlika krzykliwego (*Aquila clanga*), sokoła wędrownego (*Falco peregrinus*) oraz orła bielika (*Haliaeetus albicilla*), który w związku z dużą obfitością pokarmu, obrał sobie za miejsce gniazdowania znajdujący się w niewielkiej odległości od zalewu kompleks leśny.

Na terenie rezerwatu obowiązują: zakaz obozowania, rozpalania ognisk, brodzenia i korzystania ze sprzętu pływającego posiadającego silnik spalinowy.

„Węże”

Istniejący rezerwat przyrody nieożywionej (geologiczny), częściowy. Położony na terenie gminy Działoszyn, Nadleśnictwo Wieluń – Leśnictwo Niżankowice oddz. 160C a-I. Powierzchnia wynosi: 20,74 ha. Własność: Skarb Państwa.

Przedmiotem ochrony jest wapienny ostaniec jurajski z systemem jaskiń zawierających formy naciekowe oraz leje krasowe, w których zachowały się szczątki zwierząt plioceńskich.

Rezerwat geologiczny Węże jest najciekawszym pod względem zjawisk krasowych miejscem w północnej części Jury Krakowsko - Wieluńskiej. Rezerwat położony jest na Górze Zelce. Leży on na wysokości około 220 m.n.p.m.

W rezerwacie Węże znajduje się pięć jaskiń: Zanokcica, Za kratą, Draba, Mała i Prof. Samsonowicza. Do ruchu turystycznego przystosowana jest jedynie jaskinia Za kratą. W pozostałych istnieje ryzyko obrywania się skał, lub są niedostępne z innych powodów. Jaskinie te są miejscem hibernacji nietoperzy. Jaskinia Za kratą ma głębokość około 17 metrów, a na jej dno można się dostać po trzech drabinkach. Jaskinia ma dość ładną szatę naciekową. Niestety w dość dobrym stanie zachowały się jedynie wytwory uformowane z polewy naciekowej, gdyż ta jest trudna do oderwania i zabrania przez zwiedzających. Oprócz tego przy ostatniej drabince znajdują się małe, szybko rozwijające się stalaktyty rurkowe, które są zaczątkiem większych stalaktytów.

Rezerwat geologiczny Węże jest bardzo ciekawym obiektem turystycznym. Warty jest odwiedzenia za względu na zjawiska krasowe, ciekawą roślinność wapieniolubną, czy ciekawą panoramę okolicy. Niestety cały rezerwat jest bardzo zdewastowany przez turystów, którzy nie szanują walorów przyrody.

W niewielkiej odległości położona jest Góra Draby, gdzie znajdują się: niewielka jaskinia, wapiennik i mały kamieniołom.

W odległości około dwóch kilometrów, znajduje Jaskinia Niespodzianki. Jaskinia ta ma około 94 metry długości i 17 głębokości. Niestety wejście do jaskini jest zasypane piaskiem spływającym ze zbocza stoku. Kto ma zamiar koniecznie odwiedzić tą jaskinię musi być zaopatrzony w sprzęt do odkopywania. Odkopywanie zajmie godzinę.

Flora:

Występują chronione zbiorowiska nieleśne: muraw kserotermicznych (*Festuco-Brometea*) – zespół rutewki mniejszej i szalwi łąkowej (*Thalictro-Salvietum pratensis*).

Pozostałe cenne zbiorowiska nieleśne: zespoły szczelinowe – zespół wapieniolubnych paproci szczelinowych (*Asplenietum trichomanorytae*).

Drobne paprocie rosnące w szczelinach wapiennych skał

Gatunki ściśle chronione:

pomocnik baldaszkowaty (*Chimaphila umbellata*), widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*), rojownik (rojnik) pospolity (*Jovibarba sobolifera*).

Gatunki częściowo chronione: kocanki piaskowe (*Helihrysum arenarium*), przylaszczka pospolita (*Hepatica nobilis*).

Gatunki specjalnej troski: irga zwyczajna (*Cotoneaster integerrima*), ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare*).

Rojownik (rojniki) pospolity to element osobliwego zespołu roślinnego muraw naskalnych

Ostaniec wapienny „Góra Zelce” wraz z porastającą go wapieniolubną roślinnością

Fauna:

Występują gatunki chronione, rzadkie i zagrożone:

ślimaki: ślimak austriacki (*Cepea vindobonensis*), ślimak (*Pyramidula rupestris*)

owady:

motyl (*Alucita grammodactyla*), modraszek argiades (*Cupido argiades*), przeplatka cinksja (*Melitaea cinxia*), kraśnik karyncki (*Zygaena carniolica*), ryjkowiec (*Ceutorhynchus pumilio*), ryjkowiec (*Magdalis memnonia*), ryjkowiec (*Gymnetron asellus*), smółka (*Trachusa bysinna*), klecanka (*Polistes gallicus*), smukwa (*Scolia quadripunctata*), muchówka (*Thyridanthrax fenestratus*)

ptaki:

kląskawka

ssaki:

nocek Bechsteina (*Myotis bechseini*), nocek duży (*Myotis myotis*), nocek Natterera (*Myotis nattereri*), nocek wąsatek (*Myotis mystacinus*), nocek Brandta (*Myotis brandti*), nocek łydkowłosy (*Myotis dasycneme*), nocek rudy (*Myotis daubentoni*), mroczek późny (*Eptesicus serotinus*), gacek brunatny (*Placotus auritus*), gacek szary (*Placotus austriacus*), mopek (*Barbastella barbastellus*), borowiec wielki (*Nyctalus noctula*)

Wodospady w jaskini „Za kratą”

Korzeń

Rezerwat „Korzeń” położony jest na terenie gminy Widawa w oddz. 359 .

Powierzchnia rezerwatu wynosi 34,93 ha. Znajduje się on w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki.

Celem utworzenia rezerwatu jest ochrona dużej powierzchni torfowiska o charakterze przejściowym oraz dobrze zachowanych fitocenoz olsu torfowego.

Na obszarze torfowiska występuje wiele chronionych i rzadkich gatunków flory i fauny. Dzięki temu, miejsce to jest wyjątkowo cenne w skali nie tylko regionu, ale i kraju. Oprócz wysokich wartości naukowych i dydaktycznych, rezerwat stanowi znakomity magazyn puli genowej, regionalnych form i ekotypów.

Za najcenniejsze wartości przyrodnicze rezerwatu można uznać:

- duże zróżnicowanie siedlisk, znajdujące odzwierciedlenie w bogactwie zbiorowisk roślinnych – występują tu zbiorowiska roślinne:
- torfowisko przejściowe o cechach zbiorowisk z klasy Scheuchzerio-Caricetea fuscae i klasy Oxycocco-Sphagnetea,
- zespół grzybieni północnych - Nymphaetum candidae, Phragmitetum communis, Typhetum latifoliae,
- zbiorowisko łąkowe z klasy Molinio- Arrhenatheretea, Sphagno squarosi-Alnetum, Ribo nigri - Alnetum, Leucobryo - Pinetum i Vaccinio uliginosi - Pinetum.

Poza zespołami Leucobryo - Pinetum i zbiorowiskiem łąkowym wszystkie zbiorowiska są bardzo dobrze wykształcone.

- występowanie dużych populacji gatunków roślin chronionych : rosiczki długolistnej (*Drosera anglica*), rosiczki okrągłolistnej (*Drosera rotundifolia*), paprotki zwyczajnej (*Polypodium vulgare*), widłaka jałowcowego (*Lycopodium annotinum*), grzybieni północnych (*Nymphaea candida*), bagna zwyczajnego (*Ledum palustre*), kruszyny (*Frangula alnus*) i wielu gatunków rzadkich, jak: modrzewnica zwyczajna (*Andromeda polifolia*), przygielka biała (*Rhynchospora alba*) i inne.
- stanowisko lęgowe żurawia (*Grus grus*) i brodziec samotnego (*Tringa ochropus*).

Bagniste zbiorowisko roślinne rezerwatu „Korzeń”

"Winnica"

Rezerwat florystyczny "Winnica" położony jest w gminie Widawa i zajmuje powierzchnię 1.54 ha. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych muraw oraz zarośli kserotrmicznych z rzadkimi gatunkami roślin.

Roślinność rezerwatu „Winnica”

Ochronie podlega niespełna trzystu metrowy fragment prawej skarpy doliny Warty z częściowo naturalnymi wychodniami górnajurajskich margli. Niższe partie skarpy pokrywają gęste zarośla śliwy tarniny (*Prunus spinosa*), róży dzikiej (*Rosa canina*), ligustru pospolitego (*Ligustrum vulgare*) oraz wiązu polnego (*Ulmus campestris*) z dużym udziałem okazów formy korkowatej. W prześwitach i wyższych partiach skarpy rozwinęły się wspaniałe i bardzo bogate florystycznie murawy kserotermiczne.

Pomimo niewielkiej powierzchni rezerwatu jego flora jest bardzo bogata. Występują tutaj : gorysz pagórkowaty (*Peucedanum oreoselinum*), pajęcznica gałęzista (*Anthericum ramosum*), czyściec kosmaty (*Stachys germanica*), głowienka wielkokwiatowa (*Prunella grandiflora*), rumian żółty (*Anthemis trincoria*), wiazówka bulwkowa (*Filipendula hexapetala*), pierwiosnka lekarska (*Primula officinalis*), kłosownica pierzasta (*Brachypodium pinnatum*) oraz wiele innych rzadkich gatunków roślin.

Projektowane rezerwaty przyrody

Utworzone dotychczas rezerwaty nie zapewniają jeszcze w pełni ochrony najcenniejszych walorów środowiska. W związku z powyższym zostało zaproponowane utworzenie nowych rezerwatów przyrody. Na analizowanym terenie są to:

- **Chojne Oles** - proj. rez. częściowy o powierzchni 14,0 ha,
- **Świerczów** - proj. rez. częściowy o powierzchni 9,7 ha – odległy o 0,5 km od granicy opracowania – 2,5 km od rzeki, (postulowany w Planie Ochrony KPMWiW)
- **Grabica** - proj. powiększenie rez. częściowego o powierzchni 77,1 ha, (postulowany w Planie Ochrony KPMWiW)

- **Wola Wężykowa** - proj. rez. częściowy o powierzchni 43,7 ha, (postulowany w Planie Ochrony KPMWiW)
- **Rokitnica** - proj. rez. częściowy o powierzchni 9,3 ha,
- **Niechmirów** - proj. rez. częściowy o powierzchni 9,3 ha,
- **Szynkielów** - proj. rez. częściowy o powierzchni 76,6 ha, – odległy o 0,5 km od granicy opracowania – 2,5 km od rzeki, (postulowany w Planie Ochrony KPMWiW)
- **Stawy koło Krzeczowa** - proj. rez. częściowy o powierzchni 16,6 ha, (postulowany w Planie Ochrony ZPK)
- **Mokry Ług** - proj. rez. częściowy o powierzchni 12,4 ha, (postulowany w Planie Ochrony ZPK)

Do najbardziej interesujących rezerwatów na omawianym terenie należą:

„Stawy koło Krzeczowa”

W proponowanym rezerwacie występują siedliska przyrodnicze chronione: zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*) – zespół sitów i trzęślicy modrej (*Junco-molinietum*), ols porzeczkowy (*Ribonigri-Alnetum*) oraz torfowiska przejściowe i trzęsawiska (*Caricion lasiocarpae*).

Gatunkiem ściśle chronionym rosnącym na tym terenie jest pomocnik baldaszkowaty (*Chimaphila umbellata*).

„Stawy koło Krzeczowa” to bogate siedlisko flory i fauny

„Mokry Ług”

Projektowany rezerwat częściowy położony jest w gminie Działoszyn – we wsi Bobrowniki. Powierzchnia wynosi 12,4 ha. Własność terenu: grunty wspólnoty wiejskiej.

Przedmiot ochrony: torfowisko wysokie z typowymi zespołami roślinnymi i pełnym składem florystycznym – jedyne na obszarze ZPK.

Flora:

Siedliska przyrodnicze chronione: murawy bliźniczkowe (*Nardetalia*) – zespół bliźniczki psiej trawki (*Nardo-Juncetum*), sosnowy bór bagienny (*Vaccinio uliginosi-Pinetum*), torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (*Sphagnetalia magellanic*).

Gatunki ściśle chronione: rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*)

Gatunki częściowo chronione: bagno zwyczajne (*Ledum palustre*)

Parki Krajobrazowe

Park krajobrazowy jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnienie tych wartości w warunkach racjonalnego gospodarowania (Dz. U. nr 114 z dnia 12 grudnia 1991 r.). Ochrona krajobrazu polega na ochronie przyrody wielkich obszarów zamieszkałych lub niezamieszkałych przez ludzi, rozległej przestrzeni wypełnionej tworem przyrody i wytworami ludzkiej kultury. W ochronie krajobrazu powinny być uwzględnione: zachowanie jego bioróżnorodności, utrzymanie i pomnażanie piękna, usprawnienie funkcjonowania (Z. Wnuk, R. Olaczek).

Na terenie opracowania występują:

- Park Krajobrazowy Międzyrzecz Warty i Widawki,
- Załęczański Park Krajobrazowy

Park Krajobrazowy Międzyrzecz Warty i Widawki

Park Krajobrazowy Międzyrzecz Warty i Widawki został powołany 14 września 1989 roku uchwałą Wojewódzkiej Rady Narodowej w Sieradzu, uznany Rozporządzeniem Nr 9/99 Wojewody Łódzkiego z dnia 29 marca 1999r w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez dotychczasowych wojewodów i nadal obowiązujących na obszarze województwa łódzkiego lub jego części (Dz.Urz.Woj. Łódzkiego. Nr 28 poz. 137).

Powierzchnia Parku wynosi 25 330 ha.

Utworzenie Parku miało na celu objęcie szczególną ochroną cennego przyrodniczo i krajobrazowo terenu dla potrzeb dydaktyczno – naukowych.

Podstawowe wartości przyrodnicze Parku stanowią dobrze wykształcone zbiorowiska roślinności leśnej, torfowiskowej, szuwarowej, wodnej, łąkowej i kserotermicznej. Są to:

- torfowiska i tereny podmokłe z kompleksem roślinności wodnej, szuwarowej i łąkowej starorzecza z mozaiką roślinności bagiennej,
- fragmenty dolin rzek o wysokich walorach krajobrazowych i dydaktycznych, z wartościową obudową biologiczną i bogatą hydrofauną,

- kompleksy roślinności łąkowej, oznaczające się bogactwem gatunkowym flory i towarzyszącej im fauny,
- fragmenty borów i lasów liściastych, z dobrze wykształconymi kompleksami roślinności leśnej i płatami starych drzewostanów, porastające terasy akumulacyjne dolin Warty i Widawki,
- płaty muraw kserotermicznych, z cennymi i chronionymi gatunkami flory, związanych z rzadkim na tym terenie podłożem wapiennym lub piaszczysto – żwirowymi kemami,
- cenne struktury geomorfologiczne, obejmujące formy rzeźby związane z działalnością lądolodu w czasie zlodowacenia północnopolskiego oraz związane z towarzyszącymi im procesami peryglacjalnymi i eolicznymi, a także stanowiące przykłady współczesnych procesów geomorfologicznych.

Park posiada plan ochrony ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 roku w sprawie określenia obszaru Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, którym to Rozporządzeniem określony został również obszar Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki.

Załęczański Park Krajobrazowy

Załęczański Park Krajobrazowy został powołany 5 stycznia 1978 roku uchwałą Nr XIII/50/78 WRN w Sieradzu .

Wokół ZPK utworzona została otulina jako obszar izolujący Park przed niekorzystnymi wpływami otoczenia oraz jako teren zaplecza usługowego Parku.

Aktualną podstawę prawną Parku stanowią dwa rozporządzenia:

Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 roku w sprawie określenia obszaru Załęczańskiego Parku Krajobrazowego (Dz.U.W.S. Nr20, poz. 114 z dnia 9.09.1998r.) uznane Rozporządzeniem Nr 9/99 Wojewody Łódzkiego z dnia 29 marca 1999r w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez dotychczasowych wojewodów i nadal obowiązujących na obszarze województwa łódzkiego lub jego części (Dz.Urz.Woj.Łódzkiego. Nr 28 poz. 137).

Rozporządzenie Nr 21/95 Wojewody Częstochowskiego z dnia 7 września 1995r. w sprawie utworzenia Załęczańskiego Parku Krajobrazowego (Dz.U.W.Cz. Nr26, poz.90 z dnia 27.09.1995r.) uznane Obwieszczeniem Wojewody Śląskiego z dnia 15 marca 1999r w sprawie ustalenia wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez Wojewodę Bielskiego, Częstochowskiego i Katowickiego przed dniem 1 stycznia 1999r. (Dz.Urz.Woj.Śląskiego. Nr 8 poz. 42).

Powierzchnia parku wynosi 14 485 ha.

Załęczański Park Krajobrazowy powstał jako czwarty w Polsce, a pierwszy w Polsce centralnej oraz zespole Jurajskich Parków Krajobrazowych.

Z elementów geologii na uwagę zasługują elementy krasowe, a głównie jaskinie i źródła. Krajobraz jurajski reprezentowany jest przez wapienne wzgórza zbudowane z górnajurajskich wapieni płytowych i skalistych. Na uwagę zasługują pagóry ostańcowe jak: Góra Graby, Góra Wapiennik, oraz pagór wapienny – Góra Świętej Genowefy.

Najciekawszym elementem są niewątpliwie jaskinie, w których są szczątki zwierząt plioceńskich.

Szata roślinna ZPK jest bardzo urozmaicona, co wiąże się z położeniem Parku w strefie przejściowej pomiędzy wyżynami i nizinami. Na środowisko życia roślin oddziałuje tu zarówno podłoże wapienne jak i kwaśne piaski plioceńskie. Charakterystyczną cechą jest występowanie roślinności wapieniolubnej.

Park charakteryzuje się dużą różnorodnością biotypów, co sprawia, że również fauna jest bardzo zróżnicowana. Charakterystyczną grupą fauny bezkręgowców wyróżniającą teren Parku są liczne gatunki kserotermiczne. Bardzo bogaty jest świat owadów. Różnorodny jest rybostan rzeki Warty. Odcinek zakola Warty zamieszkują liczne gatunki ryb w tym ryby w innych rejonach ginące. Podstawową przyczyną wpływającą na bogactwo rybostanu jest naturalny charakter koryta a także liczne stare jazy młyńskie.

Obszary chronionego krajobrazu

Z obszarem opracowania związane są następujące obszary chronionego krajobrazu:

Nadwarciański obszar chronionego krajobrazu

Powierzchnia wynosi 27 432 ha. Został utworzony na terenie byłego województwa sieradzkiego dla ochrony doliny Warty, rozporządzeniem wojewody sieradzkiego Dz.U. Nr 20 p. 115 z dnia 9 września 1998r. o północy łączy się z Uniejowskim OCHK a od południa przechodzi przez Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki

Chrząstowsko – Widawski Obszar Chronionego Krajobrazu

Został utworzony na terenie byłego województwa sieradzkiego rozporządzeniem wojewody z 31 lipca 1998., dla ochrony walorów przyrodniczych w międzyrzeczu rzeki Widawki i Chrząstawki. Obszar ten stanowił łącznik pomiędzy Parkiem Krajobrazowym Międzyrzecza Warty i Widawki a Szczercowskim OCHK. Powierzchnia obszaru wynosi 4 194 ha.

Obszar Chronionego Krajobrazu Środkowej Grabi

Powierzchnia wynosi 6 558 ha. Obszar ten został utworzony rozporządzeniem wojewody z dnia 31 lipca 1998 r. Od wschodu łączy się z Tuszyńsko Dłutowskim OCHK

Obszar Chronionego krajobrazu w gminie Nowa Brzeźnica

Jego moc prawna wynikała z prawa miejscowego.

Obszar Chronionego Krajobrazu Piliczańsko - Radomszczański

Status prawny obszaru wynikał z planów miejscowych gmin.

W myśl ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz.U. Nr 80 poz. 717 z 2003 r.). z dniem 1 stycznia 2004 r. plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone przed 1 stycznia 1995 r. utraciły moc prawną, w związku z powyższym dwa z wymienionych OCHK-ów straciły status prawny.

Wymienione obszary chronionego krajobrazu nie posiadają obecnie żadnego powiązania z pozostałymi OCHK województwa.

W celu utworzenia właściwego systemu obszarów chronionych, zapewniającego powiązania terenów poddanych ochronie utworzono system ekologiczny dla obszaru województwa (projekt – Wojewódzkiego Biura Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi – będący na etapie uzgodnień).

Docelowe obszary chronionego krajobrazu

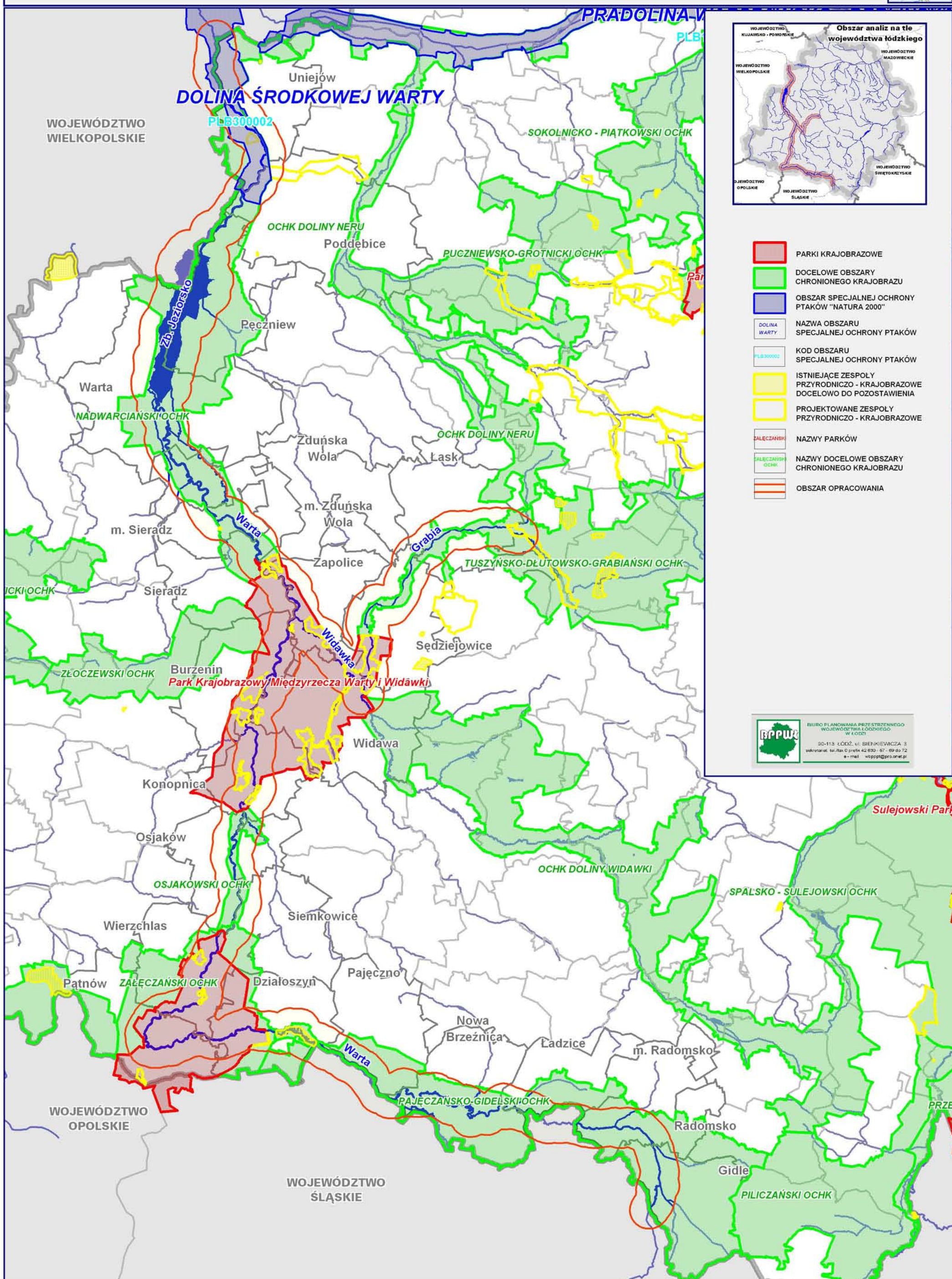
Na terenie opracowania występują następujące docelowe obszary chronionego krajobrazu:

- **OCHK „Nadwarciański”** – powstał na bazie istniejącego Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
- **OCHK „Doliny Widawki”** – powstał na bazie istniejących obszarów chronionego krajobrazu: Chrzastowsko – Widawskiego, Szczercowskiego, Borowej Góry, objął również tereny nowoprojektowane. Został utworzony dla ochrony doliny rzeki Widawki, miejscami mało jeszcze przekształconej, z wartościowymi siedliskami .
- **OCHK „Osjałowski”**- powstał na bazie istniejącego zespołu przyrodniczo – krajobrazowego o tej samej nazwie. Zespół stanowi powiązanie Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki i Załęczańskiego Parku Krajobrazowego.
- **OCHK „Załęczański”** – powstał na w wyniku przekształcenia otuliny Załęczańskiego Parku Krajobrazowego w obszar chronionego krajobrazu na terenie województwa łódzkiego.
- **OCHK „Pajęczańsko – Gidlewski”** - powstał na bazie Piliczańsko - Radomszczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i OCHK w Nowej Brzeźnicy (których funkcjonowanie wynikało z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin), obejmuje również Działoszyński Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy, dodano również nowe obszary.
- **OCHK „Złoczewski”** – jest obszarem nowoprojektowanym. Celem jego utworzenia jest objęcie ochroną terenów o wysokich walorach przyrodniczych oraz utworzenie korytarza ekologicznego stanowiącego powiązania pomiędzy Wartą i Pilicą. Tylko niewielki fragment tego obszaru mieści się w granicach opracowania.
- **OCHK „Tuszyńsko - Dłutowsko – Grabiański”** – powstał na bazie Obszaru Chronionego Krajobrazu Środkowej Grabi, Tuszyńsko – Dłutowskiego OCHK i Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego Doliny Grabi, dołączając fragmenty nowych obszarów.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Docelowy system ekologiczny

- PARKI KRAJOBRAZOWE
- DOCELOWE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- OBSZAR SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW "NATURA 2000"
- NAZWA OBSZARU SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW
- KOD OBSZARU SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW
- ISTNIEJĄCE ZESPOŁY PRZYRODNICZO - KRAJOBRAZOWE DOCELOWO DO POZOSTAWIENIA
- PROJEKTOWANE ZESPOŁY PRZYRODNICZO - KRAJOBRAZOWE
- NAZWY PARKÓW
- NAZWY DOCELOWE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- OBSZAR OPRACOWANIA

BPPWR
BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
W ŁÓDZI
90-113 ŁÓDŹ, ul. BIEŃKIEWICZA 3
telefon: tel./fax 0 prefix 42 650 - 97 - 69 do 72
e-mail: wpppl@pro.onet.pl

Obszary Natura 2000

Na omawianym terenie występuje obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. DZ.U.NR 229 POZ. 2313 z 2004 r.

- **Dolina Środkowej Warty** - kod obszaru PLB300002.

Pomniki przyrody

W analizie terenu dokonano wyboru przyjmując za kryterium: aleje, grupy drzew, drzewa najstarsze, o największym obwodzie, kamieniołomy, jaskinie, źródła, zbiorniki wodne będące pomnikami przyrody.

I.p.	nazwa - przedmiot ochrony	miejsowość	gmina	położenie	podstawa prawna	obwód /w cm/	rodzaj pomnika
1.	Jesion wyniosły	Pęczniew	Pęczniew	Przy kościele parafialnym	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	480	Pomnik przyrody ożywionej
2.	Dąb szypułkowy	Ustków	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	350	Pomnik przyrody ożywionej
3.	Wiąz szypułkowy	Ustków	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	480	Pomnik przyrody ożywionej
4.	Dąb szypułkowy	Ustków	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	350	Pomnik przyrody ożywionej
5.	Dąb szypułkowy	Mikołajewice	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	320	Pomnik przyrody ożywionej
6.	Lipa drobnolistna	Mikołajewice	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	310	Pomnik przyrody ożywionej
7.	Dąb szypułkowy	Mikołajewice	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	350	Pomnik przyrody ożywionej
8.	Dąb szypułkowy	Mikołajewice	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	340	Pomnik przyrody ożywionej
9.	Dąb szypułkowy	Mikołajewice	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	300	Pomnik przyrody ożywionej
10.	Jawor	Małków	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	247	Pomnik przyrody ożywionej
11.	Dąb szypułkowy	Małków	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	500	Pomnik przyrody ożywionej

12.	Dąb szypułkowy	Małków	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	445	Pomnik przyrody ożywionej
13.	Dąb szypułkowy	Małków	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	312	Pomnik przyrody ożywionej
14.	Dąb szypułkowy	Małków	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	340	Pomnik przyrody ożywionej
15.	Dąb szypułkowy	Małków	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	320	Pomnik przyrody ożywionej
16.	Dąb szypułkowy	Małków	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	395	Pomnik przyrody ożywionej
17.	Dąb szypułkowy	Małków	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	332	Pomnik przyrody ożywionej
18.	Dąb szypułkowy	Małków	Warta	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	370	Pomnik przyrody ożywionej
19.	Jesion wyniosły	Biskupice	Sieradz	Park przy PDPS	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	285	Pomnik przyrody ożywionej
20.	Lipa drobnolistna	Biskupice	Sieradz	Park przy PDPS	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	355	Pomnik przyrody ożywionej
21.	Jesion wyniosły	Biskupice	Sieradz	Park przy PDPS	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	420	Pomnik przyrody ożywionej
22.	Jesion wyniosły	Biskupice	Sieradz	Park przy PDPS	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	335	Pomnik przyrody ożywionej
23.	Wiąz szypułkowy	Podłężyce	Sieradz	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	418	Pomnik przyrody ożywionej
24.	Wiąz szypułkowy	Podłężyce	Sieradz	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	513	Pomnik przyrody ożywionej
25.	Topola kanadyjska	Podłężyce	Sieradz	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	300	Pomnik przyrody ożywionej
26.	Lipa drobnolistna	Podłężyce	Sieradz	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	317	Pomnik przyrody ożywionej
27.	Klon zwyczajny	Podłężyce	Sieradz	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	238	Pomnik przyrody ożywionej

28.	Lipa drobnolistna	Podłężyce	Sieradz	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	180	Pomnik przyrody ożywionej
29.	Lipa drobnolistna	Podłężyce	Sieradz	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	200	Pomnik przyrody ożywionej
30.	Lipa drobnolistna	Podłężyce	Sieradz	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	230	Pomnik przyrody ożywionej
31.	Aleja wielogatunkowa (kasztanowo-jesionowo-wiązowa) - 78 szt. Drzew	Podłężyce	Sieradz	Droga dojazdowa do parku	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)		Aleja
32.	Grupa drzew -jednogatunkowa (10 dębów szypułkowych)	Męcka Wola	Sieradz	Park zabytkowy przy ZSZ	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)		Grupa drzew
33.	Aleja jednogatunkowa (lipy drobnolistne) - 13 szt. Drzew	Strońsko	Zapolyce	PKMWiW; park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)		Aleja
34.	Klon zwyczajny	Strońsko	Zapolyce	PKMWiW; park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	348	Pomnik przyrody ożywionej
35.	Jesion wyniosły	Strońsko	Zapolyce	PKMWiW; park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	462	Pomnik przyrody ożywionej
36.	Lipa drobnolistna	Strońsko	Zapolyce	Pkmwiw; park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	268	Pomnik przyrody ożywionej
37.	Dąb szypułkowy	Zapolyce	Zapolyce	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	470	Pomnik przyrody ożywionej
38.	Klon zwyczajny	Zapolyce	Zapolyce	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	280	Pomnik przyrody ożywionej
39.	Dąb szypułkowy	Zapolyce	Zapolyce	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	260	Pomnik przyrody ożywionej
40.	Buk zwyczajny	Zapolyce	Zapolyce	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	300	Pomnik przyrody ożywionej
41.	Buk zwyczajny	Zapolyce	Zapolyce	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	245	Pomnik przyrody ożywionej
42.	Klon polny (paklon)	Zapolyce	Zapolyce	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	310	Pomnik przyrody ożywionej

43.	Klon polny (paklon)	Zapolice	Zapolice	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	360	Pomnik przyrody ożywionej
44.	Klon zwyczajny	Zapolice	Zapolice	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	240	Pomnik przyrody ożywionej
45.	Klon zwyczajny	Zapolice	Zapolice	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	240	Pomnik przyrody ożywionej
46.	Lipa srebrzysta	Zapolice	Zapolice	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	350	Pomnik przyrody ożywionej
47.	Jesion wyniosły	Zapolice	Zapolice	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	270	Pomnik przyrody ożywionej
48.	Jesion wyniosły	Zapolice	Zapolice	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	280	Pomnik przyrody ożywionej
49.	Dąb szypułkowy	Pstrokonie	Zapolice	PKMWiW; park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	397	Pomnik przyrody ożywionej
50.	Dąb szypułkowy	Pstrokonie	Zapolice	PKMWiW; park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	455	Pomnik przyrody ożywionej
51.	Dąb szypułkowy	Rembieszów	Zapolice	PKMWiW; obok kaplicy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	527	Pomnik przyrody ożywionej
52.	Sosna limba	Rembieszów	Zapolice	PKMWiW; obok kaplicy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	170	Pomnik przyrody ożywionej
53.	Lipa drobnolistna	Kalinowa	Zapolice	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	305	Pomnik przyrody ożywionej
54.	Dąb szypułkowy	Kalinowa	Zapolice	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	372	Pomnik przyrody ożywionej
55.	Jesion wyniosły	Kalinowa	Zapolice	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	262	Pomnik przyrody ożywionej
56.	Dąb szypułkowy	Ligota	Widawa	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	303	Pomnik przyrody ożywionej
57.	Jesion wyniosły	Grabno	Sędziejowice	PKMWiW, Grabno 4	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	296	Pomnik przyrody ożywionej
58.	Jesion wyniosły	Grabno	Sędziejowice	PKMWiW, Grabno 4	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	343	Pomnik przyrody ożywionej

59.	Wiąz szypułkowy	Wola Wężykowa	Sędziejowice	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	375	Pomnik przyrody ożywionej
60.	Dąb szypułkowy	Wola Wężykowa	Sędziejowice	PKMWiW, pole obok parku	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	500	Pomnik przyrody ożywionej
61.	Dąb szypułkowy	Sędziejowice	Sędziejowice	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	340	Pomnik przyrody ożywionej
62.	Dąb szypułkowy	Sędziejowice	Sędziejowice	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	310	Pomnik przyrody ożywionej
63.	Dąb szypułkowy	Sędziejowice	Sędziejowice	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	320	Pomnik przyrody ożywionej
64.	Kasztanowiec zwyczajny	Sędziejowice	Sędziejowice	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 24 listopada 1998r w sprawie uznania za obiekty chronione (DZ.U.W.S. NR 29 poz.174 z dnia 27 listopada 1998r)	315	Pomnik przyrody ożywionej
65.	Jesion wyniosły	Pruszków	Sędziejowice	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	360	Pomnik przyrody ożywionej
66.	Dąb szypułkowy	Pruszków	Sędziejowice	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	340	Pomnik przyrody ożywionej
67.	Dąb szypułkowy	Pruszków	Sędziejowice	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	380	Pomnik przyrody ożywionej
68.	Dąb szypułkowy	Pruszków	Sędziejowice	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	370	Pomnik przyrody ożywionej
69.	Wiąz szypułkowy	Pruszków	Sędziejowice	Park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	370	Pomnik przyrody ożywionej
70.	Lipa drobnolistna	Wola Marzeńska	Sędziejowice	Park	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	400	Pomnik przyrody ożywionej
71.	Topola kanadyjska	Zielęcice	Łask	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	365	Pomnik przyrody ożywionej
72.	Grupa drzew-jednogatunkowa (3 dęby szypułkowe)	Zielęcice	Łask	Park wiejski	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)		Pomnik przyrody ożywionej
73.	Dąb szypułkowy	Ostrów	Łask	Park ZSO	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	295	Pomnik przyrody ożywionej
74.	Brzoza brodawkowata	Ostrów	Łask	Park ZSO	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	262	Pomnik przyrody ożywionej

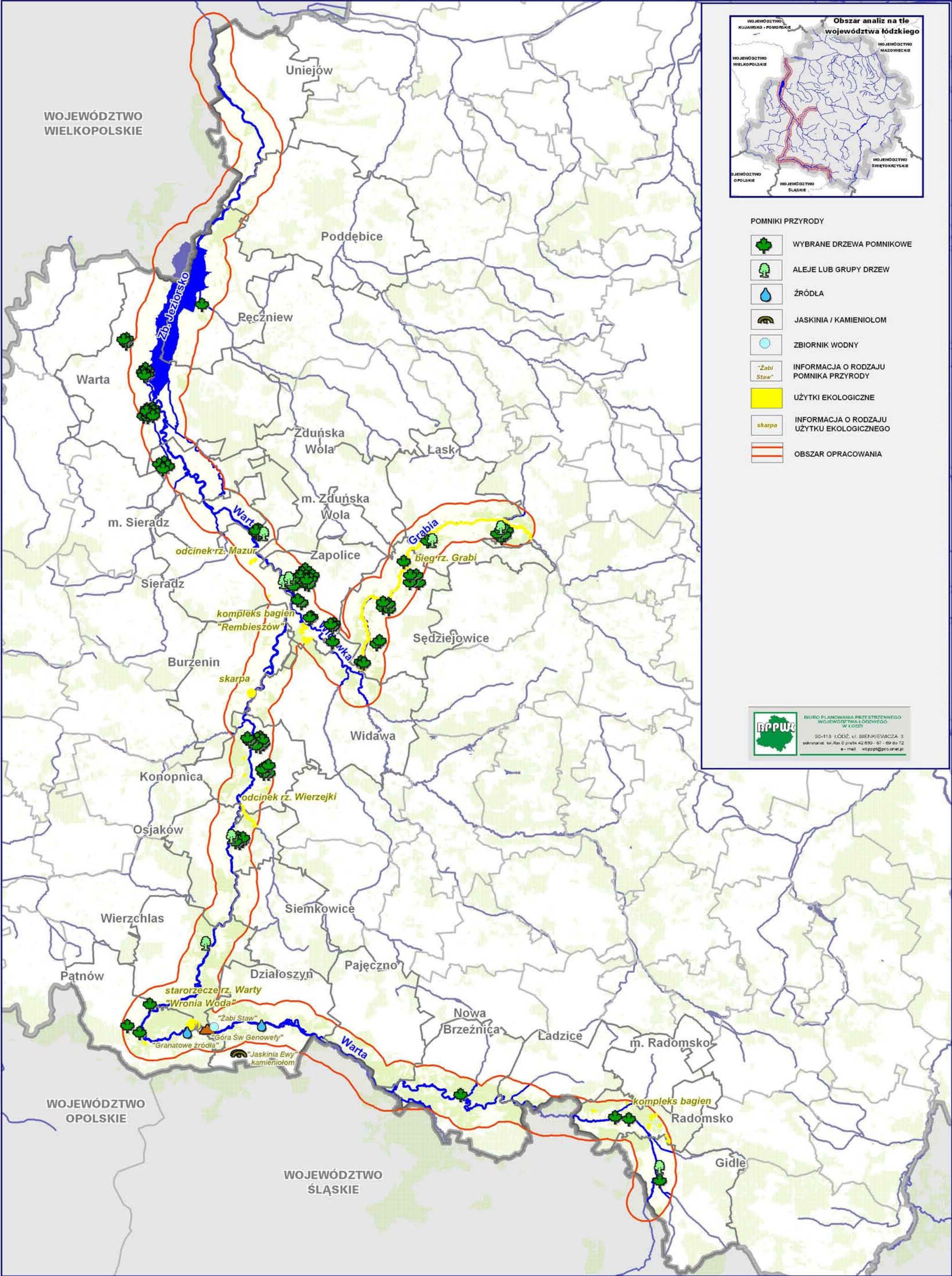
75.	Dąb szypułkowy	Ostrów	Łask	Park ZSO	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	365	Pomnik przyrody ożywionej
76.	Dąb szypułkowy	Ostrów	Łask	Park ZSO	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	282	Pomnik przyrody ożywionej
77.	Kasztanowiec zwyczajny	Ostrów	Łask	Park ZSO	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	330	Pomnik przyrody ożywionej
78.	Jawor	Rychłocice	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	329	Pomnik przyrody ożywionej
79.	Klon zwyczajny	Rychłocice	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	260	Pomnik przyrody ożywionej
80.	Cis pospolity	Rychłocice	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	200	Pomnik przyrody ożywionej
81.	Lipa drobnolistna	Rychłocice	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	445	Pomnik przyrody ożywionej
82.	Topola biała (Białodrzew)	Rychłocice	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	330	Pomnik przyrody ożywionej
83.	Topola biała (Białodrzew)	Rychłocice	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	555	Pomnik przyrody ożywionej
84.	Topola biała (Białodrzew)	Rychłocice	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	325	Pomnik przyrody ożywionej
85.	Topola biała (Białodrzew)	Rychłocice	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	315	Pomnik przyrody ożywionej
86.	Topola biała (Białodrzew)	Rychłocice	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	370	Pomnik przyrody ożywionej
87.	Topola biała (Białodrzew)	Rychłocice	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	341	Pomnik przyrody ożywionej
88.	Topola biała (Białodrzew)	Rychłocice	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	280	Pomnik przyrody ożywionej
89.	Lipa drobnolistna	Konopnica	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	365	Pomnik przyrody ożywionej

90.	Wiąz szypułkowy	Konopnica	Konopnica	PKMWiW, obok parku zabytkowego	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	418	Pomnik przyrody ożywionej
91.	Dąb szypułkowy	Konopnica	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	505	Pomnik przyrody ożywionej
92.	Dąb szypułkowy	Konopnica	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	433	Pomnik przyrody ożywionej
93.	Klon zwyczajny	Konopnica	Konopnica	PKMWiW, park pałacowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	365	Pomnik przyrody ożywionej
94.	Klon zwyczajny	Konopnica	Konopnica	PKMWiW, park zabytkowy	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	305	Pomnik przyrody ożywionej
95.	Grupa drzew - jednogatunkowych (brzoza brodawkowata) - (zniesiona ochrona prawna 1 brzozy o ob.170 cm.)	Osjaków	Osjaków	wyspa na rzece Warcie	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	Grupa drzew	
96.	Dąb szypułkowy	Osjaków	Osjaków	nad rzeką Wartą	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	310	Pomnik przyrody ożywionej
97.	Dąb szypułkowy	Osjaków	Osjaków	cmentarz parafialny	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	280	Pomnik przyrody ożywionej
98.	Dąb szypułkowy	Osjaków	Osjaków	cmentarz parafialny	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	290	Pomnik przyrody ożywionej
99.	Dąb szypułkowy	Osjaków	Osjaków	Osjaków	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	330	Pomnik przyrody ożywionej
100.	Brzoza brodawkowata	Osjaków	Osjaków	Osjaków	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	230	Pomnik przyrody ożywionej
101.	Jesion wyniosły	Osjaków	Osjaków	Ul. Piaskowa 17	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.S. NR 3 poz. 9 z dnia 19 lutego 1998r)	250	Pomnik przyrody ożywionej
102.	Grupa drzew 6 dębów szypułkowych	Kraszkowice	Wierzchlas	przy posesji Krzeczów 67	Uchwała Nr XXI/136/93 RG Wierzchlas (Dz.U.W.S Nr11,poz.35 z 1993)	375, 256, 265, 350, 320, 315	Grupa drzew
103.	Klon zwyczajny	Bieniec Mały	Pątnów	obok posesji Bieniec Mały 71	Rozp. Woj. Sieradzkiego (Dz.U.W.S Nr3, poz.9 z 1998)	276	Pomnik przyrody

104.	Lipa drobnolistna	Dzietrzniki	Pątnów	posesja 216	Rozp. Woj. Sieradzkiego (Dz.U.W.S. Nr3, poz.9 z 1998)	410	pomnik przyrody
105.	Dąb szypułkowy	Kępowizna	Pątnów	przy drodze, w pobliżu młyna	Rozp. Woj. Sieradzkiego (Dz.U.W.S Nr3, poz.9 z 1998)	514	Pomnik przyrody
106.	Lipa drobnolistna	Załęcze Małe	Pątnów	Leśnictwo Cisowa, posesja 78	Rozp. Woj. Sieradzkiego (Dz.U.W.S Nr3, poz.9 z 1998)	397	Pomnik przyrody
107.	ŹRÓDŁA "GRANATOWE ŹRÓDŁA"	Stara Wieś	Pątnów	obręb Załęcze Małe	Rozp. Woj. Sieradzkiego (Dz.U.W.S Nr3, poz.9 z 1998)	Pomnik przyrody	
108.	Wzgórze wapienne "GÓRA ŚW. GENOWEFY"	Ogroble,	Wierzchlas	Leśnictwo Ogroble, oddz.140d	Rozp. Woj. Sieradzkiego (Dz.U.W.S Nr3, poz.9 z 1998)	Pomnik przyrody	
109.	Zbiornik wodny "ŻABI STAW"	Bobrowniki	Działoszyn	na zachód od wsi	Rozp. Woj. Sieradzkiego (Dz.U.W.S Nr3, poz.9 z 1998)	Pomnik przyrody	
110.	Formy kopalne KAMIENIOŁOM przy "JASKINI EWY"	Draby	Działoszyn	obręb kol. Lisowice	Rozp. Woj. Sieradzkiego (Dz.U.W.S Nr3, poz.9 z 1998)	Pomnik przyrody	
111.	JASKINIA "JASKINIA EWY"	Draby	Działoszyn	naprzeciw posesji Draby	Rozp. Woj. Sieradzkiego (Dz.U.W.S Nr3, poz.9 z 1998)	Pomnik przyrody	
112.	ŹRÓDŁO	Lisowice	Działoszyn	na wschód od mostu	Rozp. Woj. Sieradzkiego (Dz.U.W.S Nr3, poz.9 z 1998)	Pomnik przyrody	
113.	Dąb szypułkowy	Ważne młyny	Nowa Brzeźnica	ośrodek wczasowy PKP	Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996r zmieniające rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.Cz. NR 2 poz. 13 z 1996r)	520	Pomnik przyrody ożywionej
114.	Dąb szypułkowy	Cerkawizna	Radomsko	grunt p. k. Mulik	Rozporządzenie Wojewody Piotrkowskiego Nr 4/96 z dnia 4 listopada 1996r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.P. NR 21 poz. 75 z dnia 8 listopada 1996r)	Pomnik przyrody ożywionej	
115.	Lipa drobnolistna	Cerkawizna	Radomsko	grunt p. j. Kępy	Rozporządzenie Wojewody Piotrkowskiego Nr 4/96 z dnia 4 listopada 1996r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.P. NR 21 poz. 75 z dnia 8 listopada 1996r)	Pomnik przyrody ożywionej	
116.	Grupa drzew: klon pospolity, lipa drobnolistna, jesion wyniosły, buk pospolity, 2 robinie akacjowe, cis pospolity.	Pławno	Gidle	przy szpitalu rejonowym	Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996r zmieniające rozporządzenie Nr 23/94 Wojewody Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.Cz. NR 2 poz. 13 z 1996r)	Grupa drzew	
117.	Klon, jawor	Gidle	Gidle	przy kościele św. Marii Magdaleny	Rozporządzenie Nr 4/96 Wojewody Częstochowskiego z dnia 6 lutego 1996r zmieniające rozporządzenie Nr 23/94 Woj. Częstochowskiego z dnia 30 grudnia 1994r w sprawie uznania za pomnik przyrody (DZ.U.W.Cz. NR 2 poz. 13 z 1996r)	Pomnik przyrody ożywionej	

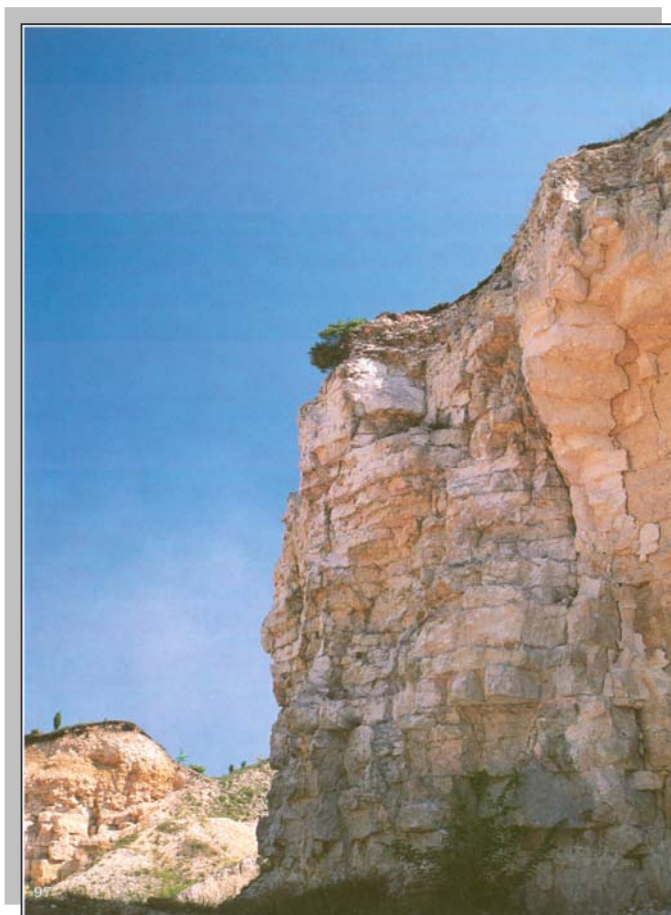

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY
Pomniki przyrody, użytki ekologiczne

Ogłoszenie wykazu rezerwatów przyrody na terenie województwa łódzkiego utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r. nastąpiło Obwieszczeniem Nr 2/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 2 października 2001 r. (D.U. W. Łódzk. Nr 206 poz. 2976 z 2001r.)

Kamieniołom koło Lisowic – kopalnia skamieniałości

Do najbardziej wyróżniających się pomników przyrody na omawianym terenie należą:

„Żabi Staw”

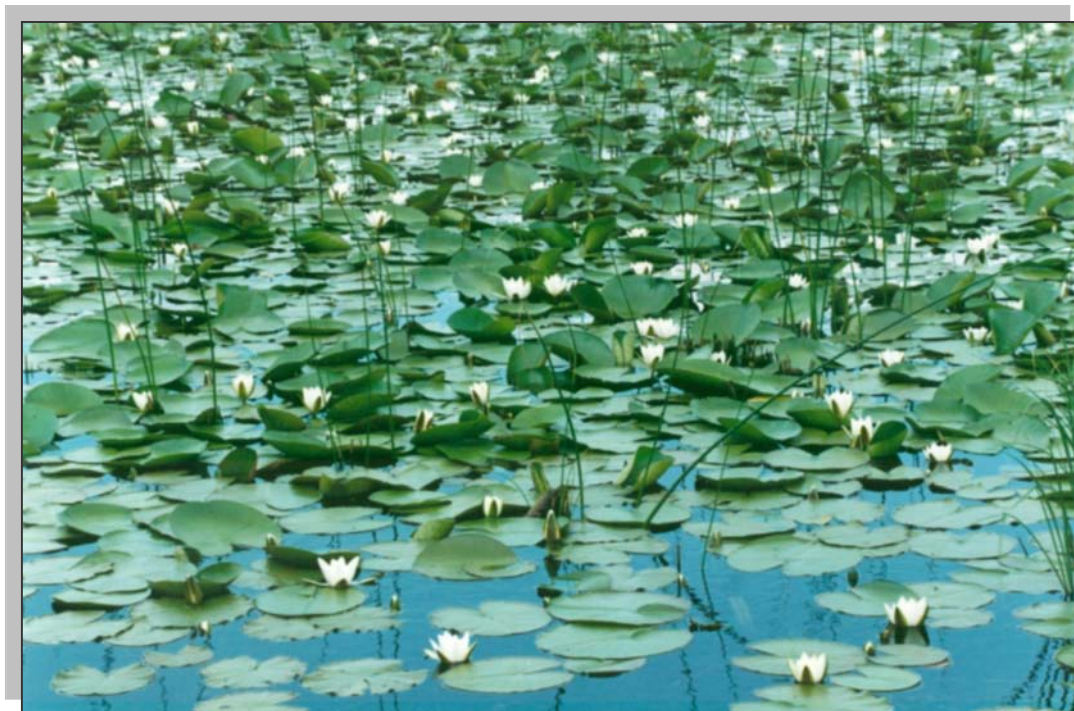
Forma ochrony: pomnik przyrody

Położenie administracyjne: woj. łódzkie, powiat pajęczański, gmina Działoszyn – wieś Bobrowniki, na zachód od zabudowań wsi.

Powierzchnia: 0,5 ha.

Własność: grunty wspólnoty wiejskiej.

Przedmiot ochrony: Zbiornik wodny z bogatym stanowiskiem grzybienia północnego.

Przez kilka letnich miesięcy cały „Żabi Staw” porośnięty jest białymi kwiatami grzybienia północnego

Flora:

Gatunki ściśle chronione:

grzybienie północne (*Nymphaea candida*), grążel żółty (*Nuphar lutea*)

Fauna:

Gatunki ściśle chronione:

plazy: traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), traszka zwyczajna (*Triturus vulgaris*), kumak nizinny (*Bombina bombina*), grzebiuszka ziemna (*Peleobates fuscus*), ropucha szara (*Bufo bufo*), ropucha zielona (*Bufo viridis*), rzekotka drzewna (*Hyla arborea*), żaba jeziorkowa (*Rana lessonae*), żaba wodna (*Rana esculenta*), żaba trawna (*Rana temporaria*), żaba moczarowa (*Rana arvalis*)

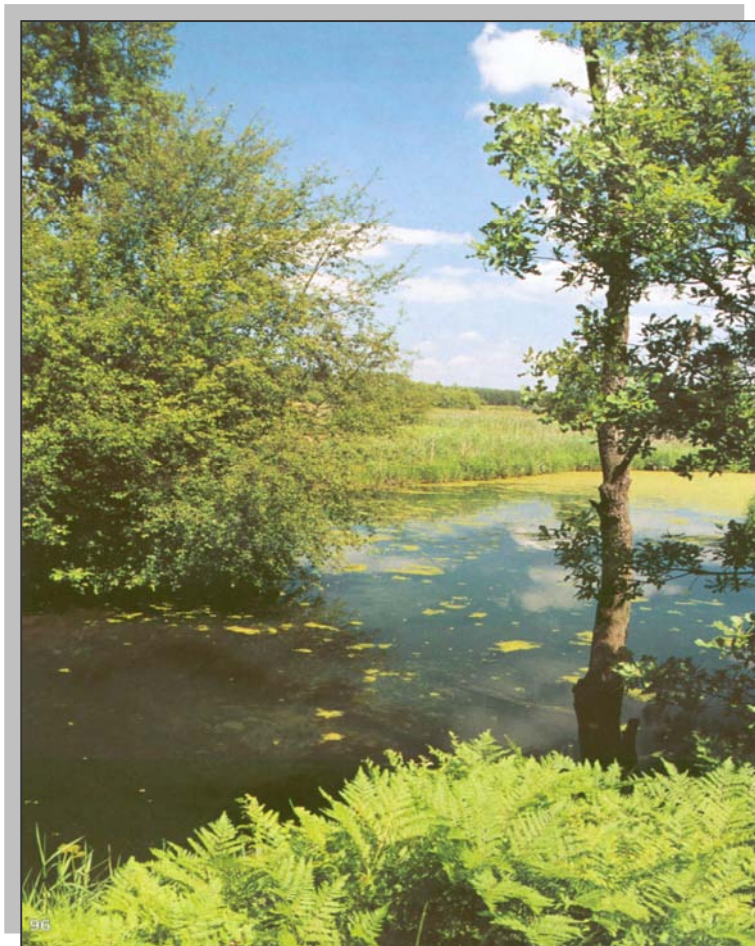
„Granatowe Źródła”

Forma ochrony: pomnik przyrody

Położenie administracyjne: woj. łódzkie, powiat wieluński, gmina Pątnów – wieś Załęczce Małe, obok ośrodka „Komobex”.

Własność: grunty prywatne.

Przedmiot ochrony: krasowe pulsujące źródła terasowe

„Granatowe Źródła” to jedyne na Jurze Polskiej pulsujące źródła krasowe

„Góra św. Genowefy”

Forma ochrony: pomnik przyrody

Położenie administracyjne: woj. łódzkie, powiat wieluński, gmina Wierzchlas, Nadleśnictwo Wieluń – Leśnictwo Ogroble, oddz.140d.

Własność: Skarb Państwa.

Przedmiot ochrony: wapienne wzgórze – skałki o charakterze ostańców.

Flora:

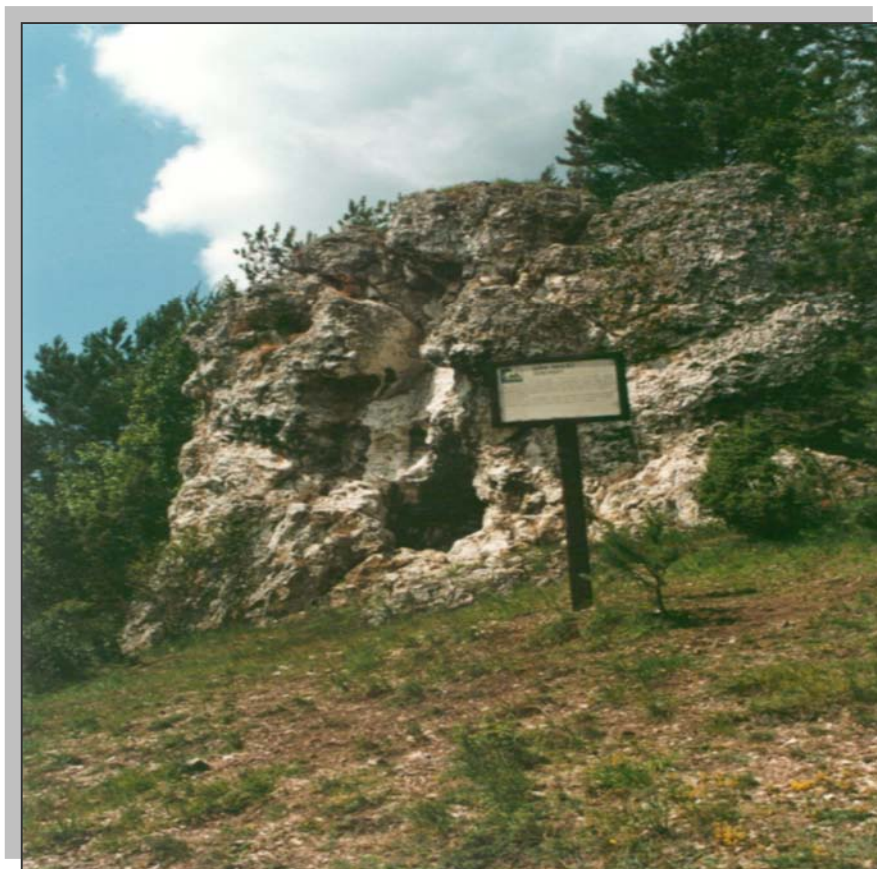
Występują chronione zbiorowiska nieleśne: muraw kserotermicznych (*Festuco-Brometea*) – zespół rutewki mniejszej i szalwi łąkowej (*Thalictrum-Salvietum pratensis*).

Pozostałe cenne zbiorowiska nieleśne: zespoły szczelinowe – zespół wapieniolubnych paproci szczelinowych (*Asplenietum trichomanorytae*).

Gatunki częściowo chronione:

kocanki piaskowe (*Helihrysum arenarium*)

Najdalej ku północy wysunięty ostaniec wapienny na brzegu rz. Warty - „Góra Św. Genowefy”

Jaskinia „Ewy”

Forma ochrony: pomnik przyrody

Położenie administracyjne: woj. łódzkie, powiat pajęczański, gmina Działoszyn, wieś Draby.

Własność: prywatna

Przedmiot ochrony: jaskinia na Górze Draby.

Formy kopalne w kamieniołomie przy jaskini „Ewy” na Górze Draby

Forma ochrony: pomnik przyrody

Podstawa prawna: Rozporządzenie Woj. Sieradzkiego z dnia 3 lutego 1998r. (Dz.Urz.Woj. Sieradzkiego Nr 3 poz. 9 z 1998r.) uznane Rozporządzeniem Nr 9/99 Wojewody Łódzkiego z dnia 29 marca 1999r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez dotychczasowych wojewodów i nadal obowiązujących na obszarze woj. łódzkiego lub jego części (Dz.Urz.Woj). Łódzkiego Nr 28 poz.137 z 1999r.).

Położone w gminie Działoszyn, wsi Draby. Właścicielem jest osoba prywatna. Przedmiotem ochrony są formy kopalne w kamieniołomie przy jaskini „Ewy” na Górze Draby.

Stanowiska dokumentacyjne

Z obszarem opracowania związane są następujące stanowiska dokumentacyjne:

- **Siedlątków** – skarpa na wschodnim brzegu zbiornika Jeziorsko pomiędzy Siedlątkowem a Popowem. DZ.U.W.S.NR 11 POZ. 36 z 1994 r.
- **Pyszków** - nieużytek skalny położony na terenie leśnictwa Pyszków, odz. 105-B-f., powierzchnia 0,16 ha. DZ.U.W.S.NR 7 POZ. 39 z 1996 r. Stanowisko znajduje się w odległości 5,3 km od granicy opracowania – 7,3 km od rzeki.
- **Olewin** – kamieniołom piaskowców żelazistych Jury Dolnej, powierzchnia 0,52 ha. DZ.U.W.S.NR 29 POZ. 174 z 1998 r. Stanowisko znajduje się w odległości 7,3 km od granicy opracowania – 9,3 km od rzeki.

Użytki ekologiczne

Wykaz istniejących użytków ekologicznych w granicach opracowania

Lp.	przedmiot ochrony	powierzchnia w ha /długość w km	moc prawna
1.	WRONIA WODA STARORZECZE RZEKI WARTY	2.80	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 19 marca 1996r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S.NR 3 POZ. 14 z marca 1996r/
2.	WRONIA WODA STARORZECZE RZEKI WARTY	5.23	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 19 marca 1996r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S.NR 3 POZ. 14 z marca 1996r/
3.	WRONIA WODA STARORZECZE RZEKI WARTY	0.82	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 19 marca 1996r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S.NR 3 POZ. 14 z marca 1996r/
4.	WRONIA WODA STARORZECZE RZEKI WARTY	1.61	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 19 marca 1996r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S.NR 3 POZ. 14 z marca 1996r/
5.	WRONIA WODA STARORZECZE RZEKI WARTY	5.29	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 19 marca 1996r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S.NR 3 POZ. 14 z marca 1996r/
6.	WRONIA WODA STARORZECZE RZEKI WARTY	1.18	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 19 marca 1996r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S.NR 3 POZ. 14 z marca 1996r/
7.	SKARPA, NATURALNY PUNKT WIDOKOWY	0.74	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 13 maja 1998r w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ.U.W.S.NR 11 POZ.39 z 29 maja 1998r/
8.	KOMPLEKS BAGIEN ŚRÓDLEŚNYCH	1.38	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
9.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	0.31	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
10.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	0.94	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
11.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	0.84	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
12.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	0.84	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
13.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	0.30	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz.

			4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
14.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	0.68	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
15.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	0.38	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
16.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	0.39	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
17.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	1.08	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
18.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	1.25	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
19.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	0.93	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
20.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	3.42	Rozporządzenie Nr 57/2001 Wojewody Łódzkiego z dnia 17 grudnia 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ. U. Ł. Nr 272 poz. 4779 z dnia 29 grudnia 2001 r./
21.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	4.18	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000 r. W sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ.U.W.Ł. Nr 73 poz.391 z dnia 31 maja 2000r./
22.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	0.08	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22maja 2000r w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ.U.W.Ł. Nr 73 poz.391 z dnia 31 maja 2000r./
23.	BAGNO ŚRÓDLESNE	1.67	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ.U.W.Ł. Nr 73 poz. 391 z dnia 31 maja 2000r./
24.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	0.75	Rozporządzenie Nr 18/2000 Wojewody Łódzkiego z dnia 22 maja 2000r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ.U.W.Ł. Nr 73 poz. 391 z dnia 31 maja 2000r./
25.	REMBIESZÓW KOMPLEKS BAGIEN	1.29	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 25 października 1995r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S. NR 17 POZ. 59 z dnia 10 listopada 1995r/
26.	REMBIESZÓW KOMPLEKS BAGIEN	2.42	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 25 października 1995r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S. NR 17 POZ. 59 z dnia 10 listopada 1995r/
27.	REMBIESZÓW KOMPLEKS BAGIEN	0.70	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 25 października 1995r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S. NR 17 POZ. 59 z dnia 10 listopada 1995r/
28.	REMBIESZÓW KOMPLEKS BAGIEN	2.10	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 25 października 1995r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S. NR 17 POZ. 59 z dnia 10 listopada 1995r/
29.	REMBIESZÓW KOMPLEKS BAGIEN	8.82	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 25 października 1995r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S. NR 17 POZ. 59 z dnia 10 listopada 1995r/
30.	KOMPLEKS BAGIEN	0.68	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 25 października 1995r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S. NR 17 POZ. 59 z dnia 10 listopada 1995r/
31.	KOMPLEKS BAGIEN	1.68	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 25 października 1995r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S. NR 17 POZ. 59 z dnia 10 listopada 1995r/
32.	KOMPLEKS BAGIEN	0.70	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 25 października 1995r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S. NR 17 POZ. 59 z dnia 10 listopada 1995r/
33.	KOMPLEKS BAGIEN	8.24	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 25 października 1995r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S. NR 17 POZ. 59 z dnia 10 listopada 1995r/
34.	KOMPLEKS BAGIEN	10.14	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 25 października 1995r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S. NR 17 POZ. 59 z dnia 10 listopada 1995r/
35.	BAGNO ŚRÓDLEŚNE	0.14	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 22 kwietnia 1996r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S.NR 7 POZ. 39 z dnia

			22 maja 1996r/
36.	STARORZECZE RZEKI WARTY (hkm 7+300 ŻEGLINY)	5.29	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 13 maja 1998r w sprawie uznania za użytki ekologiczne /DZ.U.W.S.NR 11 POZ.39 z 29 maja 1998r/
37.	NATURALNY ODCINEK RZEKI WIERZNICY OD KUŹNICY STROBIŃSKIEJ DO UJŚCIA	5.70	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 17 lutego 1992r w sprawie uznania za obiekty chronione /DZ.U.W.S. NR 2 POZ. 8-9 z dnia 28 lutego 1992r/
38.	BIEG RZEKI GRABI	40.60	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 3 marca 1993r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S. NR 5 POZ. 13 z dnia 30 marca 1993r/
39.	ODCINEK RZEKI MAZUR /2,150 - 3,500 HKM/	1.35	Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 2 marca 1995r w sprawie uznania za użytek ekologiczny /DZ.U.W.S. NR 4 POZ. 7 z dnia 10 marca 1995r/

Najciekawszymi użytkami ekologicznymi na terenie opracowania są:

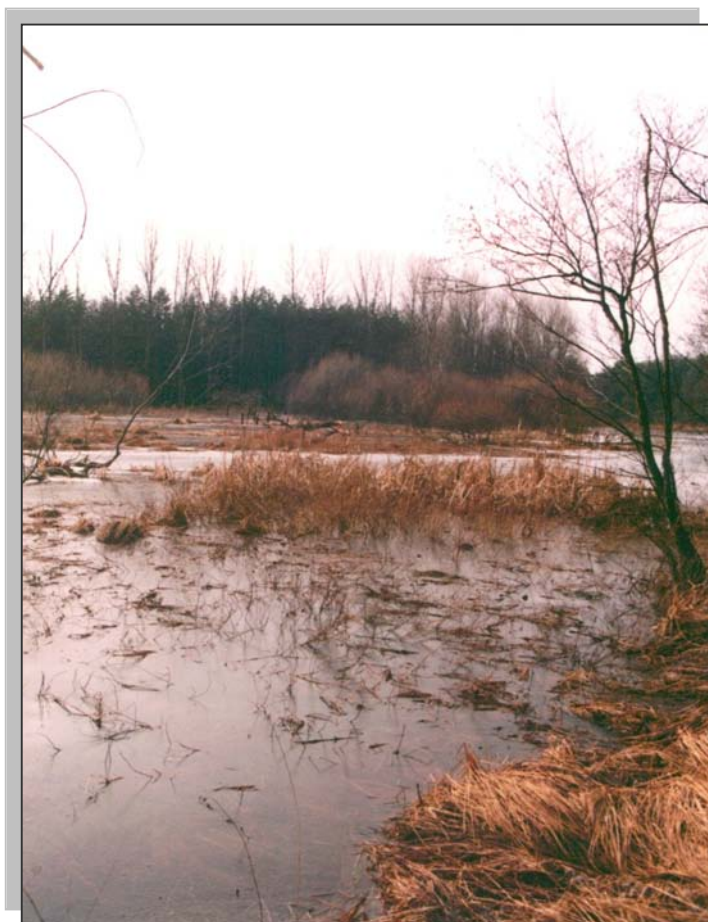
„Wronia Woda”

Jest to użytek ekologiczny położony w gminie Wierzchlas, Nadleśnictwo Wieluń – Leśnictwo Ogroble oddz.134 c,d,f,g, 135 a,b,c,d,f. Powierzchnia wynosi 21,42 ha. Własność: Skarb Państwa. Przedmiotem ochrony jest starorzecze rzeki Warty

Flora:

Gatunkiem ściśle chronionym jest: grążel żółty (*Nuphar lutea*), goździk piaskowy (*Dianthus arenarius*)

Gatunek częściowo chroniony zasiedlający ten teren to kocanki piaskowe (*Helihrysum arenarium*).

Starorzecze rzeki Warty „Wronia Woda”

Rzeka Grabia

Grabia jest rzeką odznaczającą się dużymi walorami krajobrazowymi, ciekawą obudową biologiczną, a przede wszystkim z bardzo bogatą hydrofauną. Stwierdzona występowanie tu aż 800 gatunków zwierząt. Najciekawszymi gatunkami florystycznymi zasiedlającymi rzekę są: okrzężnica bagienna (*Hottonia palustris*), włosienicznik wodny (*Batrachium aquatile*).

Istniejące Zespoły Przyrodniczo – Krajobrazowe

Na terenie opracowania status prawny posiadają następujące Zespoły Przyrodniczo – Krajobrazowe:

- **Działoszyński Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy** - Przełomowy odcinek rzeki Warty - Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia OCHK oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Docelowo pozostanie jako Zespół przyrodniczo krajobrazowy o tej samej nazwie i zostanie włączony w teren docelowego OCHK „Pajęczańsko – Gidelskiego”.
- **Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy "Dolina Grabi"** - Dolina rzeki Grabi - Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia OCHK oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe /DzU.W.S. Nr 20 poz.115 z dnia 9 września 1998 r./. Włączony w docelowy OCHK „Tuszyńsko - Dłutowsko – Grabiański”. Wschodni fragment pozostanie bazą ZPK „Młynów nad Grabią”, natomiast niewielka południowa część pozostanie trzonem ZPK „Węzła hydrograficznego Widawki, Grabi, Niecieczy”.
- **Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy "Góry Wapienne"** - Burzenin dz. nr 187, 569, powierzchnia wynosi 3.64 ha. Wychodnie skał wapiennych w Burzeninie z roślinnością kserotermiczną Uchwała Nr VIII/41/95 Rady Gminy w Burzeninie z dnia 30 marca 1995 r. w sprawie uznania "Gór Wapiennych za zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Docelowo pozostanie jako zespół przyrodniczo krajobrazowy o tej samej nazwie. Występuje na terenie Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki.
- **Osjakowski Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy** - Dolina rzeki Warty - Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia OCHK oraz uznania za użytki ekologiczne. W projekcie WBPPWł przekształcony w docelowy OCHK „Osjakowski”.

Projektowane zespoły przyrodniczo krajobrazowe:

- ZPK "Pradoliny Neru" m.gm. Poddębice, gm. Wartkowice, powierzchnia 1217 ha,
- ZPK "Piaski Bełeń" gm. Zduńska Wola, gm. Zapolice, powierzchnia 140,20 ha
- ZPK "Maćkowy Dół" gm. Zapolice, powierzchnia 12,44 ha
- ZPK "Wzgórze Zamkowe" m. Sieradz, powierzchnia 4,25 ha
- ZPK "Dolina Warty pod Kamionem" gm. Wierzchnas, powierzchnia 61,5 ha
- ZPK "Waszkowskie-Jarocice" gm. Burzenin, gm. Konopnica, powierzchnia 181,30 ha

- ZPK "Majaczewice-Burzenin" gm. Burzenin, powierzchnia 334,70 ha
- ZPK "Szynkielów-Dołki" gm. Konopnica, powierzchnia 208,40 ha
- ZPK "Siemiechów Łąki" gm. Widawa, powierzchnia 69,66 ha
- ZPK "Konopnica-Mieścisko" gm. Konopnica, powierzchnia 86,50 ha
- ZPK "Dolina Niecieczy" gm. Widawa, powierzchnia 346,20 ha
- ZPK "Smugi koło Krzeczowa" gm. Wierzchlas, powierzchnia 115,40 ha
- ZPK "Rembieszów Łąki" gm. Zapolice, gm. Widawa, powierzchnia 250,80 ha
- ZPK "Chojne nad Wartą" gm. Sieradz, gm. Zapolice, powierzchnia 112,40 ha
- ZPK "Dolina Suchej Strugi" Działoszyn, powierzchnia 30 ha
- ZPK "Węzeł Hydrograficzny Widawki-Grabi-Niecieczy" gm. Sędziejowice, gm. Widawa, powierzchnia 930,00 ha
- ZPK "Uroczysko Zieleń" m. gm. Uniejów, powierzchnia 75,03 ha
- ZPK "Młynów nad Grabią" gm. Dobroń, m. gm. Łask, gm. Dłutów, gm. Żelów, powierzchnia 832,10 ha

„Dolina Warty pod Kamionem”

Projektowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy położony jest w gminie Wierzchlas – wieś Kamion, Nadleśnictwo Wieluń – Leśnictwo Niżankowice oddz. 229b,c,d,f,g,h,~c, 228p, 237 a,b,c,d,~a,~b, 236c,~a, 238a,b,d,~a, 244b,~a.

Powierzchnia wynosi 61,5 ha (w tym grunty Lasów Państwowych pow. 31,75 ha)

Własność terenu: grunty prywatne i Skarb Państwa. Przedmiotem ochrony jest zespół form rzeźby obejmujący wąski odcinek terasy zalewowej doliny rzeki Warty oraz stok terasy wysokiej z wcięciami, głębokimi, V-kształtnymi parowami, krasowymi źródłami przykorytowymi, głazami narzutowymi na brzegu rzeki oraz niezwykle interesujący Meander Toporowski, tworzący prawie zamkniętą pętlę.

Flora:

Występują chronione siedliska przyrodnicze: murawy napiaskowe (*Sedo-Scleranthetea*) – zespół sporka wiosennego i szczytliwej siwej (*Spergulo-Corynephorum*), zespół goździka kropkowanego i zawciągu pospolitego z jałowcami (*Diantho-Armerietum*), zespół lepnicy wąskolistnej i kostrzewy owczej (*Sileno otitis-Festucetum*), zespół kostrzewy piaskowej i strzępicy sinej (*Festuco-Koelerietum*) oraz siedliska szuwar wielkoturzycowych (*Caricetum Distichae*).

Gatunki ściśle chronione:

pomocnik baldaszkowaty (*Chimaphila umbellata*), widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*), widłak (widlicz) spłaszczony (*Diphasiastrum complanatum*), grązeł żółty (*Nuphar lutea*)

Gatunki częściowo chronione:

kocanki piaskowe (*Helihrysum arenarium*), porzeczka czarna (*Ribes nigrum*)

Fauna:

Teren leży w obszarze koncentracji chronionych gatunków fauny.

Gatunki fauny ściśle chronione:

owady: trzmiel zaroślowy (*Bombus pascuorum*)

ryby: piekielnica (*Alburnoides bipunctatus*), piskorz (*Misgurnus fossilis*)

płazy: traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*), traszka zwyczajna (*Triturus vulgaris*), kumak nizinny (*Bombina bombina*), grzebiuszka ziemna (*Peleobates fuscus*), ropucha szara (*Bufo bufo*), ropucha zielona (*Bufo viridis*), rzekotka drzewna (*Hyla arborea*), żaba jeziorkowa (*Rana lessonae*), żaba wodna (*Rana esculenta*), żaba trawna (*Rana temporaria*), żaba moczarowa (*Rana arvalis*)

gady: jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), jaszczurka żyworodna (*Lacerta vivipara*), padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*), zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*), żmija zygzakowata (*Vipera berus*)

ptaki: bocian czarny (*Ciconia nigra*), perkoz rdzawoszyi (*Podiceps grisegena*), perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*), bąk (*Botaurus stellaris*), bączek (*Ixobrychus minutus*), bocian czarny (*Ciconia nigra*), nurogęs (*Mergus merganser*), przepiórka (*Coturnix coturnix*), sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*),

brodziec piskliwy (*Actitis hypoleucos*), turkawka (*Streptopelia turtur*), zimorodek (*Albedo atthis*), dudek (*Upupa epops*), dzięcioł zielony (*Picus viridis*), gąsiorek (*Lanius collurio*),

ssaki: wydra (*Lutra lutra*), jeż wschodni (*Erinaceus concolor*), kret (*Talpa europaea*), ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), ryjówka malutki (*Sorex minutus*), rzęsorek rzeczny (*Neomys fodiens*),

Gatunki fauny częściowo chronione:

ryby: śliz (*Barbatula barbatula*.)

Gatunki fauny specjalnej troski, rzadkie i zagrożone:

małże: skójką gruboskorupowa (*Unio crassus*), skójką malarzy (*Unio pictorum*),

owady: modraszka arion (*Maculinea arion*), fruczek trutniowiec (*Hemaris tityus*), wardzanka (*Bembix rostrata*), trzmiel paskowany (*Bombus subterraneus*), smukwa (*Scolia quadripunctata*), muchówka (*Thyridanthrax fenestratus*),

ptaki: bocian czarny (*Ciconia nigra*), nurogęs (*Mergus merganser*), derkacz (*Crex crex*) przepiórka (*Coturnix coturnix*),

ssaki: wydra (*Lutra lutra*).

„Smugi koło Krzeczowa”

Położone w gminie Wierchlas – grunty wsi Kraszkowice na południe od drogi Krzeczów – Kraszkowice. Powierzchnia wynosi 110,4 ha. Własność terenu: grunty wspólnoty wiejskiej.

Przedmiotem ochrony zespołu przyrodniczo – krajobrazowego są starorzecza, łąki z bogatym składem florystycznym.

Flora:

Występują chronione siedliska przyrodnicze: ols porzeczkowy (*Ribis nigri* – *Alnetum*), starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne (*Nymphaeion* i *Potamogetonion*), murawy napiaskowe (*Sedo-Scleranthetea*) – zespół sporka wiosennego i szczotliczy siwej (*Spergulo-Corynephorum*) i zespół goździka kropkowanego i zawciągu pospolitego z jałowcami (*Diantho-Armerietum*).

Gatunki ściśle chronione:

widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*)

Gatunki częściowo chronione:

kocanki piaskowe (*Helihrysus arenarium*), porzeczka czarna (*Ribes nigrum*)

Fauna:

Teren leży w obszarze koncentracji chronionych gatunków fauny.

Gatunki fauny ściśle chronione:

owady: biegacz fioletowy (*Carabus violaceus*)

Gatunki fauny specjalnej troski, rzadkie i zagrożone:

ptaki: derkacz (*Crex crex*)

Dolina „Suchej Strugi”

Położone w gminie Działoszyn – wieś Lisowice, kol. Lisowice

Powierzchnia wynosi 30,0 ha. Własność terenu: grunty prywatne i grunty wspólnoty wiejskiej.

Przedmiotem ochrony jest fragment suchej doliny cieku krasowego „Sucha Struga” od kol. Lisowice do ujścia rzeki do Warty.

Proponowana forma ochrony: zespół przyrodniczo-krajobrazowy.

Flora:

Występują chronione zbiorowiska nieleśne: muraw kserotermicznych (*Festuco-Brometea*) – zespół rutewki mniejszej i szalwi łąkowej (*Thalictro-Salvietum pratensis*), muraw napiaskowych (*Sedo-Scleranthetea*) – zespół goździka kropkowanego i zawciagu pospolitego z jałowcami (*Diantho-Armerietum*).

Gatunki ściśle chronione:

grąźel żółty (*Nuphar lutea*)

Zasoby surowców naturalnych

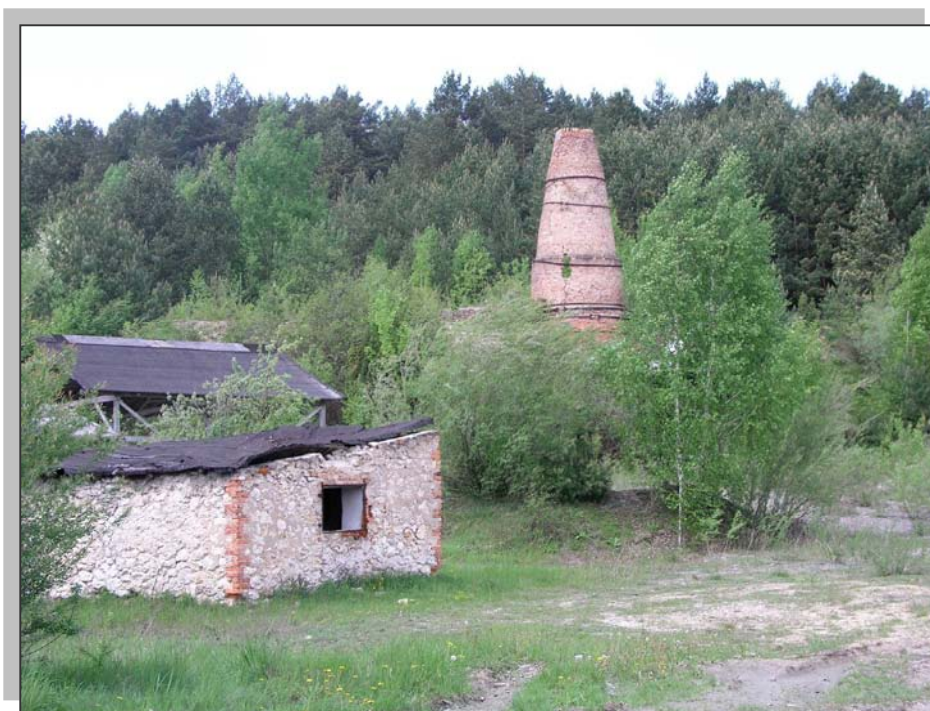
Do złóż występujących w granicach opracowania należą następujące grupy surowców:

- kruszywa naturalne,
- wapień i margiel,
- fosforyty,
- kamień drogowy i budowlany,
- węgiel brunatny,
- piaski kwarcowe,
- surowce ilaste ceramiki budowlanej.

Z wymienionych surowców naturalnych największe znaczenie dla tego terenu mają wapienie.

W miejscowości Węże znajduje się jeden z największych i ostatnich jeszcze czynnych wapienników w tej części Jury. Jadąc do wsi Węże już z daleka widać charakterystyczny dym z wypalania wapienia.

Piece do prymitywnego wypału wapna to typowy element krajobrazu

Wykaz surowców naturalnych na terenie opracowania:

Lp.	Nazwa złoża	Gmina	Kopalina	Stan zagospodarowania	Pow. w ha	Zasoby
1.	Ligota	Burzenin	kruszywo naturalne	zaniechane	0.94	6 000
2.	Majaczewice	Burzenin	wapień i margiel dla przemysłu wapienniczego	zaniechane	0.24	16 000 t
3.	Wapiennik Lisowice	Działoszyn	wapień i margiel dla przemysłu wapienniczego	zaniechane	4.09	1 810 000 ton
4.	Węże	Działoszyn	kruszywo naturalne	rozpoznane wstępnie	157.00	23 230 000 ton
5.	Działoszyn II	Działoszyn	kruszywo naturalne	rozpoznane szczegółowo	7.03	825 000
6.	Raciszyn II	Działoszyn	wapienie (kamień budowlany)	złóże zagospodarowane - eksploatowane	15.54	9 005 000 t
7.	Bobrowniki	Działoszyn	wapień i margiel dla przemysłu wapienniczego	rozpoznane wstępnie	31.65	15 767 000 t
8.	Burzenin	Burzenin, Widawa, Zapolice, Sieradz gm.	fosforyty	rozpoznane wstępnie	160.00	9 250 000 ton
9.	Wronowice I	Łask	kruszywo naturalne	rozpoznane szczegółowo	0.40	25 339 ton
10.	Niwiska Górne Grądy	Pajęczno, Działoszyn	wapień i margiel dla przem. cementowego	złóże zagospodarowane - eksploatowane	65.48	32461000 t
11.	Lisowice Las	Działoszyn	kamienie drogowe i budowlane	rozpoznane szczegółowo	1.85	230 000 t
12.	Działoszyn-Trębaczew	Działoszyn	wapień i margiel dla przem. cementowego	złóże zagospodarowane - eksploatowane	244.70	207988000 t
13.	Duszniki	Warta	kruszywo naturalne	złóże zagospodarowane - eksploatowane	0.99	105000 t

14.	Małków III	Warta	kruszywo naturalne	złóże zagospodarowane - eksploatowane	1.00	
15.	Niwiska Dolne	Pajęczno	wapień i margiel dla przemysłu wapienniczego	zaniechane	0.69	39000 t
16.	Ważne Młyny	Nowa Brzeźnica	piaski kwarcowe	zaniechane	32.50	3 776 000 t
17.	Zalesiaki I pozab	Działoszyn	Kamienie drogowe i budowlane	zagospodarowane, eksploatowane okresowo	3.58	296 000 t
18.	Trębaczew - zwałowisko odpadów powstałych przy produkcji wapna	Działoszyn	wapień i margiel dla przemysłu wapienniczego	rozpoznane szczegółowo	1.72	184000 t
19.	Raciszyn	Działoszyn	wapień	rozpoznane wstępnie	21.04	11 357 000 ton
20.	Zalesiaki II pozab	Działoszyn	Kamienie drogowe i budowlane	zagospodarowane, eksploatowane okresowo	4.91	1 968 000 t
21.	Sieradz	m.Sieradz	kruszywo naturalne	rozpoznane szczegółowo	1.10	90 000
22.	Małków V	Warta	kruszywo naturalne	złóże zagospodarowane - eksploatowane	0.83	431000 t
23.	Duszniki III	Warta	kruszywo naturalne	rozpoznane szczegółowo	2.84	647 000 t
24.	Małków II	Warta	kruszywo naturalne	rozpoznane szczegółowo	1.31	119 000 t
25.	Duszniki II	Warta	kruszywo naturalne	złóże zagospodarowane - eksploatowane	7.30	977000 t
26.	Małków	Warta	kruszywo naturalne	zagospodarowane, eksploatowane okresowo	2.55	653 000 t
27.	Krzeczów	Wierzchlas	kruszywo naturalne	zagospodarowane, eksploatowane okresowo	0.90	106 000 t
28.	Łaszew Rządowy	Wierzchlas	kruszywo naturalne	złóże zagospodarowane - eksploatowane	1.30	81000 t
29.	Kochlew	Wierzchlas	kruszywo naturalne	rozpoznane szczegółowo	1.30	131 917 ton
30.	Kraszkowice II	Wierzchlas	kruszywo naturalne	złóże zagospodarowane - eksploatowane	3.50	548 000 t
31.	Ostrówek	Gm. Zduńska Wola	surowce ilaste ceramiczne do budowlanej	złóże zagospodarowane - eksploatowane	3.12	144 000 m ³
32.	Wielka Wieś	Widawa	wapień i margiel dla przem. cementowego	rozpoznane szczegółowo	106.00	92 761 000 ton
33.	Działoszyn IV	Działoszyn	wapień i margiel dla przemysłu cementowego	przew. do eksploatacji	160.12	192000 t
34.	Teodory (rejon III)	Dobroń	piaski kwarcowe	złóże zagospodarowane - eksploatowane	14.01	981 000 m3
35.	Teodory (rejon II)	Dobroń	piaski kwarcowe do produkcji cegły wap. - piaskowe	eksploatowane	11.76	1854000 m3
36.	Uniejów	Uniejów, Poddebice	węgiel brunatny	rozpoznane wstępnie	4559.00	42 000 t
37.	Zalesiaki	Działoszyn	kamienie drogowe i budowlane	zagospodarowane, eksploatowane okresowo	6.03	1746000 t
38.	Małków IV	Warta	kruszywo naturalne	zagospodarowane, eksploatowane okresowo	0.75	653000 t
39.	Uniejów	Uniejów	surowce ilaste do produkcji lekkiego kruszywa	rozpoznane wstępnie	0.00	3338000 m3

40.	Uniejów I	Uniejów	surowce ilaste ceramiki budowlanej	rozpoznane szczegółowo	0.00	510 000 m3
41.	Piaski I	Zduńska Wola gm	kruszywo naturalne	zaniechane	2.00	

Zbiorniki retencyjne

Zbiorniki retencyjne powyżej 5 ha

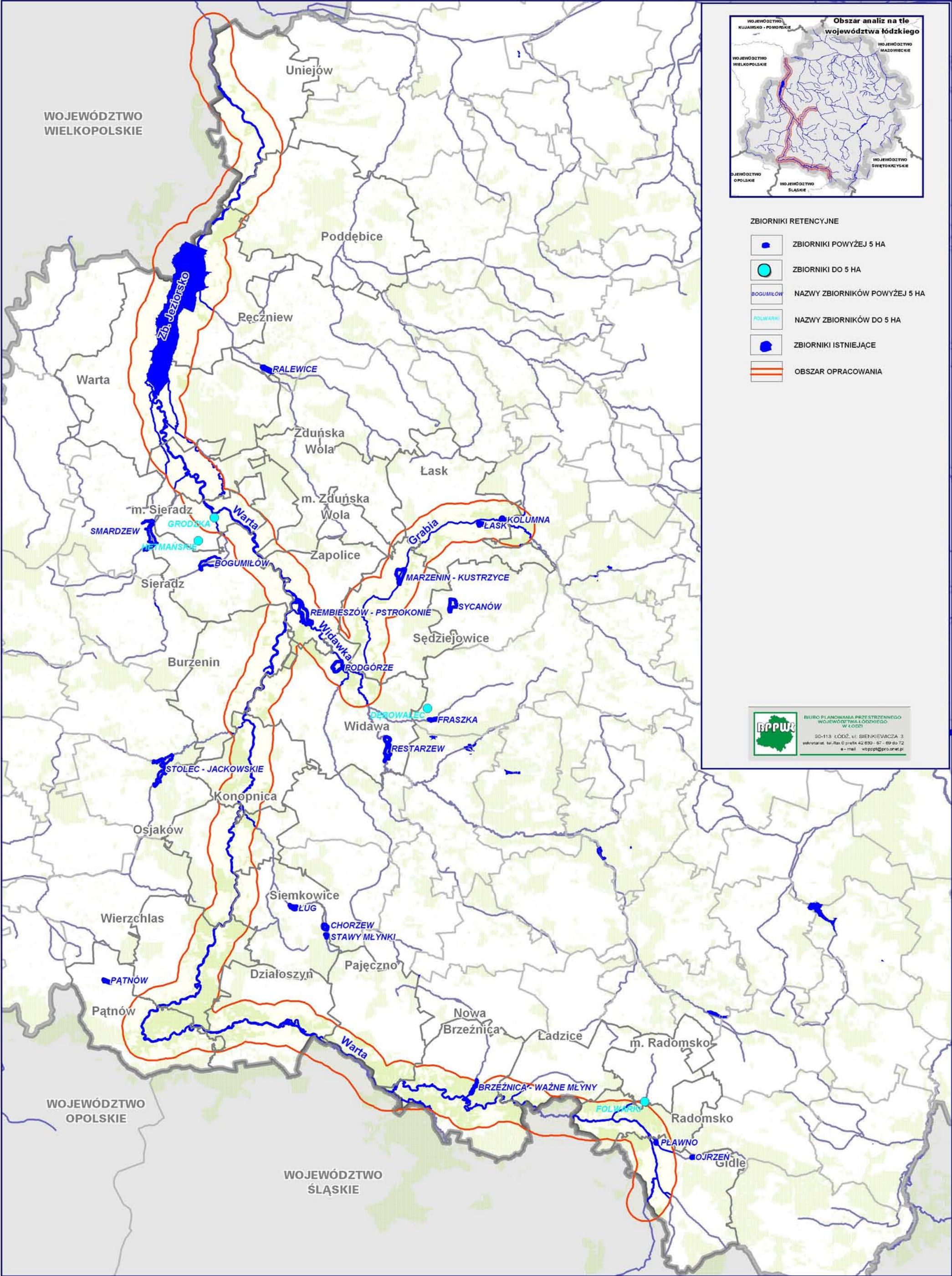
Lp	Nazwa zbiornika	Powierzchnia w ha	Pojemność w m ³	Gmina	Rzeka	Zlewnia	Dorzecze
1	Fraszka	14.20	255.60	Zelów	Chrzastawka	Warta	Odra
2	Kolumna	17.00	204.00	m. Łask	Grabia	Warta	Odra
3	Łask	18.00	140.00	m. Łask	Pisia	Warta	Odra
4	Marzenin - Kustrzyce	90.00	1530.00	Sędziejowice	Warta	Grabia	Odra
5	Podgórze	105.00	1260.00	Widawa	Widawka	Warta	Odra
6	Restarzew	102.00	1122.00	Widawa	Widawka	Warta	Odra
7	Sycanów	70.00	1400.00	Buczek	Końska	Warta	Odra
8	Brzeźnica - Ważne młyny	22.00	264.00	Nowa Brzeźnica	Pisia	Warta	Odra
9	Chorzew	25.00	625.00	Kiełczygłów	Wężnica	Warta	Odra
10	Ług	23.00	414.00	Siemkowice	Wężnica	Warta	Odra
11	Stawy młynki	8.60	103.20	Siemkowice	rów melioracyjny	Warta	Odra
12	Ralewice	35.00	420.00	Zadzim	Szadkówka	Pichna	Odra
13	Ojrzeń	7.00	105.00	Gidle	Mękwa	Warta	Odra
14	Pławno	7.00	70.00	Gidle	Mękwa	Warta	Odra
15	Bogumiłów	167.00	4175.00	Sieradz	Żeglina	Warta	Odra
16	Smardzew	143.00	3575.00	Wróblew, Sieradz	Myja	Warta	Odra
17	Stolec - Jackowskie	210.30	3154.50	Złoczew, Ostrówek	Oleśnica, Pyszna	Warta	Odra
18	Pątnów	20.00	440.00	Pątnów	Rów Melioracyjny	Warta	Odra
19	Rembieszów - Pstrokonie	125.00	1875.00	Zapolice	Widelka	Warta	Odra

Zbiorniki retencyjne do 5 ha

Lp	Nazwa zbiornika	Powierzchnia w ha	Głębokość w m	Pojemność w m ³	Gmina	Miejscowość	Rzeka	Dorzecze	Zlewnia
1	Dębowalec	0,9	1,5	13,5	Zelów	Dębowalec	Kiełbaska	Odra	Warta
2	Hetmańskie	0,5	1,5	7,5	M. Sieradz	M. Sieradz	Krasowa	Odra	Warta
3	Grodzka	1,4	2,1	29,4	M. Sieradz	M. Sieradz	Starorzecze rz. Żeglina	Odra	Warta
4	Folwarki	1,3	1,1	14,3	M. Radomsko	M. Radomsko	Rów melioracyjny	Wisła	Pilica

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY
Zbiorniki retencyjne

- ZBIORNIKI RETENCYJNE
- ZBIORNIKI POWYŻEJ 5 HA
  - ZBIORNIKI DO 5 HA
  - BOGUMIŁÓW
  - FOLWARKI
  - ZBIORNIKI ISTNIEJĄCE
  - OBSZAR OPRACOWANIA

BPPWR
BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
W ŁÓDZI
90-113 ŁÓDŹ, ul. BIEŃKIEWICZA 3
telefon: tel./fax 0 prefix 42 690 - 97 - 69 do 72
e-mail: wpppl@pro.onet.pl

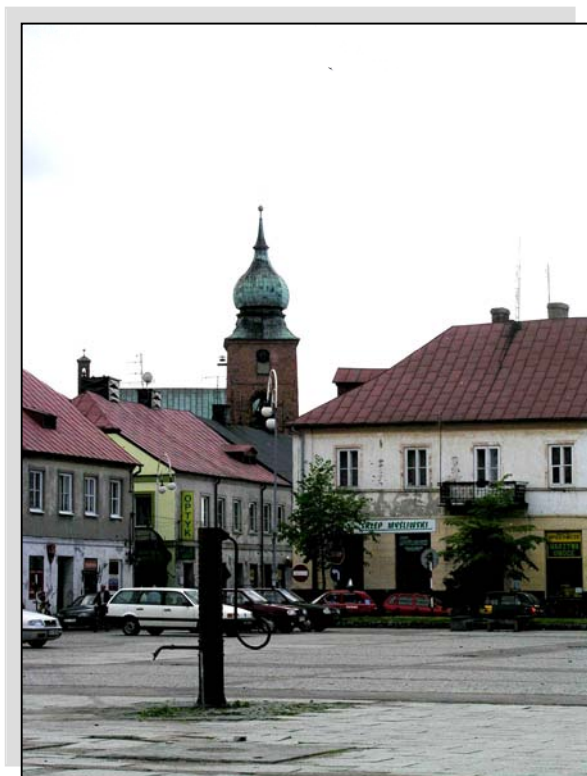

Środowisko kulturowe

✓ Miejscowości historyczne

Miejscowości położone nad Wartą posiadają średniowieczny rodowód. Osadnictwo nawiązuje tutaj przede wszystkim do doliny rzecznej i prastarych traktów handlowych, prowadzących wzdłuż Warty, z Moraw w kierunku Kujaw, a następnie na północ nad Bałtyk oraz ze Śląska przez Wieluń, Rudę, Toporów, Kamion, Działoszyn i dalej na wschód w kierunku Rusi Kijowskiej. Takie położenie na średniowiecznych szlakach handlu dalekosiężnego było bardzo korzystne, gdyż sprzyjało szybszemu rozwojowi gospodarczemu ośrodków osadniczych. W miejscu przepraw przez rzekę powstawały komory celne, pobierano cło mostowe. Pierwsze ważniejsze na tym obszarze grody stawały się następnie ośrodkami kasztelanii (Sieradz, Spycimierz).

Największym miastem, położonym nad Wartą, w granicach województwa łódzkiego, jest Sieradz, dawna stolica niezależnego Księstwa Sieradzkiego. Sieradz, obok Kalisza i Łęczycy, był jednym z trzech głównych węzłów drogowych środkowej Polski. To stare miasto, niegdyś monarsze, w tamtych odległych czasach, musiało należeć do znaczących miejsc, skoro już w 1233 r. odbył się w miejscowej farze, synod biskupów. Przyjacielem Sieradza był król Kazimierz Jagiellończyk, który podniósł miasto do rzędu głównych miast w Polsce. Przyjeżdżał tutaj na sądy, odbywające się w zamku. W roku 1729 sieradzka fara podniesiona została do godności kolegiaty. Kolegiata należy do najstarszych świątyń w Polsce, a historyk A. Naruszewicz twierdzi, że „fara w Sieradzu istnieje od zaprowadzenia chrześcijaństwa”.

Sieradz. Narożnik rynku z kościołem farnym

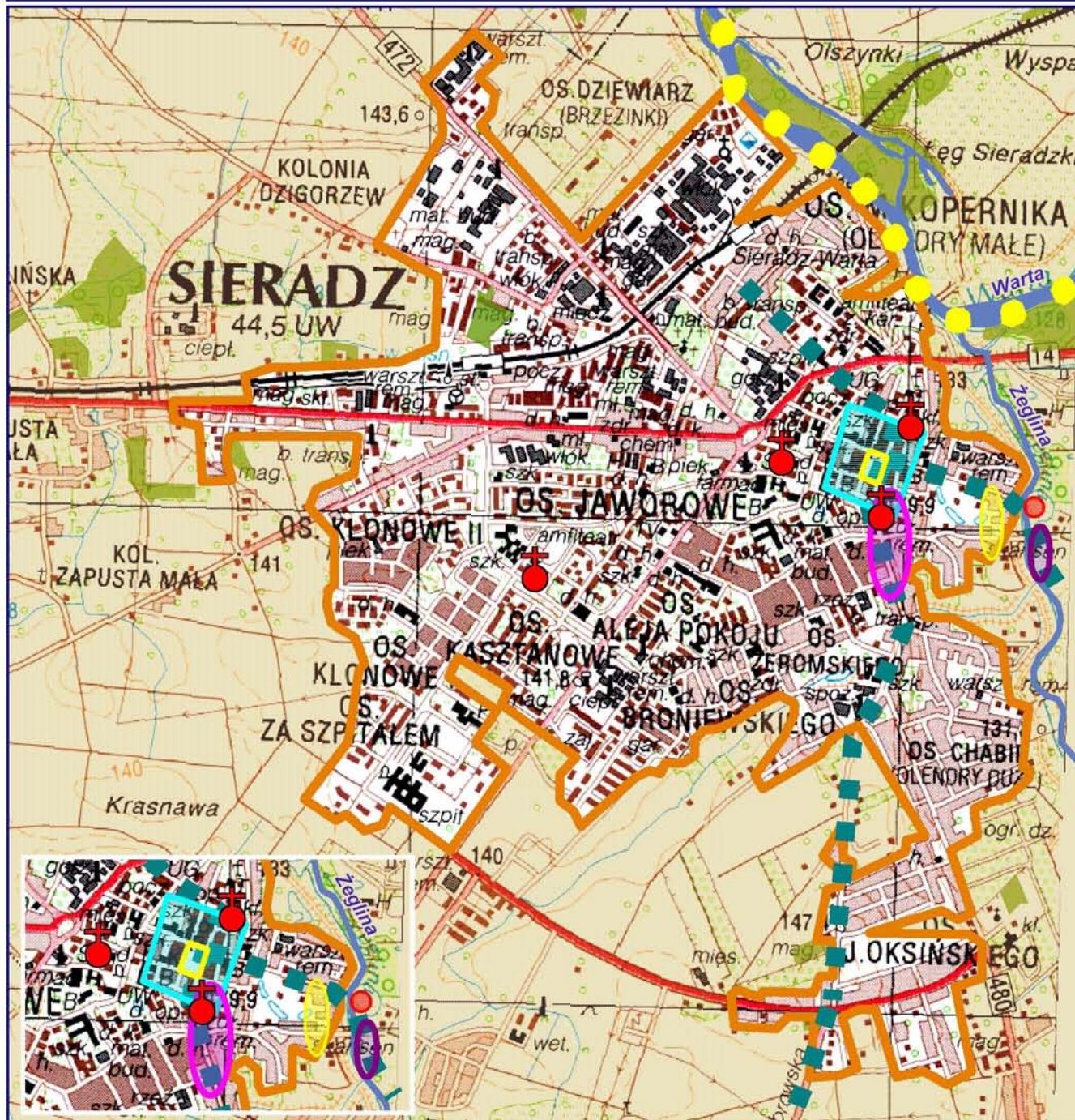
Przy przeprawie przez rzekę wykształciło się miasto Warta, które nieprzerwanie od XIII w. utrzymuje prawa miejskie. Układ przestrzenny tego miasta stanowi cenny zabytek rozwoju myśli urbanistycznej, z czytelnymi elementami pochodzącymi z różnych epok jego rozwoju. Podobnie cenny układ przestrzenny posiada Uniejów. Miasto było niegdyś siedzibą biskupów gnieźnieńskich, w którym nad Wartą wybudowali swoją rezydencję. W swej przeszłości dziejowej miastami o średniowiecznym rodowodzie były obecne wsie gminne - Burzenin i Osjaków nad Wartą oraz Widawa położona nad Widawką. W Widawie od XVI w. funkcjonowała szkoła nazwana Akademią Widawską. Przyjeżdżali tutaj na wykłady profesorowie z Uniwersytetu Jagiellońskiego, a szkoła była słynna na całą Polskę. Miejscowości te stanowiły wówczas własność szlachecką. Swe prawa miejskie utraciły pod koniec wieku XIX, na mocy ukazu carskiego. Podobnie średniowieczny rodowód posiada Spycimierz, będący niegdyś siedzibą jednej z najstarszych kasztelanii w Polsce, obecnie wieś. Do dzisiaj zachował się układ przestrzenny miejscowości tzw. wielodrożnicy. Miastami w swych dziejach historycznych były niegdyś Kamion i Toporów. Dwie bliźniacze miejscowości, położone na przeciwległych brzegach Warty, przy przeprawie przez rzekę, wzdłuż jednego z najstarszych szlaków handlu dalekosiężnego Śląsk – Ruś. Były to ośrodki małe i niewiele różniły się od większych wsi. Jednak miejski charakter Kamiona i Toporowa jest jednoznaczny. Ich upadek gospodarczy prawdopodobnie wiąże się z przesunięciem traktu handlowego bardziej na północ przez Wierzchlas, Krzeczów. Obecnie Kamion jest bardzo popularny w środowisku artystów. Walory krajobrazowe tej wioski, spowodowały, że od kilkudziesięciu lat odbywają się tutaj, najczęściej we wrześniu, plenery malarskie. Wystawa po plenerowa organizowana jest w Wieluniu w tamtejszym Muzeum Ziemi Wieluńskiej. Na plenery do Kamionu przyjeżdżał Jerzy Duda-Gracz. Obraz jego autorstwa pod tytułem „Przemienienie Pańskie” znajduje się w kościele w Toporowie. Autor ofiarował go na pamiątkę swoich pobytów nad Wartą. Ciekawą miejscowością w dolinie Warty jest wieś gminna Gidle. Historia jej związana była z trzema budowlami sakralnymi i działalnością na tym terenie dwóch zakonów kartuzów i dominikanów, od dawna znane miejsce ruchu pielgrzymkowego. Dało to początek rozwojowi malarstwa ludowego o charakterze dewocjonalnym. Miastem w swoich dziejach było niegdyś pobliskie Pławno. Jedną z najstarszych metryk legitymującą się Bobrowniki, niegdyś wieś służebna związana organizacyjnie z dobrami książęcymi przy grodzie kasztelańskim w Rudzie w XI w. W dolinie Warty już od połowy XV stulecia powstawało wiele wiosek, przysiółków czy osad jednodworcznych związanych funkcjonalnie z gospodarką młynarską i leśną. Jednak nie wszystkie one przetrwały do czasów nam współczesnych. Jedną z ciekawszych wsi w dolinie Warty jest Załęcze Wielkie, typowa nadwarciańska wieś powiatu wieluńskiego. W początkach XVI w. wchodziła w skład majątkowego klucza wieluńskiego, będącego własnością arcybiskupa gnieźnieńskiego.

W nadwarciańskich wioskach spotkać można jeszcze zachowane układy rozplanowania z fragmentami tradycyjnego budownictwa ludowego, kryjące charakterystyczne dla tego regionu detale architektury drewnianej oraz zabudowę murowaną z kamienia wapiennego, liczne siedliska młyńskie (m.in.: Lisowice, Bobrowniki, Załęcze Wielkie, Przywóz, Kamion, Biskupice, Brodnia, Popów, Pęczniew, Siedlątków).

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Układ przestrzenny Sieradza z historycznymi elementami lokacyjnymi

- OBSZAR ZWARTEJ ZABUDOWY
- HIPOTETYCZNY PRZEBIEG HISTORYCZNYCH SZLAKÓW
- WODNY SZLAK BURSZTYNOWY
- OSADA TARGOWA (I POŁOWY XI W.)
- GRÓD (KONIEC XI W.)

- OSADA PRZYGRODOWA (KONIEC XI W.)
- OSADA PROTOMIEJSKA (ISTNIAŁA DO PRZEŁOMU XII I XIII W.)
- ŚREDNIOWIECZNE MIASTO LOKACYJNE
- ZARYS RYNKU
- ✚ KOŚCIÓŁ - DOMINANTA PRZESTRZENNA

- WODY POWIERZCHNIOWE
- LAS
- POZOSTAŁE TERENY

Rynek w Łasku

Kościół w Konopnicy

Rynek w Burzeninie

✓ Miejsca lokalnego kultu religijnego – sanktuaria

Na obszarze będącym tematem opracowania znajdują się 4 sanktuaria z 24 położonych w województwie łódzkim. Wspomniane obiekty sakralne zarówno w czasach historycznych, jak i obecnie odgrywają istotną rolę w życiu religijnym. Ze względu na świętego objętego kultem sanktuaria nadwarciańskie można podzielić na dwie grupy:

- sanktuaria Maryjne – związane z kultem Matki Boskiej,
- sanktuaria Świętych Pańskich – św. Maksymiliana Marii Kolbego.

Pielgrzymowanie do miejsc szczególnego kultu ma w Polsce długotrwałą tradycję, dlatego celowym wydaje się uwzględnienie w koncepcji przebiegu szlaku wodnego odwiedzenie tych miejsc.

Sanktuaria Maryjne na opisywanym terenie są reprezentowane przez 3 obiekty z których dwa - w Charłupi Małej i Gidlach posiadają koronowane wizerunki Matki Boskiej. Koronacje dokonane w pierwszej połowie XX w. przez prymasa, bądź biskupa były potwierdzeniem ich znaczenia.

Dwa spośród sanktuariów na omawianym terenie mają swoją siedzibę w figurujących w rejestrze zabytków WKZ kościołach z XVI w. (Łask), jak również siedemnastowiecznym zespole klasztornym (Gidle).

Sanktuarium Matki Bożej – Księżnej Sieradzkiej w Charłupi Małej związane jest z kultem obrazu koronowanego Matki Boskiej z Dzieciątkiem trwającym od XVII w. Obraz od wieków otaczany czcią, zwłaszcza w czasach zaborów, powstań i wojen przyciągał rzesze pielgrzymów o czym świadczą ich wota zawieszone na ścianach kościoła. Współcześnie do charłupskiej świątyni przybywają pielgrzymi z całej Polski zwłaszcza z południa i północy. Neogotycki kościół, w którym znajduje się cudowny obraz został wzniesiony w 1907 r. na miejscu drewnianego. Pierwsza wzmianka o parafii pochodzi z XV w., a materiały źródłowe wspominają, że w Charłupi Małej odprawiano nabożeństwa dla pątników.

Sanktuarium Matki Bożej Gidelskiej w Gidlach związane jest z kultem cudownej figurki koronowanej w 1924 r. Sama parafia gidelska powstała w pierwszych latach chrześcijaństwa, o czym świadczy najstarszy modrzewiowy kościół z 1059 r. Cudowny kamienny posążek znajduje się w kościele dominikańskim wzniesionym w XVII w. Rzeźba datowana również na XVII w. jest przykładem sztuki ludowej w stylu gotyckim. Do czasów współczesnych zachował się związany z początkami kultu zwyczaj tzw. "kapiółki", czyli obmywania raz w roku figurki w winie. Matka Boża w Gidlach cieszy się sławą „cudownej lekarki”.

Gidle. Sanktuarium Matki Boskiej Gidelskiej

Sanktuarium Matki Boskiej Łaskawej w Łasku posiada objętą kultem płaskorzeźbę Madonny z Dzieciątkiem o cechach renesansowych datowaną na koniec XV w. i pochodzącą z Włoch. Stanowiła ona dar od papieża, który w XVII w. przekazał ją parafii łaskiej. Od tego czasu jest czczona, o czym świadczą wota datowane na XVII i XVIII w. Płaskorzeźba znajduje się w zabytkowej murowanej, gotycko - barokowej kolegiacie, najstarszym w mieście kościele wybudowanym w XVI w. Od 1525 r. posiadał wysoką rangę, o czym świadczyło jego wyniesienie do godności kolegiaty.

Sanktuaria Świętych Pańskich reprezentowane są tylko przez sanktuarium św. M. M. Kolbe w Zduńskiej Woli, mieście urodzin świętego.

Sanktuarium św. Maksymiliana Kolbego w Zduńskiej Woli wśród sanktuariów Świętych Pańskich zasługuje na szczególną uwagę, gdyż stanowi jeden z przejawów pełnienia przez miasto funkcji Ośrodka Pamięci Św. Maksymiliana Marii Kolbego. Wspomniany ośrodek został utworzony w 1993 r. na mocy dekretu erekcyjnego biskupa włocławskiego. Zduńska Wola zatem wraz ze znajdującymi się w niej Muzeum Pamięci oraz sanktuarium to szczególnie aktywne miejsce kultu wspomnianego świętego w miejscu jego urodzin. Od 1997 r. parafie na terenie miasta trzynastego dnia miesiąca wspólnie organizują nabożeństwa i Dni Fatimskie wraz z procesją ulicami miasta, w których uczestniczą wierni ze Zduńskiej Woli i okolic.

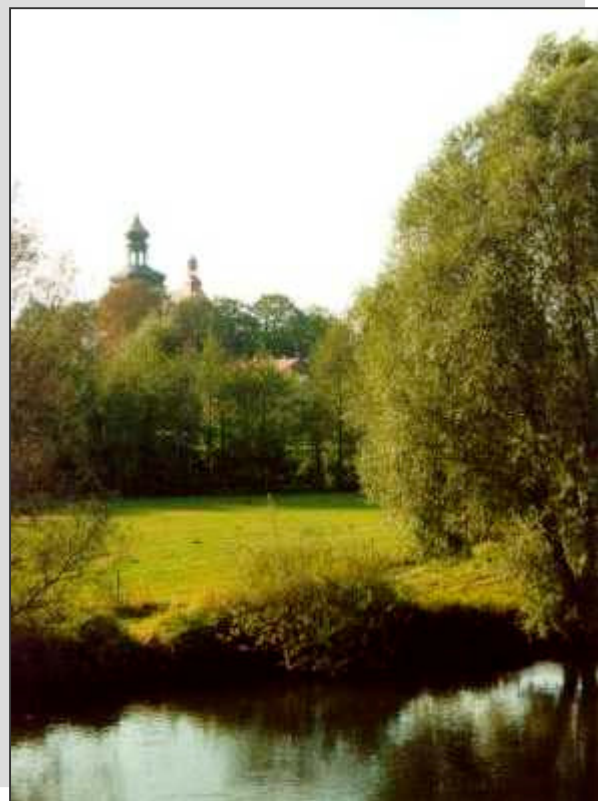
W bliskim sąsiedztwie terenu opracowania znajduje się sanktuarium w Pajęcznie.

Sanktuarium Matki Bożej Pajęckiej w Pajęcznie znajduje się w osiemnastowiecznym kościele p.w. Wniebowzięcia NMP, powstałym na miejscu wcześniej istniejących do 1746 r. dwóch świątyń. Miano sanktuarium uzyskał dzięki umieszczonemu w głównym ołtarzu słynącemu łaskami obrazowi NMP Pajęckiej z XIII w.

✓ Zabytki architektury i budownictwa

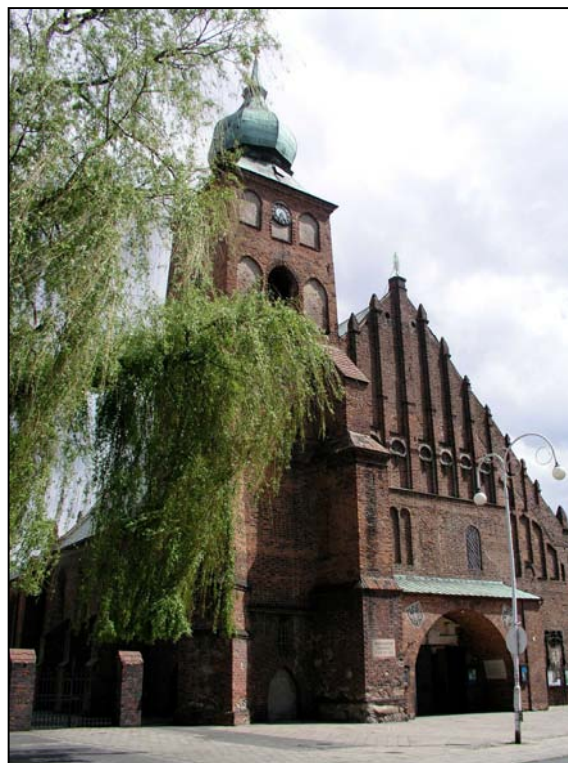
Wśród zachowanych elementów dziedzictwa kulturowego w zakresie zabytków, na szlaku wodnym Warty, na szczególną uwagę zasługują te, które podnoszą walory historyczne i krajoznawcze regionu, świadczą jednocześnie o tożsamości miejsca. Do tych najciekawszych należą niewątpliwie obiekty sakralne, zespoły dworsko – parkowe, czy zabytki techniki jak młyny wodne nad Wartą czy piece do wypalania wapna:

- w Gidlach - trzy obiekty sakralne, na czele z kościołem i klasztorem ojców dominikanów z XVII w.,
- w Działoszynie – rokokowy kościół p. w. św. Marii Magdaleny z II poł. XVIII w. oraz późnorennesansowy zespół pałacowy z I poł. XVIII w.,
- w Kamionie - kapliczka z bali z XVIII w.,
- w e wsi Kochlew / Łykowe - młyn z 1930 r.,
- w Osjakowie - kościół p.w. św. Jadwigi z lat 1912 – 1914,
- w Konopnicy - popauliński wczesnobarokowy kościół p.w. św. Rocha z XVII w. oraz klasycystyczny pałac z parkiem z I poł. XIX w.,
- w Rychłolicach - drewniany kościół p.w. Zwiastowania NMP z 1770 r. z barokowym wyposażeniem oraz klasycystyczny dwór z lat 1821 – 1830, w otoczeniu parku,
- w Burzeninie - kościół p.w. Krzyża Św. i św. Katarzyny z XVII w.,

Burzenin. Panorama na kościół od strony rzeki Warty

- w Witowie k/Burzenina - dwór z 1770 r. w otoczeniu parku,
- w Strońsku - kościół p.w. św. Urszuli, zaliczany do najstarszych kościołów ceglanych w Polsce, położony na „Piastowskiej Drodze Romańskiej”,
- w Sieradzu - kościół farny p.w. Wszystkich Świętych z XIV w. oraz poddominikański zespół klasztorny z XIII – XVIII w.,

Sieradz. Kościół farny p.w. Wszystkich Świętych

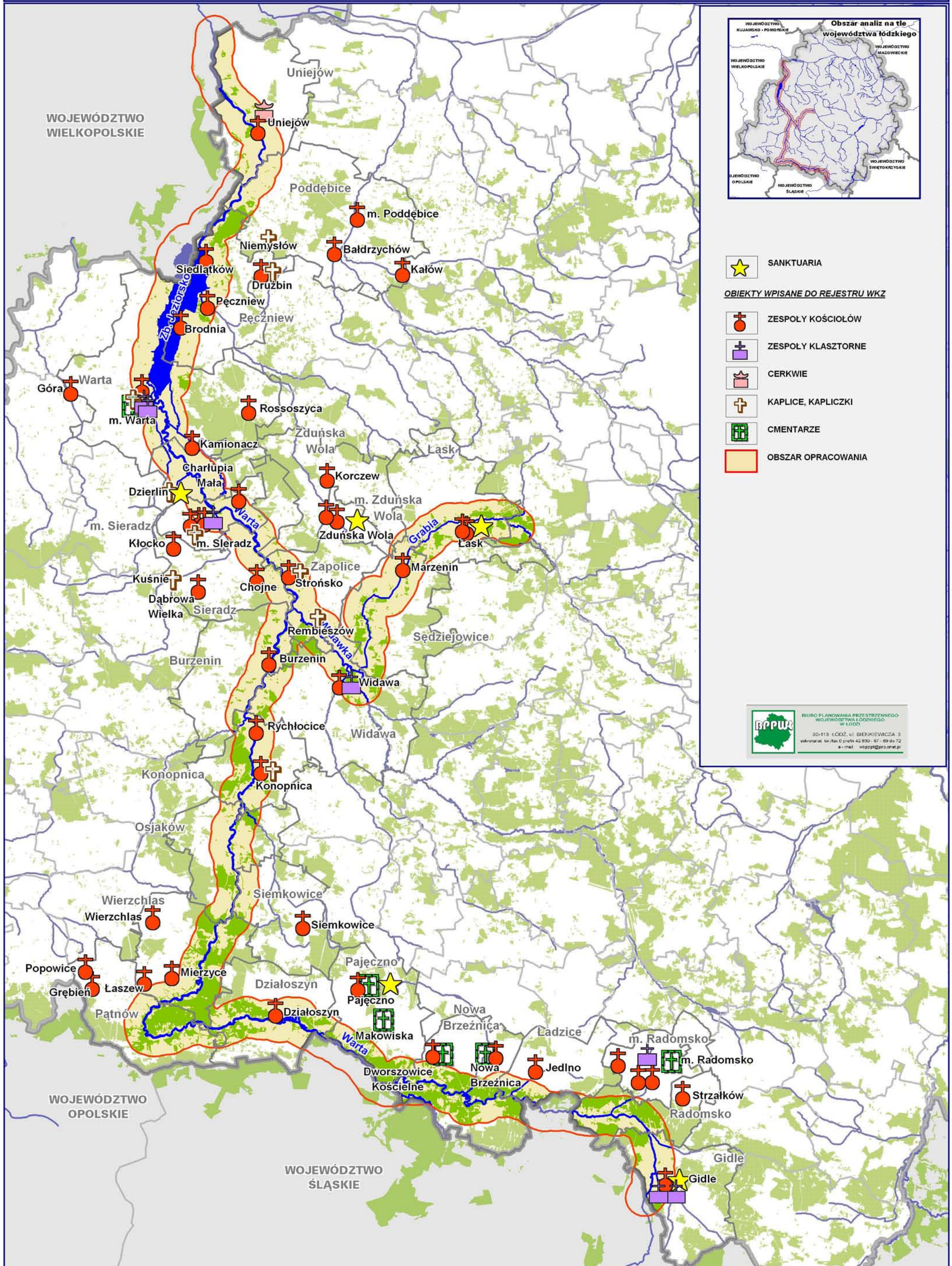
- w Warcie - gotycki kościół p.w. św. Mikołaja z XIV w. oraz zespół klasztorny ojców bernardynów z XV – XVIII w., barokowy kościół sióstr bernardynek, klasycystyczny ratusz z poł. XIX w.,
- w Siedlankowie - kościół p.w. św. Marka z XVII w.,
- w Uniejowie - zamek biskupów gnieźnieńskich z XIV – XVII w., będący jedną z większych budowli obronno-rezydencjalnych (na zdjęciu poniżej),

- w Łasku - kolegiata p.w. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny i św. Michała Archaniola z XVI w.,
- w Widawie - zespół klasztorny bernardynów z XVI – XVII w.

Sanktuaria i obiekty sakralne wpisane do rejestru WKZ

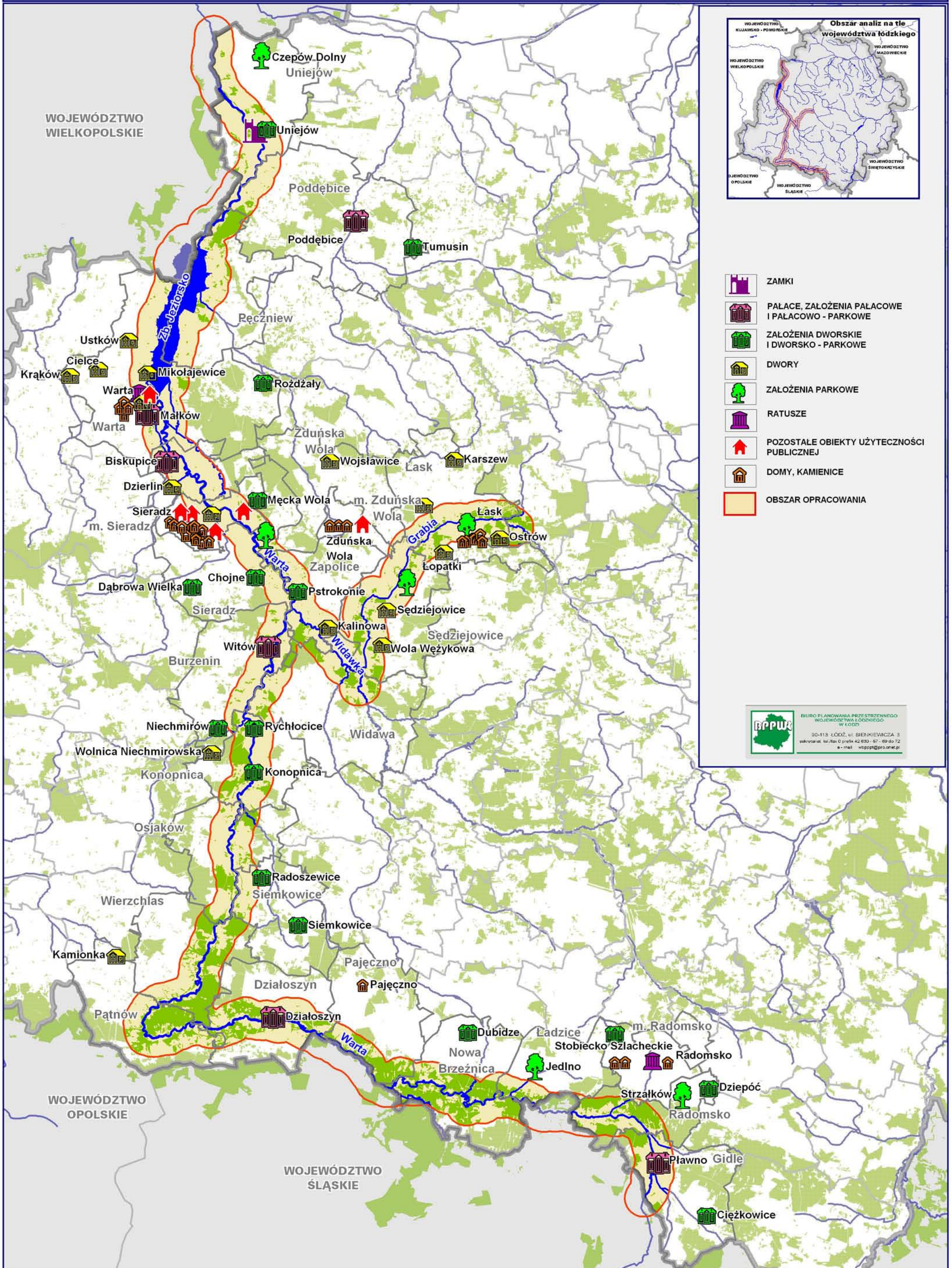

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Walory kulturowe

Zamki, założenia pałacowe, dworskie i parkowe, obiekty użyteczności publicznej, domy i kamienice wpisane do rejestru WKZ

✓ Ślady osadnictwa pradziejowego zaznaczające się w krajobrazie

Dolina Warty została dość wcześnie zasiedlona. Największy rozwój siedlisk osadniczych na tym terenie miał miejsce już od połowy VI w. Jednak podstawowe jej rysy ukształtowały się w od XII do XIV w. Główną formą osadniczą były wówczas grodziska pierścieniowate, a następnie stożkowate. W okolicach Bobrownik, Działoszyna, Kamiona, Krzczowa, Kochlewa, Toporowa, znane są ślady pierwszych gromad łowców reniferów, które podążały na północ. Wzdłuż doliny Warty spotkać jeszcze można w terenie liczne czytelne formy - unikalne stanowiska archeologiczne, podnoszące walory kulturowe omawianego terenu. Należą do nich obok grodzisk kurhany oraz ślady cmentarzysk w następujących miejscowościach:

- ślady cmentarzysk ciałopalnych m.in. w sąsiedztwie Krzczowa, Toporowa, w Madelach, Przywozie i Kępówiźnie. W stanowisku w Madelach znaleziono niezwykle rzadki zabytek ozdobną kamienną buławę uważaną za oręż lub oznakę władzy, datuje się ją na VIII – VII w. Aktualnie znalezisko to uznaje się za jedno z najciekawszych i największych cmentarzysk kultury łużyckiej nad górną Wartą. Cmentarzysko w Madelach znane jest miejscowej ludności przynajmniej od pół wieku. Znajduje się na grzbiecie 3 terasy Warty, pokrytej młodym borem sosnowym. W czasie dwóch sezonów wykopaliskowych odkryto tu 44 groby ciałopalne, a przypuszcza się, że było ich około kilkuset. Może to świadczyć, o długiej tradycji grzebania zmarłych w tym miejscu oraz o znacznej gęstości zaludnienia tego obszaru. Rozmaitość form naczyń i różne sposoby ułożenia ich w grobach są odbiciem wpływów kulturowych sąsiadujących obszarów,
- 42 groby popielnicowe z obstawami kamiennymi w pobliżu Załęcza Wielkiego,
- 2 kurhany grobowe z okresu rzymskiego oraz cmentarzysko i ślady osady kultury przeworskiej II – III w. n. e w Przywozie Dolnym. Bogate wyposażenie kurhanu, częściowo pochodzenia prowincjonalno – rzymskiego, a także jego wielkość sugerują za uznaniem tego obiektu za miejsce spoczynku jednostki bardzo uprzywilejowanej, pochodzącej z najwyższej warstwy społecznej, być może miejscowego władcy. Z tego powodu mogiłę w Przywozie uznano za „kurhan książęcy”, usypany pod koniec II wieku n.e.,
- grodzisko i osada z XI w. w Sieradzu,
- kopiec podworski i grodzisko stożkowate w Kolonii Tyczyn,
- grodzisko stożkowate z kultury polskiej z XIII w. we wsi Witów,
- pradziejowe grodzisko kultury łużyckiej z ok. połowy VI w. p. n. e. na północ od Strobina, o lokalnej nazwie Mieścisko,
- grodzisko stożkowate kultury prapolskiej z wczesnego średniowiecza w Konopnicy, na prawym brzegu Warty oraz kurhan z kultury przeworskiej z okresu rzymskiego. Miejsce, na którym znajdował się gród nosi nazwę Zamczysko. Na cmentarzysku w Konopnicy znaleziono, jedno z największych w Polsce, zgrupowanie odłamków ceramiki typu terra sigiliata (B. Abramek, 2000).

Wczesnośredniowieczne grodzisko w Konopnicy

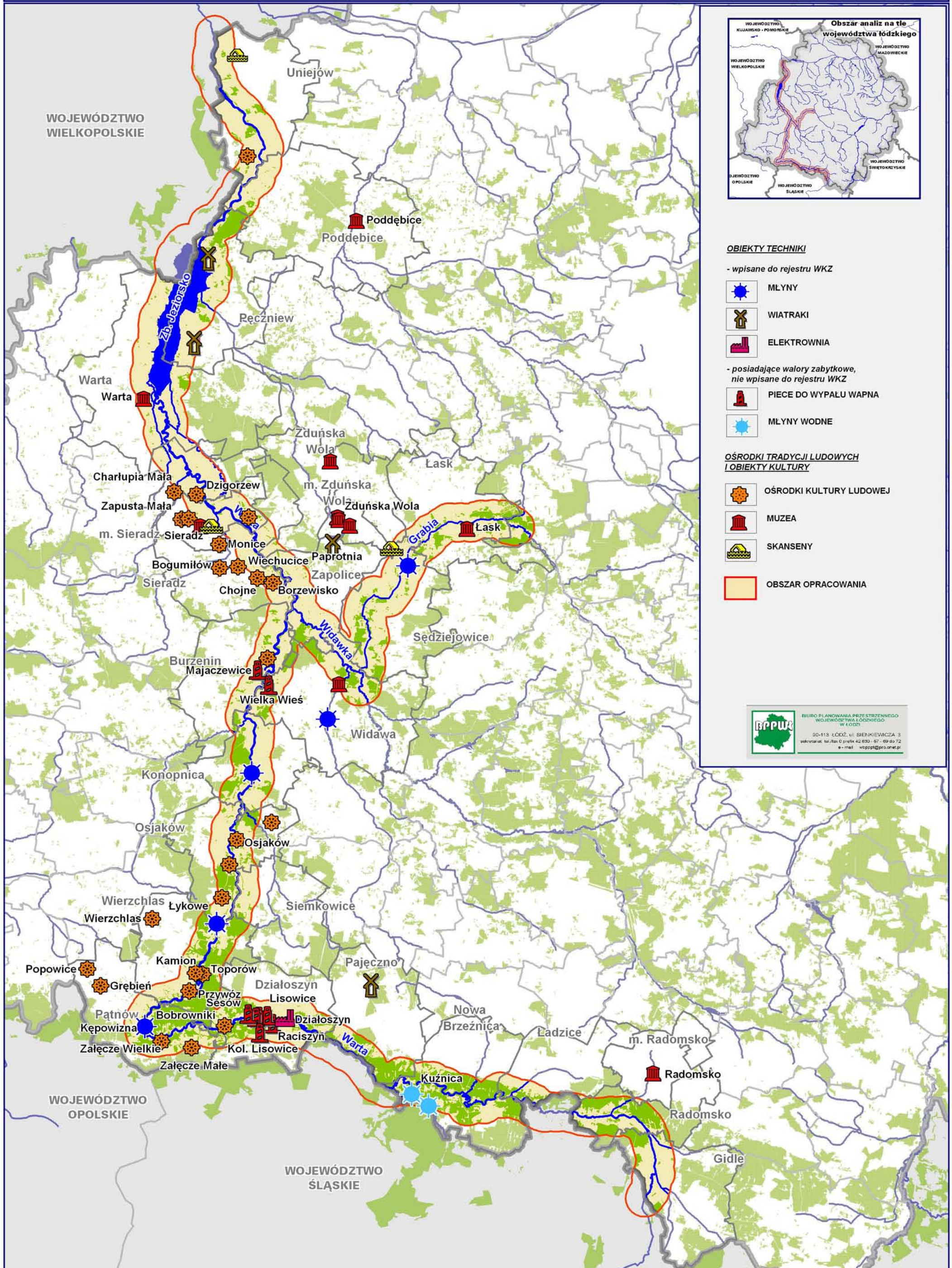
- ✓ Muzea, skanseny:
  - w Łasku – Muzeum Ziemi Łaskiej,
  - w Sieradzu - Muzeum Okręgowe i skansen Sieradzki Park Etnograficzny,
  - w Warcie – Muzeum Miasta i Rzeki Warty.

- ✓ Miejscowości z tradycjami ludowymi:
  - Sieradz oraz w gminie Sieradz – Bogumiłów, Borzewisko, Dzigorzew, Chałupia Mała, Wiechucice,
  - Spycimierz w gm. Uniejów,
  - Wierzchlas oraz w gm. Wierzchlas – Kamion, Przywóz, Toporów,
  - Grębień, Popowice, Załęczce Małe, Załęczce Wielkie w gm. Pątnów,
  - Bobrowniki w gm. Działoszyn,
  - Osjaków oraz w gminie Osjaków – Choryna, Drobnice, Raduczyce,
  - Burzenin.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Walory kulturowe

Obiekty techniki o walorach zabytkowych i wpisane do rejestru WKZ, ośrodki kultury ludowej, muzea i skanseny

OBIEKTY TECHNIKI

- wpisane do rejestru WKZ

MŁYNY

WIATRAKI

ELEKTROWNIA

- posiadające walory zabytkowe,
nie wpisane do rejestru WKZ

PIECE DO WYPAŁU WAPNA

MŁYNY WODNE

OŚRODKI TRADYCJI LUDOWYCH I OBIEKTY KULTURY

OŚRODKI KULTURY LUDOWEJ

MUZEA

SKANSENY

OBZAR OPRACOWANIA

BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
W ŁÓDZI
90-113 ŁÓDŹ, ul. BIEŃKIEWICZA 3
telefon: tel./fax 0 prefix 42 650 - 97 - 69 do 72
e-mail: wppwr@pro.onet.pl

Młyn w Marzeninie

Wiatrak w Siedlątkowie

Młyn „Krzywda”

**3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z USTALEŃ
PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO**

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z USTALEŃ PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

W „Planie...” obszar doliny Warty z fragmentem dorzecza będący przedmiotem opracowania został wyodrębniony jako rejon nadwarciański - jeden z sześciu atrakcyjnych przyrodniczo na terenie województwa łódzkiego. W jego obrębie wyróżniono kilka podregionów:

- górnej Warty – okolice Kamiona i Krzczowa (Załęczański Park Krajobrazowy),
- środkowej Warty – okolice Konopnicy i Burzenina (Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki),
- zbiornika Jeziorsko – okolice Warty, Pęczniewa i Siedlątkowa oraz położonych na północ od niego Księżę Młyny i Uniejów,
- widawsko – grabski w dolinach Widawki i Grabi (Łdzań – Kolumna),
- gidelsko – radomszczańsko – gomunicki z dolinami rzek Warty i Widawki.

Analizowany obszar w kierunkach zagospodarowania i polityki przestrzennej sformułowanych w „Planie...” został zaliczony do trzech obszarów rozwoju funkcji turystyczno – wypoczynkowej w województwie łódzkim:

1. obszaru rozwoju funkcji edukacyjno – poznawczej oraz wypoczynkowo – rekreacyjnej obejmującego z terenu opracowania dolinę Warty na odcinku od południowych granic województwa do Sieradza wraz z dopływem Widawki oraz od miejscowości Warta do granic województwa na północ od Uniejowa. Jego walory przyrodnicze i istniejące parki krajobrazowe powinny stymulować do rozwoju turystyki poznawczej i edukacyjnej, której uzupełnieniem mogłaby być turystyka wypoczynkowa (weekendowa i urlopowa). Szczególne walory tego obszaru wpłynęły na powstanie wyspecjalizowanych ośrodków tj. rekreacyjno – wodnego w Pęczniewie (będącego potencjalnym ośrodkiem obsługi turystyki krajowej, a związanego z rozwojem sportów motoro – wodnych na zbiorniku Jeziorsko), rekreacyjno – szkoleniowego w Załęczu Wielkim;
2. obszaru rozwoju funkcji wypoczynkowo – rekreacyjnej i urlopowej obejmującego z terenu opracowania fragment doliny Grabi w okolicach Łasku, w którym rozwija się turystyka weekendowa i urlopowa, zwłaszcza, że jest to obszar lokalizacji „drugich domów” przez mieszkańców aglomeracji łódzkiej;
3. obszaru rozwoju funkcji uzdrowiskowej obejmującego z terenu opracowania rejony Uniejowa, które charakteryzują specyficznym bioklimatem i zasobnością w wody geotermalne co stanowi dogodne warunki do rozwoju wyspecjalizowanych rekreacyjnych ośrodków leczniczo – uzdrowiskowych.

W granicach opracowania obejmujących fragment wspomnianego obszaru rozwoju funkcji znajdują się liczne ośrodki recepcyjne (tabela):

Ośrodki recepcyjne turystyki

Nazwa miejscowości	Gmina	Obsługi ruchu turystycznego	Rekreacyjno - wypoczynkowej	Krajoznawczej
Włynice	Gidle		+	
Radomsko	Radomsko	+		+
Ważne Młyny	Nowa Brzeźnica		+	
Działoszyn	Działoszyn	+		
Załęcze Wielkie	Pątnów		+	
Kamion	Wierzchlas		+	
Konopnica	Konopnica		+	
Burzenin	Burzenin		+	
Łask	Łask	+		
Kolumna	Łask		+	
Zduńska Wola	Zduńska Wola	+		+
Sieradz	Sieradz	+		+
Warta	Warta	+		
Pęczniew	Pęczniew	+	+	
Księżę Młyny	Pęczniew		+	
Uniejów	Uniejów		+	

W granice opracowania wchodzi gminy, które zostały w „Planie...” uznane za najbardziej predestynowane do inwestycji turystycznych tj. Działoszyn, Pątnów, Wierzchlas, Osjaków, Burzenin, Konopnica, Warta, Pęczniew.

Zadania do realizacji proponowane w „Planie...”

Realizacja zbiorników małej retencji – Ważne Młyny (rz. Pisia, gm. Brzeźnica Nowa), Pątnów (dopływ Warty, gm. Pątnów), Stawy Młynki (rz. Struga, gm. Siemkowice), Restarzew (rz. Widawa, gm. Widawa), Smardzew (rz. Myja, m. Sieradz), Ług (rz. Wężnica, gm. Siemkowice),

Realizacja zbiorników dodatkowych położonych na obszarach prawnie chronionych – Krzętle (rz. Wierznica, gm. Osjaków), Kolumna (rz. Grabia, gm. Łask), Łask (rz. Grabia, gm. Łask)

Obszary ochrony krajobrazu o unikalnych wartościach kulturowych – nad Wartą - Uniejów, Warta, Sieradz, Burzenin, Kamion, Toporów, Przywóz, Strońsko, nad Grabią – Łask i Marzenin.

Obszary ochrony krajobrazu o najwyższych wartościach kulturowych – siedlątkowsko – brodnieski, widawski, łaski, konopnicki, działoszyński – załęczański.

Uwarunkowania wynikające z planów ochrony parków krajobrazowych zostały uwzględnione w walorach środowiska przyrodniczego i walorach kulturowych.

4. STAN AKTUALNEGO ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO

4. STAN AKTUALNEGO ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO

Stwierdzić należy jednoznacznie, że jest to rejon słabo zagospodarowany turystycznie.

Wybudowanie w północnej części zbiornika Jeziorsko przyczyniło się do wzbogacenia walorów turystycznych tej części biegu rzeki, co doprowadziło do rozwoju przede wszystkim funkcji wypoczynkowych. Jednym z głównych zadań zbiornika było, poza jego funkcją retencyjną, stworzenie bazy rekreacyjnej dla Łodzi i miast położonych w jego okolicach.

Aktualne zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne opisywanego terenu ogranicza się głównie do rozwoju budownictwa letniskowego i to nie zawsze na terenach wyznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego poszczególnych gmin. Znanymi miejscowościami letniskowymi i wypoczynkowymi są m.in.: Kamion, Kępowizna, Krzeczów, Księżę Młyny, Załęcze Wielkie.

Zaznaczająca się w ostatnich latach tendencja wypoczynku na prywatnych działkach letniskowych odbywa się kosztem form zorganizowanych w zakładowych ośrodkach wypoczynkowych. Obecnie najbardziej rozwiniętą formą wypoczynku w tym rejonie jest wypoczynek weekendowy.

Funkcja turystyczna w dolinie rzeki na ogół kojarzona jest nie tylko z samą rzeką, lecz również z obszarami bezpośrednio przyległymi do doliny rzecznej. Rozwój tej funkcji zależy w dużej mierze od atrakcyjności i dostępności terenu, a także zapotrzebowania okolicznych terenów na wypoczynek.

Generalnie rozmieszczenie ruchu turystycznego zależne jest od:

- atrakcyjności walorów turystycznych (jedna z istotniejszych kwestii przy wyborze miejsca wypoczynku),
- bazy noclegowej,
- dostępności komunikacyjnej.

Ponieważ bardziej atrakcyjny dla rozwoju turystyki jest górny odcinek rzeki i początkowy fragment odcinka środkowego, do wysokości Sieradza, więc na tym terenie więcej jest miejsc noclegowych i działek letniskowych. Drugim ważnym terenem koncentracji ruchu turystycznego są okolice Uniejowa i obrzeże północnej części zbiornika Jeziorsko. W studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego poszczególnych gmin zaleca się pozostawienie 100-metrowej strefy ogólnej dostępności do zbiornika z możliwością realizacji szlaku pieszego, przystani wodnych, pomostów i plaż.

Natężenie ruchu turystycznego po obu brzegach rzeki jest prawie jednakowe, chociaż walory turystyczne lewobrzeżnej części doliny Warty nie mają tak dużego znaczenia w rozmieszczeniu ruchu turystycznego, jak na brzegu prawym. Zauważono więc większy udział budownictwa letniskowego na prawym brzegu rzeki. Zjawisko to tłumaczy fakt, iż prawobrzeżna strona doliny jest bliżej położona w stosunku do aglomeracji łódzkiej, a w związku z tym jest lepsza dostępność komunikacyjna.

Na ogół tereny miast (Działoszyn, Sieradz, Uniejów, Warta) charakteryzują się większą atrakcyjnością turystyczną ze względu na zagospodarowanie turystyczne i dostępność komunikacyjną oraz wyższymi walorami środowiska kulturowego niż walorami przyrodniczo – krajobrazowymi. Obszary, najbardziej atrakcyjne turystycznie, charakteryzują się jednocześnie największym ruchem turystycznym zarejestrowanym w bazie noclegowej (R. Wiluś 1997).

Bardzo ważnym czynnikiem jest to, że na terenie doliny Warty pobyt na jednym lub drugim brzegu rzeki daje możliwości penetracji doliny po obu jej brzegach. Dotyczy to przede wszystkim możliwości do poruszania się także pieszo, rowerem czy samochodem. Umożliwiają je niewielkie odległości między obiektami noclegowymi, a istniejącymi mostami. Przejścia przez rzekę są również możliwe dzięki kładkom pieszo - rowerowym i nielicznym przeprawom promowym (gm. Sieradz, gm. Wierzchlas). W dół rzeki, na północ od Sieradza rzeka stanowi już większą barierę dla chcących przedostać się na drugi brzeg. Najpoważniejszą barierę stanowi zbiornik Jeziorsko oraz usytuowanie mostów, które w tym rejonie znajdują się w Warcie i dopiero w miejscu tamy w Siedlątkowie – Skęczniewie. Odległość między nimi wynosi 18 km. Stanowi to istotną barierę przede wszystkim dla turystów pieszych, wypoczywających nad zbiornikiem. Dopiero w Księżych Młynach istnieje przeprawa promowa, która zapewnia możliwości przedostania się na drugi brzeg.

Na terenie objętym opracowaniem w niektórych gminach brak jest czynnych stałych bądź sezonowych ośrodków turystycznych z miejscami noclegowymi, pól biwakowych czy namiotowych, a turyści raczej na „dziko” rozbijają namioty (np. gm. Burzenin). Podobnie sytuacja przedstawia się z innymi obiektami zaspokojenia ruchu turystycznego, jak np. parkingi. Często bywa, iż turyści i wędkarze pozostawiają samochody na drogach polnych, w najbliższym sąsiedztwie rzeki.

Aktualne zainwestowanie turystyczne w dolinie Warty i jej dorzeczu na obszarze objętym opracowaniem, w ogólnych zarysach, przedstawia się następująco *(przygotowano na podstawie ankiet i informacji z urzędów miast i gmin położonych w granicach opracowania, stan marzec 2005 r.):*

- ośrodki informacji turystycznej - w Burzeninie, Działoszynie, Konopnicy, Łasku, Nowej Brzeźnicy, Pęczniewie, Sieradzu, Uniejowie, Warcie, Widawie i Zapolicach; siedziby mieszczą się z reguły w urzędach miast i gmin, bibliotekach gminnych, natomiast w Sieradzu w Starostwie Powiatowym,
- biura podróży znajdują się w Łasku i Sieradzu,
- dwa centra szkoleniowe – w Załęczu Wielkim tzw. Nadwarciański Gród – Ośrodek Szkoleniowy ZHP (gm. Pątnów) oraz w Kamionie Ośrodek Szkoleniowy – Wypoczynkowy ZHP (gm. Wierzchlas),
- hotele – głównie w miastach: Działoszynie, Łasku, Sieradzu, Warcie oraz w Zalesiakach (gm. Działoszyn), Małkowie (gm. Warta) i Osjakowie,
- inne miejsca noclegowe w miastach: Działoszyn, Łask, Uniejów, wsiach gminnych: Gidle, Osjaków, Sędziejowice oraz Brodnie i Księżych Młynach w gm. Pęczniew,
- stosunkowo mało jest gospodarstw agroturystycznych (28), te nieliczne znajdują się w miejscowościach: Łask, Zaleziaki (gm. Działoszyn), Felinów, Walków, Kajdas (gm. Osjaków), Bieniec, Cieśle, Kępownizna, Troniny, Załęcz Małe (gm. Pątnów), Brodnia, Brodnia Kol., Brzeg, Popów, Siedlątków, Kraczynki (gm. Pęczniew), Zmysłona (gm. Siemkowice), Toporów i Krzczów (gm. Wierzchlas),
- kempingi – Borzeńsko (gm. Sieradz), Krzczów (gm. Wierzchlas), Ważne Młyny (gm. Nowa Brzeźnica), Księża Młyny (gm. Pęczniew),
- pola namiotowe i biwakowe (15) – w miastach: Łask, Sieradz, Uniejów oraz gminach: Konopnica, Ładzice, Osjaków, Pątnów, Pęczniew, Siemkowice, Zapolice,

- trzy kąpieliska – Zakrzówek Szlachecki (gm. Ładzice), Uniejów, Zaspy Miłkowskie (gm. Warta),
- dwie przystanie kajakowe – we wsiach Zakrzówek Szlachecki (gm. Ładzice) i Dzigorzew (gm. Sieradz),
- dwie przystanie jachtowe nad zbiornikiem Jeziorsko w miejscowości Zaspy Miłkowskie w gminie Warta oraz w Pęczniewie,
- wypożyczalnie kajaków (4) – w Uniejowie, Pęczniewie, Załęczu Wielkim (gm. Pątnów) i wsi Zmyślona (gm. Siemkowice),
- plaże (7) – w Sieradzu i Uniejowie oraz gminach: Ładzice, Pątnów, Pęczniew, Warta,
- stadniny koni (10) – Jankowice (gm. Ładzice), Zapolice i Rembieszów (gm. Zaplice), Popów (gm. Pęczniew), Krzeczów (gm. Wierchlas), Podule (gm. Sędziejowice), Kałuże Kępowizna (gm. Pątnów), Konopnica, Zofia (gm. Osjaków),
- obiekty gastronomiczne – głównie w miastach: Działoszyn, Łask, Sieradz, Uniejów, Warta oraz gminach: Burzenin, Konopnica, Ładzice, Nowa Brzeźnica, Osjaków, Pęczniew, Sędziejowice, Zapolice.

Stan zagospodarowania przestrzennego na omawianym terenie związany jest z zagrożeniem powodziowym. Tereny tego zagrożenia ciągną się wzdłuż całego biegu rzek.

- na Warcie – największy obszar zajmują w gminie Radomsko, na południe i północ od obszaru zainwestowania miejskiego Sieradza, w okolicach Biskupic,
- na Widawce – na północ od miejscowości Widawa,
- na Grabi – w rejonie Łasku i Marzenina.

W gminach, w których obszar tego zagrożenia jest znaczny, formy zagospodarowania turystycznego w ogóle nie występują (np. Radomsko).

5. WSTĘPNA KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU

5. WSTĘPNA KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO RZEKI WARTY

Na podstawie przeprowadzonej powyżej analizy walorów środowiska przyrodniczo – krajobrazowego i kulturowego, stanu istniejącego zainwestowania turystycznego, wniosków oraz informacji z urzędów miast i gmin opracowano wstępną koncepcję zagospodarowania przestrzennego szlaku wodnego doliny Warty. Opracowaniem został objęty obszar dolin Warty oraz Widawki od ujścia Grabi i Grabi na odcinku od Kolumny do ujścia do Widawki, w pasie o odległości 2 km od koryta rzek, po obu ich brzegach. Koncepcja będzie służyła do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej na terenie gmin położonych nad Wartą, Widawką i Grabią. Turystyka w tym rejonie winna być jedną z istotniejszych form działalności społeczno – gospodarczej, rozumianej również jako zaspokojenie potrzeb poznawczych oraz wypoczynkowo–rekreacyjnych. Atrakcyjność turystyczna i dostępność komunikacyjna będą wpływały również na coraz większy rozwój osadnictwa turystycznego. Szlak wodny Warty będzie miał niewątpliwie charakter sezonowy. Jedynie na zamrożonym zbiorniku Jeziersko będzie można uprawiać też sporty zimowe, a nadwarciańskie leśne tereny stwarzają możliwości uprawiania narciarstwa biegowego.

W koncepcji zlokalizowano poszczególne formy związane z funkcjonowaniem szlaku wodnego, z uwzględnieniem zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań funkcjonalno – przestrzennych, gospodarczych, środowiska przyrodniczego i kulturowego. Priorytetem winno być jednak podniesienie stanu czystości wód w rzekach. Celem koncepcji jest również zwiększenie atrakcyjności turystycznej i krajobrazowej szlaku wodnego wraz z terenami położonymi w najbliższym sąsiedztwie rzeki, zwiększenie ruchu turystycznego zarówno krajowego jak i zagranicznego, wzbogacenie terenu samej doliny w bazę noclegową, przystanie kajakowe, plaże oraz inne obiekty związane z obsługą szlaku wodnego, czy wskazanie miejsc i obiektów godnych obejrzenia, cennych pod względem wartości kulturowych i przyrodniczych w najbliższym sąsiedztwie szlaku, jak np.: zabytkowe obiekty, miejsca pamięci, osobliwości przyrodnicze – rezerваты florystyczne i geologiczne itp., punkty widokowe, kultywowanie tradycji regionalnej, ośrodki kultury ludowej i miejsca kultu religijnego.

Szlak wodny jednocześnie stworzy warunki do rozwoju agroturystyki i przyspieszy rozwój ekonomiczny obszarów o niewykorzystanym dotychczas potencjale turystycznym i wysokich walorach krajobrazowo – kulturowych, a odpowiednia promocja produktu turystycznego, jakim jest szlak wodny, winna zmierzać do wzrostu turystyki zorganizowanej.

Tereny nadwarciańskich wsi, ze względu na swoje położenie, zaczynają odgrywać coraz większą rolę w wypoczynku mieszkańców Łodzi i okolicznych miast. Na obszarach tych funkcja turystyki będzie przyjmować znaczącą formę działalności. Rozwój tego procesu doprowadza do pewnych przemian w zagospodarowaniu przestrzennym.

W niniejszej koncepcji z uwagi na potencjał miejscowości w zakresie rozwoju funkcji turystyki i rekreacji oraz walory przyrodniczo – krajobrazowe i kulturowe :

- ✓ dokonano podziału terenu na wyróżniające się regiony turystyczne:
- gidelski - o walorach kulturowych, urozmaiconej rzeźbie,

- radomszczańsko – pajęczański – o małym potencjale zagospodarowania turystycznego (z wyjątkiem gm. Ładzice), niewielkich walorach kulturowych,
  - działoszyńsko – załęczański - najciekawszy krajobrazowo przełomowy odcinek Warty, z licznymi formami krasowymi, piecami do wypału wapna, będącymi śladami tradycyjnych zajęć ludności, zalesiony,
  - środkowej Warty z dopływem Widawki – o znacznych walorach kulturowych rangi ponadlokalnej, z Sieradzem jako głównym ośrodkiem miejskim nad Wartą,
  - zbiornika Jeziorsko o walorach przyrodniczych i kulturowych, z możliwością rozwoju osadnictwa turystycznego, żeglarstwa i sportów motorowodnych,
  - uniejowski - o walorach kulturowych, z możliwością rozwoju funkcji uzdrowiskowej,
  - dolnej Grabi – o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych, z licznymi siedliskami młyńskimi;
- ✓ wyznaczono ośrodki recepcyjne o funkcjach (wynikające z „Planu...”):
- obsługi ruchu turystycznego – Radomsko, Działoszyn, Łask, Zduńska Wola, Sieradz, Warta, Pęczniew,
  - rekreacyjno – wypoczynkowej - Włynice (gm. Gidle), Ważne Młyny (gm. Nowa Brzeźnica), Załęcze Wielkie (gm. Pątnów), Kamion (gm. Wierzchlas), Konopnica (gm. Konopnica), Burzenin (gm. Burzenin), Łask Kolumna, Pęczniew i Księżę Młyny (gm. Pęczniew), Uniejów,
  - krajoznawczej – Radomsko, Zduńska Wola, Sieradz;
- ✓ uwzględniono obszary rozwoju funkcji :
- wypoczynkowo – rekreacyjnej i urlopowej – fragment doliny Grabi w okolicach Łasku,
  - wypoczynkowo – rekreacyjnej, wypoczynkowo – urlopowej, poznawczej i edukacyjnej – odcinek doliny Warty od okolic Gidel do Sieradza, od Warty w kierunku Uniejowa, dolina Widawki w granicach opracowania,
  - uzdrowiskowej i wypoczynkowo – rekreacyjnej – okolice Uniejowa do granic województwa;
- ✓ zaznaczono tereny zabudowy letniskowej, usługowej, usług rekreacji i usług komunikacji (wynikające ze studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin);
- ✓ wskazano miejscowości do perspektywicznej aktywizacji agroturystyki – gm. Pęczniew – Brzeg, gm. Poddębice – Balin, Dominikowice, gm. Sędziejowice – Marzenin, Nowe Kozuby, Sobiepany, gm. Uniejów - Ostrowsko, Kuczki, gm. Warta – Jeziorsko, Glinno, gm. Ładzice – Zakrzówek Szlachecki, gm. Pajęczno – Patrzyków ,
- ✓ zaznaczono, wynikające z uwarunkowań, atrakcje przyrodnicze, stanowiące jednocześnie obszary ochrony ich walorów.
- Walory środowiska przyrodniczego wskazane w koncepcji mogą być podstawą działań i pozyskiwania środków na rzecz rozwoju tego obszaru. Działania na rzecz rozwoju obszarów

atrakcyjnych przyrodniczo finansowane są ze środków unijnych. Dotowane są przedsięwzięcia rolnośrodowiskowe na terenach chronionych. W koncepcji wskazano obszary podlegające ochronie prawnej: rezerваты, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe. Projekty rolnośrodowiskowe przewidują pomoc związaną z ochroną środowiska, utrzymaniem łąk i pastwisk, ochroną gleb, wód. O środki mogą ubiegać się rolnicy, których gospodarstwa znajdują się na terenach zagrożonych degradacją. Dotowane programy obejmują również ochronę i rozwój zasobów wodnych;

- ✓ zaznaczono ciekawe pod względem walorów kulturowych obiekty i miejsca zabytkowe; wiele z tych miejsc, szczególnie historyczne centra miast, stanowi obszary o unikatowych i najwyższych wartościach kulturowych;
- ✓ wyznaczono miejsca postojowe - miejscowości i obiekty na szlaku gdzie warto się zatrzymać, z uwagi na wysokie walory przyrodnicze, kulturowe, widokowe; jest ich 34 (kolejność podano z biegiem rzeki):
  - nad Wartą - Gidle, Działoszyn, Lisowice, Bobrowniki, Załęcze Wielkie, Kępowizna, Przywóz, Kamion, Osjaków, Konopnica, Rychłocice, Wielka Wieś, Burzenin, Strońsko, Chojne, Sieradz, Chałupia Mała, Grądy, Warta, Glinno, Jeziorsko, Pęczniew, Popów, Spycimierz, Uniejów,
  - nad Widawką – Widawa, Rembieszów, Zamoście,
  - nad Grabią – Łask Kolumna, Łask, Zieleńcice, Marzenin, Krzywda, Nowe Kozuby;
- ✓ istnieje możliwość penetracji okolicznego terenu po istniejących i projektowanych szlakach turystycznych pieszych i rowerowych, dzięki którym można zwiedzić m.in. kurhany książęce, przełomowy odcinek Warty, rezerваты przyrody w Załęczańskim Parku Krajobrazowym, miejsca walk nad Wartą we wrześniu 1939 r;
- ✓ szlak wodny rzekami powinien zostać oznakowany znakami wodnymi, zgodnie z obowiązującym prawem wodnym, wskazującymi bezpieczeństwo spływu oraz miejsca przeszkód;
- ✓ zaprojektowano lokalizacje poszczególnych form zagospodarowania turystyczno – rekreacyjnego z zakresu bazy noclegowej, rekreacyjno – sportowej i obiektów towarzyszących, (m.in. 12 kąpielisk, 20 przystani kajakowych i 5 wypożyczalni kajaków, 3 stadniny koni z nauką jazdy, 19 pól namiotowych i biwakowych, 3 obiekty sportowe, 7 obiektów gastronomicznych, 8 parkingów);
- ✓ zaznaczono naturalne i antropogeniczne przeszkody na szlaku wodnym - stanowią je płycizny rzeczne oraz siedliska młyńskie, jazy, progi rzeczne, elektrownie wodne.

**6. SZCZEGÓŁOWY ZAPIS PRZEBIEGU SZLAKU WODNEGO
DOLINĄ WARTY, WIDAWKI I GRABI**

6. SZCZEGÓŁOWY ZAPIS PRZEBIEGU SZLAKU WODNEGO DOLINĄ WARTY, WIDAWKI I GRABI

Zapis odniesiono do terenów gmin wchodzących w obszar opracowania. Kolejność wynika z położenia ich względem biegu rzeki.

GMINA GIDLE

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - w Gidlach i pobliskim Pławnie - obiekty usług podstawowych,
  - w Gidlach w zespole klasztornym - 27 miejsc noclegowych, obiekt całoroczny,
  - w Gidlach - ośrodki wczasowe dla mieszkańców pobliskiego Radomska i Częstochowy,
- projektowane
  - w Pławnie i Gowarzowie - pola namiotowe, biwakowe,
  - w Rudzie i Pławnie, w sąsiedztwie rzeki - parkingi,
  - w Pławnie, Rudzie – obiekt gastronomiczny,
  - w Gidlach podniesienie standardu istniejącej bazy noclegowej.

Atrakcje przyrodnicze

- teren położony w Obszarze Chronionego Krajobrazu Pajęczańsko – Gidelskiego (docelowego),
- w Pławnie i Gidlach - drzewa i grupy drzew pomnikowych,
- zbiornik retencyjny Pławno,
- zbiornik retencyjny Ojrzeń.

Walory kulturowe i krajobrazowe

- miejscowość gminna **Gidle** godna zwiedzenia. Już w XVII w. zasłynęła z ruchu pątniczego. Tutaj zatrzymywały się pielgrzymki podążające w kierunku Częstochowy. Dało to początek rozwojowi rzemiosła i malarstwa o charakterze dewocjonalnym, które zasłynęło w całej okolicy. Z cennych obiektów zabytkowych wymienić należy: modrzewiowy kościółek z przełomu XV/XVI w., dawny kościół kartuzów z XIX w. oraz zespół klasztorny ojców dominikanów z XVIII w. z kościołem p.w. Matki Boskiej Gidelskiej, który jest sanktuarium związanym z kultem cudownej figurki. Rzeźba pochodzi z XVII w. i jest przykładem sztuki ludowej w stylu gotyckim. Pobliska miejscowość Pławno, to niegdyś miasto o średniowiecznym rodowodzie, które swoje prawa utraciło na mocy ukazu carskiego pod koniec XIX w. We wsi zachował się zespół pałacowy z końca XVIII w.
- Niechmirów – park i oficyna w zespole dworskim,
- przed rozpoczęciem spływu w dół Warty proponuje się zwiedzić, oddalone o kilkanaście kilometrów w kierunku północnym, Radomsko. Z Gidel można dojechać samochodem lub autobusem komunikacji publicznej. Miasto o średniowiecznym rodowodzie, z zachowanym historycznym układem przestrzennym i kilkoma obiektami zabytkowymi, z najstarszym w mieście kościołem klasztornym O.O. Franciszkanów z 1328 r. W mieście znajduje się Muzeum Regionalne.

OZNACZENIA

GRANICE ADMINISTRACYJNE

	GRANICE WOJEWÓDZTWA
	GRANICE POWIATÓW
	GRANICE GMIN OBJĘTE OPRACOWANIEM
	OBSZAR OBJĘTY OPRACOWANIEM
gm. Sieradz wieluński	NAZWY GMIN OBJĘTYCH OPRACOWANIEM, NAZWY POWIATÓW

WALORY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

ISTNIEJĄCE	PROJEKTOWANE	
		LASY / DOLESIENIA
		RZEKI
		GLÓWNE ZBIORNIKI WODNE, ZBIORNIKI MAŁEJ RETENCJI DO 5 HA I POW. 5 HA
		OBSZARY DOLIN RZECZNYCH
		STREFA KRAWĘDZIOWA DOLINY WARTY
		PUNKTY WIDOKOWE

FORMY OCHRONY PRZYRODY

		REZEWATY PRZYRODY
		PARKI KRAJOBRAZOWE
		DOCELOWE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
		DOCELOWE ZESPOŁY PRZYRODNICZO - KRAJOBRAZOWE
		OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW "NATURA 2000"
		UŻYTKI EKOLOGICZNE
		WYBRANE POMNIKI PRZYRODY (drzewa, ostańce krasowe, jaskinie, kamieniołomy, źródła, zbiorniki wodne)
		ALEJE POMNIKOWE / GRUPY DRZEW
		STANOWISKA DOKUMENTACYJNE

WALORY KULTUROWE

	MIEJSCOWOŚCI Z OBIEKTAMI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO WPISANYMI DO REJESTRU WKZ (WIELKOŚĆ ZALEŻNA OD ILOŚCI ZABYTKÓW)
	MIEJSCOWOŚCI ZE STANOWISKAMI ARCHEOLOGICZMI WPISANYMI DO REJESTRU WKZ
	OŚRODKI KULTURY LUDOWEJ
	MIEJSCA MARTYROLOGII - GROBY I CMENTARZE WOJENNE
	ZESPOŁY BUNKRÓW
	PIECE WAPIENNICZE
	MUZEA, SKANSENY
	SANKTUARIA

DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA

ISTNIEJĄCE	PROJEKTOWANE	
		DROGI KRAJOWE
		DROGI WOJEWÓDZKIE
		DROGI POWIATOWE
		PROJEKTOWANE AUTOSTRADY I TRASY SZYBKIEGO RUCHU
		LINIE KOLEJOWE
		LINIE KOLEJKI WĄSKOTOROWEJ
		TRASY ZAMIEJSKIEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ
		STACJE I PRZYSTANKI PKP
		DWORCE I WAŻNIEJSZE PRZYSTANKI PKS
		MOSTY
		KLADKI RZECZNE
		PRZEPRAWY PROMOWE
		PARKINGI
		STACJE BENZYNOWE

ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNO - REKREACYJNE

BAZA NOCLEGOWA

ISTNIEJĄCE	PROJEKTOWANE	
		HOTEL, MOTEL, PENSJONAT
		OŚRODEK WYPOCZYNKOWY
		GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE
		KEMPING
		POLE NAMIOTOWE I BIWAKOWE
		POZOSTAŁE MIEJSCA NOCLEGOWE

BAZA REKREACYJNO - SPORTOWA

		PRZYSTAŃ JACHTOWA
		PRZYSTAŃ KAJAKOWA
		WYPOŻYCZALNIA KAJAKÓW
		OBIEKTY SPORTOWE
		KĄPIELISKA
		PLAŻE
		STADNINY I INNE OBIEKTY PROWADZĄCE HODOWLĘ KONI DLA POTRZEB TURYSTYKI KONNEJ

BAZA TOWARZYSZĄCA

		CENTRUM SZKOLENIOWE, KULTURALNO - OŚWIATOWE
		OBIEKTY GASTRONOMICZNE
		OŚRODKI INFORMACJI TURYSTYCZNEJ
		BIURA PODRÓŻY
		OBSZARY PERSPEKTYWICZNEJ AKTYWIZACJI AGROTURYSTYKI
		MIEJSCA POSTOJOWE WYZNACZONE ZE WZGLĘDU NA SZCZEGÓLNE WALORY PRZYRODNICZO - KULTUROWE MIEJSCOWOŚCI
RADOMSKO		INNE ATRAKCYJNE TURYSTYCZNE MIEJSCA

	TERENY ZABUDOWY LETNISKOWEJ
	TERENY ZABUDOWY USŁUG REKREACJI

OGRANICZENIA W ZAKRESIE ROZWOJU I UPRAWIANIA TURYSTYKI

	TERENY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO
--	--------------------------------

PRZESZKODY NATURALNE

	PLYCIZNY
	ELEKTROWNIA WODNA
	MLYNY WODNE, POZOSTAŁOŚCI PO SIEDLISKACH MLYŃSKICH
	PROGI RZECZNE
	INNE PRZESZKODY
	ODCINKI RZEKI TRUDNE DO PRZEPLYNIECIA

OBIEKTY USŁUG PODSTAWOWYCH

	URZĄD MIASTA I GMINY
	POSTERUNKI POLICJI
	OŚRODKI ZDROWIA, APTEKI
	BANKI
	URZĘDY POCZTOWE
	OBIEKTY HANDLOWE

OBSZARY I MIEJSCOWOŚCI ZE WZGLĘDU NA ICH POTENCJAŁ W ZAKRESIE ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI

OŚRODKI RECEPCYJNE
(wyznaczone w Planie Województwa)

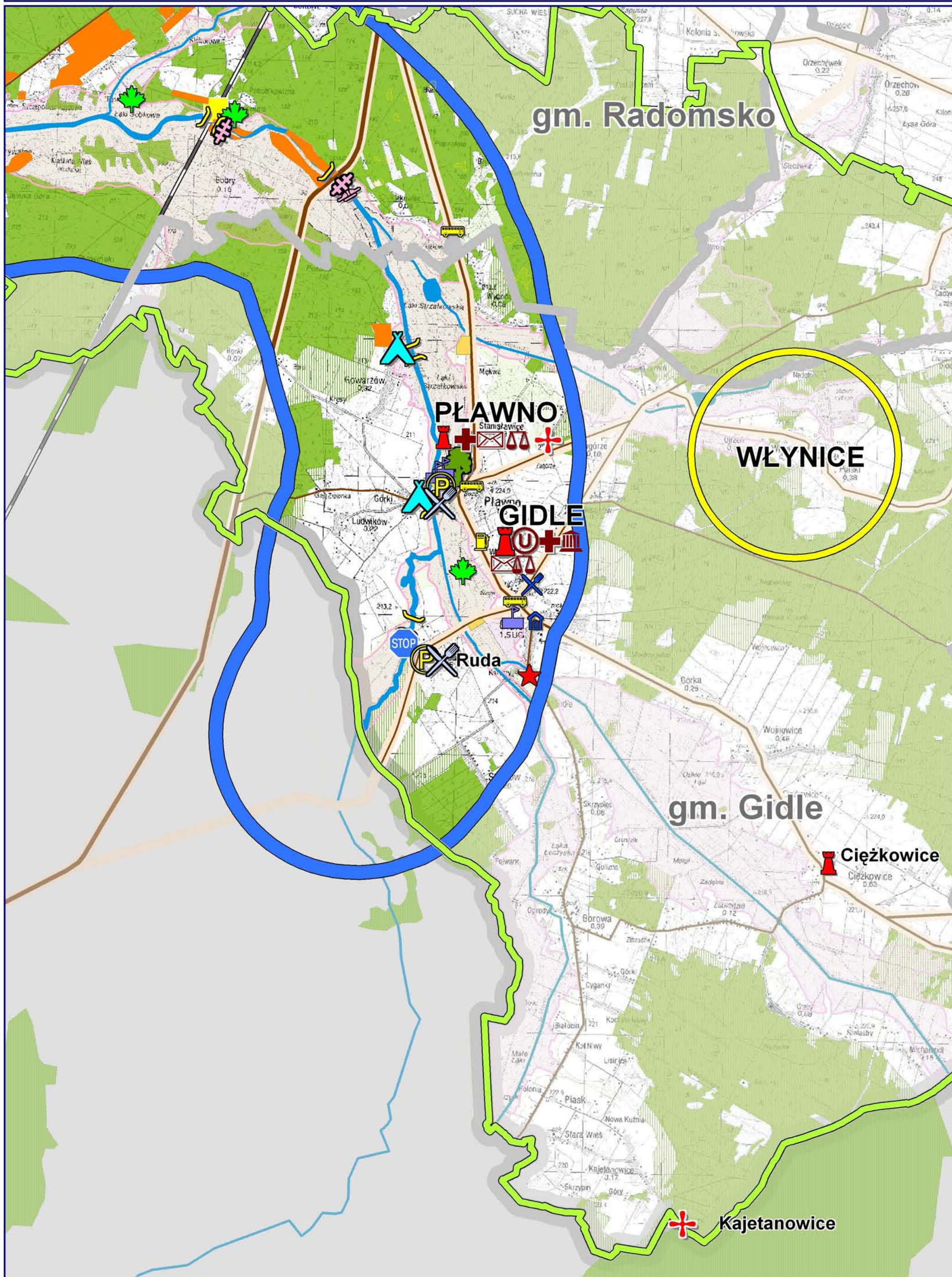
	O FUNKCJI OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO
	O FUNKCJI REKREACYJNO - WYPOCZYNKOWEJ
	O FUNKCJI KRAJOZNAWCZEJ

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Gidle

GMINA RADOMSKO

Zagospodarowanie turystyczne

- na terenie gminy z uwagi na rozległy teren zagrożenia powodziowego nie ma istniejących form zagospodarowania turystycznego i nie przewidziane są do realizacji.

Atrakcje przyrodnicze

- teren położony w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Pajęczańsko – Gidelskiego” (docelowego),
- dwa drzewa pomnikowe – lipa drobnolistna i dąb szypułkowy we wsi Cerkawizna,
- kompleksy bagien jako użytki ekologiczne.

Przeszkody

- Topisz – jaz kołowy, w odległości 300 m od mostu,
- Cerkawizna – kładka rzeczna, na wschód od mostu kolejowego,
- Szczepocice Rządowe – młyn wodny,
- Szczepocice Rządowe (przy młynie), Cerkawizna (za mostem), Topisz (za mostem) - progi rzeczne.

GMINA ŁADZICE

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące:
  - w Zakrzówku Szlacheckim w sąsiedztwie zbiornika wodnego funkcjonujące w sezonie letnim, podstawowe usługi handlowe, gastronomiczne, pole namiotowe i kąpielisko wraz z plażą, punkt kajakarski,
  - w Jankowicach – prywatna stadnina koni, całoroczna,
- projektowane:
  - istniejąca baza zaspakaja potrzeby gminy .

Atrakcje przyrodnicze

- teren położony w Obszarze Chronionego Krajobrazu Pajęczańsko – Gidelskiego (docelowego),
- punkty widokowe na prawym brzegu Warty w rejonie Zakrzówka Szlacheckiego.

Przeszkody

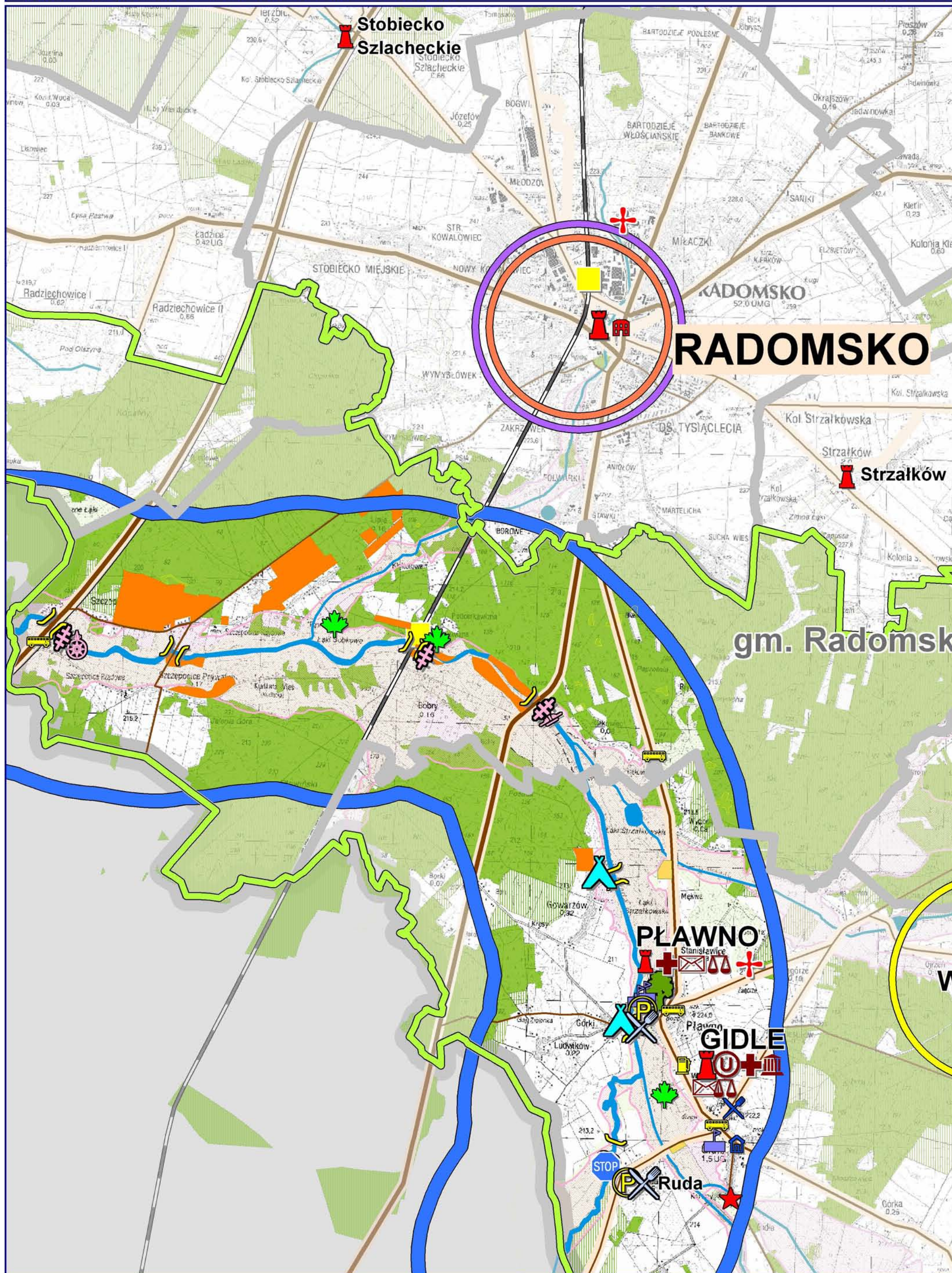
- Zakrzówek Szlachecki – stopień rzeczny (na wschód od mostu) ,
- Łęg (gm. Kruszyna w powiecie częstochowskim) – próg rzeczny.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Radomsko

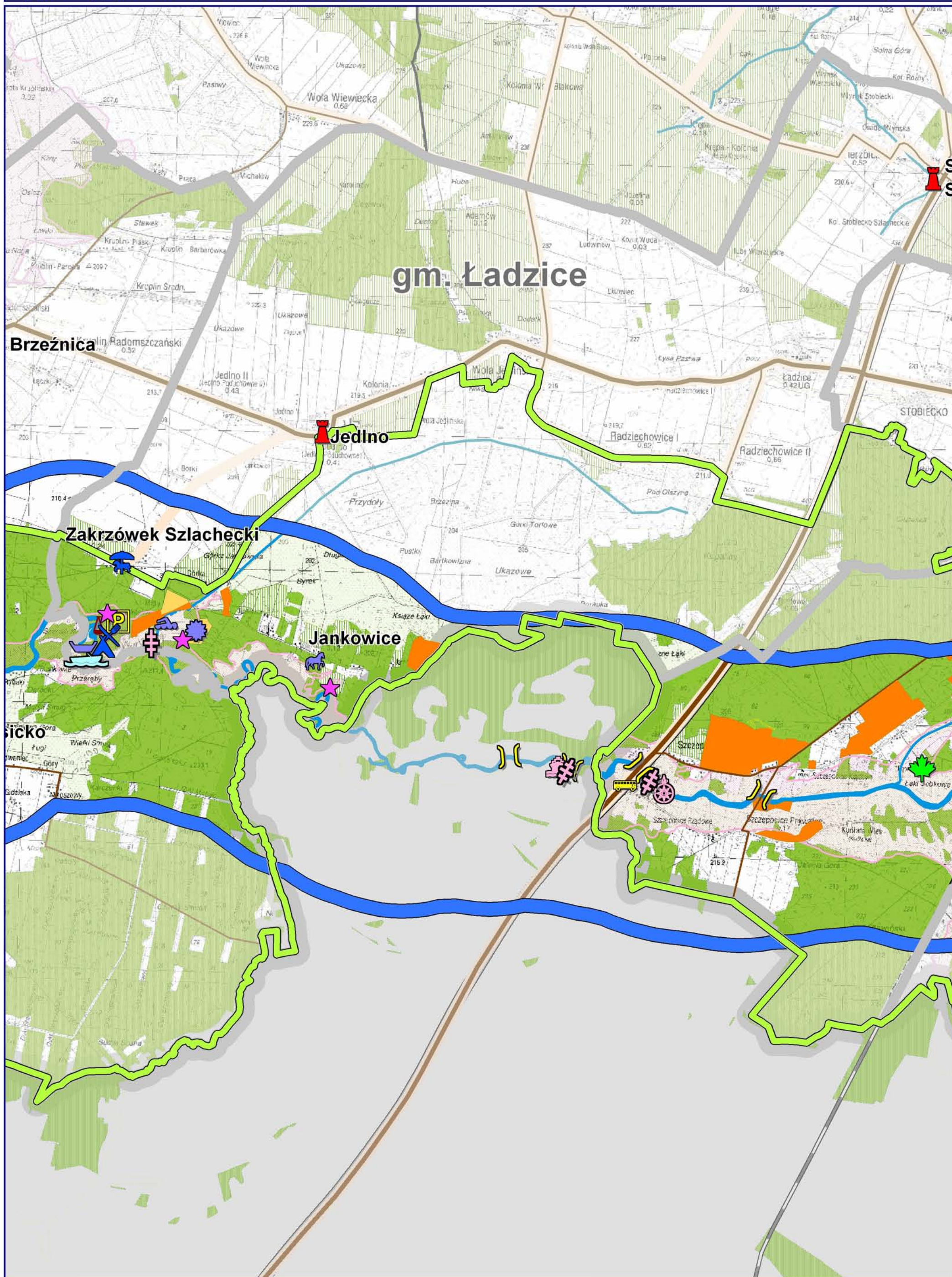

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Ładzice

GMINA NOWA BRZEŹNICA

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
- Nowa Brzeźnica – ośrodek informacji turystycznej z siedzibą w Gminnej Bibliotece Publicznej,
- we wsiach: Ważne Młyny, Prusicko, Łązek, Trzebca – podstawowe usługi handlowe,
- Ważne Młyny – hotel i kempingi (ogółem 140 miejsc),
- Brzeźnica Stara, Prusicko – parkingi leśne.

Atrakcje przyrodnicze

- teren położony w Obszarze Chronionego Krajobrazu Pajęczańsko – Gidelskiego (docelowego),
- Ważne Młyny - pomnik przyrody ożywionej – dąb szypułkowy,
- projektowany zbiornik retencyjny Brzeźnica – Ważne Młyny.

Przeszkody

- Ważne Młyny – próg wodny przed mostem kolejowym na Warcie, przy ośrodku kempingowym.

GMINA PAJĘCZNO

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące – nie występuje
- wsie Patrzyków i Niwiska Dolne – posiadają dogodne położenie dla rozwoju funkcji turystyki, znajdują się tutaj dzikie pola namiotowe,
- proponowane:
- pola biwakowe – Patrzyków i Niwiska Dolne (przekształcenie istniejących na zorganizowane),
- Niwiska Dolne - baza letniskowa – na terenie nieużytku, wzdłuż rzeki o powierzchni ca 10 ha, własność Wspólnoty Gruntowej Wsi.

Atrakcje przyrodnicze

- Obszar Chronionego Krajobrazu Pajęczańsko – Gidelskiego (docelowego),

Walory kulturowe

- w pobliskim Pajęcznie znajduje się Sanktuarium Matki Bożej Pajęckiej. Mieści się ono w XVIII-wiecznym kościele p.w. Wniebowzięcia NMP.

Przeszkody

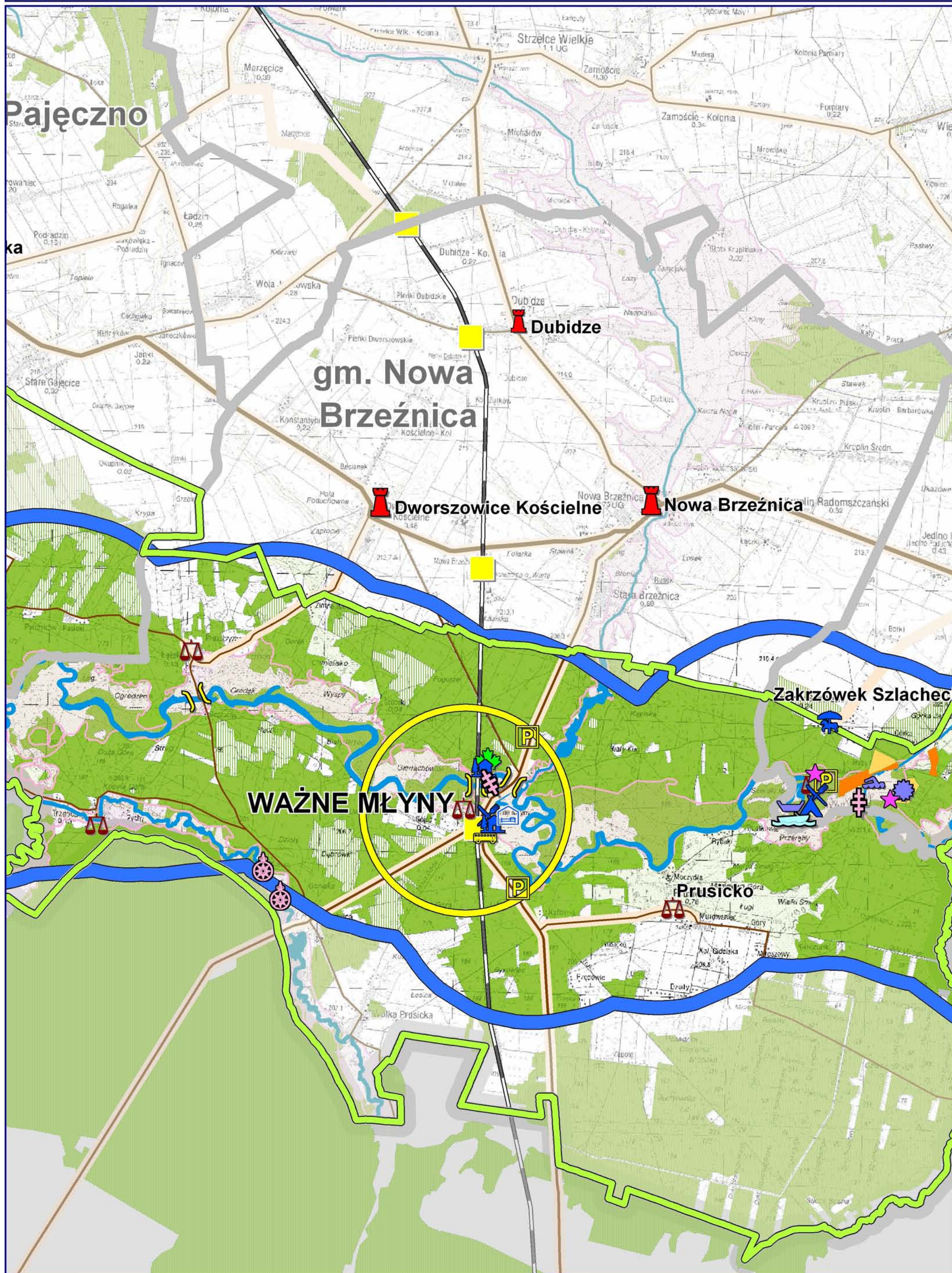
- Niwiska Dolne – próg rzeczny.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Nowa Brzeźnica

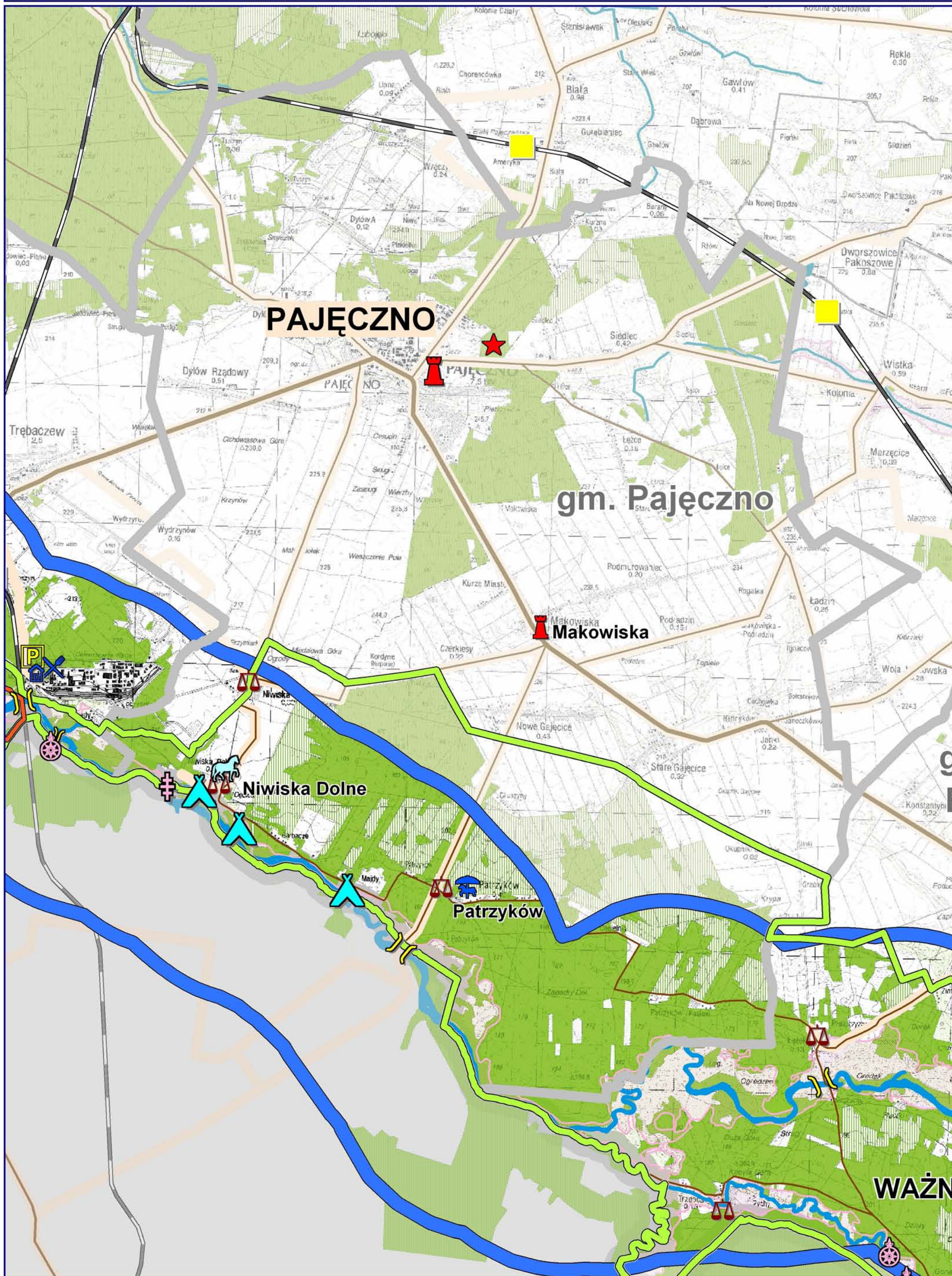

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Pajęczno

MIASTO I GMINA DZIAŁOSZYN

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
- Działoszyn, Zalesiaki – całoroczna baza noclegowa (hotel, gospodarstwo agroturystyczne),
- Działoszyn, Zalesiaki, Raciszyn, Bobrowniki - obiekty usług podstawowych z zakresu handlu i gastronomii,
- Działoszyn - pole namiotowe,
- Działoszyn, Zalesiaki – przystanie kajakowe przy istniejących hotelach,
- Działoszyn – obiekt gastronomiczny w budynku dawnego Klubu Wodniak.

Atrakcje przyrodnicze

- obszar szczególnie bogaty w atrakcje geologiczne - ostańce wapienne i inne kopalne formy krasu, ponory, pola lapizowe, zapadliska, skamieniałości, stanowiska paleontologiczne fauny plioceńskiej, zespoły wapieniolubnych paproci, w kamieniołomach można oglądać profile geologiczne ze skamieniałościami zwierząt morskich z okresu jury,
- rezerwaty – geologiczny „Węże” ostaniec jurajski z systemem jaskiń oraz proponowany „Mokry Ług”, torfowisko wysokie, jedyne na obszarze ZPK – Bobrowniki,
- obszar Załęczańskiego Parku Krajobrazowego,
- Bobrowniki, Draby, Lisowice – pomniki przyrody (kamieniołom, zbiornik wodny, źródło, jaskinia) „Żabi Staw”, „Jaskinia Ewy” i kamieniołom przy tej jaskini,
- Działoszyński Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy – przełomowy odcinek rzeki Warty,
- Działoszyn – projektowany ZPK „Dolina Suchej Strugi” o powierzchni 30 ha,
- punktu widokowe na dolinę Warty ze skałek,
- w sąsiedztwie szlaku – istniejący rezerwat przyrody „Dąbrowy w Niżankowicach”, położony w Załęczańskim Parku Krajobrazowym, w kierunku północno – zachodnim od Działoszyna z zachowanym zbiorowiskiem dąbrowy świetlistej.

Walory kulturowe

- Działoszyn - miasto warte zatrzymania, o średniowiecznym rodowodzie z zachowanym układem rozplanowania z czasów lokacji. W mieście zabytkowy rokokowy kościół z XVIII w. z dzwonnica z XIX w., pałac z początku wieku XVII oraz zabytkowa elektrownia z 1945 r.,
- atrakcją gminy są liczne dzikie piece do wypalania wapna; położone po obu brzegach Warty, stanowią charakterystyczny element krajobrazu i są jednocześnie świadectwem tradycyjnych zajęć ludności – okolice Działoszyna, Lisowic, Kol. Lisowice, Raciszyna,
- Działoszyn - na cmentarzu pomnik poświęcony pamięci polskich żołnierzy września 1939 r.,
- Bobrownik - wieś historyczna, do dziś zachowały się we wsi pojedyncze przykłady starego budownictwa drewnianego. Jej nazwa wskazuje, że była to wieś służebna, nazwę łączy się z bobrownikami, którzy byli osadnikami pod bezpośrednią władzą książąt (mazowieckich głównie) i obowiązani do hodowania i chwytania bobrów,
- Działoszyn, Bobrowniki – ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego.

Działoszyn, Lisowice, Bobrowniki – miejsca wskazane do zatrzymania z uwagi na wysokie walory przyrodnicze, kulturowe i widokowe.

Przeszkody

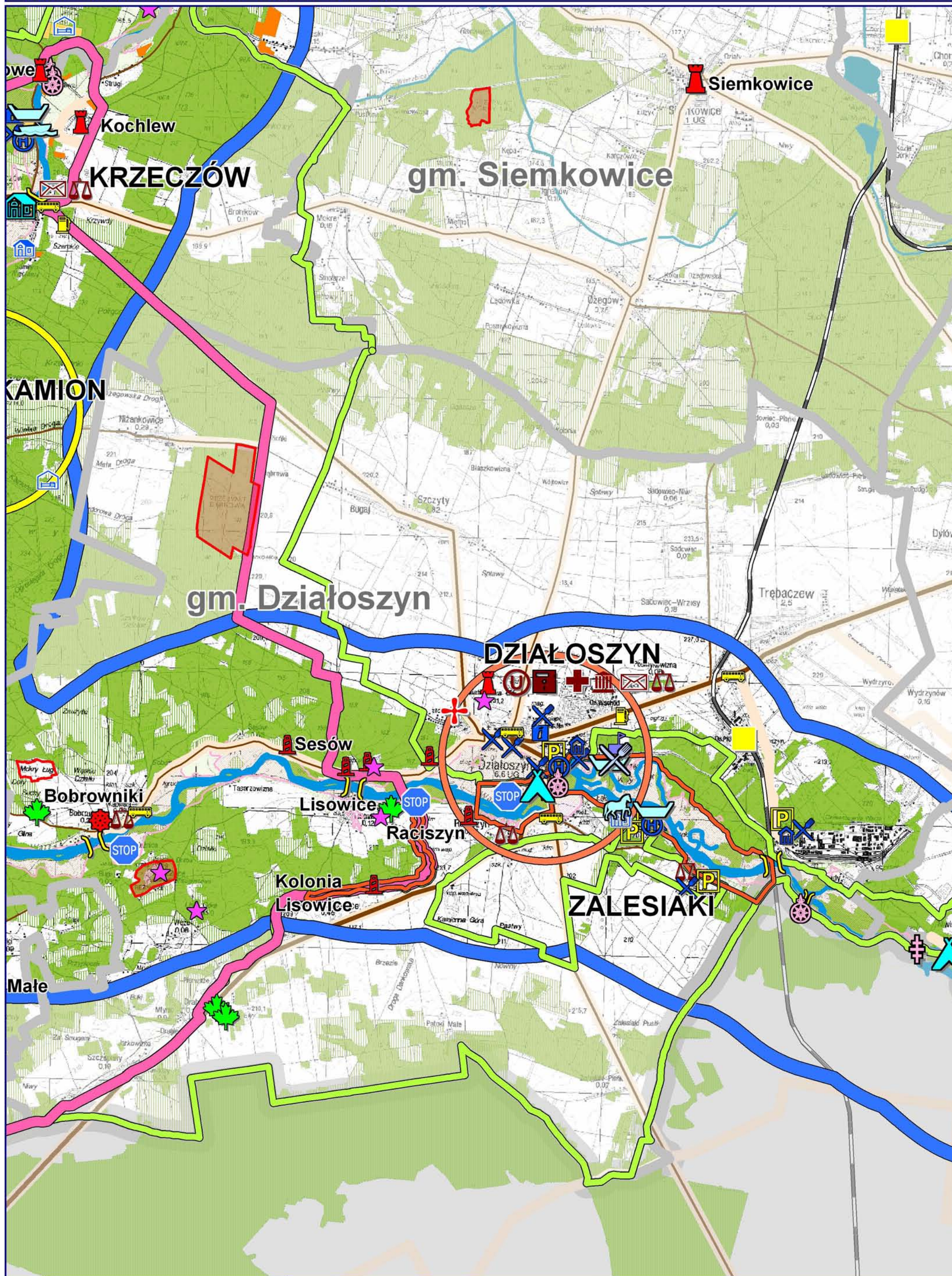
- Działoszyn – młyn wodny,
- Grady – kładka rzeczna dla pieszych.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Działoszyn

GMINA PĄTNÓW

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Załęcze Wielkie - tzw. Nadwarciański Gród – Ośrodek Szkoleniowy ZHP,
  - Bieniec, Cieśle, Kępowizna, Troniny, Załęcze Małe – gospodarstwa agroturystyczne,
  - Kałuże Kępowizna – pole namiotowe, plaża, stadnina koni,
  - Załęcze Wielkie – wypożyczalnia kajaków,
  - Załęcze Wielkie – podstawowe usługi w zakresie handlu,
- projektowane
  - Kałuże Kępowizna – przystań kajakowa przy istniejącym polu namiotowym.

Atrakcje przyrodnicze

- duże walory krajobrazowe z licznymi punktami widokowymi,
- teren Załęczańskiego Parku Krajobrazowego,
- pomniki przyrody :
  - Bieniec Mały (klon zwyczajny), Dietrzniki (lipa drobnolistna), Kępowizna (dąb szypułkowy),
  - Załęcze Małe (lipa drobnolistna), Stara Wieś („Granatowe Źródła” z jedynym w Polsce źródłem pulsującym),
- docelowy Obszar Chronionego Krajobrazu „Załęczański”,
- Bieniec - osobliwości geologiczne z rzeźbą krasową, wąwozami, odsłoniętymi profilami geologicznymi,
- naturalne koryto rzeki i przełomowy odcinek Warty tzw. Załęczański Łuk Warty.

Walory kulturowe

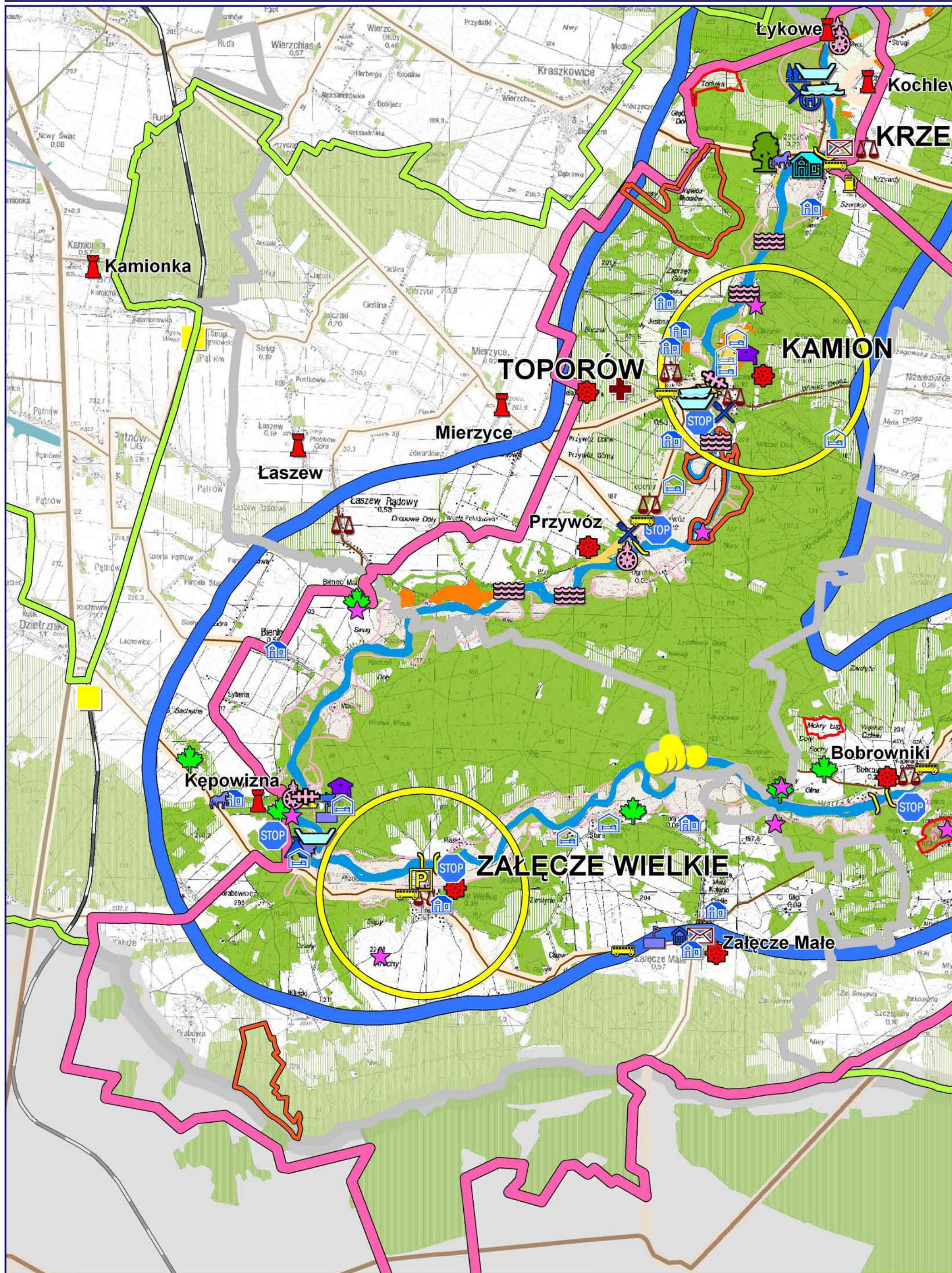
- Kępowizna – młyn drewniany wodno – elektryczny z 1914 r.,
- Madely, Troniny - ślady osadnictwa pradziejowego,
- Załęcze Małe, Załęcze Wielkie – miejscowości z tradycjami ludowymi – kultywowanie obrzędów, strój ludowy, plecionkarstwo,
- Załęcze Wielkie – tradycyjne budownictwo ludowe.

Załęcze Wielkie, Kępowizna - miejsca postojowe wyznaczone ze względu na szczególne walory przyrodniczo – kulturowe i widokowe.

Przeszkody

- Załęcze Wielkie – most i prom,
- Kałuże Kępowizna – próg rzeczny w pobliżu młyna.

GMINA WIERZCHLAS

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Kamion – Ośrodek Szkoleniowo – Wypoczynkowy ZHP,
  - Toporów, Krzeczów – gospodarstwa agroturystyczne,
  - Krzeczów – kempingi,
  - Krzeczów – stadnina koni,
  - Łaszew, Przywóz, Toporów, Kamion – usługi w zakresie handlu i gastronomii,
- projektowane
  - Krzeczów, Toporów – przystanie kajakowe z wypożyczalnią kajaków,
  - Krzeczów – gospodarstwo agroturystyczne.

Atrakcje przyrodnicze

- proponowany rezerwat „Stawy k. Krzeczowa”,
- Załęczański Park Krajobrazowy,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Załęczański” (docelowy),
- pomniki przyrody
  - Krzeczów 67 – grupa 6 dębów szypułkowych,
  - Ogroble – wzgórze wapienne „Góra św. Genowefy,
- użytek ekologiczny – „Wronia Woda” starorzecze Warty.
- projektowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe - ZPK „Dolina Warty pod Kamionem” i ZPK „Smugi koło Krzeczowa”,

Walory kulturowe

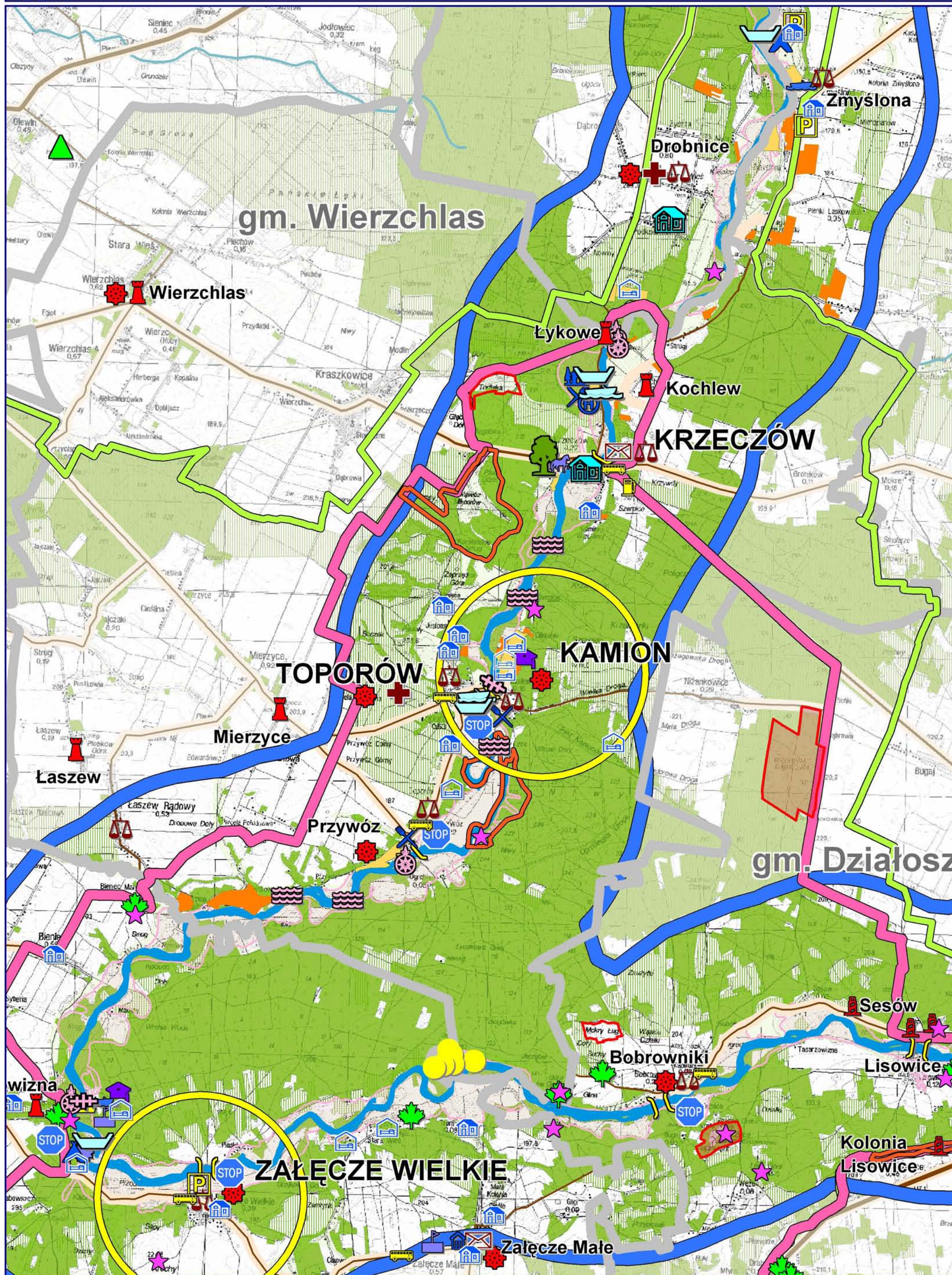
- Kamion i Toporów - historyczne miasta, powstałe przy szlaku handlu dalekosiężnego i przeprawie przez rzekę,
- Kamion – zabytkowa kapliczka drewniana z bali w otoczeniu lip z XVIII w.,
- Przywóz, Ogroble, - ślady osadnictwa pradziejowego, (m.in. kurhany książęce w Przywozie),
- Kamion, Ogroble, Przywóz, Toporów - tradycyjne budownictwo ludowe,
- Kamion, Toporów – kultywowanie obrzędów ludowych,
- Toporów, Przywóz – sztuka ludowa plecionkarstwo.

Przywóz, Kamion - miejsca postojowe wyznaczone ze względu na szczególne walory przyrodniczo – kulturowe i widokowe.

Przeszkody

- Przywóz, Kochlew – młyny wodne,
- Kamion – próg rzeczny (za mostem),
- płycizny.

GMINA SIEMKOWICE

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Zmyślona, Dolina Borkowa – gospodarstwa agroturystyczne (całoroczne i sezonowe),
  - Zmyślona - wypożyczalnia kajaków, pola namiotowe,
  - Zmyślona – podstawowe usługi w zakresie handlu,
  - Zmyślona, Dolina Borkowa – parkingi przy gospodarstwach agroturystycznych,
  - ścieżki rekreacyjne,
- projektowane
  - Zmyślona – przystań kajakowa (przy gospodarstwie agroturystycznym).

Atrakcje przyrodnicze

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Osjałowski” (docelowy),
- istniejący Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy – cały odcinek Warty na terenie gminy,
- w sąsiedztwie, od strony wschodniej, znajduje się rezerwat „Mokry Las”, jest to zachowany fragment grądu z udziałem jodły, niektóre okazy drzew liczą ponad 180 lat.

Walory kulturowe

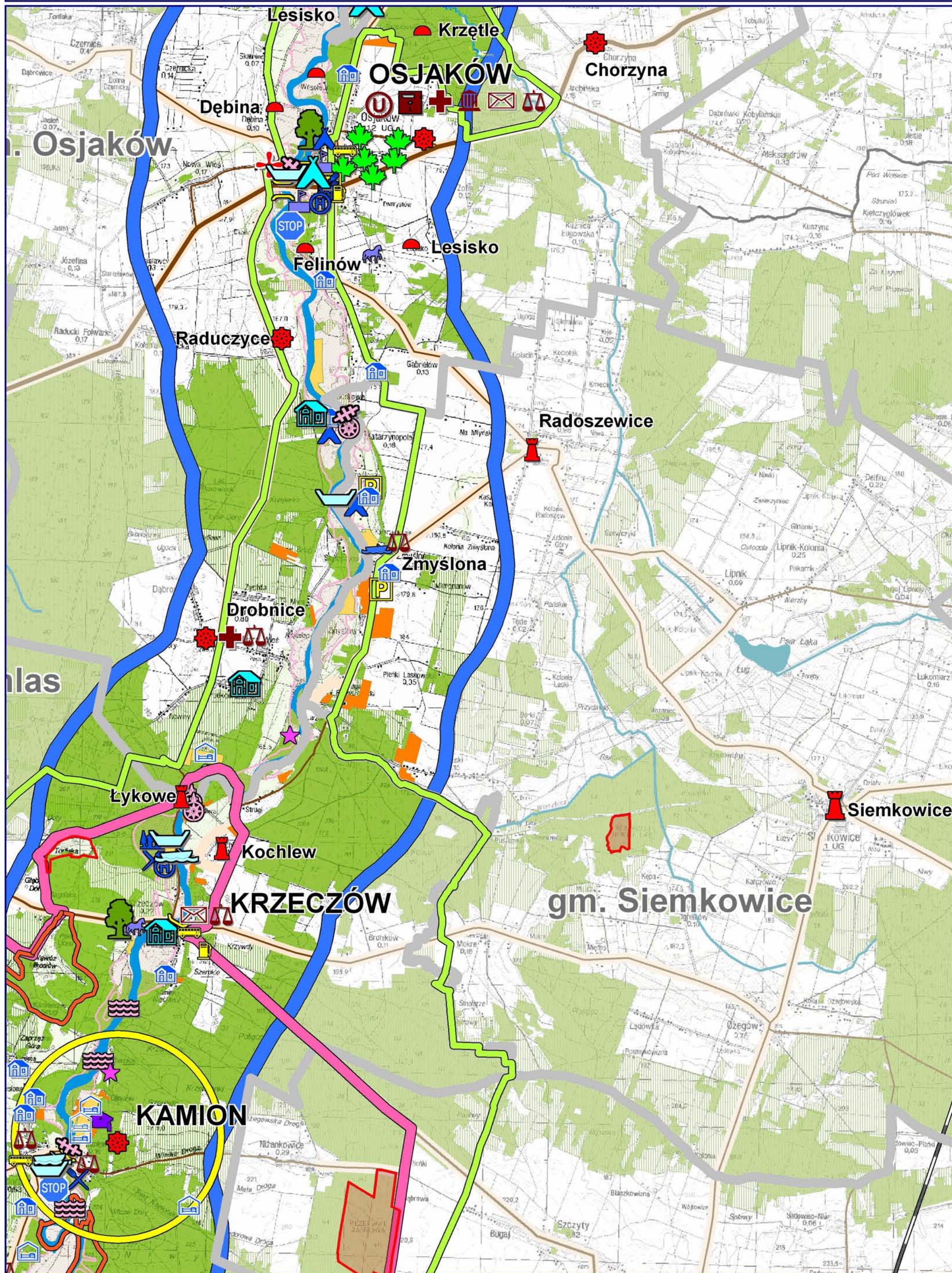
- w pobliskich Radoszewicach – zespół dworsko–parkowy z końca XVIII – XIX w.,
- we wsi gminnej Siemkowice – park z poł. XVII w. i dwór obronny z XV w.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNĄ SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Siemkowice

GMINA OSJAKÓW

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Osjaków – hotele, pole namiotowe, obiekt sportowy,
  - Kuźnica Strobińska – motel,
  - Felinów, Walków, Kajdas, Drobnice, Osjaków – gospodarstwa agroturystyczne,
  - Drobnice – sezonowy ośrodek wypoczynkowy,
  - Zofia – stadnina koni,
  - Osjaków, Felinów, Walków, Drobnice – podstawowe usługi w zakresie handlu i gastronomii,
  - Osjaków – parkingi,
- projektowane
  - Osjaków – przystań kajakowa, pole namiotowe.

Atrakcje przyrodnicze

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Osjakowski” (docelowy),
- Osjaków - pomniki przyrody ożywionej,
- grupy drzew - wyspa na Warcie, nad rzeką i na cmentarzu parafialnym,
- stanowisko dokumentacyjne – odcinek rz. Wierzejki,
- dolina Warty – istniejący Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy,

Walory kulturowe

- Osjaków – historyczne miasto, którego lokacja sięga czasów średniowiecza. W miejscowości zachował się układ rozplanowania z rynkiem i przylegającymi ulicami, a nad brzegiem rzeki wznosi się neogotycki kościół p.w. św. Jadwigi z pocz. XX w. Na miejscowym cmentarzu – mogiła powstańców 1863 r. oraz mogiły żołnierzy z czasów II wojny światowej,
- Osjaków, Felinów, Lesisko, Krzętle - ślady osadnictwa pradziejowego (kurhan, cmentarzyska, osada);

Osjaków – miejscowość ze względu na szczególne walory przyrodniczo – kulturowe i widokowe wskazana do zatrzymania się.

Przeszkody

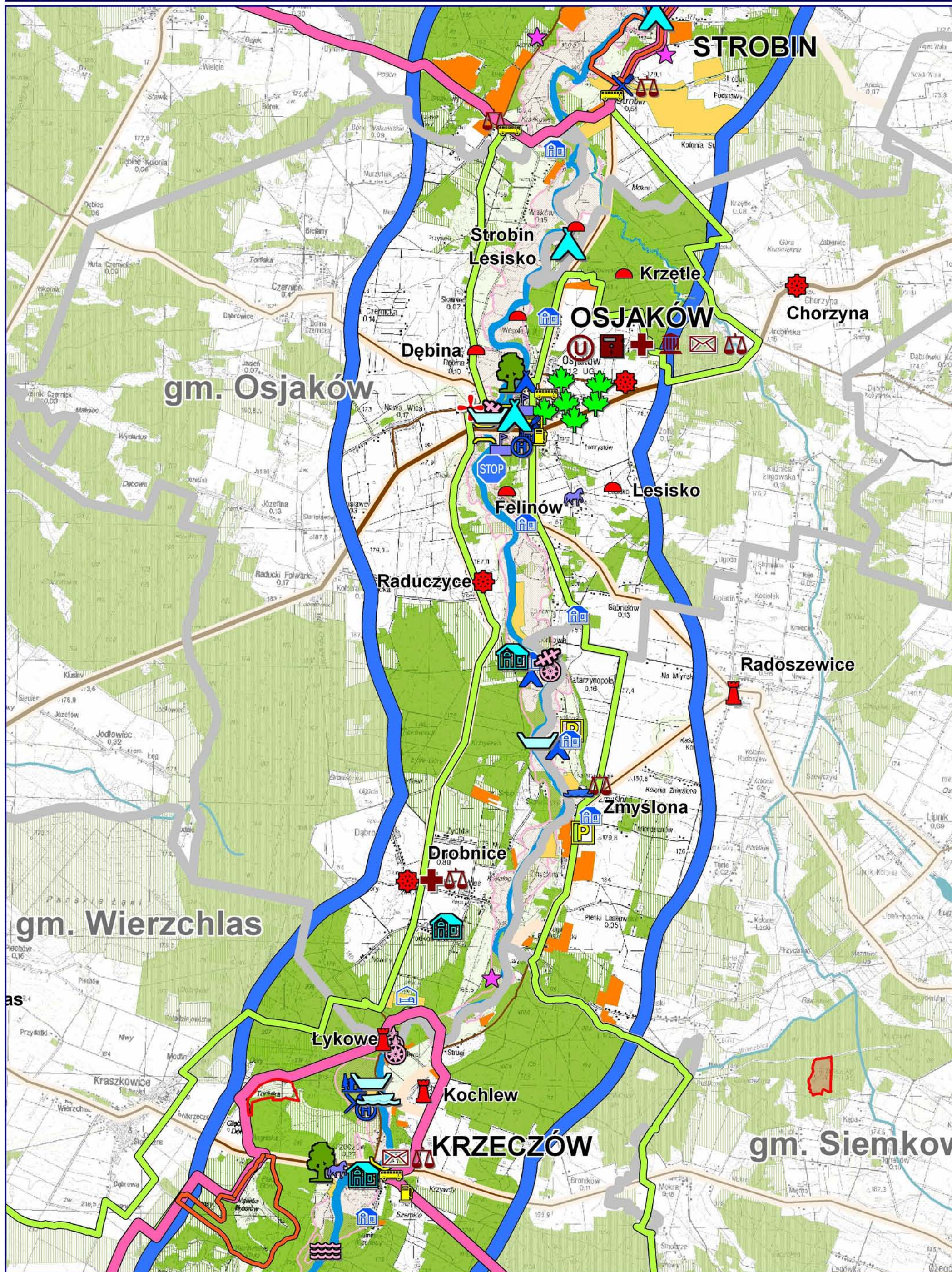
- na wysokości osady Kajdas – próg wodny,
- Osjaków – próg wodny (uszkodzony, ale istnieje możliwość spływu), most na Warcie w ciągu drogi krajowej Warszawa – Wrocław,
- kładka pieszo-rowerowa, ok. 200 m poniżej progu,
- Łykowe, Kajdas – młyny wodne.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Osjaków

GMINA KONOPNICA

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Konopnica – ośrodek informacji turystycznej, pole namiotowe i biwakowe, stadnina koni,
  - Konopnica, Rychłocice, Strobin – podstawowe usługi w zakresie handlu i gastronomii,
  - Konopnica – baza noclegowa – Ośrodek wypoczynkowy Politechniki Łódzkiej „Dworek”, Ośrodek Klubu Sportowego, Ośrodek Wypoczynkowy „Zacisze”
- projektowane
  - Konopnica – baza noclegowa przy obiekcie sportowym oraz modernizacja ośrodka wypoczynkowego,
  - Strobin Lesisko – pole namiotowe,
  - Strobin Zamczysko – pole namiotowe,
  - Mała Wieś - pole namiotowe
  - Mała Wieś, Konopnica, Rychłocice – parkingi,

Atrakcje przyrodnicze

- Konopnica - na lewym brzegu rzeki rezerwat leśny „Hołda” z naturalnym lasem, charakterystycznym dla Niżu Środkowopolskiego,
- Projektowany rezerwat „Szynkielów”,
- Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki,
- Fragment docelowego OCHK „Osjakowskiego”,
- Konopnica, Rychłocice - liczne pomniki przyrody ożywionej – grupy drzew w Parku Krajobrazowym MW i W,
- trzy użytki ekologiczne - bagna śródlądowe,
- niewielki fragment Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego „Osjakowskiego”,
- z uwagi na wysokie walory przyrodnicze w dolinie rzeki projektowane zespoły przyrodniczo-krajobrazowe: ZPK „Konopnica – Mieścisko”, ZPK „Szynkielów Dołki”, ZPK Waszkowskie Jarocice”.
- **Walory kulturowe**
  - Konopnica – kościół popauliński p.w. św. Rocha z XVII w., zespół dworsko – parkowy z poł. XIX w., młyn elektryczny z XIX w., grodzisko pierścieniowate i kurhan z czasów średniowiecza,
  - Rychłocice – kościół p.w. Zwiastowania NMP z XVIII w., dwór z parkiem z XIX w.,
  - Strobin – ślady osadnictwa pradziejowego (osiedle obronne, cmentarzysko ciałopalne).

Konopnica i Rychłocice – miejscowości, ze względu na swoje wysokie walory kulturowe i przyrodnicze wskazane do zatrzymania się.

Przeszkody

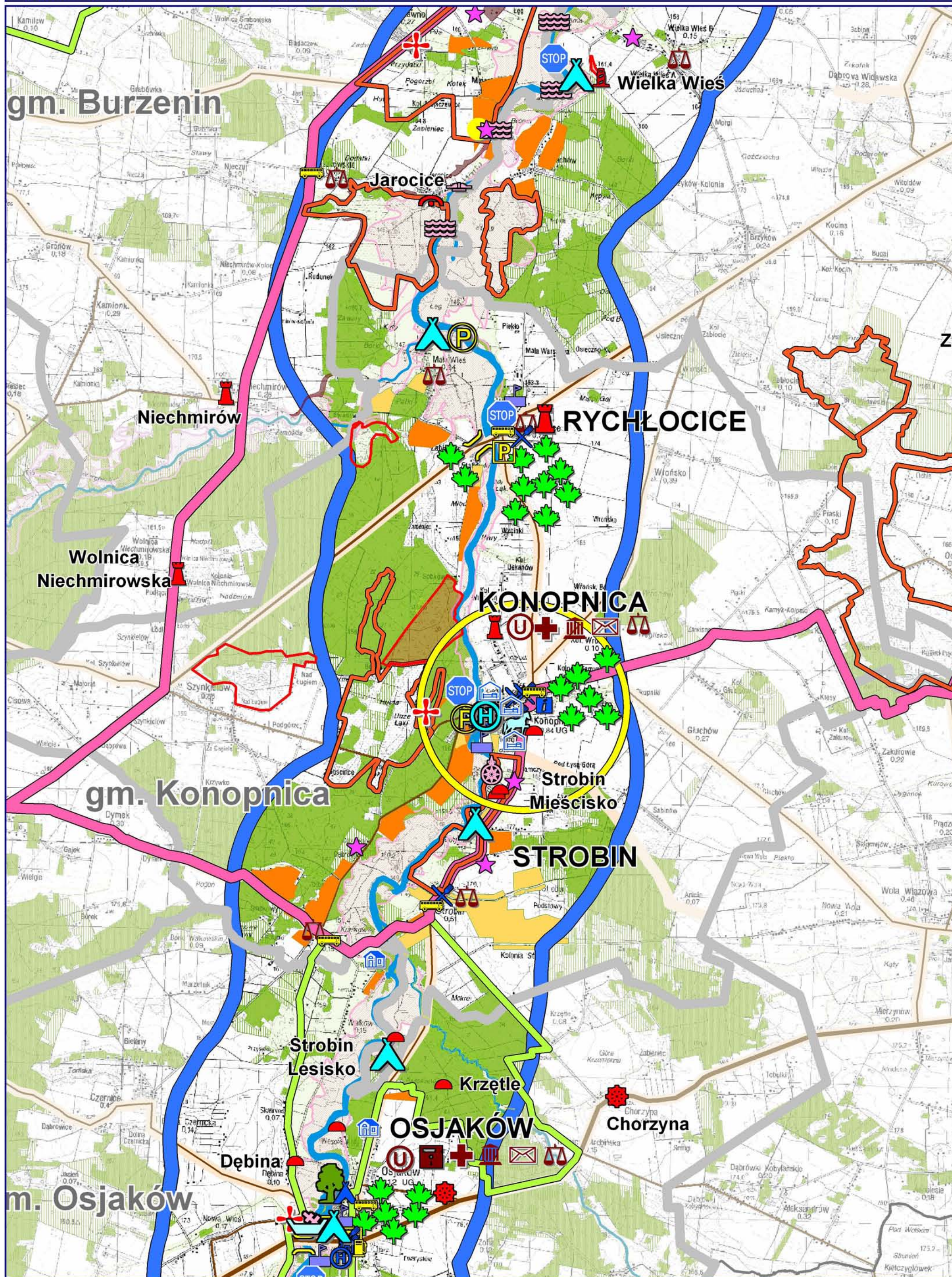
- Konopnica – próg wodny.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Konopnica

GMINA BURZENIN

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Burzenin – informacja turystyczna z siedzibą w Gminnej Bibliotece Publicznej,
  - dzikie pola namiotowe,
  - domki kempingowe na terenie dawnych ośrodków wypoczynkowych wydierżawione pojedynczym osobom prywatnym,
  - Burzenin – plaża urządzana sezonowo,
  - Burzenin, Strumiany, Ligota, Witów - podstawowe usługi w zakresie handlu i gastronomii,
  - Burzenin, Strumiany – parkingi,
- projektowane
  - Burzenin – przystań kajakowa, pole biwakowe w miejscu starej przystani na gruntach będących własnością Wspólnoty Wsi Burzenin,
  - Antonin – przystań kajakowa, pole biwakowe (teren po dawnym ośrodku wypoczynkowym).

Atrakcje przyrodnicze

- Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki,
- stanowisko dokumentacyjne – nieużytek skalny „Pyszków” (w odległości 7,3 km od rzeki, 5,3 km od granicy opracowania),
- użytek ekologiczny - skarpa, na lewym brzegu rzeki,
- istniejący Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Góry Wapienne”,
- projektowane zespoły przyrodniczo – krajobrazowe - ZPK „Waszkowskie – Jarocice”, ZPK „Majaczewice – Burzenin”,
- okolice Kol. Niechmirów – pulsujące źródło (niedawno odkryte),
- punkty widokowe na dolinę Warty;

Walory kulturowe

- Burzenin – historyczne miasto z zachowanym układem przestrzennym z czasów lokacji, zabytkowy kościół p.w. św. Wojciecha z XVII w.,
- Kolonia Tyczyn – grodzisko stożkowate z XIII/XIV w. kultury prapolskiej,
- Witów - pałac z XVIII w., grodzisko VIII – IX w. kultury prapolskiej,
- Niechmirów – park i oficyna w zespole dworskim (w bliskim sąsiedztwie terenu opracowania),
- Burzenin, Szczawno – miejsca pamięci narodowej.

Wielka Wieś, Burzenin – miejsca postojowe, wskazane ze względu na wysokie walory przyrodniczo – kulturowe i widokowe.

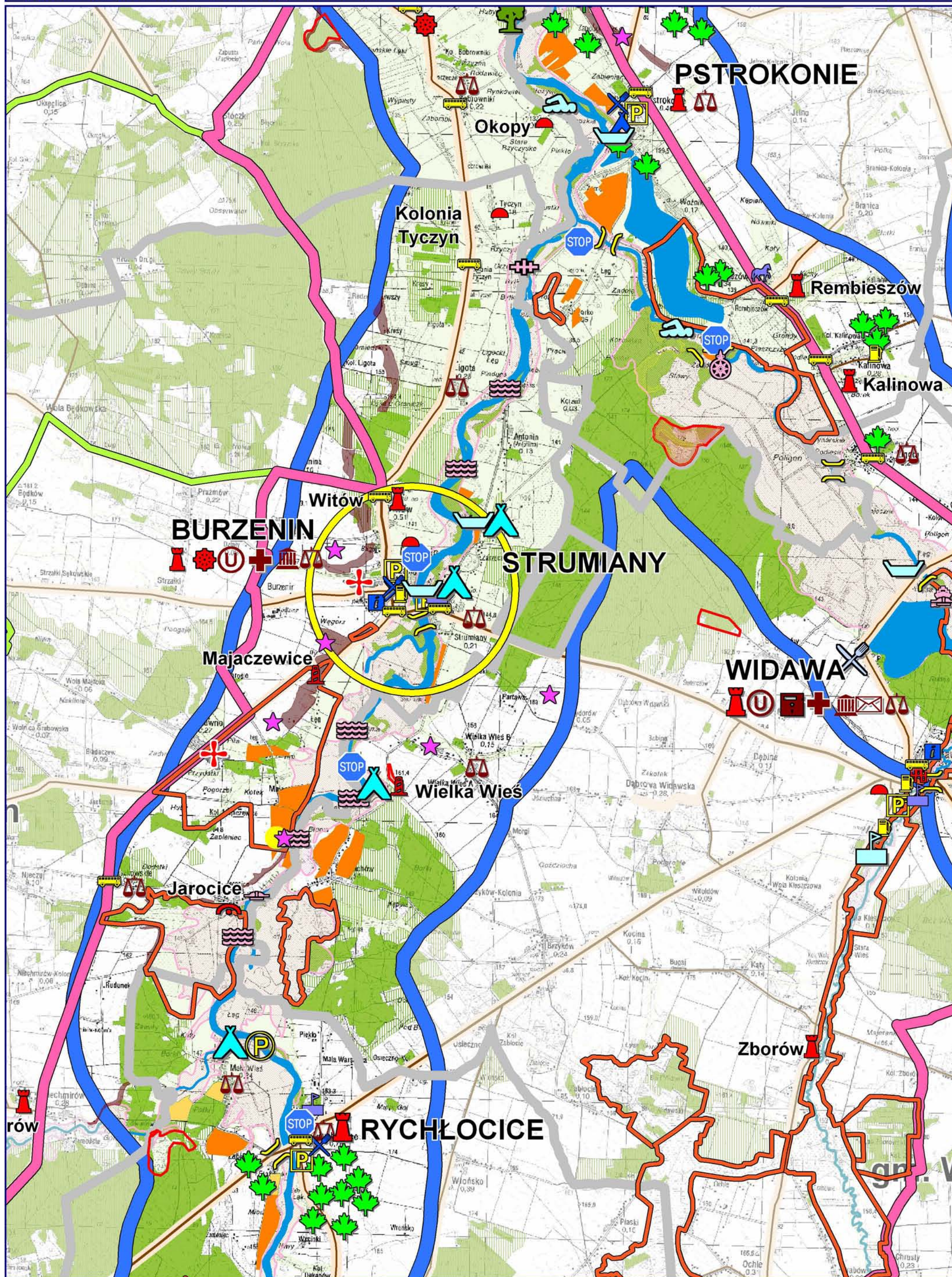
Przeszkody

- Jarocice – pozostałości po tamie młyńskiej,
- Tyczyn – próg rzeczny tzw. „Próg Tyczyński”,
- Burzenin - most betonowy, oraz liczne płycizny.

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Burzenin

MIASTO I GMINA SIERADZ

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Sieradz - ośrodek informacji turystycznej, biuro podróży,
  - Sieradz – hotele, kompleks obiektów sportowych,
  - Sieradz – pole namiotowe i biwakowe, plaża
  - Borzeńsko – kemping,
  - Dzigorzew - przystań kajakowa,
  - Biskupice, Chojne, Sieradz - podstawowe usługi w zakresie handlu i gastronomii,
- projektowane
  - Sieradz – pole namiotowe, przystań kajakowa.

Atrakcje przyrodnicze

- istniejący rezerwat leśny Półboru, z cennym 130-letnim drzewostanem dębowo – sosnowym z bogatym podszyciem i wielogatunkowym runem,
- projektowany rezerwat leśny Chojne Oles,
- Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Nadwarciański” (istniejący do pozostawienia),
- Podłężyce aleja wielogatunkowa złożona z 78 sztuk drzew jako pomnik przyrody ożywionej,
- Męcka Wola – grupa 10 dębów szypułkowych, stanowiących pomniki przyrody,
- Biskupice, Podłężyce– liczne pojedyncze pomniki przyrody ożywionej,
- użytek ekologiczny – odcinek rz. Mazur,
- projektowane zespoły przyrodniczo krajobrazowe: ZPK „Wzgórze Zamkowe”, ZPK „Chojne nad Wartą”,
- punkty widokowe na dolinę Warty,
- zbiorniki retencyjne – Bogumiłów, Grodzka, Hetmańskie, Smardzew.

Walory kulturowe

- Sieradz – jedno z najstarszych miast w Polsce, z zachowanymi śladami po średniowiecznym grodzisku (Wzgórze Zamkowe) i układem rozplanowania z czasów lokacji, licznymi obiektami zabytkowymi wpisanymi do rejestru zabytków, z kościołem farnym, jednym z najstarszych,
- Sieradz – Muzeum Okręgowe, skansen – Sieradzki Park Etnograficzny,
- Sieradz z dawnymi wsiami włączonymi w granice miasta (Monice, Wiechucice, Woźniki, Zapusta Mała) – ośrodek wzmacniania tożsamości regionalnej, stolica sieradzkiego regionu kulturowego,
- Charłupia Mała – dawna wieś szlachecka z czasów średniowiecza, z kościołem parafialnym z pocz. XX w. p.w. Narodzenia Najświętszej Marii Panny, będącym sanktuarium Matki Bożej, zwanej Księżną Sieradzką. Koronacja cudownego obrazu miała miejsce jeszcze przed II wojną światową w 1937 r.,
- Bogumiłów, Borzewisko, Charłupia Mała, Chojne, Dzigorzew - ośrodki kultury ludowej,
- wieś Biskupice z zachowanym z pocz. XX w. pałacem w stylu eklektycznym oraz spichlerzem,

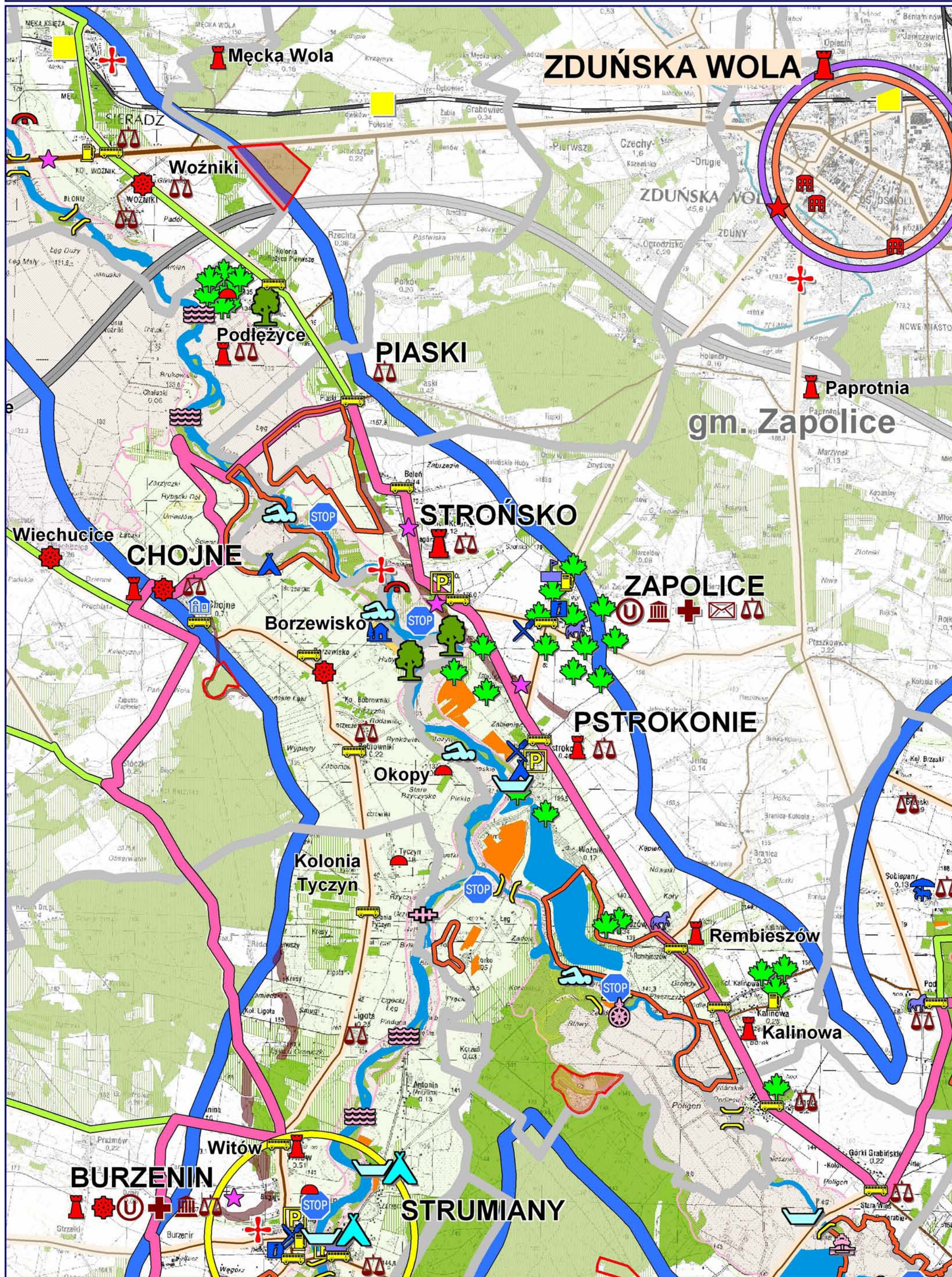
- Sieradz – cmentarz wojenny, miejsca pamięci narodowej
- Grądy, Mnichów, Sieradz – nadwarciańskie miejsca bitew z 1939 r. i czasów II wojny światowej, bunkry.

Sieradz, Chojne, Charłupia Mała, Grądy - miejsca postojowe, wskazane ze względu na szczególne walory kulturowe.

Przeszkody

- pływiczny.

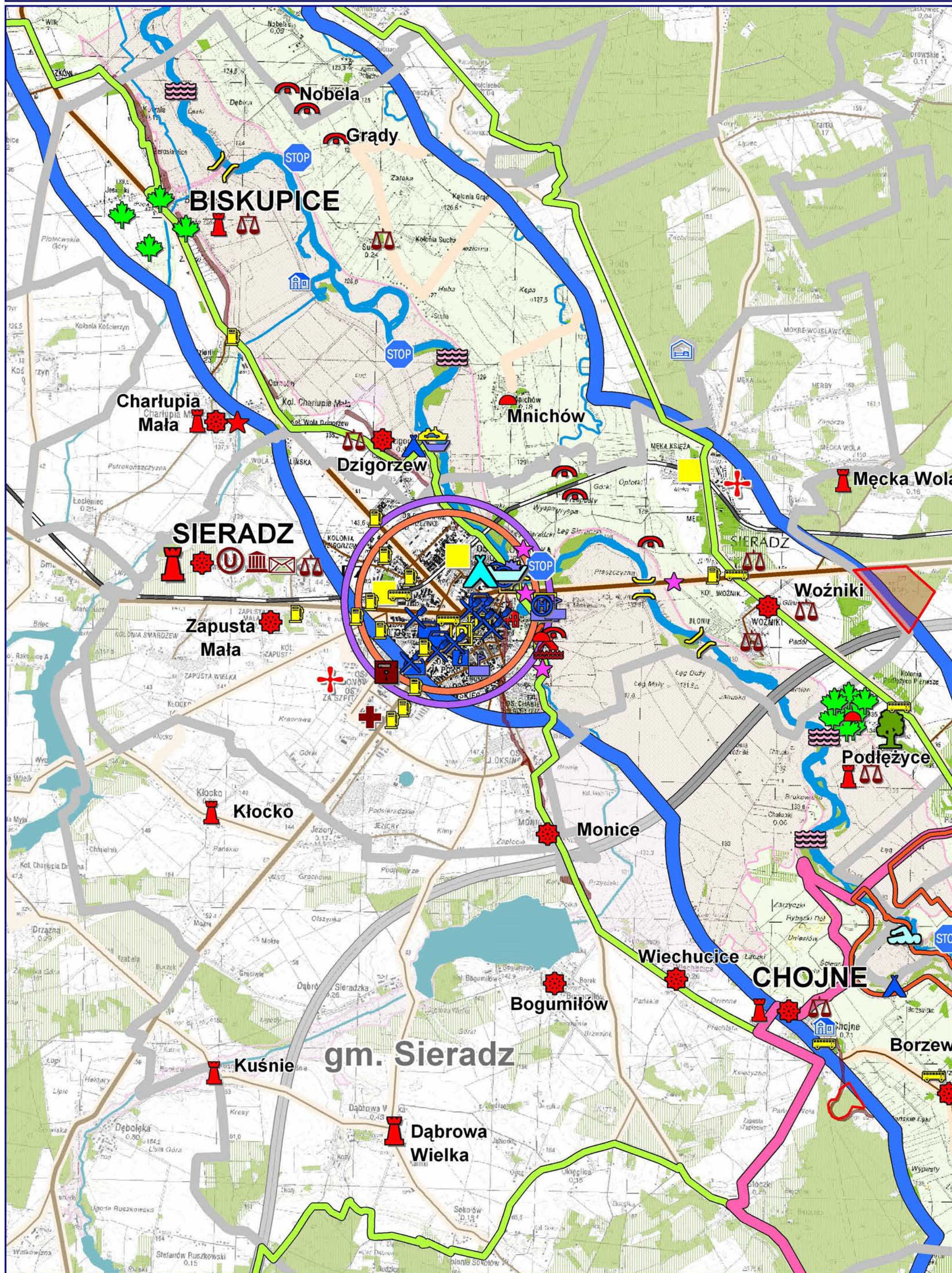

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Sieradz

GMINA ZAPOLICE

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Zapolice – ośrodek informacji turystycznej,
  - Zapolice - pole namiotowe i biwakowe,
  - Zapolice, Rembieszów – stadniny koni,
  - Pstrokonie, Strońsko, Zapolice – podstawowe usługi w zakresie handlu i gastronomii,
- projektowane
  - Pstrokonie – przystań kajakowa,
  - Beleń, Pstrokonie, Rembieszów, Strońsko – kąpieliska (w miejscu istniejących tzw. „dzikich”),

Atrakcje przyrodnicze

- „Korzeń” – istniejący częściowy rezerwat torfowiskowy, (przy granicy z gm. Widawa),
- Park Krajobrazowy Międzyrzecza Warty i Widawki (południowy i zachodni fragment gminy),
- fragment OCHK „Nadwarciańskiego”, istniejącego do pozostawienia,
- Strońsko – pomnik przyrody aleja 13 lip,
- Zapolice - pojedyncze drzewa w parku wiejskim - pomniki przyrody,
- Pstrokonie, Rembieszów – pojedyncze drzewa na terenie PKMWiW,
- Kalinowa - pojedyncze drzewa w parku zabytkowym, stanowiące pomniki przyrody ożywionej,
- użytek ekologiczny – kompleks bagien „Rembieszów”,
- projektowane zespoły przyrodniczo – krajobrazowe: ZPK „Maćkowy Dół”, ZPK „Piaski Beleń” (na granicy z gm. Zduńska Wola), ZPK „Chojne nad Wartą” (na granicy z gm. Sieradz),
- zbiornik retencyjny Rembieszów – Pstrokonie,
- punkty widokowe na skarpie na dolinę Warty.

Walory kulturowe

- Strońsko – romański kościół, jeden z najstarszych w Polsce, z XIII w. p.w. św. Urszuli, położony na wysokim brzegu Warty na historycznym szlaku kulturowym tzw. Piastowskiej Drodze Romańskiej. Posiada romański portal przedstawiający smoka pożerającego szarańczę (I poł. XIII w.). Na uwagę zasługuje również piękna gotycka figurka Piety, wewnątrz kościoła zdobią barokowe ołtarze. Ciekawostką są też siedemnastowieczne napisy oraz inskrypcje wykonane na absydzie przez pielgrzymujących tu studentów,
- Rembieszów – kaplica z XIX w.,
- Kalinowa - dwór z XIX w.,
- Pstrokonie - zespół dworsko – parkowy z XIX w.,
- Paprotnia – wiatrak koźlak z XIX w.,
- Strońsko – u podnóża wysokiego brzegu rzeki zachowanych jest kilka bunkrów z okresu II wojny światowej,
- Strońsko – na cmentarzu mogiły żołnierzy poległych w walkach nad Wartą we wrześniu 1939 r.

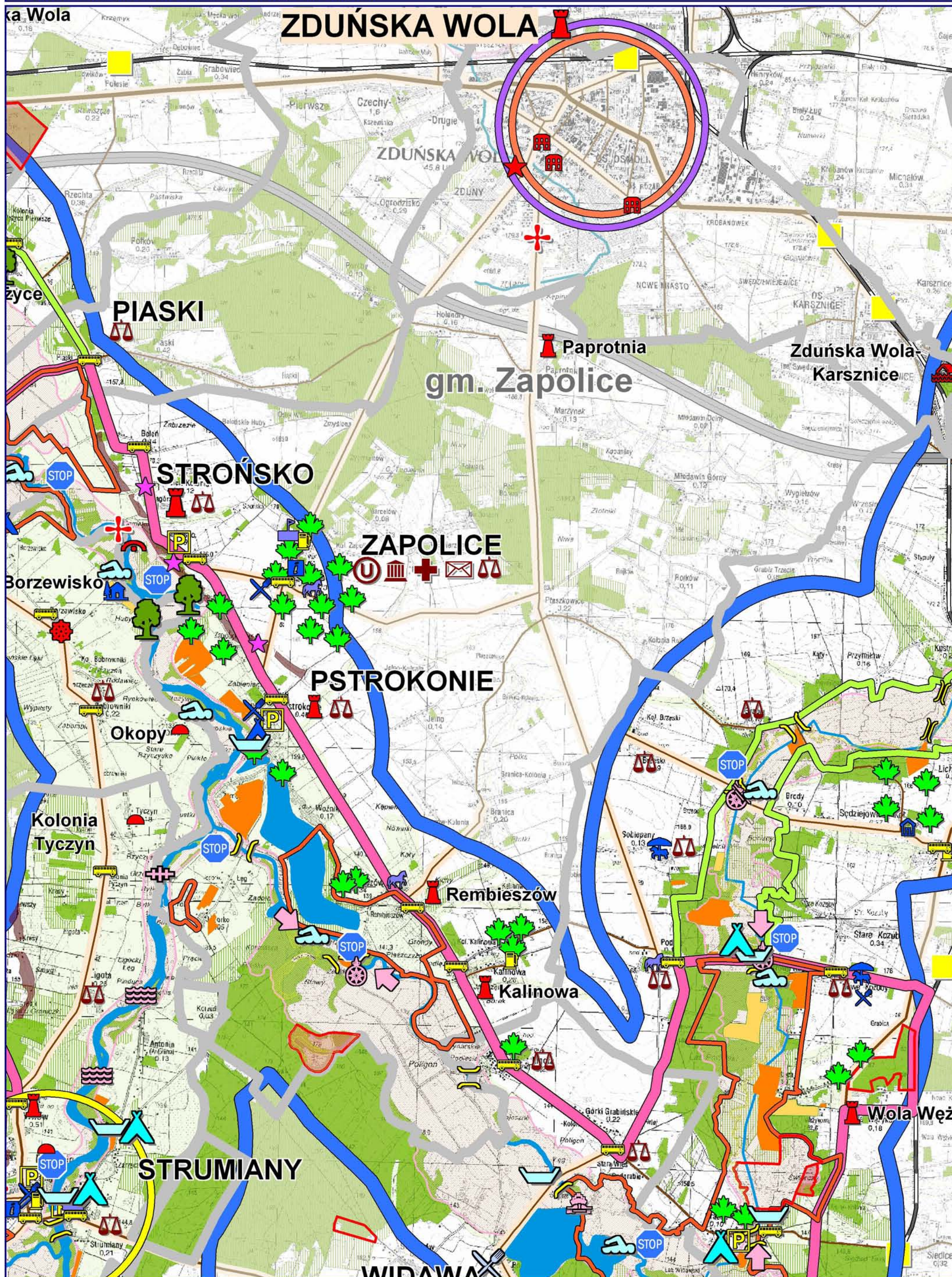

Strońsko - ze względu na wysokie walory kulturowe i widokowe – miejsce wskazane do zatrzymania się na szlaku.

Przeszkody

- Rembieszów – ślady dawnego młyna,
- pływizny i powalone drzewa w okolicach Rembieszowa.

Pomnik przyrody w Strońsku

Zabytkowa aleja w Strońsku

Założenie parkowe w Strońsku

Dwór Pstrokonie

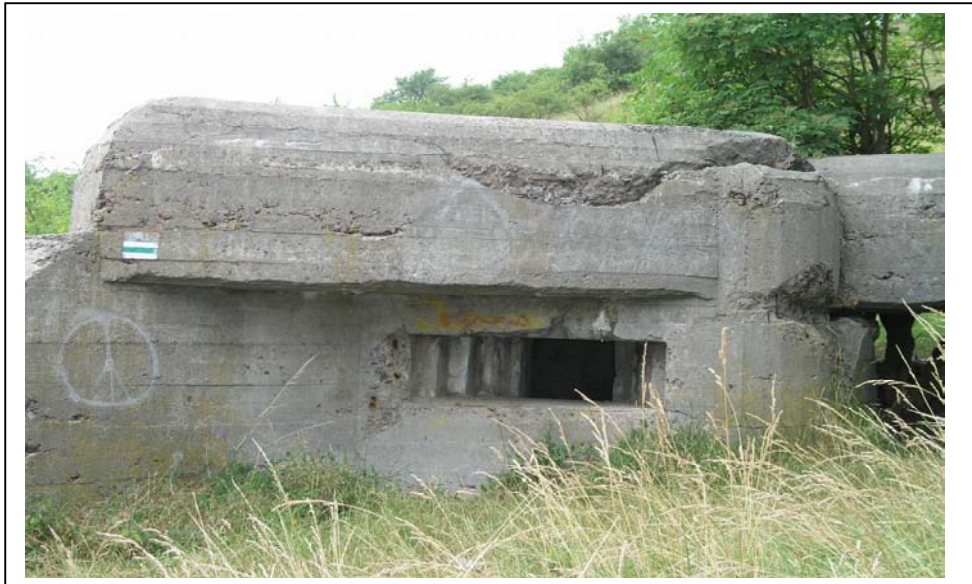

Kaplica cmentarna w Strońsku

Miejsce pamięci na cmentarzu w Strońsku

Bunkry w Strońsku

Bunkry w Strońsku

Bunkry w Strońsku

GMINA ZDUŃSKA WOLA

W granicach opracowania znajduje się niewielki fragment obszaru gminy. Poza usługami w zakresie handlu i przystanku komunikacji samochodowej w miejscowości Piaski, nie występują formy zagospodarowania turystycznego. Znaczna część tego obszaru położona jest w terenach zagrożenia powodziowego.

W niedalekiej odległości od terenu opracowania oraz od Łasku, w kierunku zachodnim, położona jest Zduńska Wola – miasto rodzinne Maksymiliana Kolbego. To dawna osada sukiennicza, do której na początku XIX w. sprowadzono tkaczy ze Śląska. Dziewiętnastowieczna Zduńska Wola była miastem wielonarodowościowym i wielowyznaniowym. Ten wielonarodowy i różnoprzedsłany charakter społeczności Zduńskiej Woli znalazł odzwierciedlenie w świątyniach i domach modlitw dawnych wyznań, które zachowały się do obecnych czasów:

- zespół kościoła rzymsko – katolickiego parafialnego p.w. Wniebowzięcia NMP, który tworzą: kościół wybudowany w latach 1871 – 1895, kostnica, plebania, kaplica w ogrodzie, ogrodzenie, i dom mieszkalny (dawny dom opieki dla starców z 1930 r.),
- zespół kościoła ewangelicko – augsburskiego – kościół (1866 – 1868 r.), pastorówka, ogrodzenie, dom służby kościelnej i szkoła ewangelicka (obecnie szkoła muzyczna). Parafia ewangelicko – augsburska była najliczniejszą i najstarszą wśród istniejących w mieście parafii protestanckich.
- zespół kościoła baptystów z kościołem z 1901 – 1902 r., wraz z ogrodzeniem i plebanią (obecnie dom mieszkalny),
- zespół kościelno – klasztorny księży orionistów z lat 1923 – 1924, z kościołem, domem misyjnym i domem służby kościelnej (obecnie dom zakonny),
- kaplica braci morawskich z 1924 r. (obecnie harcówka),

Inne obiekty:

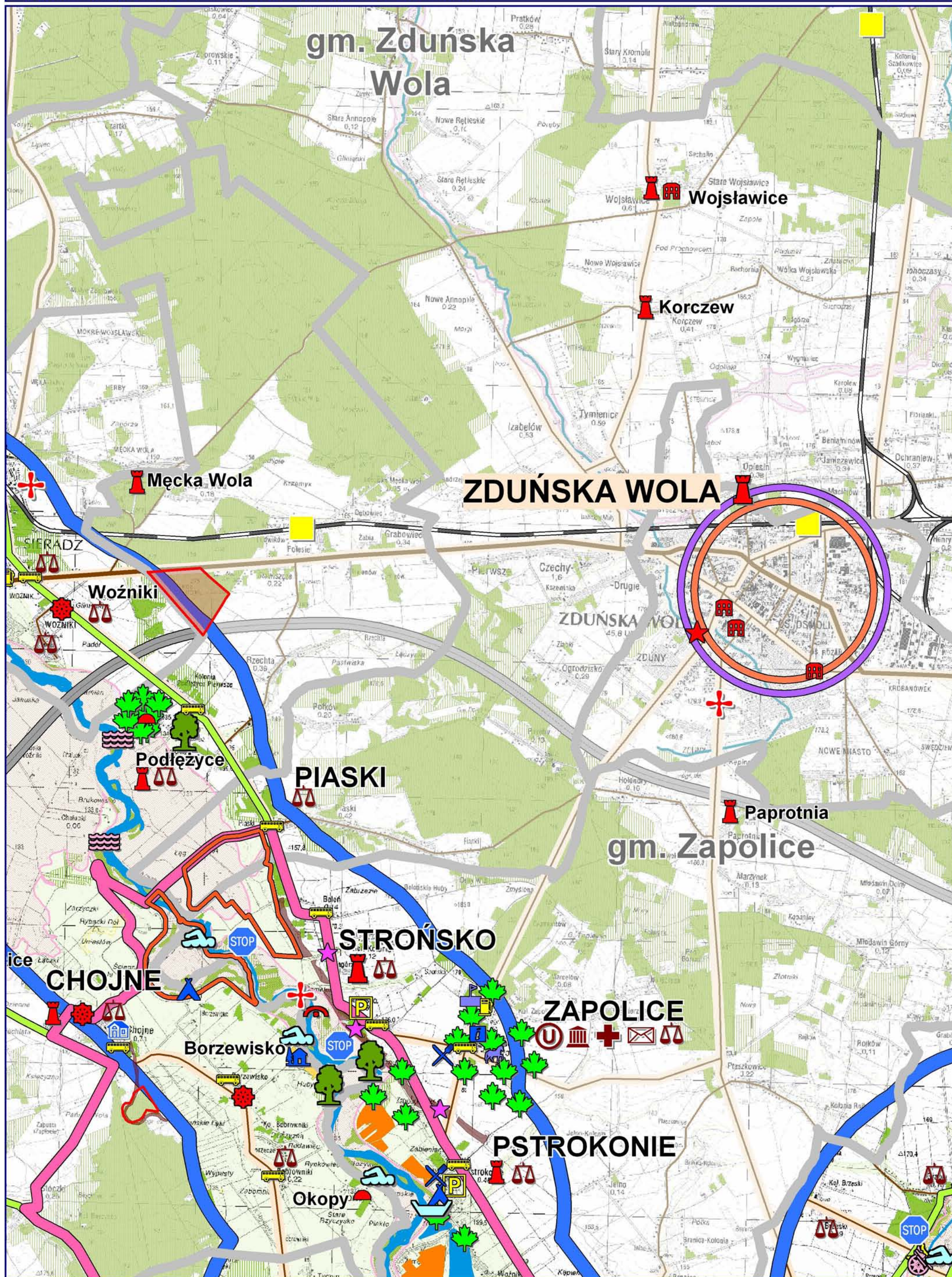
- sanktuarium św. Maksymiliana Kolbego,
- ciekawym elementem tożsamości miasta są mieszkalne domy tkaczy, w budynkach tych odbywała się również produkcja. W mieście znajduje się Muzeum Historii Miasta oraz Muzeum Pamięci św. Maksymiliana Kolbego, które mieści się w drewnianym dziewiętnastowiecznym domu tkackim

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Zduńska Wola

MIASTO I GMINA WARTA

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Warta – ośrodek informacji turystycznej,
  - Małków, Warta – hotele,
  - Zaspy Miłkowskie – przystań jachtowa, plaża i kąpielisko,
  - Jeziorsko, Małków, Warta usługi podstawowe w zakresie handlu i gastronomii,
- projektowane
  - Warta – kąpielisko wraz z parkingiem, boisko sportowe (przy ul. Tarnowskiego),
  - Ostrów Warcki – hotel i obiekt gastronomiczny,
  - Glinno, Jeziorsko – perspektywiczne wsie do aktywizacji agroturystyki,
  - Dzierżązna, Glinno, Jeziorsko, Ostrów Warcki, Zaspy Miłkowskie – rozwój budownictwa letniskowego;

Atrakcje przyrodnicze

- „Jeziorsko” istniejący częściowy rezerwat faunistyczny,
- OCHK „Nadwarciański” (istniejący do pozostawienia),
- Małków, Mikołajewice, Ustków - liczne pomniki przyrody ożywionej w parkach zabytkowych.

Walory kulturowe

- Warta – jedno z najstarszych miast w Polsce, nieprzerwanie od XIII w. utrzymuje prawa miejskie. Miasto rozwinęło się dzięki położeniu na średniowiecznym szlaku handlowym z Moraw w kierunku Kujaw. W XV w. odbywały się zjazdy szlacheckie i na jednym z takich zjazdów ustalono tzw. statuty warckie. Miasto posiada liczne obiekty wpisane do rejestru zabytków – m.in. gotycki kościół i klasztor bernardynów z II poł. XIV w., gotycki kościół p. w. św. Mikołaja z poł. XIV w., kościół i klasztor sióstr bernardynek z II poł. XVIII w., czy klasycystyczny ratusz z XIX w. W Warcie zachował się układ rozplanowania z czasów lokacji,
- Glinno – na skraju doliny bunkry z czasu II wojny światowej oraz miejsce walk obronnych we wrześniu 1939 r., w których polegli żołnierze 28 pp Strzelców Kaniowskich i Kresowej Brygady Kawalerii, mogiły żołnierzy na miejscowym cmentarzu,
- Kamionacz – kościół i dzwonnica z XIX w.,
- Małków – zespół pałacowy z parkiem z XIX w.,
- Mikołajewice – dwór z XVIII w.,
- Rossoszyca – drewniany kościół z XVIII w. p.w. św. Wawrzyńca,
- Rożdżały – zespół dworsko – parkowy z XIX w.,
- Ustków – dwór z XVIII w.,
- Góra – cmentarzysko z XI w.,
- Małków – grodzisko z XIV w.,
- Warta – Muzeum Miasta i Rzeki Warty.

Warta, Glinno, Jeziorsko – miejscowości wskazane jako miejsca postojowe z uwagi na wysokie walory kulturowe, przyrodnicze.

Przeszkody

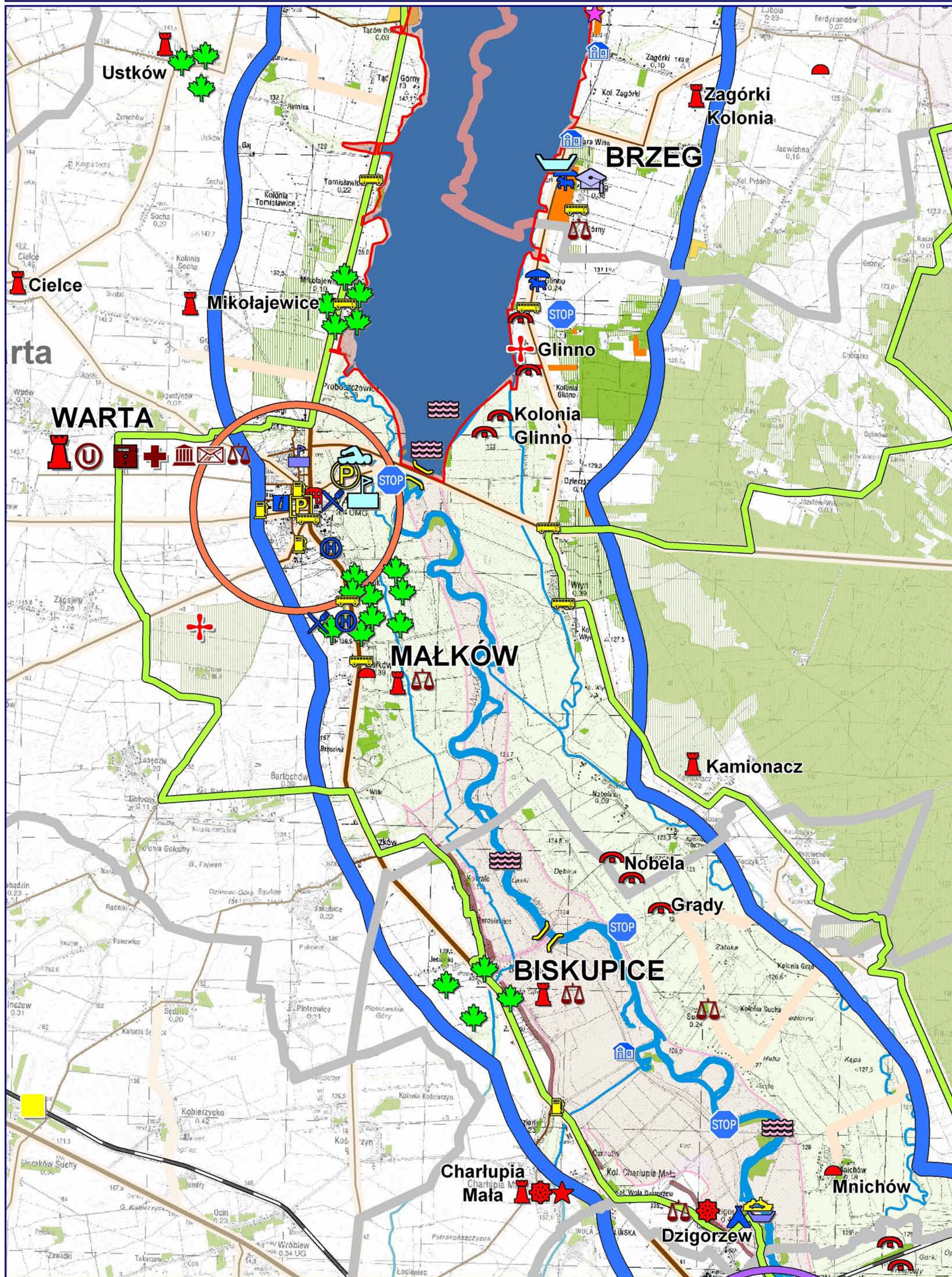
- pływiczny.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Warta

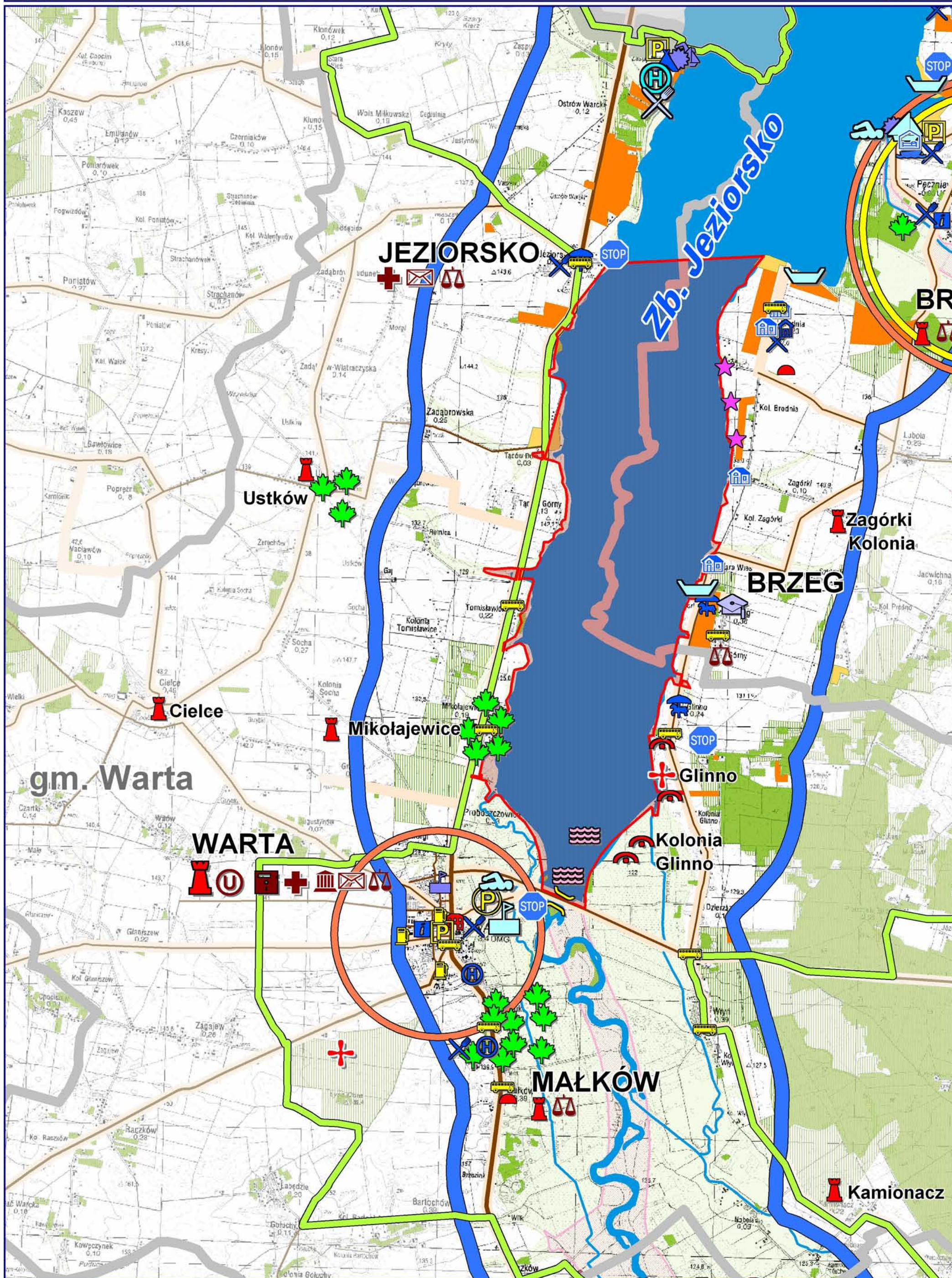

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Warta

GMINA PĘCZNIEW

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Pęczniew – ośrodek informacji turystycznej
  - Pęczniew – przystań kajakowa, żeglarska, wypożyczalnia kajaków, pole namiotowe, kąpielisko, plaża,
  - Popów – stadnina koni, pole namiotowe,
  - Księżę Młyny – ośrodki wypoczynkowe, kempingi,
  - Brodnia, Brodnia Kol., Brzeg, Popów, Siedlątków, Kraczynki – gospodarstwa agroturystyczne,
  - Brodnia, Pęczniew – miejsca noclegowe,
- projektowane
  - Brzeg –perspektywiczna aktywizacja agroturystyki,
  - Brzeg – centrum kulturalno – oświatowe (kawiarenka internetowa, biblioteka),
  - Księżę Młyny, Pęczniew – kąpieliska,
  - Siedlątków – centrum szkoleniowo – dydaktyczne,
  - Brodnia, Brzeg, Księżę Młyny, Popów, Siedlątków, Wylazłów – przystanie kajakowe,
  - Popów, Siedlątków, Wylazłów – realizacja obiektów wczasowych i handlowych dla obsługi ruchu turystycznego.

Atrakcje przyrodnicze

- Jeziorsko” – częściowy rezerwat faunistyczny”,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Nadwarciański” (istniejący do pozostawienia),
- Pęczniew – jesion wyniosły jako pomnik przyrody ożywionej,
- Siedlątków - skarpa nad zbiornikiem „Jeziorsko” uznana za stanowisko dokumentacyjne ,
- punkty widokowe w kierunku zbiornika wodnego.

Walory kulturowe

- Brodnia – wieś o średniowiecznym rodowodzie z zachowanym drewnianym kościółkiem p.w. św. Stanisława biskupa z XVIII w. oraz wiatrak koźlak z XIX w.,
- Pęczniew – kościół parafialny p.w. św. Katarzyny z XVII w. i grodzisko stożkowate,
- Siedlątków – kościół filialny p.w. św. Marka z XVII w. oraz wiatrak koźlak z k. XIX w.,
- Zagórki Kol. – wiatrak koźlak z k. XIX w.

Pęczniew, Popów – miejscowości wskazane do zatrzymania ze względu na walory krajobrazowe i kulturowe.

Przeszkody

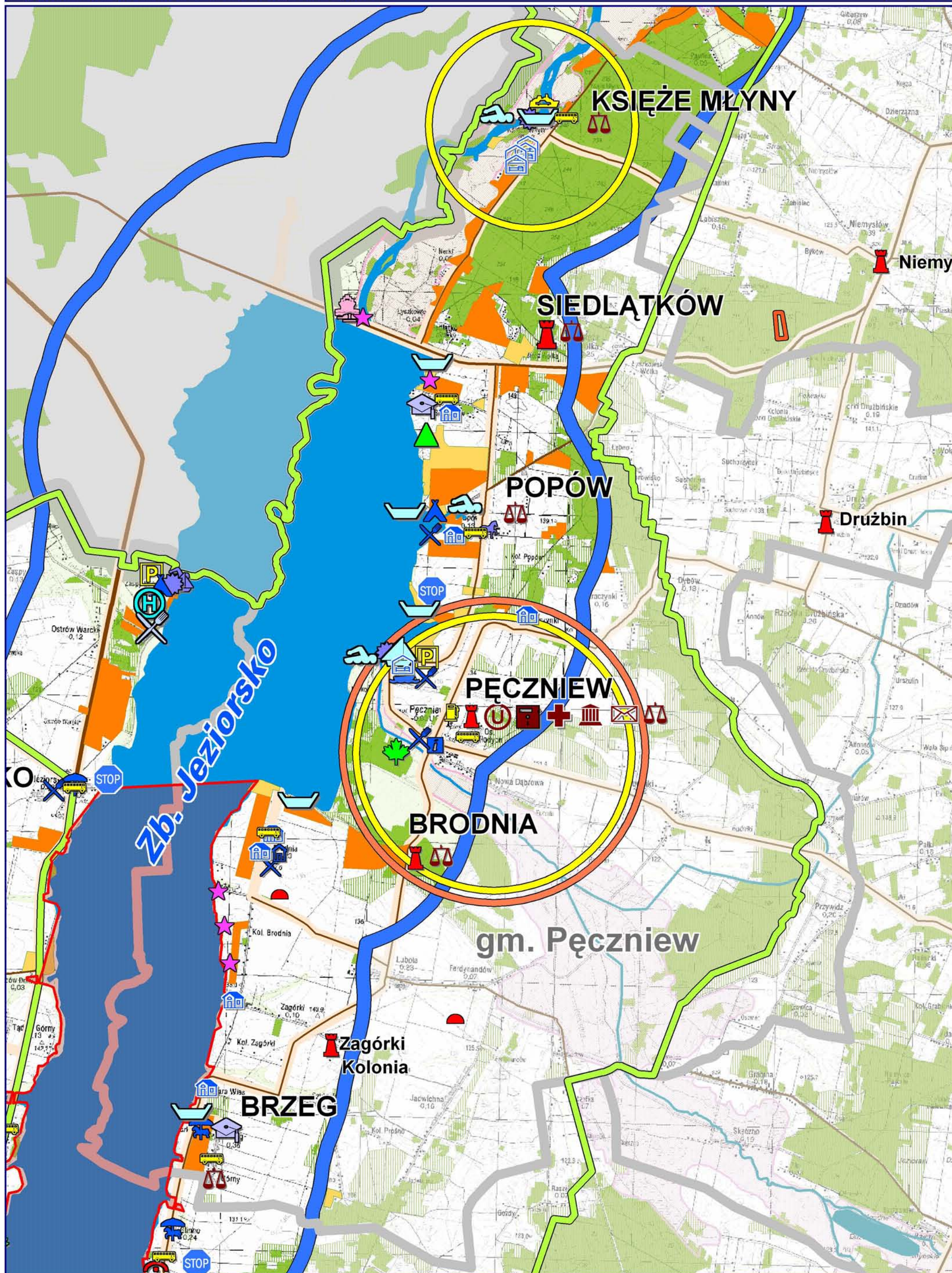
- zaporą wodną na Warcie Siedlątków – Skęczniew. Zapora ma długość 2750 m, szerokość 12,5 m oraz 12 m wysokości, pracuje od 1994 r.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Pęczniew

GMINA PODDĘBICE

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - brak jest zorganizowanych form zagospodarowania, występuje jedynie nieliczne indywidualne budownictwo letniskowe,
  - podstawowe usługi w zakresie handlu
- projektowane
  - Balin, Dominikowice – wsie przewidziane do perspektywicznej aktywizacji agroturystyki.

Atrakcje przyrodnicze

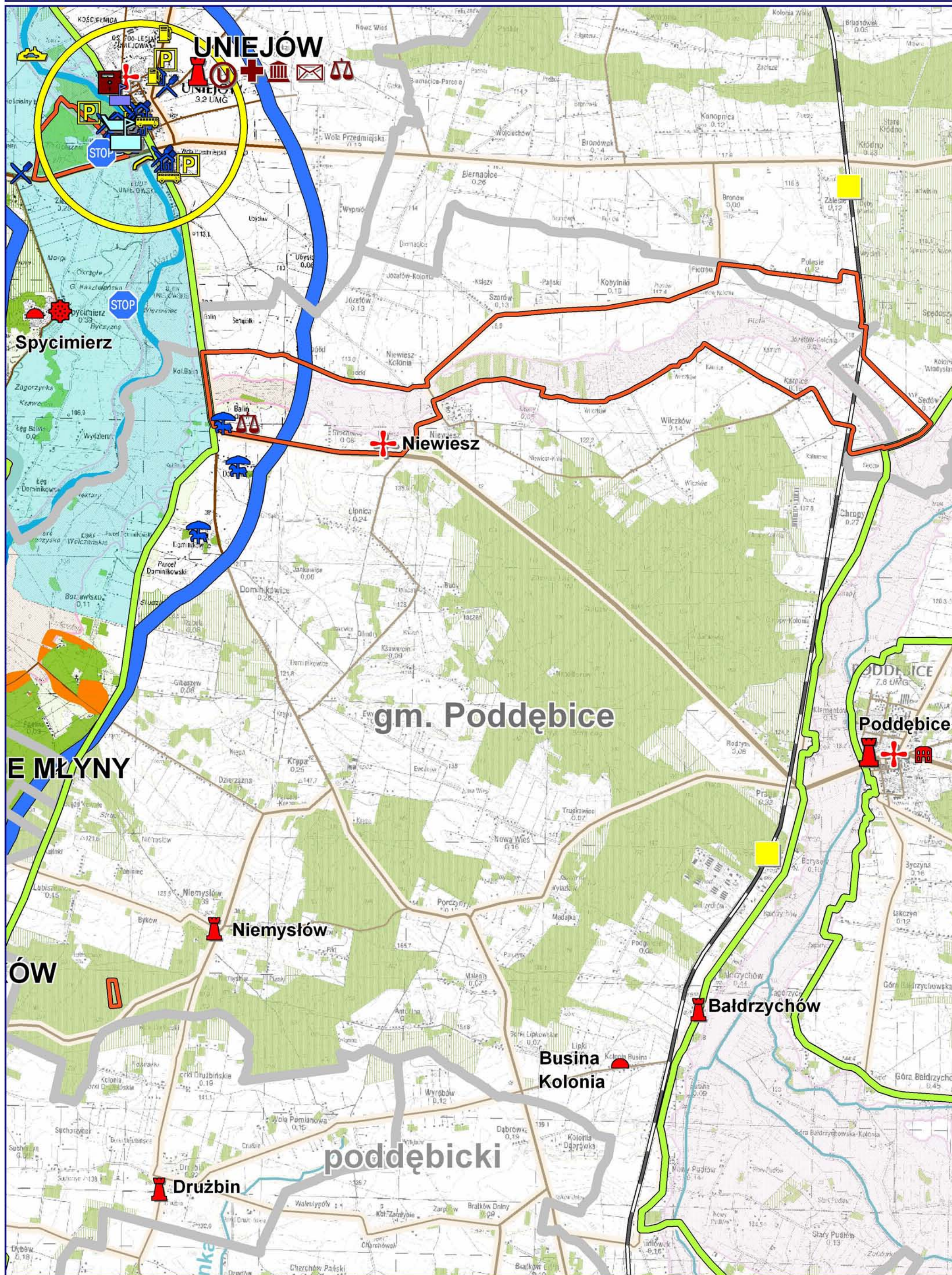
- projektowany zespół przyrodniczo - krajobrazowy

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Poddębice

MIASTO I GMINA UNIEJÓW**Zagospodarowanie turystyczne**

- istniejące
  - Uniejów – centrum informacji turystycznej,
  - Uniejów – baza noclegowa, pole namiotowe, kąpielisko, plaża,
  - Uniejów – obiekty z zakresu podstawowych usług handlu i gastronomii;
- projektowane
  - Uniejów – przystań kajakowa, obiekty sportowe,
  - Ostrowsko, Kuczki – wsie proponowane do perspektywicznej aktywizacji agroturystyki;

Atrakcje przyrodnicze

- OCHK „Nadwarciański” (istniejący do pozostawienia),
- obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – Dolina Środkowej Warty,
- projektowany zespół przyrodniczo – krajobrazowy ZPK „Uroczysko Zieleń”, o pow. 75,03 ha,
- złoża wód termalnych,

Walory kulturowe

- Uniejów – stary ośrodek miejski, powstały na szlaku handlu dalekosiężnego, dawna siedziba biskupów gnieźnieńskich. O historii miasta świadczą liczne obiekty zabytkowe m.in.: kolegiata – kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NP. Marii z XII w., cerkiew z XIX w., zespół zamkowo – parkowy - zamek z XIV w., park XIX w. Zamek należy do nielicznych w Polsce, które zawsze były użytkowane i zamieszkane, prócz funkcji reprezentacyjnych pełnił również rolę karceru; przebywali w nim więźni na rozkaz papieża Marcina arianie i husyci, m.in. w wieży zamknięto gdańskiego rzeźbiarza, ponieważ opóźniał się z ukończeniem prac przy grobie św. Wojciecha w katedrze gnieźnieńskiej. Z wieży zamku rozpościera się piękna panorama na miasto,
- Spycimierz – dawna siedziba jednej z najstarszych w Polsce organizacji państwowych – kasztelanii, grodzisko wczesnośredniowieczne, miejscowość z tradycjami kulturowymi – procesje po dywanach kwiatowych w Boże Ciało.

Uniejów, Spycimierz – miejscowości wskazane do zatrzymania ze względu na wysokie walory kulturowe, przyrodnicze.

Przeszkody

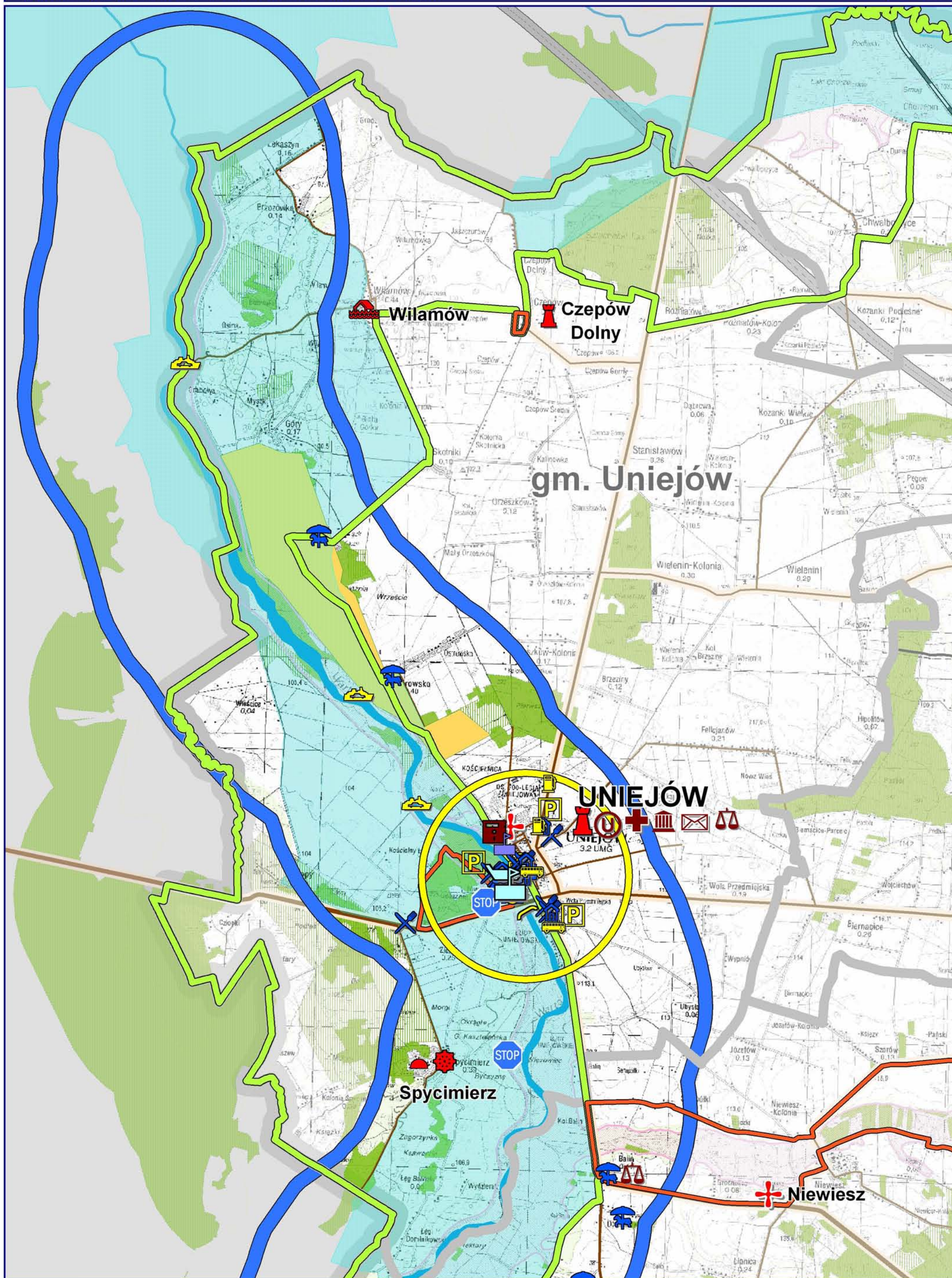
- Uniejów - kładka rzeczna (przy ul. Tureckiej).

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Uniejów

GMINA WIDAWA

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Widawa – centrum informacji turystycznej,
  - Widawa - obiekty z zakresu usług administracji, handlu, gastronomii;
- projektowane
  - Podgórze, Górki Grabińskie – przystań kajakowa,
  - Widawa – kąpielisko, pole golfowe (przy drodze Widawa – Wola Kleszczowa),
  - Wielka Wieś B – pole namiotowe, biwakowe.

Atrakcje przyrodnicze

- „Winnica” - rezerwat przyrody florystyczny,
- projektowany rezerwat „Świerczów”,
- obszar Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki,
- Ligota – pomnik przyrody ożywionej – dęb szypułkowy w parku zabytkowym,
- projektowane zespoły przyrodniczo – krajobrazowe: ZPK „Węzeł Hydrograficzny Widawki – Grabi – Niecieczy”, ZPK „Dolina Niecieczy”, ZPK „Siemiechów Łąki”,
- projektowane zbiorniki retencyjne Restarzew i Podgórze.

Walory kulturowe

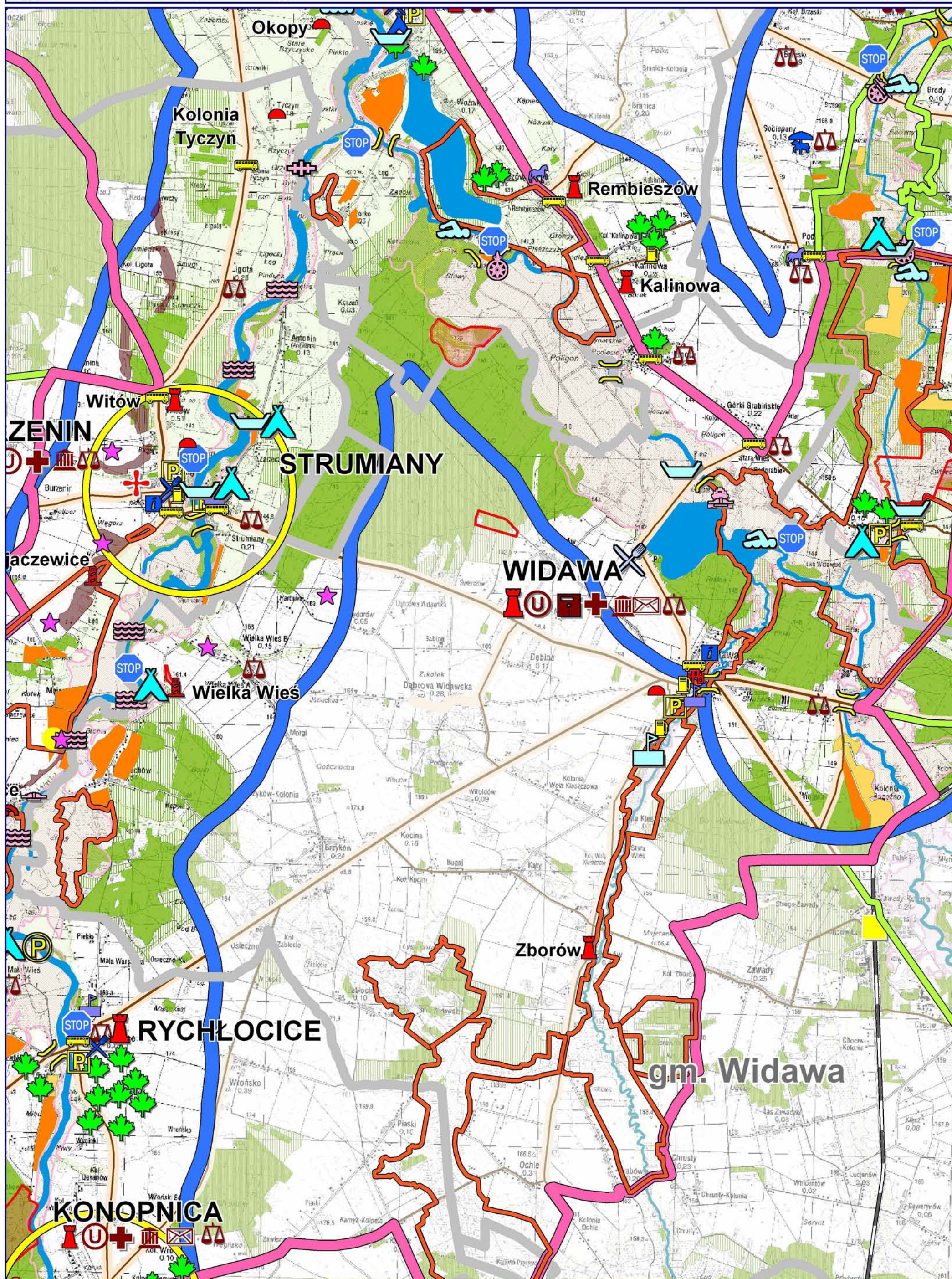
- Widawa – historyczne miasto o średniowiecznym rodowodzie z czytelnymi elementami rozplanowania z różnych epok oraz cennymi obiektami wpisanymi do rejestru zabytków m.in.: kościół i klasztor pobernardyński z XVI w., kościół parafialny z XV w. p.w. śś. Marcina i Małgorzaty, kopiec – cmentarzysko z czasów kultury polskiej czy pozostająca w ewidencji konserwatora kaplica p.w. św. Rocha na miejscowym cmentarzu,
- Widawa – Muzeum Parafialne.

Widawa, Zamoście – miejsca postojowe wskazane ze względu na wysokie walory przyrodnicze i kulturowe.

Przeszkody

- Widawa Podgórze – jaz betonowy i inne zapory na rzece Widawce

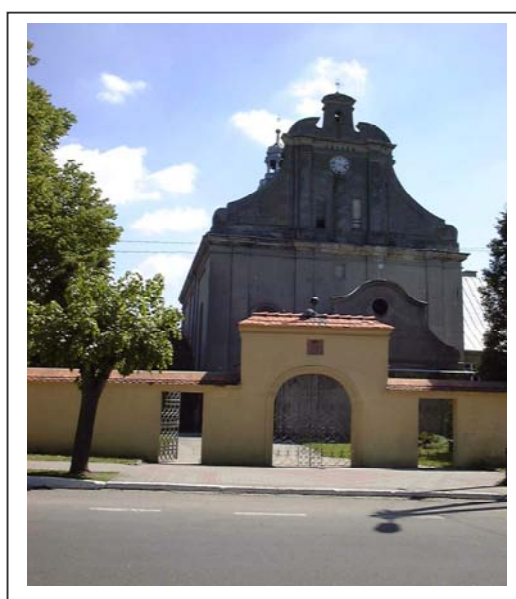

Trudne odcinki Widawki

Umocnione brzegi Widawki

Kościół w Widawie

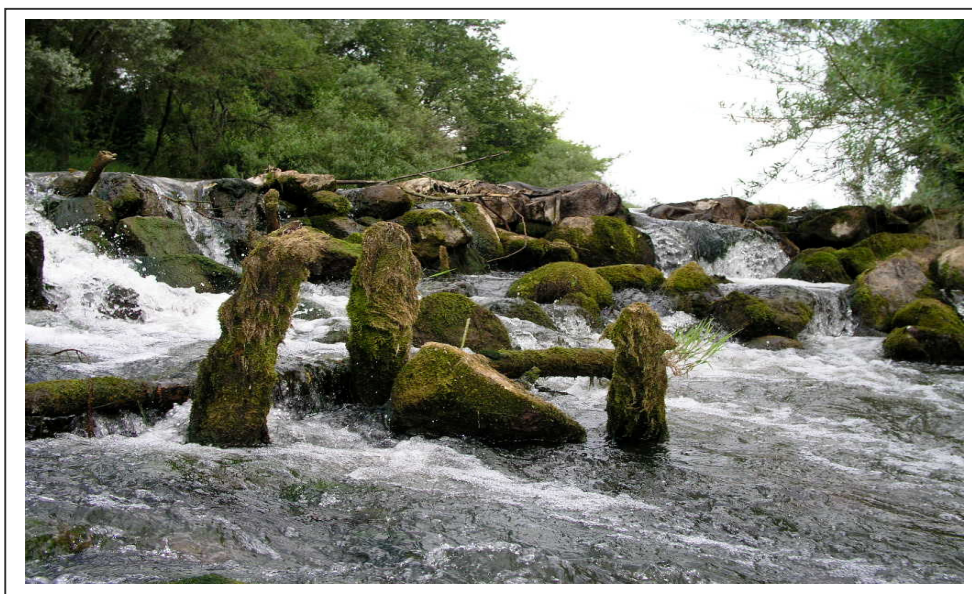

Rzeka Widawka w Górkach Grabińskich

Projektowana przystań kajakowa w Górkach Grabińskich

Przeszkody na Widawce

MIASTO I GMINA ŁASK

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Łask – ośrodek informacji turystycznej, biuro podróży,
  - Łask – hotele i inne miejsca noclegowe, ośrodek sportu i rekreacji,
  - Łask – pole namiotowe,
  - Łask - obiekty w zakresie usług administracji, handlu, gastronomii,
  - Łask – Kolumna tereny zabudowy letniskowej,
- projektowane
  - Łask – dwa pola namiotowe,
  - Łask - obiekty gastronomii (przy proj. zbiorniku na Pisi i ośrodku sportu i rekreacji),
  - Łask – wypożyczalnia kajaków (przy ośrodku sportu i rekreacji),
  - Łask – dwa parkingi.

Atrakcje przyrodnicze

- istniejący Obszar Chronionego Krajobrazu „Środkowej Grabii” (wschodnia część gminy),
- docelowy OCHK Tuszyńsko – Dłutowsko – Grabiański,
- Ostrów, Zieleńcice pojedyncze drzewa i grupy drzew w parkach wiejskich - pomniki przyrody ożywionej,
- Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Dolina Grabii”,
- projektowany ZPK „Młynów nad Grabią”,
- zbiorniki retencyjne Łask, Kolumna.

Walory kulturowe

- Łask – stare historyczne miasto, którego początki sięgają XI w. Jego nazwa wywodzi się od słowa łazko, co oznacza osiedle na łazach, czyli na karczowisku. Łazekami nazywano niegdyś robotników karczujących lasy, to znaczy przenoszących się z miejsca na miejsce. O historii miasta świadczą zachowane obiekty zabytkowe m.in.: kościół parafialny, ob. kolegiata p.w. NMP i św. Michała Archanioła, z XVI w., rozbudowany w poł. XVIII w., kościół cmentarny, ob. garnizonowy, p.w. św. Ducha drewniany z pocz. XVIII w., budynek dawnego magistratu z pocz. XX w., dawna bożnica z pocz. XX w., park dworski z XIX w., ob. miejski o charakterze krajobrazowym,
- Łask – sanktuarium Matki Boskiej Łaskiej,
- Łask - Muzeum Ziemi Łaskiej,
- Kolumna – obecnie w granicach Łasku, dawne miasto ogród zbudowane według koncepcji Hovarda na początku XX w.

Łask Kolumna, Łask, Zieleńcice – miejsca postojowe wskazane ze względu na walory przyrodniczo – krajobrazowe.

Przeszkody

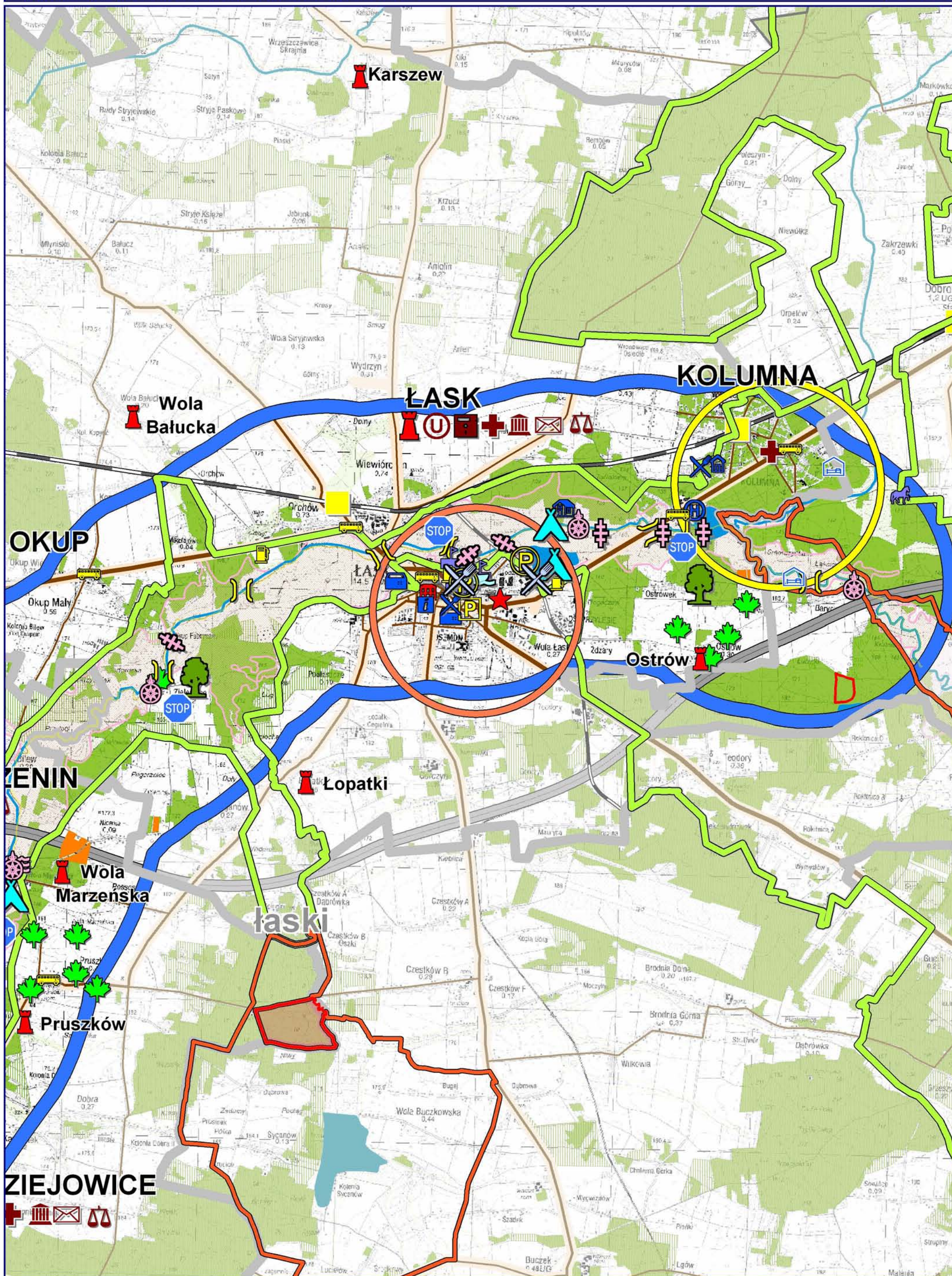
- Łask, Zielencice – młyny wodne,
- Łask – kładka rzeczna,
- Łask – progi rzeczne.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Łask

GMINA SĘDZIEJOWICE

Zagospodarowanie turystyczne

- istniejące
  - Sędziejowice – baza noclegowa na terenie Zespołu Szkół Rolniczych (w okresie ferii letnich i zimowych oraz weekendów, po uprzednim uzgodnieniu z dyrekcją),
  - Marzenin, Sędziejowice - podstawowe usługi w zakresie administracji, handlu, gastronomii,
  - Podule – stadnina koni,
  - Kozuby – sztucznie usypana plaża,
  - Brody, Brzeski, Emilianów, Nowe Kozuby, Marzenin - tereny letniskowe,
- projektowane
  - Brzeski, Marzenin, Nowe Kozuby – kąpieliska,
  - Grabno, Nowe Kozuby, Wola Marzeńska – pola namiotowe,
  - Zamość, Nowe Kozuby – przystań kajakowa,
  - Marzenin – parking.

Atrakcje przyrodnicze

- rezerwat przyrody – „Grabica” torfowiskowy (do powiększenia)
- projektowany rezerwat „Wola Wężykowa”,
- Obszar Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki (część północna gminy),
- Grabno, Wola Wężykowa, Sędziejowice, Pruszków, Wola Marzeńska - pomniki przyrody, pojedyncze drzewa położone w PKMWiW oraz parkach wiejskich,
- istniejący Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Dolina Grabi”,
- projektowany ZPK „Węzeł Hydrograficzny Widawki – Grabi – Niecieczy”,
- w lesie pomiędzy Wolą Marzeńską a Zielenicami znajduje się dawne wyrobisko potorfowe w zarośniętym starorzeczu wypełnione wodą, stanowi miejsce gniazdowania łabędzi,
- Marzenin – Kustrzyce – projektowany zbiornik retencyjny.

Walory kulturowe

Największą atrakcją są liczne młyny położone nad Grabią, będące jednocześnie świadectwem tradycyjnych zajęć ludności:

- Wola Marzeńska – na lewym brzegu rzeki położony jest jeden z ładniejszych młynów nad Grabią; obok znajdują się pozostałości dawnego folwarku - park podworski z altaną w kształcie koła oraz budynek kuźni,
- Marzenin – kościół z XV w. p. w. Wniebowzięcia Matki Boskiej, w którym odkryto unikalne freski; przy kościele chowano zmarłych już 2500 lat temu,
- Pruszków – zabudowania dawnego folwarku i rozległy park podworski z pomnikowymi okazami drzew, znajduje się też tutaj dawna fabryka gazy młyńskiej (początkowo był tu młyn wodny),
- Emilianów – dawniej zwany Folsz, osada, w której filcowano sukno; powstała tu niegdyś wytwórnia pluszu, później pończoch oraz młyny, po jednym z nich pozostały do dziś tylko ruiny. W Emilianowie obok maki produkowano różne gatunki kasz, z których słynęła ta miejscowość,

- Brzeski „Krzywda” – dawny młyn, w którym produkowano mąkę dla okolicznych miast,
- Kozuby – młyn pracujący jeszcze sporadycznie do dziś, obok czynny jest tartak. Zarówno młyn jak i powstałą w ostatnich latach elektrownię można zwiedzać, (po uprzednim uzgodnieniu z właścicielem),
- Wola Wężykowa – młyn „Kurek”, nieczynny od lat 60 XX wieku popada w ruinę.

Marzenin, Krzywda, Kozuby – miejsca wskazane do zatrzymania z uwagi na walory przyrodniczo – kulturowe.

Przeszkody

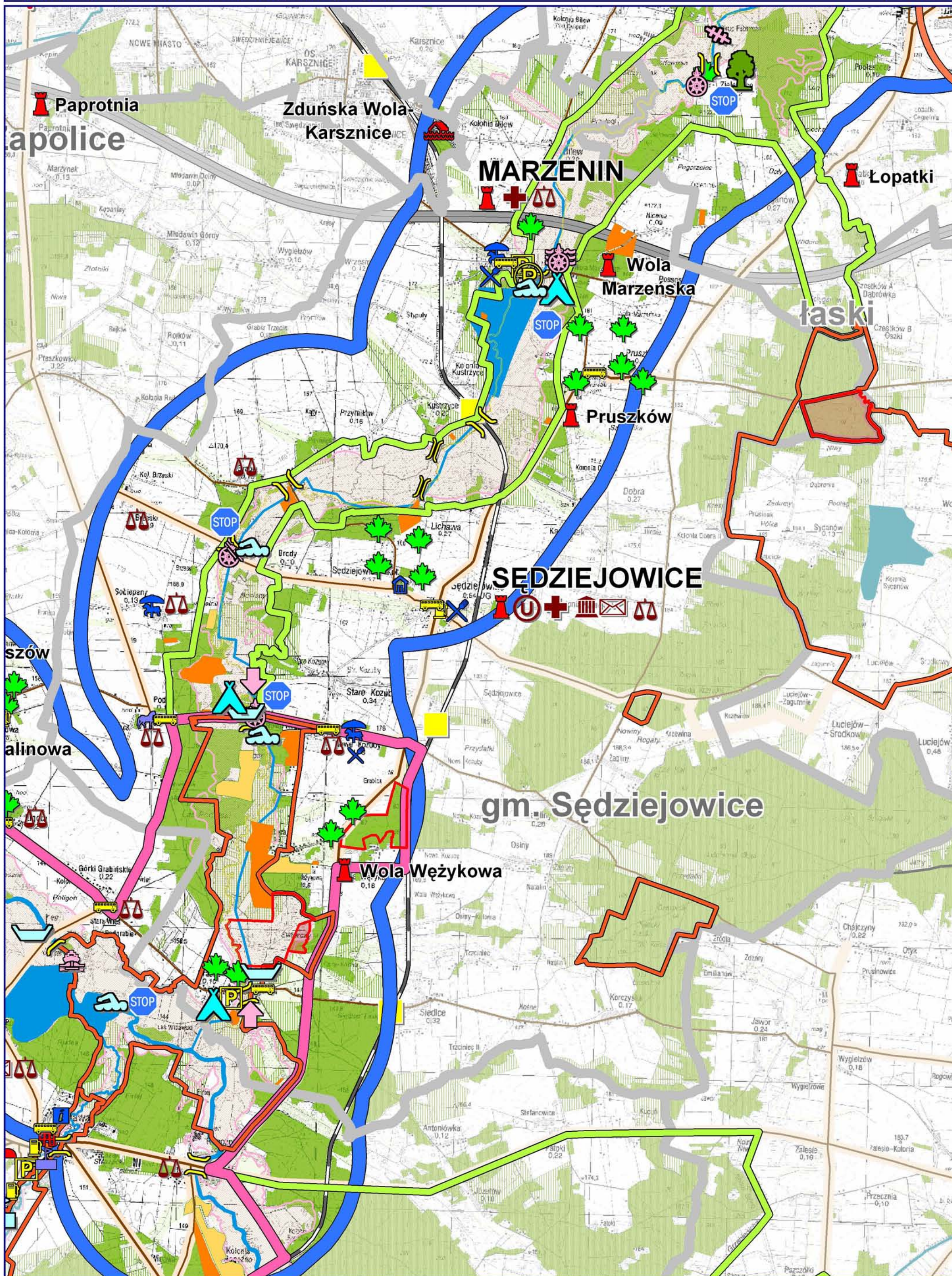
- rzeka Grabia na całej swej długości trudna do przepłynięcia ze względu na płycizny i inne przeszkody naturalne (powalone drzewa),
- Nowe Kozuby, Krzywda – jazy betonowe,
- Brzeski, Marzenin, Nowe Kozuby – młyny wodne,
- Kustrzyce, Lichawa – kładki rzeczne.

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Sędziejowice

Dwór w Sędziejowicach

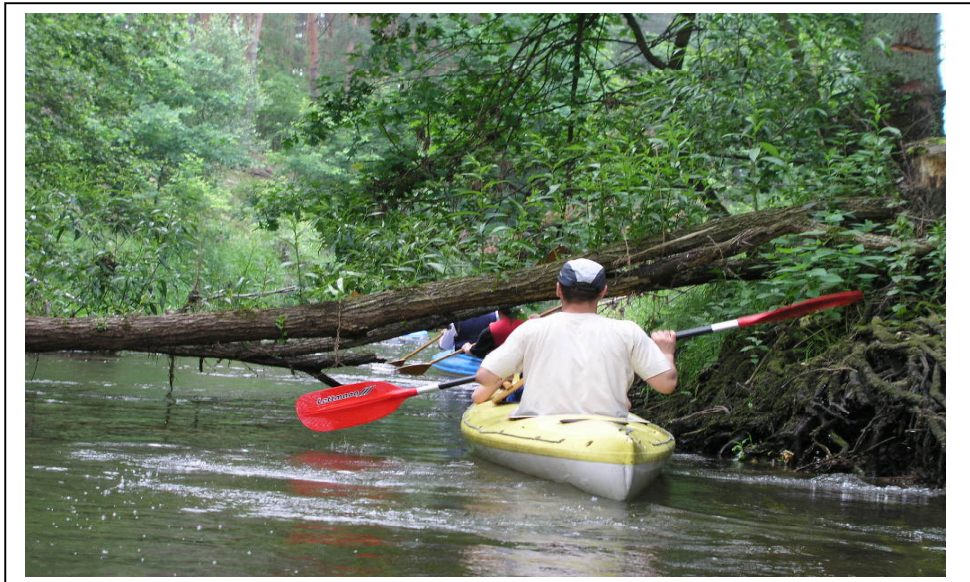

Relikty zamku w Woli Wężykowej

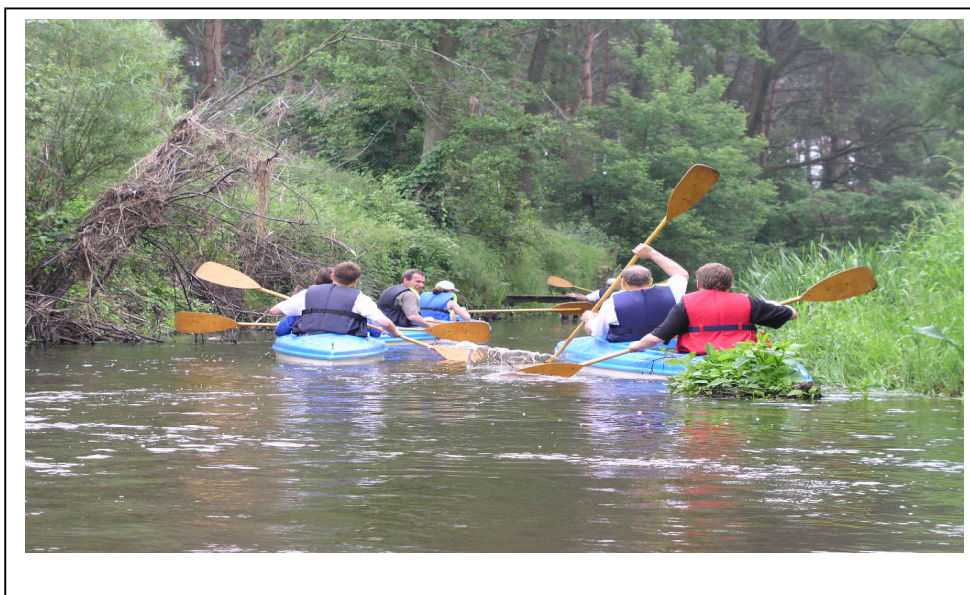

Grabia przy młynie w Kozubach

Trudne odcinki Grabi

Spływ rzeką Grzbią

Grabia w Zamościu

Cmentarz niemiecki z I wojny światowej w Zamościu

Istniejący rezerwat „Grabica” proponowany do powiększenia

Projektowany rezerwat „Wola Wężykowa”

OZNACZENIA

GRANICE ADMINISTRACYJNE

	GRANICE WOJEWÓDZTWA
	GRANICE POWIATÓW
	GRANICE GMIN OBJĘTE OPRACOWANIEM
	OBSZAR OBJĘTY OPRACOWANIEM
gm. Sieradz wieluński	NAZWY GMIN OBJĘTYCH OPRACOWANIEM, NAZWY POWIATÓW

WALORY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

ISTNIEJĄCE	PROJEKTOWANE	
		LASY / DOLESIENIA
		RZEKI
		GLÓWNE ZBIORNIKI WODNE, ZBIORNIKI MAŁEJ RETENCJI DO 5 HA I POW. 5 HA
		OBSZARY DOLIN RZECZNYCH
		STREFA KRAWĘDZIOWA DOLINY WARTY
		PUNKTY WIDOKOWE

FORMY OCHRONY PRZYRODY

		REZEWATY PRZYRODY
		PARKI KRAJOBRAZOWE
		DOCELOWE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
		DOCELOWE ZESPOŁY PRZYRODNICZO - KRAJOBRAZOWE
		OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW "NATURA 2000"
		UŻYTKI EKOLOGICZNE
		WYBRANE POMNIKI PRZYRODY (drzewa, ostańce krasowe, jaskinie, kamieniołomy, źródła, zbiorniki wodne)
		ALEJE POMNIKOWE / GRUPY DRZEW
		STANOWISKA DOKUMENTACYJNE

WALORY KULTUROWE

	MIEJSCOWOŚCI Z OBIEKTAMI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO WPISANYMI DO REJESTRU WKZ (WIELKOŚĆ ZALEŻNA OD ILOŚCI ZABYTKÓW)
	MIEJSCOWOŚCI ZE STANOWISKAMI ARCHEOLOGICZMI WPISANYMI DO REJESTRU WKZ
	OŚRODKI KULTURY LUDOWEJ
	MIEJSCA MARTYROLOGII - GROBY I CMENTARZE WOJENNE
	ZESPOŁY BUNKRÓW
	PIECE WAPIENNICZE
	MUZEA, SKANSENY
	SANKTUARIA

DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA

ISTNIEJĄCE	PROJEKTOWANE	
		DROGI KRAJOWE
		DROGI WOJEWÓDZKIE
		DROGI POWIATOWE
		PROJEKTOWANE AUTOSTRADY I TRASY SZYBKIEGO RUCHU
		LINIE KOLEJOWE
		LINIE KOLEJKI WĄSKOTOROWEJ
		TRASY ZAMIEJSKIEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ
		STACJE I PRZYSTANKI PKP
		DWORCE I WAŻNIEJSZE PRZYSTANKI PKS
		MOSTY
		KLADKI RZECZNE
		PRZEPRAWY PROMOWE
		PARKINGI
		STACJE BENZYNOWE

ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNO - REKREACYJNE

BAZA NOCLEGOWA

ISTNIEJĄCE	PROJEKTOWANE	
		HOTEL, MOTEL, PENSJONAT
		OŚRODEK WYPOCZYNKOWY
		GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE
		KEMPING
		POLE NAMIOTOWE I BIWAKOWE
		POZOSTAŁE MIEJSCA NOCLEGOWE

BAZA REKREACYJNO - SPORTOWA

		PRZYSTAŃ JACHTOWA
		PRZYSTAŃ KAJAKOWA
		WYPOŻYCZALNIA KAJAKÓW
		OBIEKTY SPORTOWE
		KĄPIELISKA
		PLAŻE
		STADNINY I INNE OBIEKTY PROWADZĄCE HODOWLĘ KONI DLA POTRZEB TURYSTYKI KONNEJ

BAZA TOWARZYSZĄCA

		CENTRUM SZKOLENIOWE, KULTURALNO - OŚWIATOWE
		OBIEKTY GASTRONOMICZNE
		OŚRODKI INFORMACJI TURYSTYCZNEJ
		BIURA PODRÓŻY
		OBSZARY PERSPEKTYWICZNEJ AKTYWIZACJI AGROTURYSTYKI
		MIEJSCA POSTOJOWE WYZNACZONE ZE WZGLĘDU NA SZCZEGÓLNE WALORY PRZYRODNICZO - KULTUROWE MIEJSCOWOŚCI
RADOMSKO		INNE ATRAKCYJNE TURYSTYCZNE MIEJSCA

	TERENY ZABUDOWY LETNISKOWEJ
	TERENY ZABUDOWY USŁUG REKREACJI

OGRANICZENIA W ZAKRESIE ROZWOJU I UPRAWIANIA TURYSTYKI

	TERENY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO
--	--------------------------------

PRZESZKODY NATURALNE

	PLYCIZNY
	ELEKTROWNIA WODNA
	MLYNY WODNE, POZOSTAŁOŚCI PO SIEDLISKACH MŁYŃSKICH
	PROGI RZECZNE
	INNE PRZESZKODY
	ODCINKI RZEKI TRUDNE DO PRZEPLYNIECIA

OBIEKTY USŁUG PODSTAWOWYCH

	URZĄD MIASTA I GMINY
	POSTERUNKI POLICJI
	OŚRODKI ZDROWIA, APTEKI
	BANKI
	URZĘDY POCZTOWE
	OBIEKTY HANDLOWE

OBSZARY I MIEJSCOWOŚCI ZE WZGLĘDU NA ICH POTENCJAŁ W ZAKRESIE ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI

OŚRODKI RECEPCYJNE
(wyznaczone w Planie Województwa)

	O FUNKCJI OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO
	O FUNKCJI REKREACYJNO - WYPOCZYNKOWEJ
	O FUNKCJI KRAJOZNAWCZEJ

7. BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA

- Abramek B., 1986, *Pradziejowe osadnictwo na terenie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego*, Acta Universitatis Lodzensis Folia Sozologica, Łódź,
- Bezowska G. (red.), 2001, *Park krajobrazowy - i co dalej?* Przewodnik sesji terenowych konferencji, Załęcze Wielkie,
- Bogdanowski J., 1972, *Studium wartości krajobrazowych Wyżyny Krakowsko – Wieluńskiej*. Studia Ośrodka Dokumentacji Fizjograficznej, tom 1, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk,
- Dronka T., Ziarnik J., *W dolinie Grabi*,
- Łoziński J.Z. (red.), 1954, *Katalog zabytków sztuki w Polsce*, t. II, województwo łódzkie, Warszawa,
- Praca zbiorowa, 2003, *Koncepcja zagospodarowania turystycznego obrzeży Zbiornika Jeziorsko*, BPPWŁ, Łódź,
- Praca zbiorowa, 2004, *Koncepcja ochrony i kształtowania środowiska kulturowego, Studium historycznych zespołów miejskich i wiejskich*, BPPWŁ, Łódź,
- Praca zbiorowa, 2001 – 2002, *Opracowanie ekofizjograficzne do planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego*, BPPWŁ, Łódź,
- Praca zbiorowa, 2004 - 2005, *Koncepcja przebiegu szlaków turystycznych łączących miejsca i obszary przyrodniczo i kulturowo atrakcyjne na terenie województwa łódzkiego*, BPPWŁ, Łódź,
- Praca zbiorowa, 1998, *Plan ochrony Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki*, Wojewoda Sieradzki, Sieradz,
- Praca zbiorowa, 2003, *Plan ochrony Załęczańskiego Parku Krajobrazowego*, BPPWŁ, Łódź,
- Praca zbiorowa, 2002, *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego*, BPPWŁ, Łódź,
- Prac zbiorowa, 2004, *Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2003 roku*, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Łódź,
- Praca zbiorowa, 1997, *Studium zagospodarowania przestrzennego województwa sieradzkiego*, Wojewoda Sieradzki, Sieradz,
- Praca zbiorowa, 2004, *Uwarunkowania przestrzenne i koncepcja zasad zagospodarowania przestrzennego do programu ochrony przeciwpowodziowej w województwie łódzkim*, BPPWŁ, Łódź,
- *Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin położonych w granicach opracowania*,
- *Województwo sieradzkimapa turystyczno – krajoznawcza*, WOIT Sieradz,
- Wiluś R., 1997, *Rozwój funkcji turystycznej w dolinie rzeki Warty na odcinku od Działoszyna do Uniejowa*. Nr 24, ŁTN, Łódź.

OZNACZENIA

GRANICE ADMINISTRACYJNE

	GRANICE WOJEWÓDZTWA
	GRANICE POWIATÓW
	GRANICE GMIN OBJĘTE OPRACOWANIEM
	OBSZAR OBJĘTY OPRACOWANIEM
gm. Sieradz wieluński	NAZWY GMIN OBJĘTYCH OPRACOWANIEM, NAZWY POWIATÓW

WALORY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

ISTNIEJĄCE	PROJEKTOWANE	
		LASY / DOLESIENIA
		RZEKI
		GLÓWNE ZBIORNIKI WODNE, ZBIORNIKI MAŁEJ RETENCJI DO 5 HA I POW. 5 HA
		OBSZARY DOLIN RZECZNYCH
		STREFA KRAWĘDZIOWA DOLINY WARTY
		PUNKTY WIDOKOWE

FORMY OCHRONY PRZYRODY

		REZEWATY PRZYRODY
		PARKI KRAJOBRAZOWE
		DOCELOWE OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
		DOCELOWE ZESPOŁY PRZYRODNICZO - KRAJOBRAZOWE
		OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW "NATURA 2000"
		UŻYTKI EKOLOGICZNE
		WYBRANE POMNIKI PRZYRODY (drzewa, ostańce krasowe, jaskinie, kamieniołomy, źródła, zbiorniki wodne)
		ALEJE POMNIKOWE / GRUPY DRZEW
		STANOWISKA DOKUMENTACYJNE

WALORY KULTUROWE

	MIEJSCOWOŚCI Z OBIEKTAMI DZIEDZICTWA KULTUROWEGO WPISANYMI DO REJESTRU WKZ (WIELKOŚĆ ZALEŻNA OD ILOŚCI ZABYTKÓW)
	MIEJSCOWOŚCI ZE STANOWISKAMI ARCHEOLOGICZMI WPISANYMI DO REJESTRU WKZ
	OŚRODKI KULTURY LUDOWEJ
	MIEJSCA MARTYROLOGII - GROBY I CMENTARZE WOJENNE
	ZESPOŁY BUNKRÓW
	PIECE WAPIENNICZE
	MUZEA, SKANSENY
	SANKTUARIA

DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA

ISTNIEJĄCE	PROJEKTOWANE	
		DROGI KRAJOWE
		DROGI WOJEWÓDZKIE
		DROGI POWIATOWE
		PROJEKTOWANE AUTOSTRADY I TRASY SZYBKIEGO RUCHU
		LINIE KOLEJOWE
		LINIE KOLEJKI WĄSKOTOROWEJ
		TRASY ZAMIEJSKIEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ
		STACJE I PRZYSTANKI PKP
		DWORCE I WAŻNIEJSZE PRZYSTANKI PKS
		MOSTY
		KLADKI RZECZNE
		PRZEPRAWY PROMOWE
		PARKINGI
		STACJE BENZYNOWE

ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNO - REKREACYJNE

BAZA NOCLEGOWA

ISTNIEJĄCE	PROJEKTOWANE	
		HOTEL, MOTEL, PENSJONAT
		OŚRODEK WYPOCZYNKOWY
		GOSPODARSTWO AGROTURYSTYCZNE
		KEMPING
		POLE NAMIOTOWE I BIWAKOWE
		POZOSTAŁE MIEJSCA NOCLEGOWE

BAZA REKREACYJNO - SPORTOWA

		PRZYSTAŃ JACHTOWA
		PRZYSTAŃ KAJAKOWA
		WYPOŻYCZALNIA KAJAKÓW
		OBIEKTY SPORTOWE
		KĄPIELISKA
		PLAŻE
		STADNINY I INNE OBIEKTY PROWADZĄCE HODOWLĘ KONI DLA POTRZEB TURYSTYKI KONNEJ

BAZA TOWARZYSZĄCA

		CENTRUM SZKOLENIOWE, KULTURALNO - OŚWIATOWE
		OBIEKTY GASTRONOMICZNE
		OŚRODKI INFORMACJI TURYSTYCZNEJ
		BIURA PODRÓŻY
		OBSZARY PERSPEKTYWICZNEJ AKTYWIZACJI AGROTURYSTYKI
		MIEJSCA POSTOJOWE WYZNACZONE ZE WZGLĘDU NA SZCZEGÓLNE WALORY PRZYRODNICZO - KULTUROWE MIEJSCOWOŚCI
RADOMSKO		INNE ATRAKCYJNE TURYSTYCZNE MIEJSCA

	TERENY ZABUDOWY LETNISKOWEJ
	TERENY ZABUDOWY USŁUG REKREACJI

OGRANICZENIA W ZAKRESIE ROZWOJU I UPRAWIANIA TURYSTYKI

	TERENY ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO
--	--------------------------------

PRZESZKODY NATURALNE

	PLYCIZNY
	ELEKTROWNIA WODNA
	MLYNY WODNE, POZOSTAŁOŚCI PO SIEDLISKACH MLYŃSKICH
	PROGI RZECZNE
	INNE PRZESZKODY
	ODCINKI RZEKI TRUDNE DO PRZEPLYNIECIA

OBIEKTY USŁUG PODSTAWOWYCH

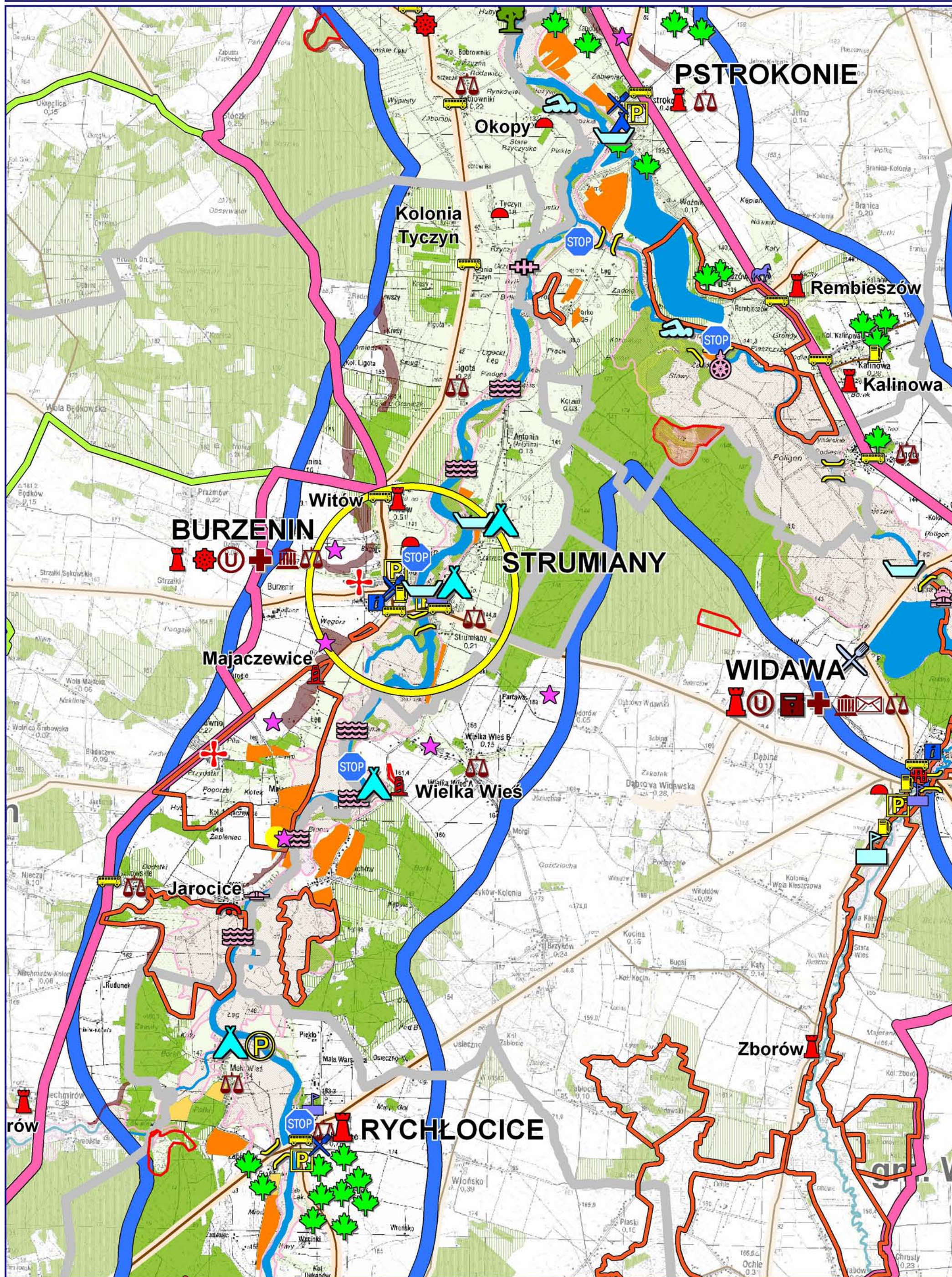
	URZĄD MIASTA I GMINY
	POSTERUNKI POLICJI
	OŚRODKI ZDROWIA, APTEKI
	BANKI
	URZĘDY POCZTOWE
	OBIEKTY HANDLOWE

OBSZARY I MIEJSCOWOŚCI ZE WZGLĘDU NA ICH POTENCJAŁ W ZAKRESIE ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI

OŚRODKI RECEPCYJNE
(wyznaczone w Planie Województwa)

	O FUNKCJI OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO
	O FUNKCJI REKREACYJNO - WYPOCZYNKOWEJ
	O FUNKCJI KRAJOZNAWCZEJ

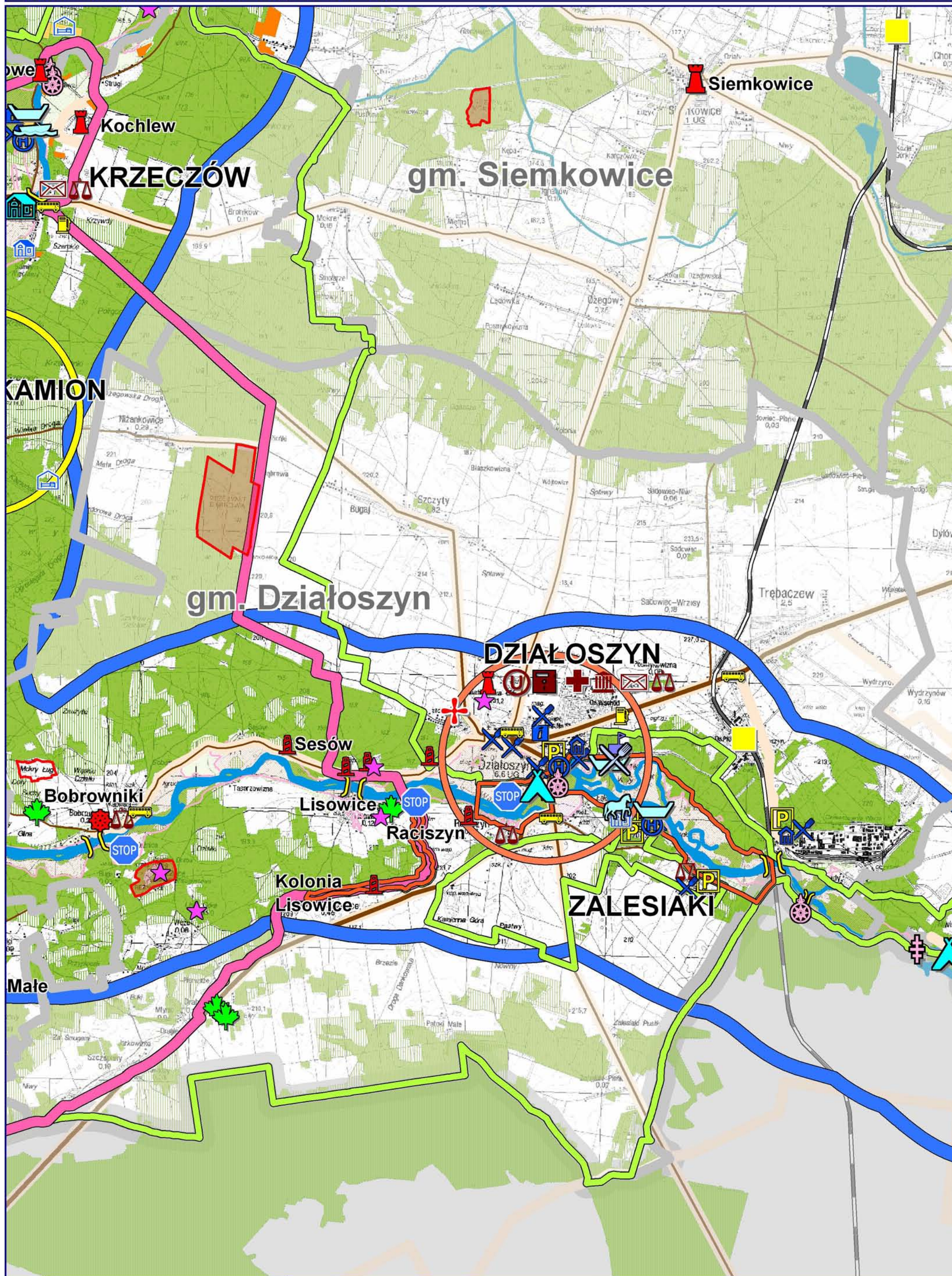

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Działoszyn

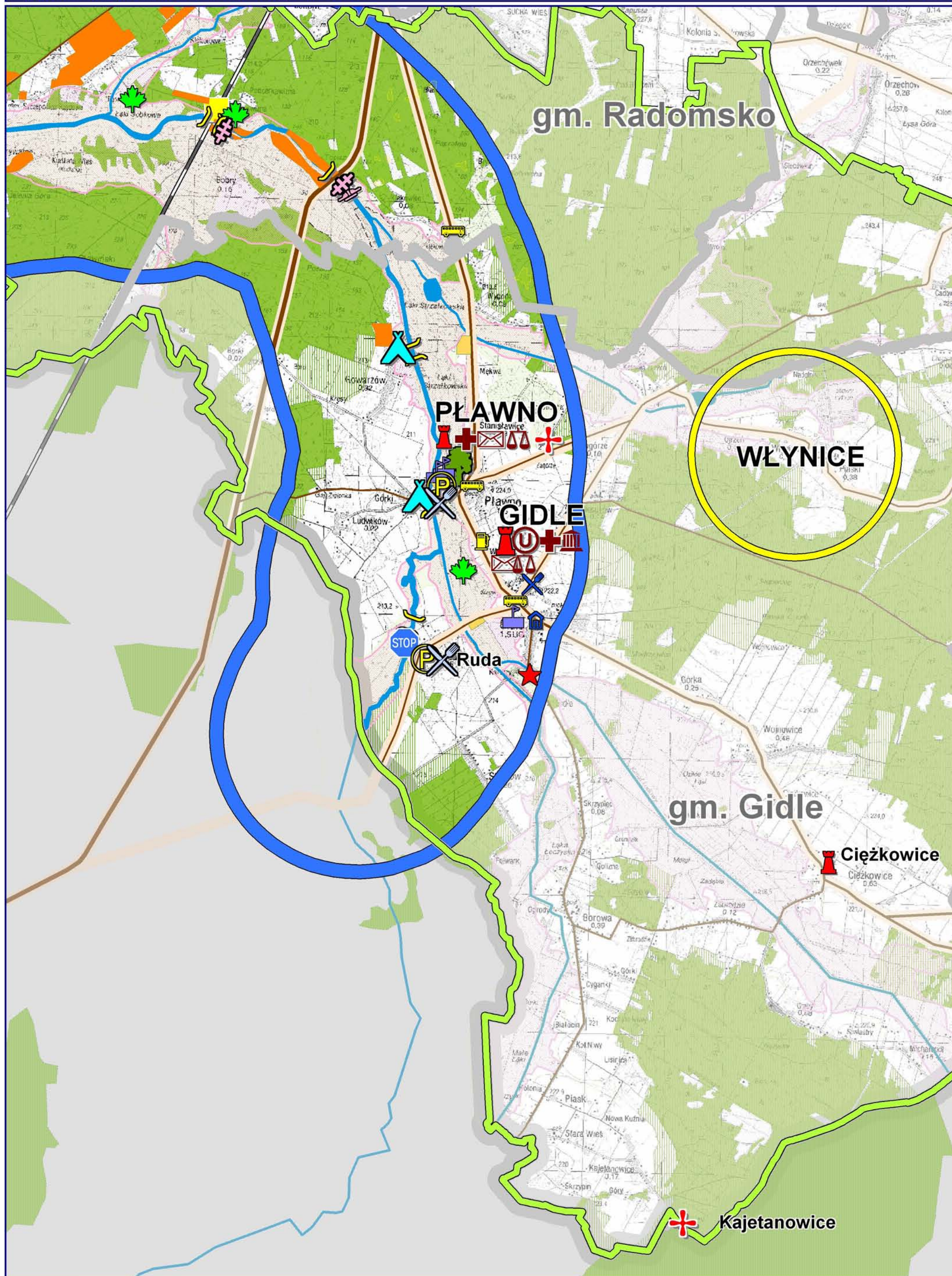

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Gidle

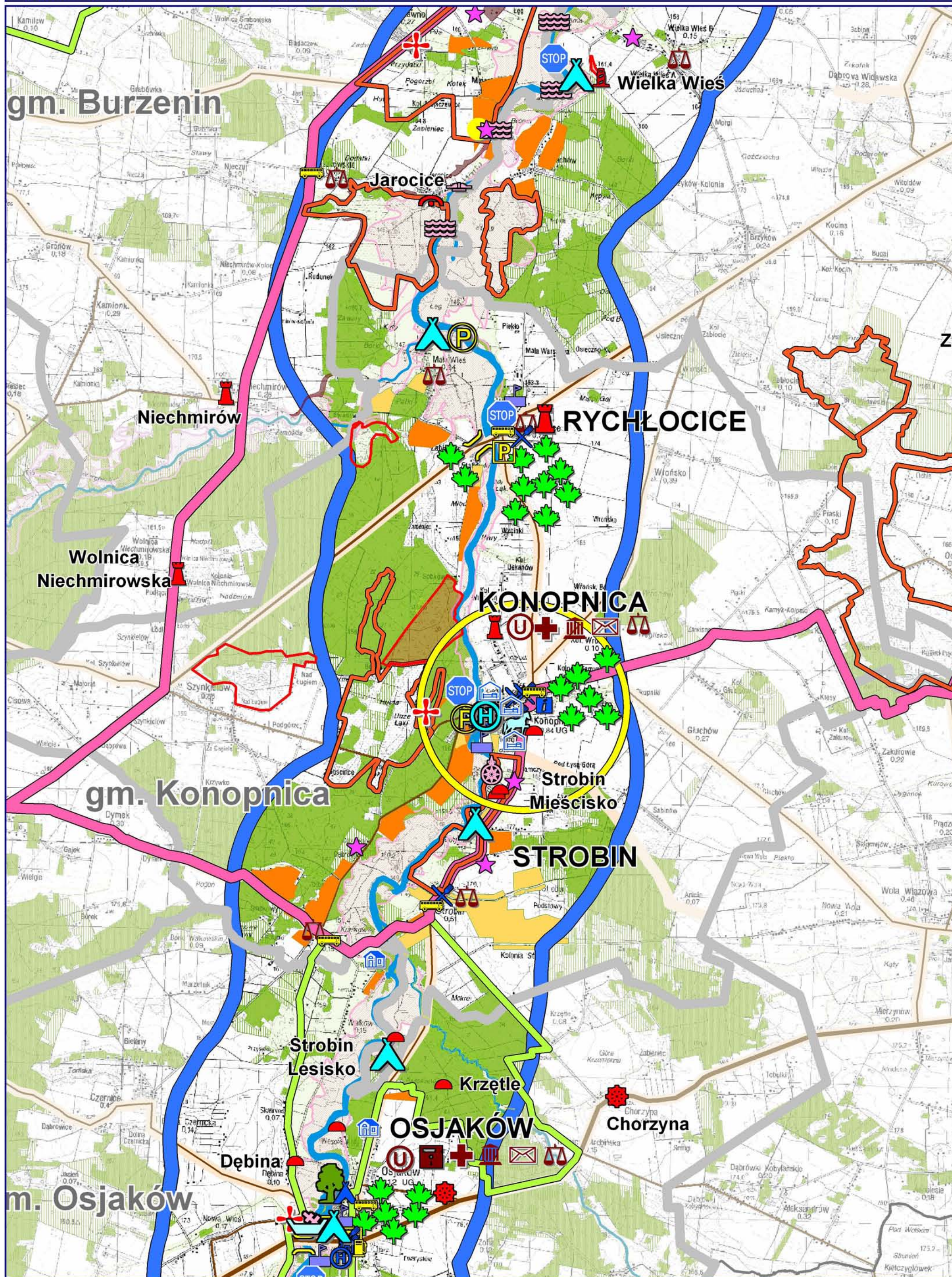

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Konopnica

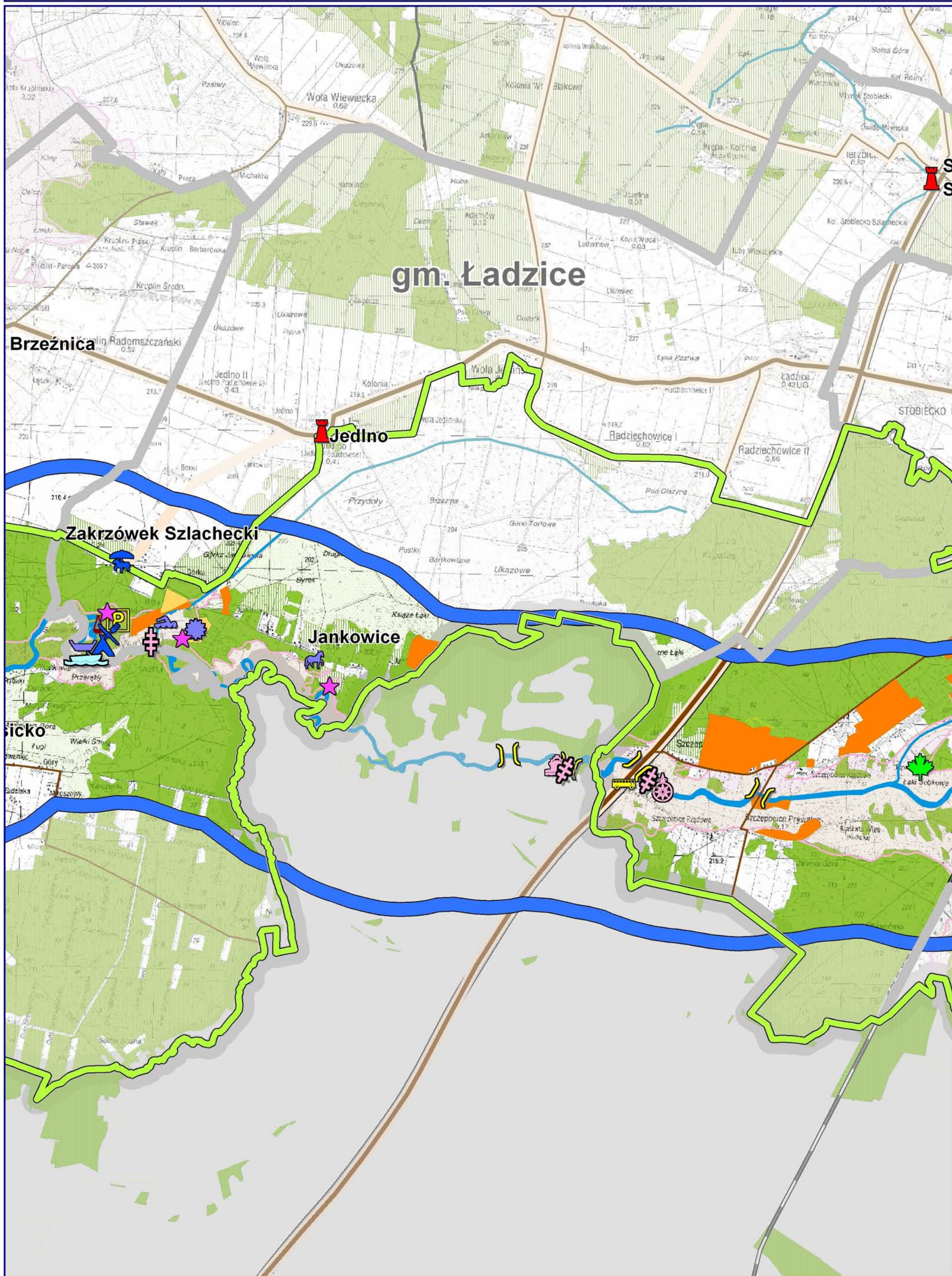

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Ładzice

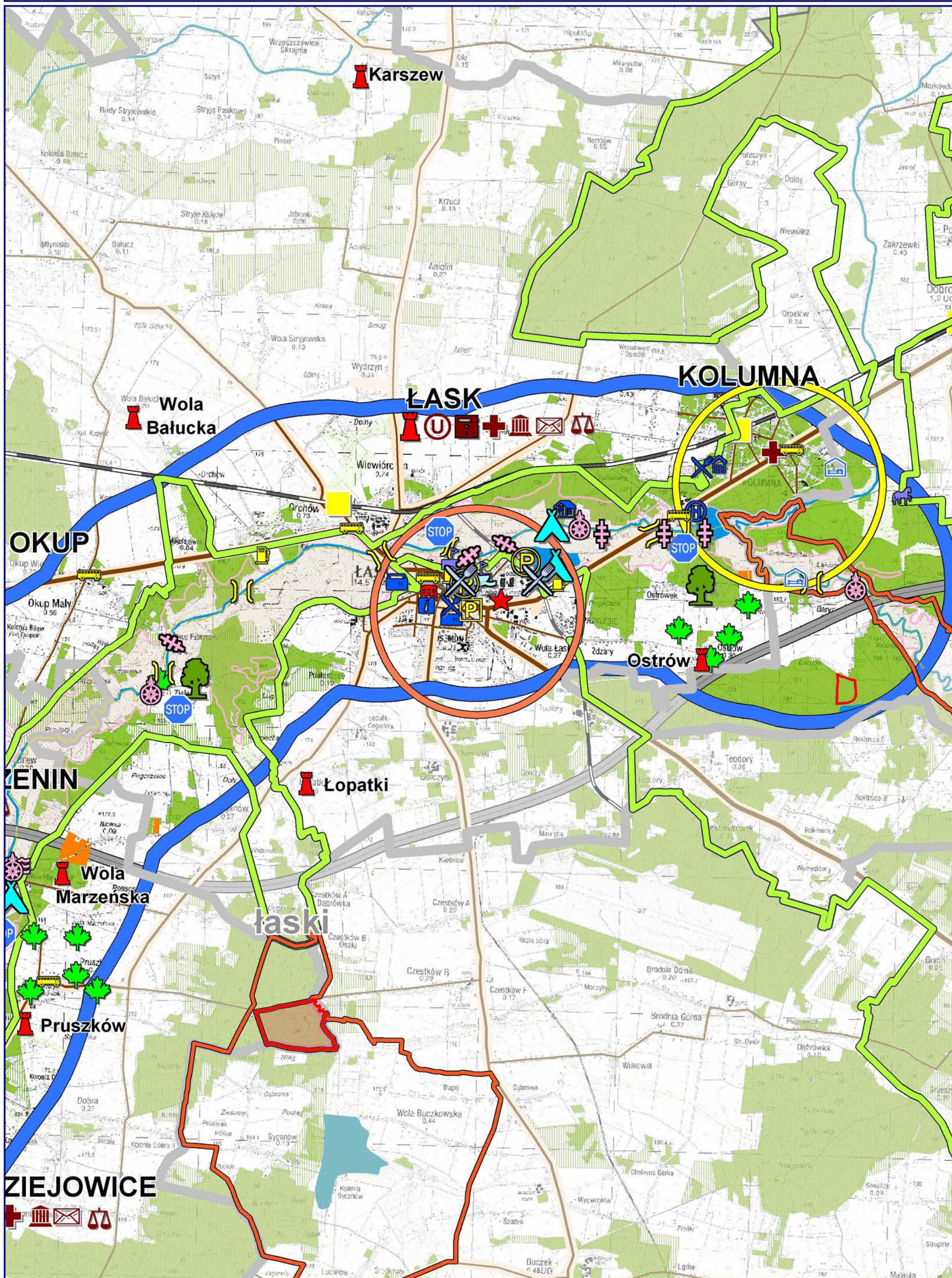

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Łask

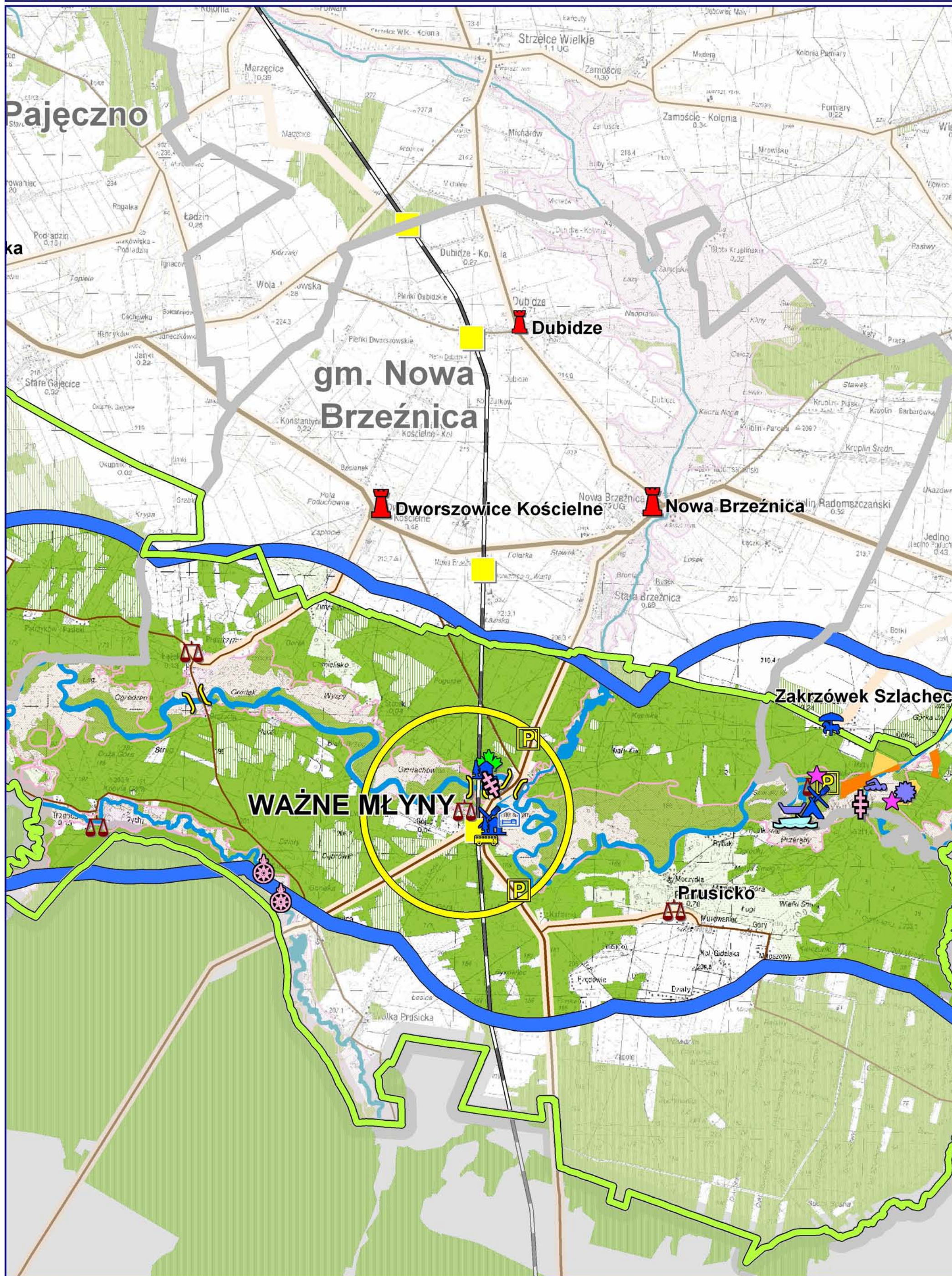

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Nowa Brzeźnica

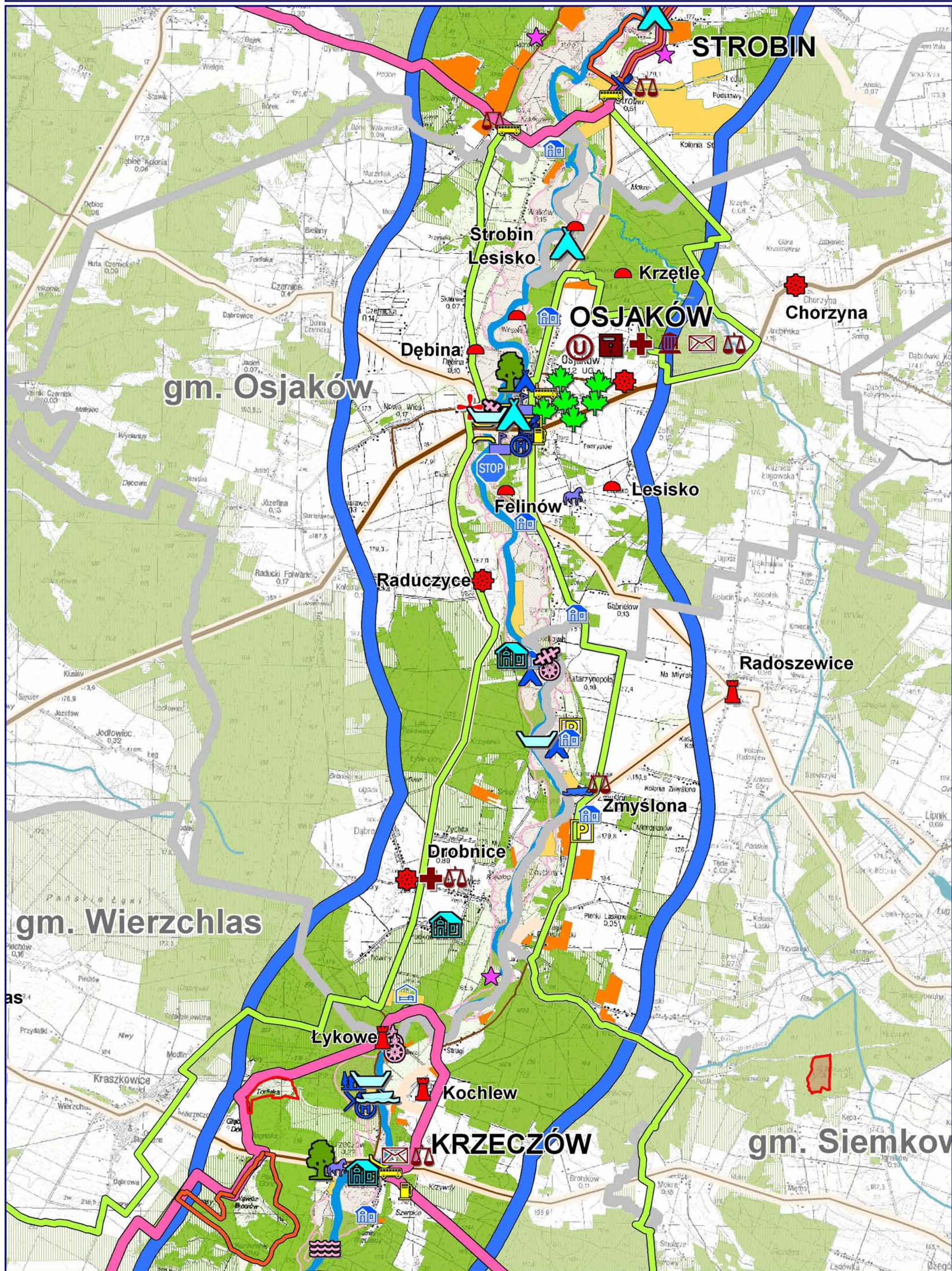

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Osjaków

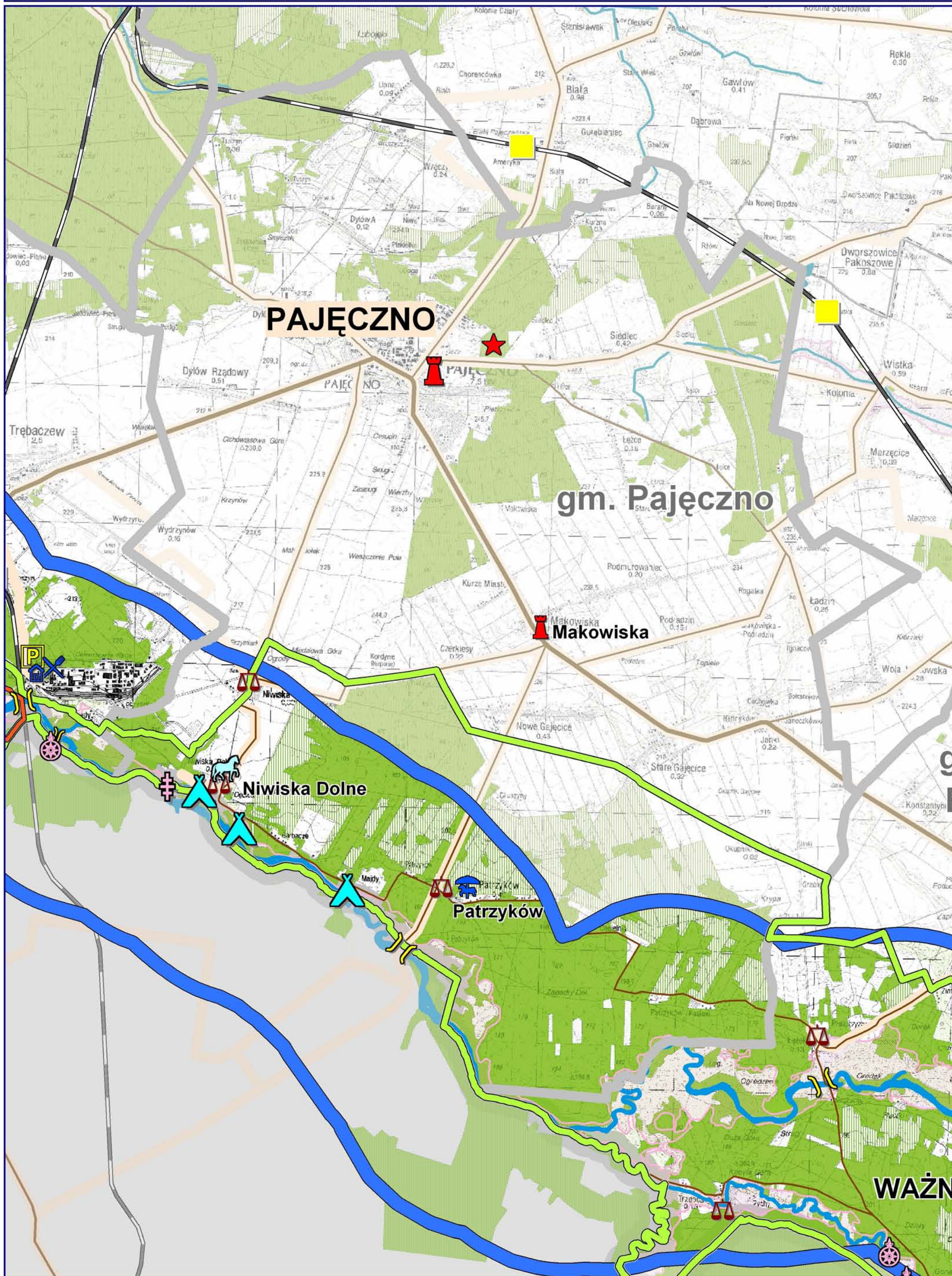

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Pajęczno

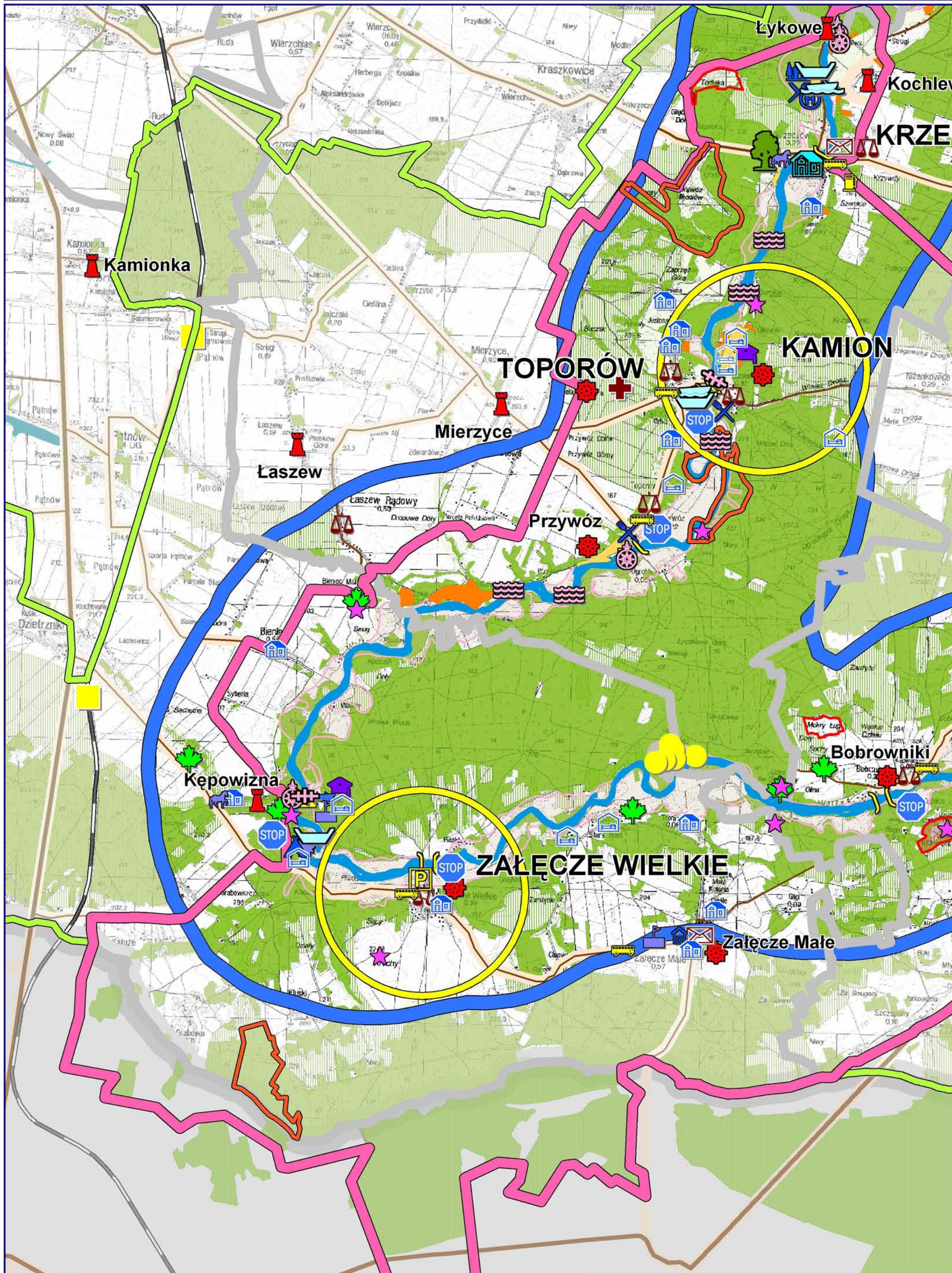

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Pątnów

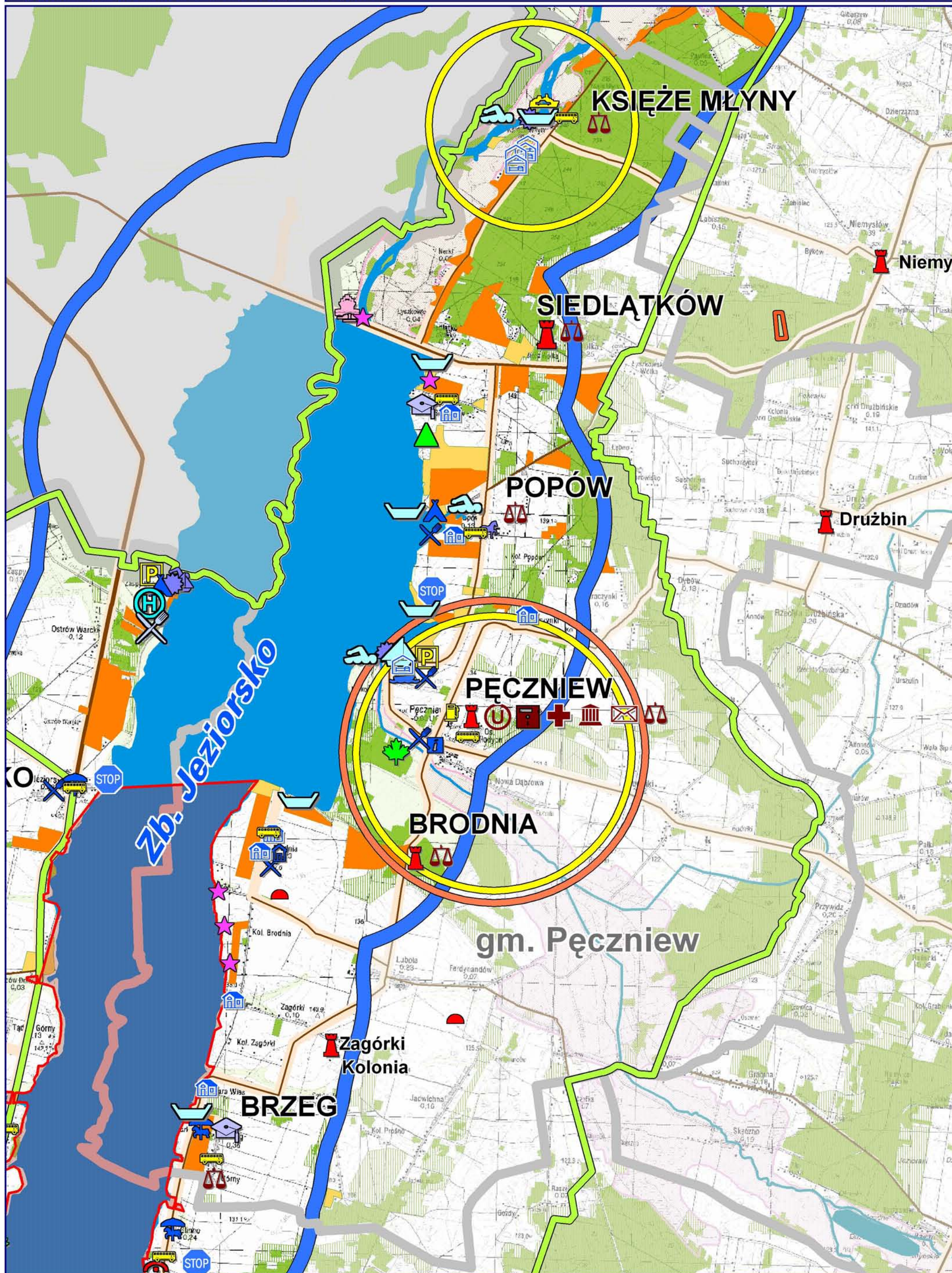

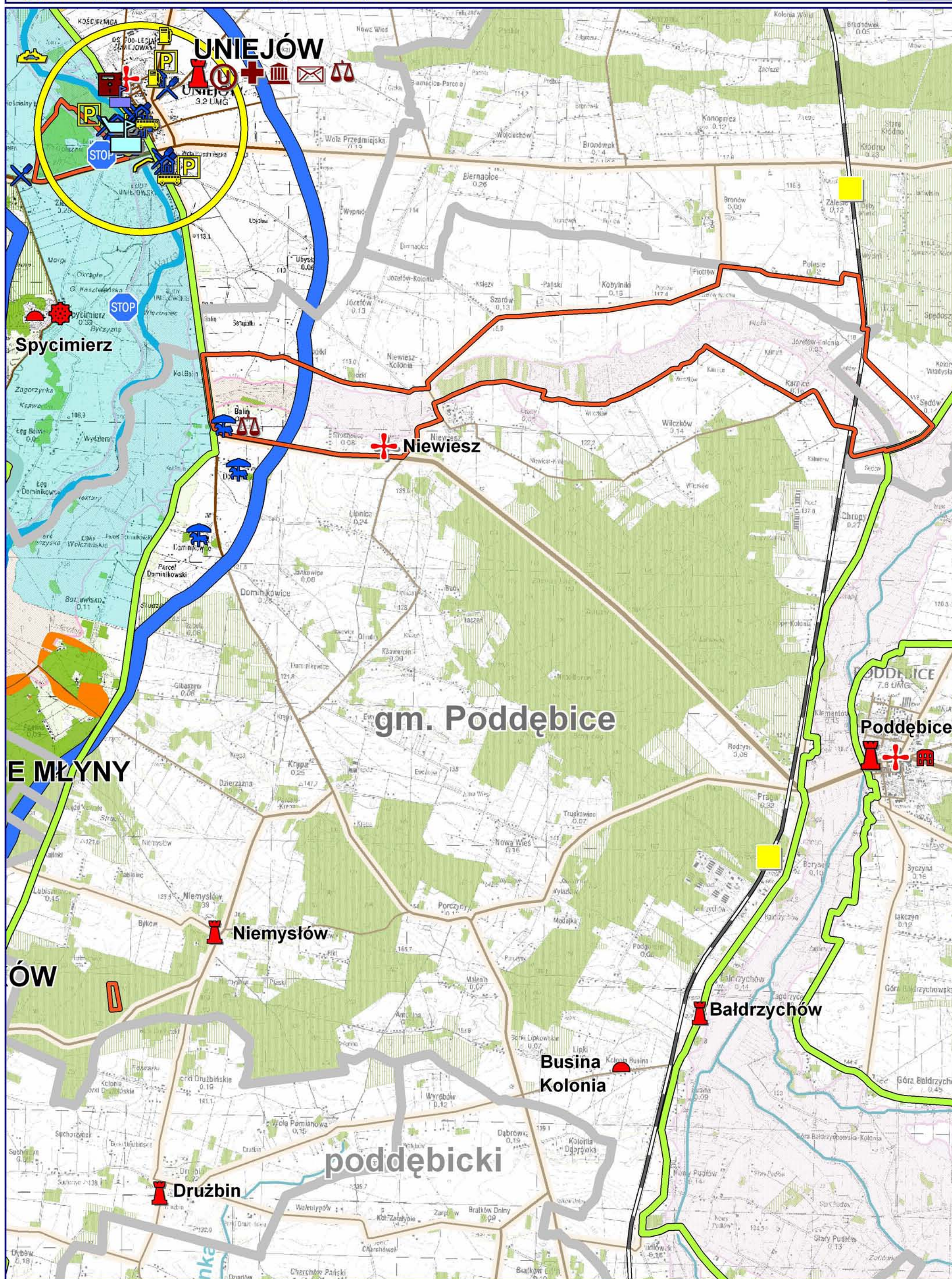

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Pęczniew

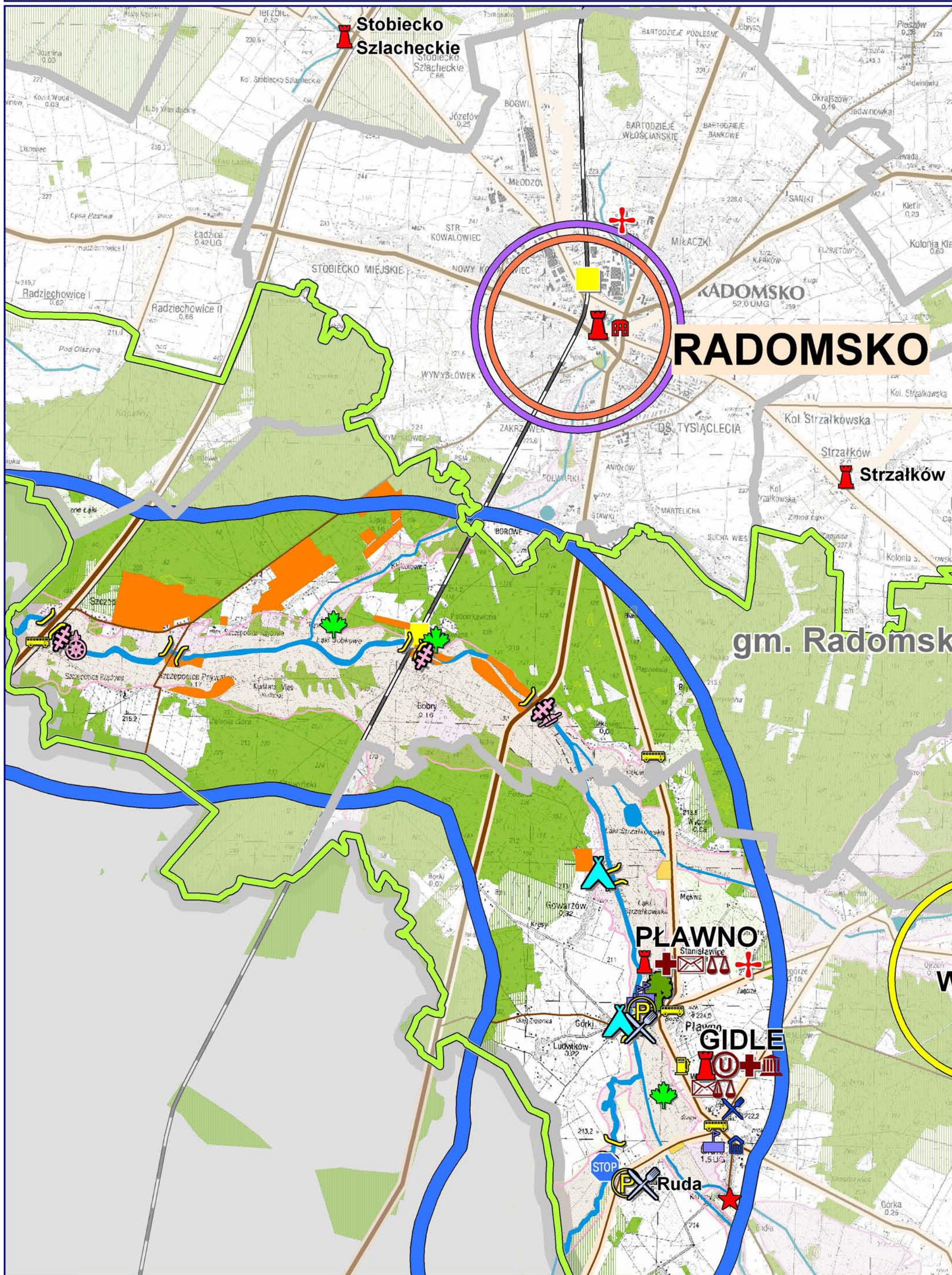

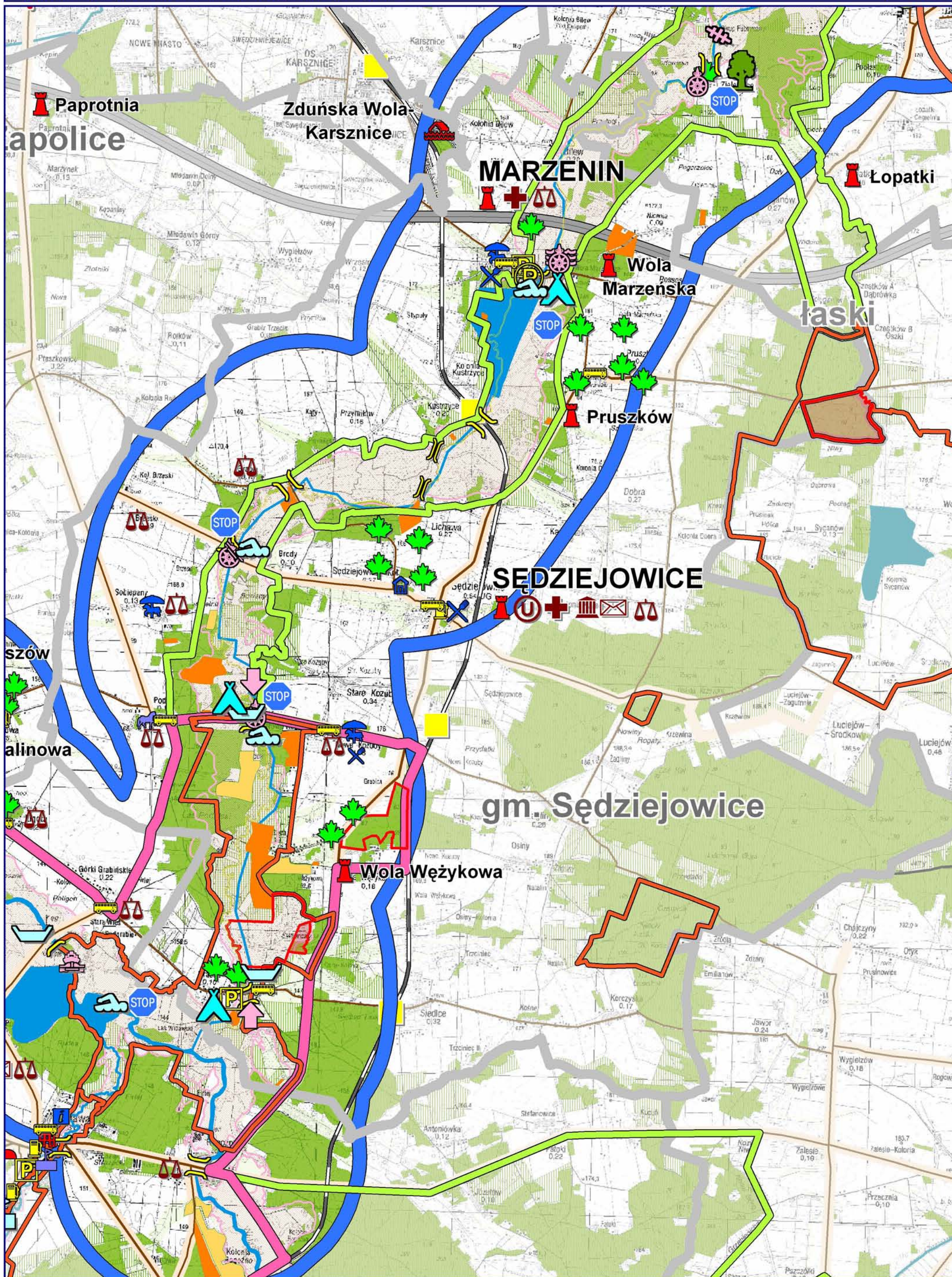

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Radomsko

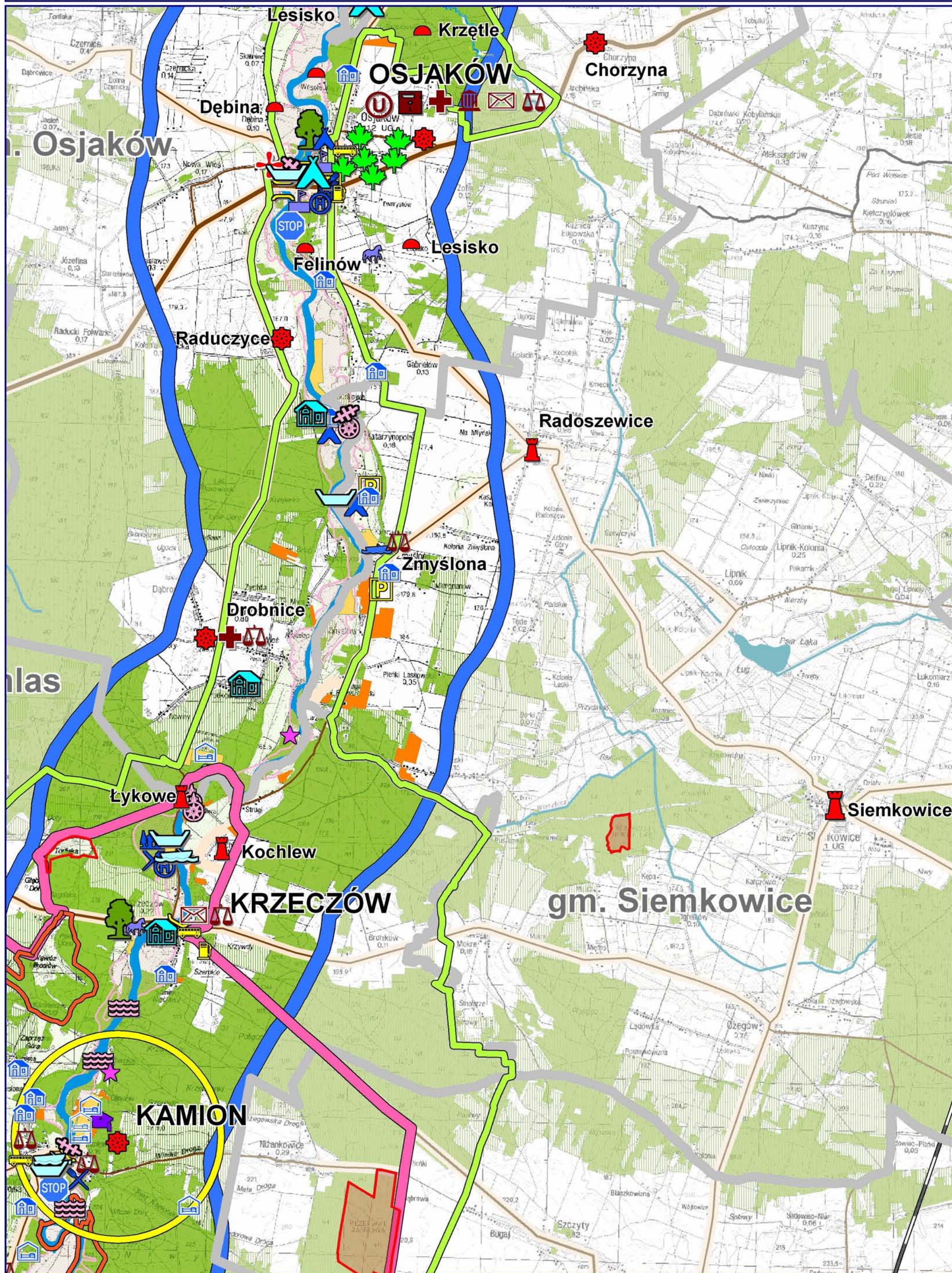

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Siemkowice

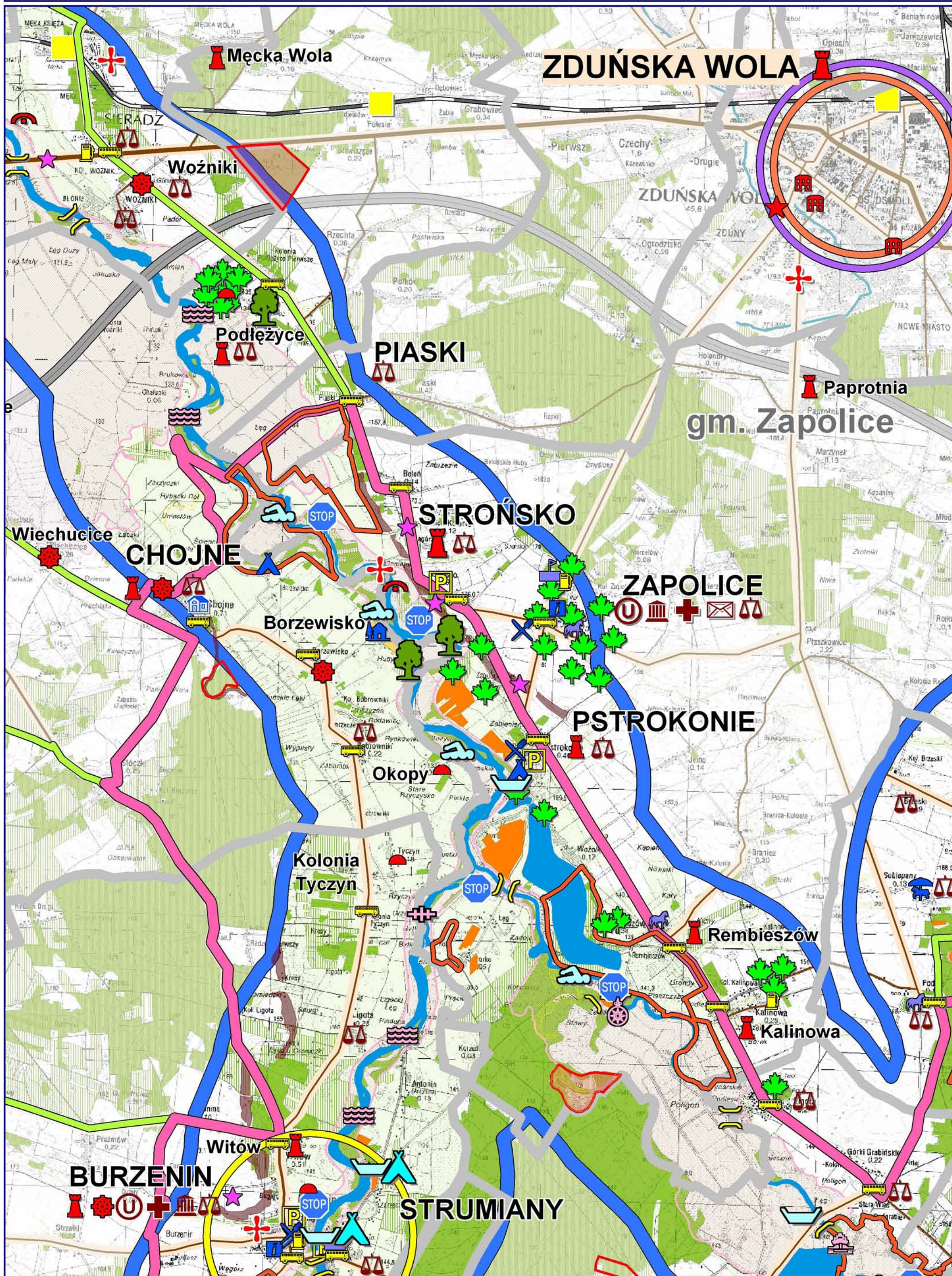

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Sieradz

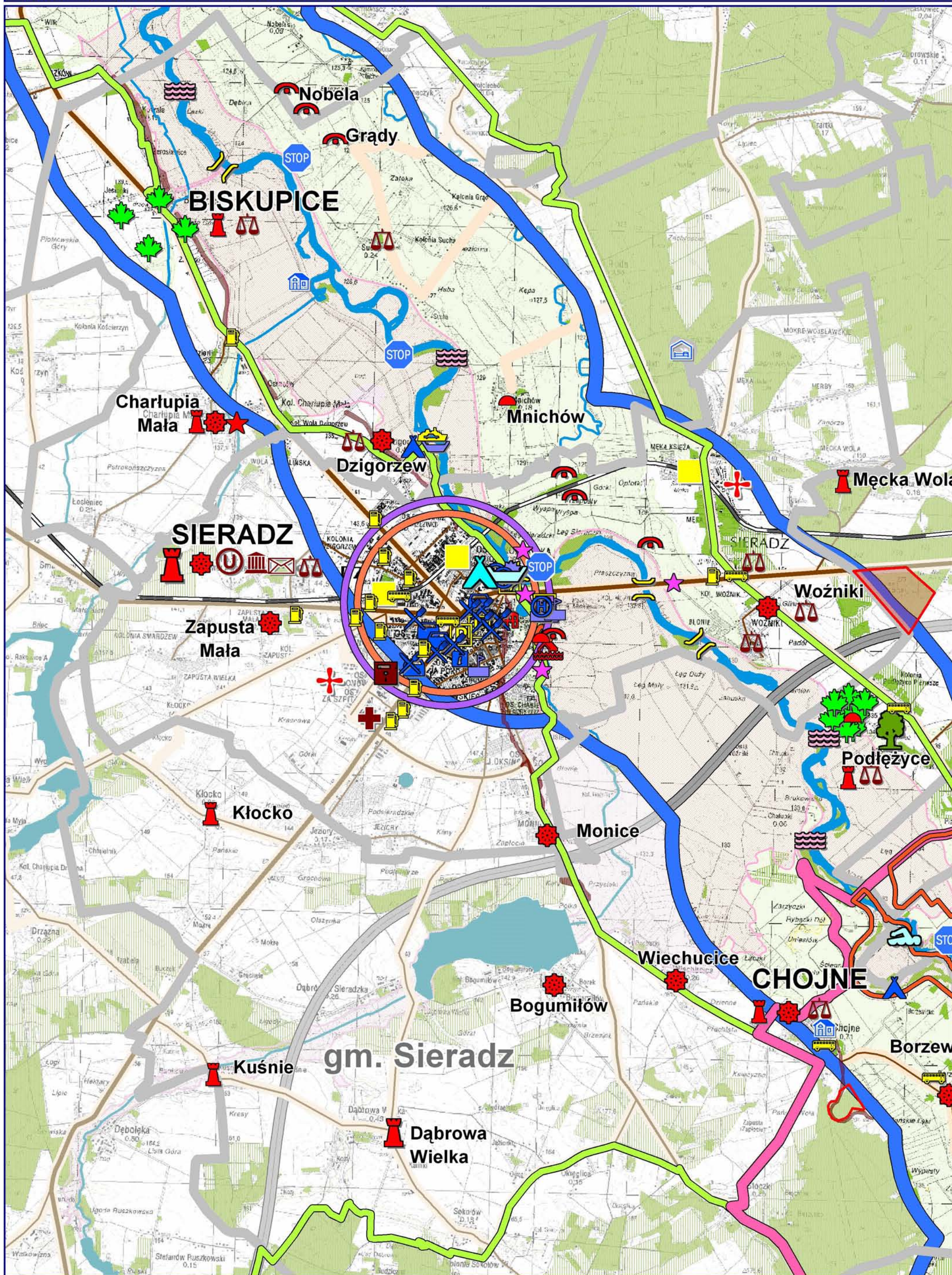

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Sieradz

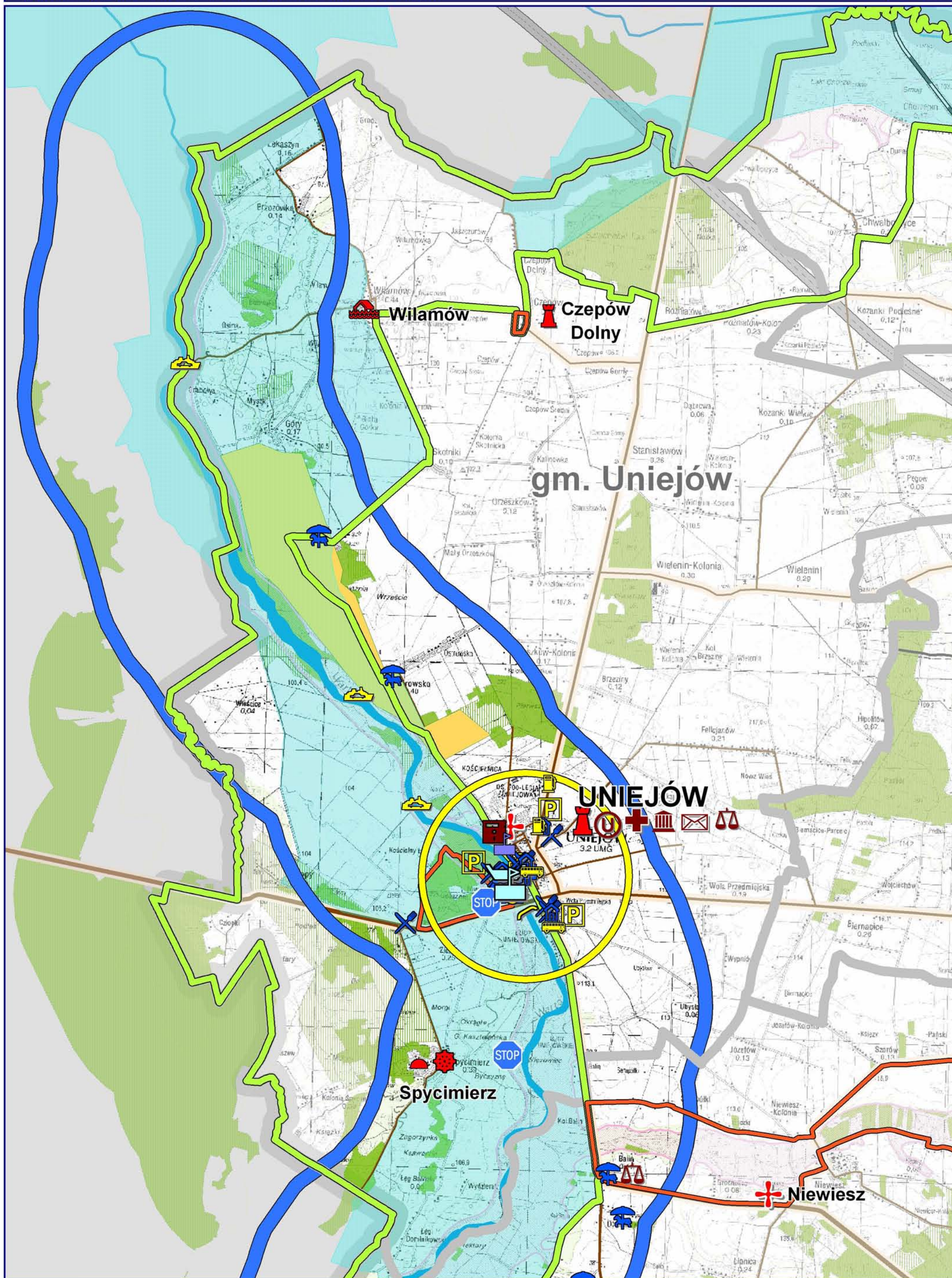

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Uniejów

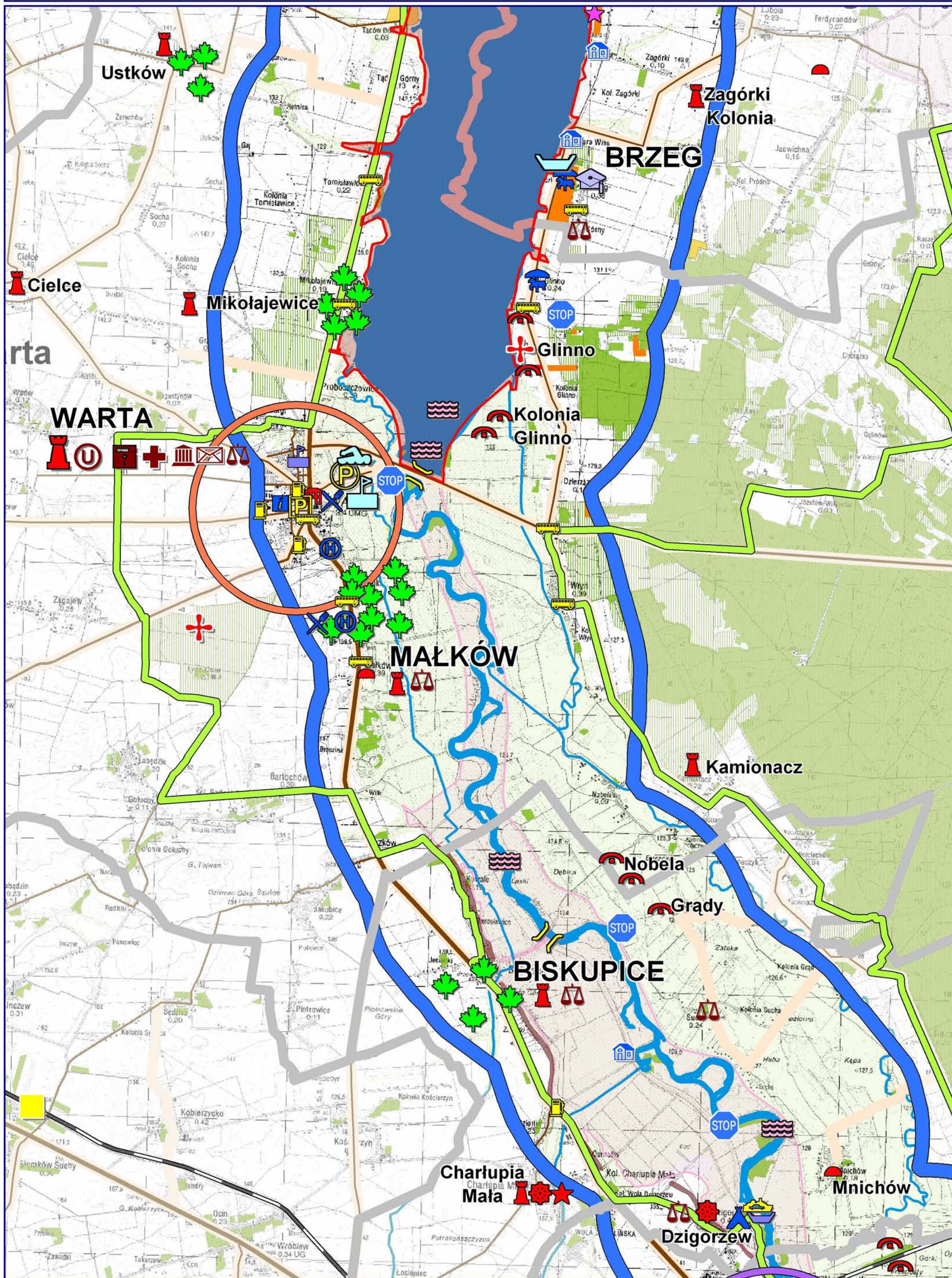

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Warta

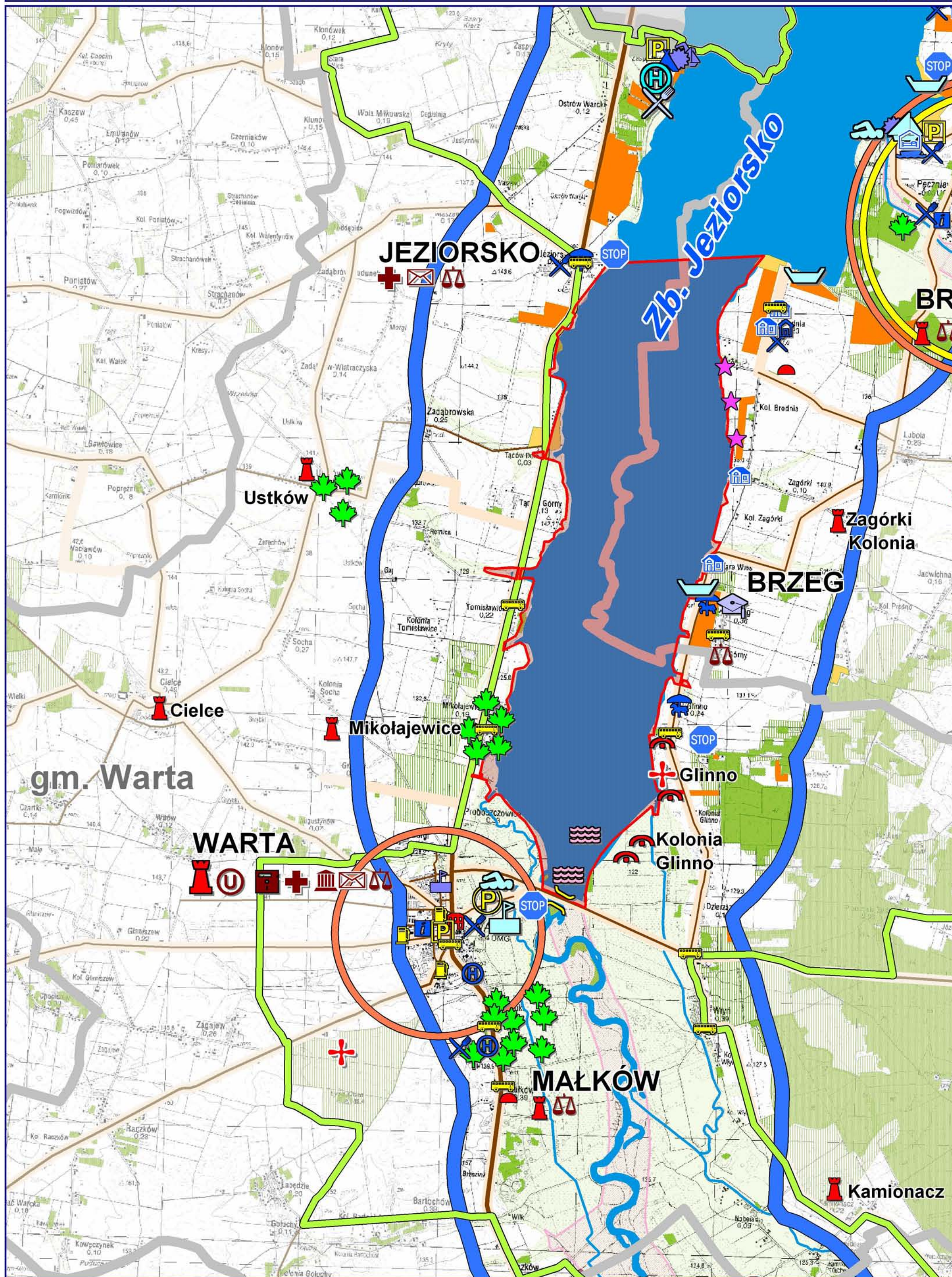

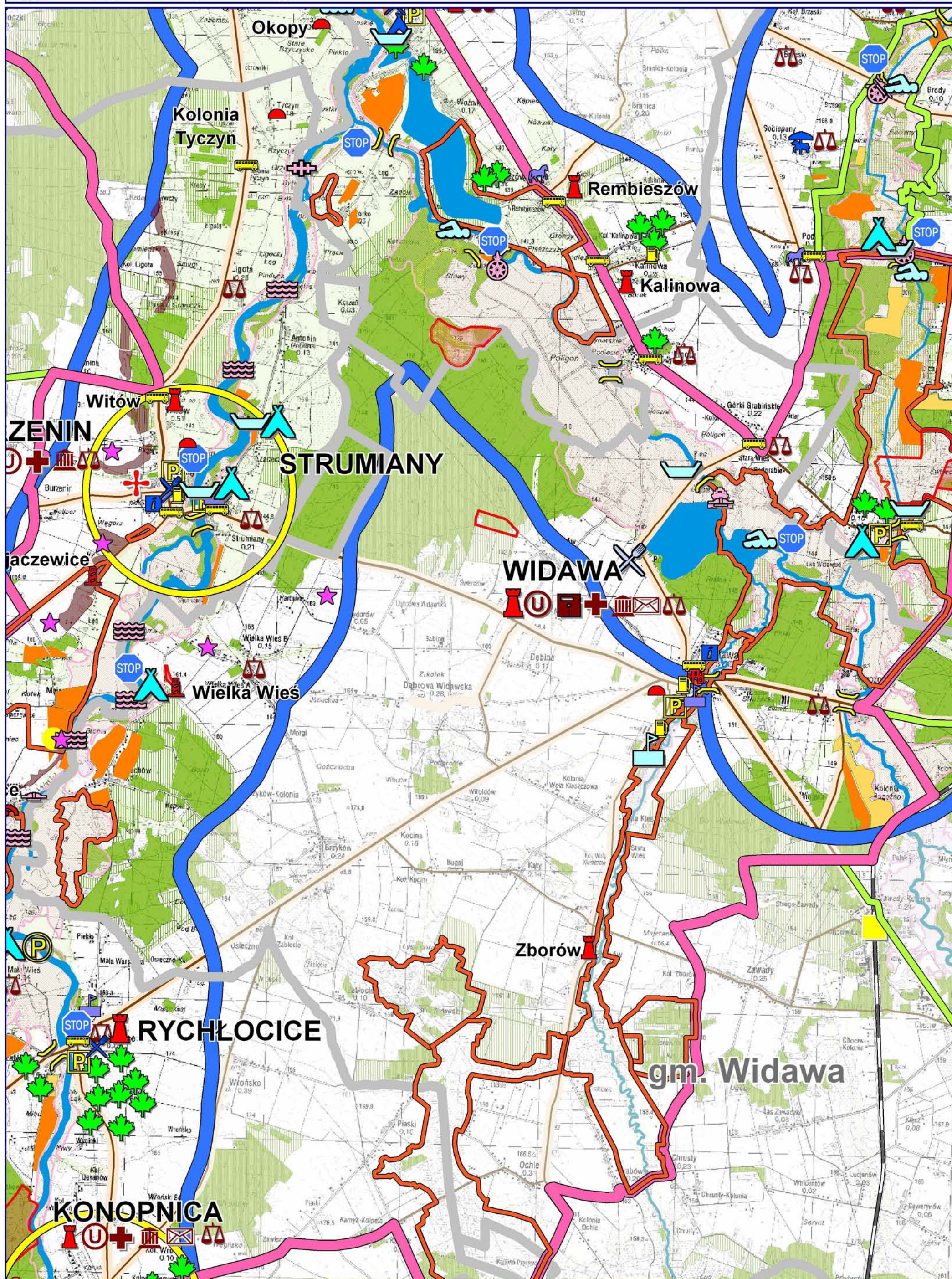

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - miasto i gmina Warta

KONCEPCJA FUNKCJONALNO - PRZESTRZENNA SZLAKU WODNEGO WARTY

Wyrys z mapy podstawowej 1 : 50 000 - gmina Wierzchlas

